

“ZAFERE BİR ADIM KALDI”

GEVER DİRENİŞİ

Gulan Avareş

ÖNSÖZ

“ZAFERE BİR ADIM KALDI”

Yeni bir güne uyandığımda, sabahın ilk ışıkları aralanan perdenin arasında yüzüme vuruyordu. Dışarda bağıra çağıra oyun oynayan çocukların sesleri açık olan camdan içeri giriyordu. Kalkıp açık olan cama yöneldim. Kaldığım odanın camı küçük bir çocuk parkına açılıyordu. Park küçüktü ama o parkta oyun oynayan çocukların dünyası çok büyüktü. O kocaman dünyalarında durmadan koşuyorlar, bağıra çağıra bu kötü dünyaya inat, kaygısızca oyunlarını oynamaya devam ediyorlardı.

Bulunduğum evin kapısına bir araba yanaştı. Birkaç dakika sonra kapı çalındı. Evin sahibi bana bakarak, onay alırcasına kapıya yöneldi. Kapıyı açan ev sahibi rahatlamış bir şekil de geri geldi, “Heval Deniz gelmiş,” diyerek güldü. O arada Deniz beni yerime götürecek arkadaşla birlikte içeri girdi. Arkadaşla selamlaştıktan sonra Denize sarıldım. Oturup biraz sohbet etikten sonra, “neden bu kadar üzgünsün, bir sorun yok değilim?” diye sordum. Cevap verme yerine yüzüme derin bir hüznle baktı. O an neler hissettiğini anlamıştım. Benim durumum onda endişe yaratmıştı. Bu şekilde düşmanın eline geçmemden korkuyordu. Bir süre hiç konuşmadan ona baktım, benden daha fazla kaygılıydı. “Yapma böyle, yerime gideceğim, hiçbir sorun da çıkmayacak inan bana” dedim. “Sana inanıyorum ama kaygılanmamak elimde değil” diye cevap verdi.

O, arkadaşlarla sohbet ederken ben derinlere dalmıştım. Çocukluk dönemim, İstanbul’a gidişimiz, her şey gözümde canlandı. Benim yaşamımdaki ilkleri hep ilk gören o oldu. İlk sigaraya başlamama, ilk aileye isyanıma, sisteme ilk karşı çıkışıma, mücadele ve verili düzen arasında gidiş gelişlerime tanıklık etmişti. Yaşamımdaki ilkleri ve ikilemleri hep onunla bir sonuca vardırmıştım. Bir abiden çok daha fazlaydı hep. Arkadaşım, yoldaşım sırdaşımdı. Ben bunları düşünürken ev sahibi “Heval Gulan, nasıl bir duygu insanın Abisinin aynı zamanda yoldaşı olması?” diye sormuştu. Sanki içimi okumuştı. Gülerek “yoldaş bu çok farklı bir duygudur. Anlatmaktan çok yaşamak lazım” dedim. “Heval benim bir kardeşim yok ki hepsi evlenmiş, bu saatten sonra yaşamam

zor” deyince odadaki herkes bir anda gülmeye başladı. Biran gözüm saate takıldı. “Geç oldu artık gidelim” dedim. Evdekilerle vedalaştıktan sonra en son Deniz’e sarıldım. “Merak etme bir sorun çıkmayacak inan bana” diyerek teselli etmeye çalıştım. Bu duygusal vedalaşmadan sonra evden çıktık. Nedenini anlamasam da içimden Amed’e veda etmek geldi.

GEVER'E DOĞRU

Amed'in çıkışına doğru yol alırken yüreğimde derin bir hüznün vardı. Bu hüznle beraber güvenlik sorunundan kaynaklı içten duyduğum kaygıyı zar zor bastırabiliyor, arabayı kullanan arkadaşın sorularına cevaplar vermeye çalışıyordum. Diğer yandan gözüm sürekli yoldaydı. Düşmanın yola pusu atmış olabilme ihtimali beni endişelendiriyordu. Bu endişe, düşmanın eline düşme korkusundan ziyade, direnişin en üst düzeyde yaşandığı bir süreçte direnişin içinde yer alamama ve bu sürecin öncülüğünü yapamama endişesiydi. O arada radyodan güzel bir dengbej sıtranı olan "Ehmed'e Mala Musa" çalıyordu. Bu sıtran beni bir an tüm düşüncelerimden uzaklara, çok uzaklara götürmüş, daha dingin ve duygusal bir atmosfer yaratmıştı.

Kafamı cama dayayarak, uzun bir süredir düşman saldırılarına öz savunmasıyla direnen kenti düşünüyordum. "Nasıl bir sistem kurulmuştur? Öz yönetimin ilk ilanının da beş arkadaş şehit düşmüştü. Bunun sebebi neydi? Arkadaşların hazırlık düzeyinde eksiklik mi vardı? Yoksa düşman mı çok güçlüydü?" Ben tüm bunları düşünürken arabayı kullanan arkadaşın bana seslendiğini duydum. "Heval mola yerine geldik." Etrafıma bakınca Buzlupınar'a geldiğimizi fark ettim. Demek ki uzun bir zamandır düşüncelere dalmıştım. Arabadan inerken gözlerim direk karşı tarafta büyük bir ahenkle yükselen otlara ve insanı kokusundan sarhoş eden renk cümbüşü olmuş çiçek tarlalarına takıldı. Bir süre gözlerimi alamadım. Seyre dalmış giderken "Vay sen mi geldin" diyen bir dost sesi beni bu güzel manzardan alı koydu. Arkama bakınca eski bir dost yanımda duruyordu. Daha önce o bölgede çalışınca tanımıştım bu güzel insanı. Elini özlem dolu bir sıcaklıkla sıktım.

Hava serin olmasına rağmen dışarı da oturduk. "Neyin var, neden bu kadar kaygılı gözlerle bakıyorsun?" dedim. "Duygularımı saklamadan korkuyorum" dedi. "Neden?" diye üstele-

dim. “Bu süreç beni kaygılandırıyor, insanlar büyük bir barışa hazırlanmıştı. Peki, şimdi nasıl olacak, insanlara bu süreci iyi anlatamasak nice canlar gidecek. Düşman tüm gücünü ortaya koymuş” diyerek endişelerini özetledi. Aslında endişe ve korkuları kendisiyle sınırlı değildi. Kendince Halkı ve mücadeleyi düşünerek endişeleniyordu “Bak yoldaşım sen kendin diyorsun, düşman tüm gücünü Kürdü yok etmek üzere ortaya koymuş. Peki, bize düşen ne, bizler kimsenin varlığı üzerine yok olacak bir halk değiliz. Anlatacağız bu süreci, bu halka anlatmak, bu halkı her koşulda korumak bizim görevimizdir” diyerek sürecin gereklilikleri ve zorlukları nasıl aşmamız gerektiğini anlatmaya çalıştım.

Kısa bir sohbetten sonra yola devam etmek için hatırlı. Dostumuz “kendinize dikkat edin, bir ihtiyaç olursa beni nasıl bulacağınızı biliyorsunuz.” diyerek her zaman dostumuz kalacağını hissettirdi. “Evet, biliyorum merak etme” diyerek yola çıktık. Yola çıktık çıkmasına ama benim aklım onun söylediklerinde kaldı. Bu sorun bugünle alakalı değildi. Yıllardır bu halkı doğru bir şekilde örgütleyemedik. Onun içinde bugün bu kaygıları yaşıyorduk. Bunları düşünürken yine aklım Gever’e gitti. Acaba halkın durumu nasıldır? Orada nasıl bir manzara beni bekliyor? Temel yaşanan sorunlar nelerdir ve daha onlarca soru kafanda dönüp dolaşıyordu.

Kafamı bu düşüncelerden almak, daha rahat ve sakin bir yolculuk yapabilmek için yolda asılı olan tabelalara bakıyor, hepsini alfabeyi çözer gibi tane tane okuyordum. Van’a 20 km kaldı. Yol boyunca bir sorun yaşamamıştık. Hiçbir yerde bir düşman noktasına takılmadan Hakkâri sınırına girdik. Ne garip bir duyguydu, kendi ana vatanımızda düşmandan kaçıyoruz. Çocukluğum geldi aklıma. Bu benim düşmandan ilk kaçışım değildi. Henüz 8-9 yaşlarındayken bir sabah şafak sökmeden, faşist Türk ordusu köyümüzün bulunduğu vadinin dört yanını kaplayan dağları kuşatmıştı. Köyde olan erkekler kaçıp saklanmaya çalışmıştı. Kimisi bunu başarmış olsa da bunu başa-

ramayan erkekler gün boyu işkenceden geçirilmişti. Düşman bize sekiz gün mühlet vererek, “çıkın gidin” demişti. Sekiz gün boyunca eşyalarımızı çıkarmaya çalışmıştık. Ama dokuzuncu gün daha evimizden çıkmadan geçmişimize, çocukluğumuza, hayallerimize ve en önemlisi yıllarca yaşadığımız ana vatanımıza bir bidon benzin dökerek yakmışlardı. “Peki, neden?” Evet, bu soruyu ben dokuz yaşındayken abime sormuştum. “Neden? Burası bizim evimiz değil mi?” “Evet burası bizim evimiz, bizim vatanımız,” diye soruma kısaca cevap verirken dolan gözlerini de silmişti. Ve ben, o günkü duygularımı bugünde yaşadım. Hem de daha büyük ve yakıcı. O gün sadece kendi köyüme, tarlama ve kendi toprağıma üzülmüş öfke duymuştum. Şimdiyse toplumsal bir gerçeklikle bakıyorum. Sadece benim değil, bir halkın ana vatanı işgal altında. Bu ne kadar acı bir durumdur. Bu yaşına kadar kendi ana vatanımda kaçak yaşadım ve halende yaşıyorum. Ama artık tek bir birey olarak değil, tüm Kürtler için bunu yaşıyor ve hissediyorum.

Benimle ilk konuşulan alan Hakkâri alanıydı. Hakkâri’de çalışacağım söylenmişti. Oraya kadar bir sorun yaşamadan gittim. İki gün Hakkâri’de kaldıktan sonra oranın koordinasyonunda yer alan arkadaşla konuştuğum da, Hakkâri’nin birkaç mahallesinin tutulduğunu, orada kalmam gerektiğini söyledim. Onun dışında Gever’e gidiş gelişlerim olacaktı. Ama oraya gidişimle beraber öğrendiğim ilk şey hiçbir mahallenin tutulmamış olmasıydı. Hatta ilk hamlede oradaki arkadaşları ilk gün yalnız bırakan bir halk ve kadro gerçekliğimiz olmuştu. Bu durum genel halkta bir kırılma yaratmıştı. Kendisini suçlayan ama kadro ve çalışanları ciddi anlamda eleştiren bir halk gerçekliği vardı. İki gün içinde evinde kaldığım insanların aktarımından çıkan sonuç buydu.

Halk arkadaşları yalnız bırakmıştı. Çalışan ve kadro açısından ise halkı örgütlemekten ziyade tali ve bu süreç açısından geriye çeken yaklaşımlarla zaman geçiren, hatta zaman zaman tüm gündemi bu olan bir gerçeklik söz konusuydu. Şöyle ki,

Çalışanın gündemi "belediyeye nasıl girerim, nerden bir çıkar elde ederim" gibi bireysel menfaatler iken, kadronun gündemi de "bu beldeye başkanı neden alışmıyor, meclis yesi şunu neden yapmıyor, onları nasıl görevden alayım" gibi tali ve Belediye endeksli bir gündem olmuştu. Bu durumda halkı örgütlemek, gelişecek bu devrim sürecini halka anlatmak, halkı bu sürece hazırlamak olan asıl görevlerimiz ortada kalmıştı. Orada yer alan kadro ve çalışanlarımızın gündemi devrim dışı konular olmuştu. Gelişecek devrimsel bir süreçle yakından uzaktan alakası olamayan gndemlerdi.

Yaşadığım heyecan yerini büyük bir kaygıya bırakmıştı. Kendi durumumu ve iki gündür halkın içinde duyduğum şeyleri Hakkâri Bölge Koordinasyonunda yer alan A arkadaşa aktardım. "Burada insan ne yapabilir, benim zaten aramam var, onun için buraya geldim. Tutulan mahalle yoksa ben burada kalamam. Başka bir yere geçmem lazım, yoksa birkaç güne burada tutuklanırım. Düşmanla i içe yaşıyoruz, günde on defa kimlik soruyor, her gün onları atlatamam. Bir diğeri ben düşmanla bu kadar i içe alışamam" diye arkadaşa izahta bulundum. Oda benim söylediklerimi onayladı. "Sana yanlış bilgi vermişler, burada tutuğumuz bir mahalle yok. Ben bugün arkadaşlarla konuşurum, durumu izah ederim, olmasa sen Gever'e geçersin. Zaten bir arkadaşı oradan çıkarmamız lazım. Boşluk var orada" dedi.

Biz bunları konuştuktan sonra arkadaş gitti. Birkaç saat sonra geri geldi. "Arkadaşlarla konuştum tamam dediler. Bir araba ayarladım. Bir saat sonra çıkarsın, seni bir yere bırakacak, arkadaşlar seni oradan alırlar" dedi. "Tamam" diyerek beklemeye başladım.

Yaklaşık iki saat sonra gelen başka bir arkadaşla Gever'e doğru yola çıktık. Yeni Köprüde (Yeni Köprü, Van-Hakkâri-Gever yol geni ve düşmanın kontrol noktası) insanların yüzlerinde büyük bir öfke vardı. Araçlar peşi sıra dizilmiş, neyin

nereden geleceğini bilmeden ama hep bunun korkusuyla yaşayan birkaç askerin gelip onların arabalarını aramasını bekliyorlardı. O askerlerin yüz ifadesi beni düşünceye itmişti. Bu askerler hem bu kadar korkuyor, hem de bu insanların üzerine korku rüzgârlarını estiriyordu. Kendi korkusunu ifade etme biçimi bu olsa gerek. Ben bunları düşünürken bir özel harekâtçının bize yaklaştığını gördüm. Şoför arkadaş camını açmış, onun ne soracağını kestirmeye çalışıyor gibi ona bakıyordu. Bize doğru yanaşan düşman polisi arabanın camına yaklaşıp, önce arkadaşına sonrada arkada oturan bana baktı. O bana bakarken ben mümkün mertebe dışarı bakmaya çalıştım. Göz göze gelmek benim duyduğum nefreti dışı vura bilirdi. Neyse ki bu durum uzun sürmedi, baktı ve “geçin” dedi. Yola dizilmiş bariyer ve askerleri geçerken, kalbimin çok daha hızlı attığını hissettim. Önümüzde sadece bir engel kalmıştı. Gever’in girişindeki arama noktası.

Direnış kentine yaklaştıkça içime garip bir his gelip oturdu. Bir yandan son kalan arama noktasını, diğer yandan gelişen direniş sürecini ve heyecan verici bu devrim zamanını düşünüyorum. Bir an şöyle dediğimi anımsıyorum; “Evet bu bir devrim zamanıdır. Bu devrim zamanı da bireylerin sınanma zamanıdır. Bizler bu devrim sürecine ne kadar inanıyoruz? Bu süreç sadece düşmana karşı bir devrim olmayacak, kendimize karşıda bir devrim olacak. Bu devrim sürecinde bizler ne kadar kendimizde devrim yaratabilirsek, o kadar bu toplumu özlem duyduğu Özerk Kürdistan’la buluşturabiliriz.”

“GEVERE HOŞ GELDİN”

“Gever’e hoş geldin” diye bir ses beni yine düşüncelerimden alıkoymuştu. Camı açtım, ıslıl ıslıl parlayan Gever’in sokaklarına baktım. Uzun zaman oldu, üç yıl önce Rüstem Heval’le beraber gelmiştim. Evet, yoldaş senin memleketindeyim. Çokça bahsettiğin, öve öve bitiremediğin şehrindeyim. Bu anı Rüstem Heval’le yaşıyordum. Onu çok merak ediyor ve özlüyordum. Gever’e gider gitmez ona bir not yazacak, genel durumundan haberdar olacaktım. En son Kandil’de görüşmüştük. Ben ondan hatır isterken gözleri dolmuş “sakın şehit düşme, bizim yapacak çok işimiz var” demişti. Ve söz vermemi istemişti. “Sana bunun sözünü nasıl vereyim yoldaş. Şehadet öyle bir şey değil ki sözünü vereyim. Ama şunun sözünü vere bilirim; hiçbir zaman basit, sıradan bir ölümü kabul etmeyeceğim. Sende bana bunun sözünü ver olur mu?” “Tamam, söz” diyerek birbirimize sarılmıştık. Rüstem Heval’le yaklaşık dört yıl beraber Serhıldan çalışması yürüttük. Ben, Rüstem ve Adıl arkadaş beraber Botan da çalıştık. Onlarla çok güzel ve çok acı zamanlar yaşadım. Mücadele yaşamımda bana çok şey kattılar. Onları çok özlüyordum. Gever’i görünce bunu daha iyi anladım. “biran önce onlara not yazmalıyım” diye geçirdim içimden.

Şehit Rüstem ve Şehit Adıl Arkadaşlar

Gever'in Esenyurt mahallesinde bir eve gittik. Ailenin ilk karşılaşması beni etkilemişti. Çok sıcak ve cana yakınlardı. Çok acıkmıştım, anne bunu anlamış olmalıydı. Hemen bir sofraya kurdu. Sofrada en çok sevdiğim otlu peynir ve koyun yoğurdu vardı. Bir yandan yemek yerken, diğer yandan epeyce kalabalık olan aile fertlerinden, özellikle de evin babasından gelen sorulara yanıt veriyordum. Gelen sorulardan çıkan sonuç önemliydi. Tüm sorular yaşanan süreçle ilgiliydi. "Heval ne olacak şimdi, hani barış olacaktı. Neden yine bu savaş çıktı. Biz ne yapacağız, her gün düşman bize saldırıyor. Artık eskisi gibi değil. Eskiden böyle vuruyorlardı, şimdi iki genç sokağa çıksa hemen vuruluyor." Buna benzer daha birçok soru. Aslında sordukları sorular aynı zamanda cevaptı.

"Madem düşman bu kadar kendini kürdün imhasına yatırmış, o zaman bize düşen direnmektir, değil mi?" diye yanıt verdiğim anda "Ama nasıl?" diye başka biri lafa girdi. "Çok güzel bir soru evet, en başta bu sürece inanacağız, bununla başlarsak âmâlarımızda biter. Bu devrim halk devrimidir. Bu sadece bizimle olmaz, halk kendi devrimini yapmak zorundadır. Biz çalışan, kadro, gerilla, zaten halkın yanındayız ama bu devrimin öncüsü halktır. Benden daha iyi bilirsiniz, Kürt halkı yüz yıllardır ezilen, yok edilen bir halk oldu. Bu durum halende devam ettirilmek isteniyor. Önderlik, PKK ve gerilla yıllardır bunun mücadelesini veriyor ve bunu sizlerle, bu halkla yapıyor. Kürt halkı yaşam mücadelesini yüz yıllardır veriyor, bugünde verecektir. Doğru, düşman eskisi gibi davranmıyor, eskiden gizli yaptığı imhayı şimdi caydırıcılık olsun diye açıktan yapıyor. Bu düşman eskiden de böyleydi, şimdide böyle. Sakın böyle bir yanılgıya kapılmayın. Sadece süreçlere göre yöntem değiştiriyor." Bu konu etrafında gecenin geç saatine kadar sohbetimiz sürüp gitti.

Saat gece yarısını bulmuş, herkes uyumak için odalarına çekilmişti. Bende uyumak için odama geçtim. Çok yorgun olmama rağmen bir türlü yatamıyordum. Kafamda dönüp dolaşan onlarca soru cevap bekliyor ve beni uyutmuyordu. "Akşam arkadaşlara haber yolladım, neden bir cevap vermediler?" diye düşündüm.

Sonra sigara içmek için balkona çıktım. Balkonun görüş açısı çok genişti ve neredeyse Gever'in tümünü görebiliyordum.

Dışarda derin bir sessizlik hâkimdi. Huzur veren bir sessizlik değildi. Her an bir volkan patlayacakmış gibi. Ben gecenin sessizliğine dalmışken, birdenbire bu ölüm sessizliğini bozan bir patlama sesi geldi. Aile akşam sohbet esnasında "her gece düşman bir mahalleye saldırıyor" demişti. Onun için pek tedirgin olmamıştım. Patlama sonrası bir saate yakın silah sesleri hiç kesilmedi ve sonra kent yine derin bir ölüm sessizliğine yattı. Tüm gece boyunca balkonla oda arasında mekik dokudum. Sabahın ilk saatlerinde evin sahibi anne odanın kapısını büyük bir titizlikle açtı. Benim uyuduğumu düşünmüş olmalı ki, beni yatakta oturur pozisyonda görünce önce şaşırdı, sonra hafif bir gülümsemeyle "tabi ya siz militansınız, erken kalkarsınız" dedi. Hiçbir şey demeden ona bakıp güldüm.

Beni uyutmayan şeyin sadece militanlık değil, bir an önce arkadaşları görme, genel durumdan haberdar olma istemi ve genel anlamda bu sürecin heyecan ve kaygıları olduğunu anne bilmiyordu tabi. Kahvaltı için sofraya oturduğumuz esnada eve bir araba yanaştı. "Gelen kim" diye sordum büyük bir merakla. Ev sahibi "gelen benim yeğenimdir, parti çalışanıdır, seni almaya gelmiş" dedi merakımı gidermek istercesine. Hemen ayaklanmak istedim ama evin sahibi benim acelemi anlar gibi gülerek "dur, acele etme, oda kahvaltı yapmamış, yapsın sonra gidin" dedi. Arkadaş içeriye geldi, merhabalaştık. Arkadaşlardan haber getirmişti. Bugün de burada kalmam gerektiğini, akşam yanıma geleceklerini söyledi. Bu arkadaşı daha öncede görmüştüm, oda beni hemen tanımıştı. Bir iki saat sohbet ettikten sonra kalkıp gitti. Zorlu geçen bekleyişin ardından akşama doğru arkadaşlar geldi. Nuran tanıyordum ama Yücel'i ilk defa gördüm. Genel toplumsal sahadan sorumlu olduğunu söyledi. Genel Aktarımdan sonra kadın arkadaş bana özgün aktarımları yaptı. Benden önce alana bakan başka bir kadın arkadaş vardı. Oda kısa da olsa bir aktarım yapmıştı zaten.

Aktarımlardan sonra beraber direniş mahallelerine doğru yola çıktık. Belirli bir yere kadar arabayla geldik. Direniş sokaklarına vardığımızda arabadan inerek, gecenin zifiri karanlığında yürümeye başladık. Nuran. “Bak Gulan yoldaş, burası Cumhuriyet mahallesidir” diye olduğumuz yeri tanıttı. Her sokakın başında yeni kurulan ve eskiden yapılan barikat ve hendekler vardı. Ana caddeyi bitirip tutuğumuz alanlara geçtik. Birinci barikatı geçince garip bir duygu içimi sardı. İçimi ısıtan bir güven duygusu hissettim. Yıllardır böyle bir duyguyu hiç yaşamamıştım. Şehirler de kişinin kendisini güvende hissedeceği bir yer yoktu. İlk defa bir şehirde kendime ait, kendimi her almamda güvende hissettiğim bir mekân olmuştu.

O barikat bana sonsuz bir güven vermişti. Şimdi düşündüğümde nasıl bir yanılgı olduğunu görüyorum. O duygu gerçek ve olması gereken bir şeydi. Her arkadaşın hissettiği buydu. Ama yanlış olan şeyler vardı. Bizler bir şehirdeydik ve o şehrin her yanını düşman sarmıştı. Elde ettiğimiz kazanımlar açısından sevinip güven duyuyorduk. Ancak var ettiklerimizi koruyamazsak, korumanın yol ve yöntemlerini bulamazsak, bunun tarzını yaratamazsak düşman hepsini yerle bir edecekti. Ki nihayetinde öyle de oldu. Kendimizi duvarlar arasına aldık ve kimse buraya giremez sandık. Ve bu iddiamızı güçlendirmek için bile olsa, tutuğumuz yerleri korumaya dönük zayıf ve yetersiz kaldık. Bunu başaramadık.

Güven verici adımlarla yürürken, uzakta geceyi aydınlatan bir ateş gördüm. Ateş başında oturmuş devrim şarkıları söyleyen bir grup gencin sesi, karanlığa inat anlamlı bir yaşama ışık tutar gibiydi. Bizler onlara doğru giderken, yanlarına varmadan içlerinden iki arkadaş bize doğru geldi. Ruken ve Sefkan arkadaşlardı. İlk dikkatimi çeken şey Ruken’in ağız dolusu gülüşü oldu. Sıcak bir merhabayla selamlaştık. Bu iki arkadaş gençlik çalışanıydı, Cumhuriyet mahallesinden sorumlulardı. Sefkan yoldaş bana bakarak “İsmi serhıldan çalışmasından

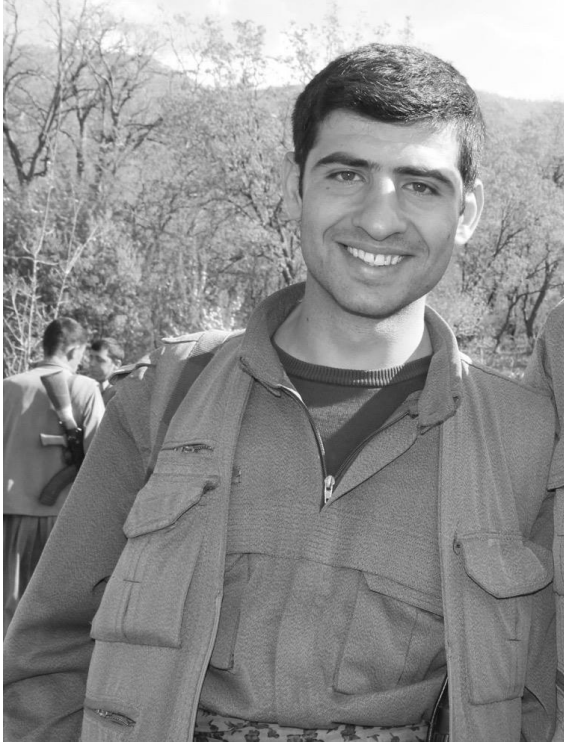
çok duydum Heval Gulan ama tanışamadık. Bugüne nasip oldu” diye devam etti. İri kocaman gözlerini kısarak bakıyordu. Sanki beni daha iyi görmek ister gibi.

Onlar dışında o gece birçok arkadaşla tanıştım. Saat 8 civarında Ruken’in gür sesini duyduk “haydi arkadaşlar barikat yapma zamanı, haydi özgürlüğe koşma zamanı.” Ondan hemen sonra Sefkan’da devreye girmişti. “Haydi, gençler, neden hala oturuyorsunuz, böylemi özgürlüğe koşacaksınız. Mala mine” diyerek orada oturan tüm gençleri toparlayarak yeni barikatlar yapmak için gecenin karanlığında gözden yitip gittiler. Y. de onlarla gitmişti. Benle Nuran geri kalan bölgeleri gezmeye devam etik. Önce Mezarlık, Orman ve son olarak ta Kışla mahallesini. Son durak Kışla mahallesine gelince artık yorulduğumu hissettim. “Bir yerde biraz oturalım” dedim. “Tamam, şurada arkadaşların yeri var. Oraya gidelim, bir çay içeriz, hem sende Ayten ve Rojvan arkadaşlarla tanışırsın, onlarda Gençlik Kadrosudur” deyince bende “tamam, hadi gidelim” dedim

Uzun ve karanlık bir yolda yürümeye başladık. Bir iki sokak ötede yine bir ateş görüldü. Öbürüne kıyasla daha küçük bir ateşti. Gecenin ilerleyen saatlerine denk düşen bir ahenkle daha yavaş ve sakin bir biçimde yanan ateş, anlaşılmak ister gibiydi. Önde yürüyen Nuran “Merhaba arkadaşlar” dedi. Ayten Heval gür ve sevecen bir sesle “merhaba, şev baş yoldaş. Neredesin birkaç gündür” diyerek şakayla karışık ince bir sitem de bulundu. Yaşı genç olmasına rağmen çok olgun bir arkadaştı. Arkadaşların şakalaşmaları bitince karanlıktan yüzünü seçemediğim tok sesli bir arkadaş “yanındaki arkadaş Gulan arkadaş mı?” dedi Nuran “evet Gulan arkadaşdır. Size sözünü ettiğim arkadaşdır.” İki arkadaş birden bana doğru bir adım yanaşarak “hoş geldin” dediler. Nuran bana dönerek, “bunlarda Ayten ve Rojvan arkadaşlardır” diye tanıttı arkadaşları.

Sıcak ve içten bir selamlaşmadan sonra ateşin etrafına oturduk. Birkaç dakika sonra bıyıkları yeni terlemiş bir genç,

güleç bir yüzle “yoldaş size çay getirdim” dedi. Çayı elinden alırken ismini sordum “Bozo” dedi gülerek. Sarışın olduğu için ona öyle hitap ediyorlardı. Bir saate yakın sohbet etikten sonra arkadaşlarla vedalaştık. “Yarın görüşürüz” dedi, Nuran. Yanımızda halktan kişiler olduğu için normal bir sohbet olmuştu. Kafamda binlerce soru olmasına rağmen, bunu yarına ve daha sonraki günlere bıraktım. Hem arkadaşları, hem de halkı tanımalı, kısa bir süre de olsa gözlemci bir pozisyonda olmalıydım.

Şehit Sefkan (Agır)

“BEN ŞEHİT DÜŞERSEM BELKİ GEVER HALKI AYAĞA KALKAR”

Gever’de direniş ben buraya gelmeden evvel başlamıştı. 2015 yılının Ağustos ayında yapılan Özyönetim İlanı ile birlikte, burada büyük çatışmalar yaşanmış, kısa süreli bir sokağa çıkma yasağından sonra Gever’de büyük bir direniş başlamıştı.

Bu direniş başlarken, Memyan ve Rozerin yoldaşlarda buradadırlar. İlk ilanla birlikte düşman ablukası başlarken arkadaşların hazırlık düzeyi çok azdır. Hiç beklemedikleri bir yerde ve beklemedikleri bir anda saldırı oluyor. Bu kadar erken bir saldırının zeminini, Yılmaz Kurdo’nun şeker dağıtır gibi sokak ortasında silah dağıtmasından aldığı söyleniyordu. Düşmanı küçük gören, kendi gücünü çok fazla abartan bir pratik sergilemesinden dolayı birçok konuda sıkıntılar yaşandığı belirtiliyordu. Onun bu yaklaşımının, düşmanın çok hızlı ve kapsamlı saldırmasına neden olduğu ifade ediliyordu. Ve bunun dışında kimi iddialar daha vardı. Bu iddialara göre bazı ajan sızmalar yapılan hazırlığı deşifre etmişti. Döşenen mayınların kabloları kesilmiş, birçok silahımız çalınmıştı. Bu ve benzeri birçok iddia, uzun bir süre devam etmiş olsa da, bunun yanında büyük bir direnişte verilmişti.

Benim bu alana gelişim öz yönetim ilanından bir ay sonraydı. Yani 2015 Eylül ayı sonlarında Gever’e geldim. İlk direniş hamlesini, çıkan yetmezlikleri ve orada yaşanan kahramanlıkları o süreçte orada olan arkadaşların anlatımlarından öğrenmiştim. İlk hamle olması itibarıyla yoruma açık olan bu süreç, Şehit Memyan ve Şehit Rozerin şahsında gelişen büyük kahramanlıklarla daha sonra gelişen direnişe her açıdan öncülük etmiştir.

İslam arkadaş bu ilk hamle sürecinde Özyönetim İlanı yapılırken hazırlık düzeyi açısından kimi sıkıntıların yaşandığını belirterek, o süreci anlatmıştı bana:

“Öz yönetim ilanları olurken hendek, barikat ve benzeri harımızdan kaynaklı ciddi sıkıntılar vardı. İlk saldırı olması açısından

savunma pozisyonunda kalındı. Taktik ve pratik yetersizlikten kaynaklı ilk çatışmanın tarzı saldırıdan çok savunma oluyor. Verilen mücadele Pasif bir savunma olunca yaşanan kayıplarda ağır oluyor. Tüm bu yetmezlikler ve eksiklikler içerisinde Şehit Memyan ve Şehit Rozerin arkadaş şahsında büyük bir direniş örneği sergileniyor. Dar bir alanda ve az bir imkânla büyük bir kahramanlık ortaya çıkıyorlar. Gever’de bu süreçten sonra gelişen tüm direnişler ve bundan sonra gelişecek olan direnişler, her açıdan onların emeği ve direnişidir” diyordu.

O sürece ilişkin Zerdeşt arkadaşın aktarımları da şöyleydi: “Çok az bir çalışan kitlesiyle bu sürece hazırlık yapıldı. Onun için süreç başlarken hem örgütsel yapımız açısından, hem de halk açısından sürece hazırlıksız yakalandık. Bunun sonucunda Memyan, Rozerin ve iki arkadaşta halktan olmak üzere dört arkadaşımız şehit düştü. Düşman ilk olarak Orman bölgesine saldırdı. Mezarlık ve Kışla mahallelerinin ortasında bulunan bölgeye geldiler. Arkadaşların mevzilendiği alandı burasıydı. Uzun bir süre çatışma devam etti. Ağır silah olarak sadece doçka vardı. Bir süreden sonra doçka buzuldu. Düşman bunu fırsat bilerek Mezarlık Mahallesinin yanında bulunan mevzilere kadar geldi. Arkadaşların sayısını tam bilmiyorum. Ama az bir sayı değildi. Birkaç saat çatışma sürdü.

Bu arada bizlerde halkı oraya toplamaya çalışıyorduk. İlk etapta bu hiçte kolay olmadı. İnsanlar ne olduğunu önce anlamadı. Bizler halkı getirene kadar düşman çok fazla yaklaşmıştı. Arkadaşlarla aralarında yirmi metre kalmamıştı. Arkadaşlar yapılan hendekler ve barikatların ardında büyük bir direniş sergiliyorlardı. Biz birkaç çalışan Şehit Memyan’ın olduğu tarafa gittik. Oradan onu çok net görüyorduk. Ne yapalım diye sorduk. “Halkı getirin” dedi. “halk yavaş yavaş geliyor ama sizin çıkmanız lazım” dedik, çok ısrar ettik. Ama o çıkmadı.”

Yaşananlara tanık olan bir yurtseverde onun çıkmamasını şöyle anlatıyordu; “biz ona çıkmalısın deyince bize son sözleri şu oldu. “Bakın yoldaşlar, bizler bu gün bırakırsak daha sonra bura-

ları tutamayız. Belki şehit düşeriz ama bu zafer düşmanın olmaz bizim olur. Ben şehit düşersem belki Gever halkı ayağa kalkar.” Evet, kendisini Gever halkı ayağa kalsın diye feda eti. O mevzide kahramanca savaştı. Ve şehit oldu. Halende ben o noktadan geçince sanki o arkadaşlar orada, elinde silahı savaşıyorlar gibi geliyor bana.”

Aynı yurtsever arkadaş Rozerin yoldaş içinde gözyaşları içinde şunları dile getiriyordu. “Memyan yoldaşın mevziisinin on metre ötesinde bulunan Şehit Rozerin, düşmana inat mevziisini bırakmıyordu. Düşman üstüne yüzlerce mermi attı ama o yerini hiçbir şekilde bırakmadı. Şehit Memyan ve Şehit Rozerin’in bu direnişi, birkaç dakika içerisinde on binlerce insanı sokaklara döktü. Halk sokağa akın ederek gelip geri kalan arkadaşları kurtardı. Düşmana yirmi metre uzaklıkta olan mevzilerden gençleri çıkardılar. Halkın bu direnişi düşmanı korkutmuştu. Ve kısa bir sürede geri çekilmek zorunda kaldılar. Şimdi düşündüğümde halk erken gelseydi kimse şehit düşmezdi. Ama Şehit Memyan söylediğini yaptı. O şehit düştü, Gever ayağa kalktı. Şehit Memyan ve Şehit Rozerin ikisi de büyük bir kahramanlık örneğidirler. Önder Apo’nun çizgisinde sonuna kadar yürüdüler. Onlardan sonra Gever’de gelişen direnişin öncüleri de onlar oldu.”

Evet, bu anlatımları sadece bir iki arkadaş yapmadı. Birçok arkadaş ve halktan insanlar her iki arkadaşın duruşlarını, yaşamlarını, söylemlerini ve kahramanca direnişlerini defalarca kez anlattılar bana.

Şehit Memyan

VE GEVER

Sabahın ilk ışıklarında insanı dehşete düşüren bir ses geldi. Bu seste neydi? Büyük bir patlama olmuştu. Can havliyle cama koştum, Nuran'da uyanmıştı. "Bu neydi?" dedim, "bilmiyorum, saat kaç?" diye sordu. "Dört" dedim. "Hadi çıkalım arkadaşlara bir bakalım" dedi. "Tamam" der demez, büyük bir patlama daha oldu ve hemen ardından silah sesleri tüm kenti etkisi altına aldı.

Sesler çok yakın geliyordu. Koşarak sese doğru gittik. Halk evinde bulunan Sefkan arkadaşı gördük. Düşman nerde diye sorduk, oda "düşman üçgene saldırıyor" diye cevapladı. O zaman Gever'i yeterince tanımadığımdan "orası neresi" diye sordum. "Cumhuriyet Mahallesine saldırıyorlar. Arkadaşlar onların bir panzerini, bir de kepçesini darbelemiş, kepçeyi ve panzeri almak için rast gele ateş ediyorlar" dedi. Nuran "Tamam arkadaşlar dikkatli olsunlar, bizde halkı çıkaracağız. Halk çıkmadan onlar gitmez." deyip mahalleye doğru koşar adımlarla gittik.

Bir gurup arkadaşla beraber halkın kapılarını çalmaya başladık. Çıkın diye bağıryorduk. Birkaç dakika sonra halk yavaş yavaş bize katılarak sokak aralarında slogan atmaya başladı. Bu çatışma yaklaşık iki saat sürdü. Halk Savunma Birlikleri halkla bir bütün olmuşa benziyordu ama bir sorun vardı. Bir süre toplanan halkın içinde dolaştım. Onları dinledim. Kimse beni tanıımıyordu. Silah sesleri azalmış, halk yavaş yavaş halk evinin yanına toplanıyordu ama kaygılıydılar. Bu savaşçılar kendisini halk için feda ediyordu. Kürdün imhasına kendini yatıran bu düşmana inat, Kürdün varlığı için kendi varlığından vaz geçen onlarca kadın ve erkek kahraman vardı. Peki, bu kaygı neydi? Ben halkın içinde gezinmeye devam ederek, onların yüzündeki bu ifadeyi merakla anlamaya çalıştım. Düşman saldırısında şehit ya da yaralı vermemiştik. Halk moralli olması gerekirken neden kaygılıydı? Kendi zaferine sevinmeyen bir halk. Bu durum benim rahatsız etmişti. Bir an önce halka gitmeliyiz, halkı dinlemek gerekir. Ve bana göre bu süreci halkla iyi tartışmasak, bu süreç başarıya gitmez diye

kendi kendime düşündüm. Bir süre daha gezindikten sonra arkadaşların yanına döndüm.

Birkaç arkadaş oturmuş sigara içiyorlardı. Yanlarına yanaştım, merhabalaştık. Birden gür ama peltek bir ses “yoldaş Gever’e hoş geldin” dedi. O an gözüm, onun o sonsuz ve sınır tanımayan gülüşüne takılmıştı. Bu arkadaş Alişer arkadaştı. Bizdeki ismiyle Felat arkadaş. Gençlik kadrosuydu. Yaşamın tüm doğal yönlerini kendisinde barındıran biriydi. Her fırsatta dağdan bahsederdi. Dağlara olan aşkını herkes bilirdi. Bir gün şöyle dediğini anımsıyorum. “Eğer bir ölüm olacaksa, özgür ve engin dağlarda olmalıdır. İşte o zaman anlamlı ve özgür bir yaşam mümkün olur.” Felat arkadaş, heyecanlı, hayat dolu bir arkadaştı. Yoldaşlığa ve dağlara verdiği değerle bilinirdi. Önderliğin yoldaşı olmak, onunla özgür dağlarda yaşamak onu en büyük arzusu olmuştu.

Evet, Gever’de ilk uyanışım çatışmalı olmuştu. Ama çok şey görmüştüm. Eksik, yetersiz yanlarımızı, askeri açıdan ve hazırlık anlamında ne kadar eksik olduğumuzu, halkla acilen bir araya gelmemiz gerektiğini. Tüm bu yetersizliklerimizi bir an önce gidermeliydik.

ELİMDEKİ SICAKLIK

Akşam Nuran İle bir evde kaldık. Sabahın erken saatinde bir arkadaş gelip, “kalkın gece çatışma çıkmış, bir genç şehit düşmüş” dedi. Hemen araya girerek “akşam hiç çatışma sesi gelmedi, nasıl olmuş, biz mi uyanamadık?” dedim. “Yok, yoldaş birkaç dakika sürmüş zaten, alçaklar hedef gözeterek vurmuşlar arkadaşı” dedi. Arkadaşın bu aktarımından hemen sonra kalkıp gittik.

Kışla Mahallesine doğru hızlı adımlara yürürken, acaba kimdir, acaba nasıl olmuş, diye yolda düşündüm durdum. Oraya varınca, Kışla Camisi önünde kitle toplanmaya başlamıştı. Hemen arkadaşların yanına gittik. Kitle içinde yorgun bitkin bir şekilde bekleyen Ruken’e “nasıl oldu bu?” diye sordum. Ruken laflar boğazına düğümleirken cevap vermeye çalıştı. Güçlkle şunu dedi. “Düşman mahalleye saldırmak için gizlice geliyor, oda arkadaşlara haber vermek için koşarak halk evine gitmek istiyor. O arada düşman hedef gözeterek vurmuş.” “Peki, kaç yaşında bu arkadaş” diye sordum. “Daha çok genç, on altı bile yok” diye cevapladı Ruken arkadaş.

Biz bunları konuşurken bir yurtsever yanıma yanaştı. “Heval ben Âdemin amcasıyım. Âdemi otopsiye götürecekler, sizden biri üstünü arasın, benim içim kaldırmıyor” dedi. “Tamam, ben bakayım” dedim. Yanıma bir arkadaş almak için arkadaşlara döndüm ama kimse buna cesaret edemedi. Ruken olayın için de olduğu için ve kaç defa içeri girip çıktığı için ona kıyamadım, onun için ben yalnız girmeye karar verdim. Ancak yürümeye başlar başlamaz Ruken peşimden geldi. Ağır adımlarla camiye girdim. İçerde cami hocası dışında kimse yoktu. Ona durumu izah ederek, Âdeme doğru yavaş adımlara gittim.

Caminin ortasında, yerde boylu boyunca yatan bir Kürt genci vardı. Hatta bir Kürt çocuğu desek daha yerinde olur. Bu şekilde bir manzarayı ben çocukken görmüştüm. 1991’de Van Üniversitesinde bir akrabamız okuyordu. İsmi İsmet’ti. Orada okurken devrimci hareketlerle tanışıyor ve onlarla örgütlenme çalışmasına

katılıyor. Yapılan bir eylemde düşman tarafından vuruluyor. Onun cenazesi bizim köye getirilmişti. Bir köy minibüsü üstüne konulan cansız bedeni öylece köye getirildi. Yaşamım boyunca o manzarayı hiç unutmadım. Boylu boyuna uzanan o Kürt genci hafızama kazınmıştı. Üstünde kot bir panolun ve kot bir ceket vardı. Arabanın üstünde kafası yana dönmüş, bir kolu aşağıya sarkmıştı. Yana dönen başı bana, bizlere bakıyordu. Alnının ortasında bir mermi izi ve o izden kanlar akıyordu. O gün ve o manzara yüreğime, beynime kazınmıştı. Neden vurulduğunu o zaman anlamasam da büyük bir öfke duymuştum. Öfkem kime, neye bunu bilmesem de.

İşte bir İsmet daha. İşte boylu boyuna yatan bir Kürt genci daha. Yavaşça yanına oturdum. Bir süre yüzüne baktım. Gözleri kirpiklerini ortaya çıkarmak istercesine usulca kapanmış, bıyıkları daha yeni terlemişti. Seni ne diye vurdular? Vatan hainimi, bölücü mü dediler? Yüzündeki bu masumiyeti hiç mi görmedi o alçaklar? Öfkemin ve yaşadığım acının haykırıışlarıydı bunlar. Derin bir şekilde ona baktım, daha çok gençti. Ama kocaman bir yüreğe sahip olan bir gençti. Bunları düşünürken, dışardan gelen ağlama sesleri onun güzel yüzüne bakmaktan alı koymuştu beni.

Üstündeki çarşafı aldım, ceplerini kontrol etmeye başladık. Yarasını kalbinden almıştı. Ya da önden görünen buydu, arka ceplerine bakmak için elimi usulca sırt kısmına götürdüm. O an yüreğimin boşaldığını, kalbimin daraldığını hissettim. Bu Kürt çocuğunun yarası çok sıcaktı. Evet, davası kadar yarası da sıcaktı. Düşmanın atığı mermi değdiği yeri delip geçmişti. Ama bütün organlarını da parçalayıp, sırt kısmından dışarı fırlatmıştı. Elimi usulca yarısından çekmek istedim ama parçalanmış bedeni buna izin vermiyordu. Bu arada Ruken yoldaşa hiçbir şekilde bakmaya çalıştım. Bu durumdan o kadar etkilenmiştim ki ona baksan yere yığılırım diye düşündüm bir an.

Dışarıda annesinin çığlık çığlığa haykırıışları, feryat figan sesleri adeta yeri göğü inletiyordu. “Âdem e mın, lawe mın, berxe mın” ve bu cümleler defalarca tekrarlandı. Kız kardeşleri saçlarını

tutam tutam yolarken, babası derin bir hüznle toplanan kalabalığa bakıyordu. Kendimi biraz toparlayarak elimi usulca hala çok sıcak olan o körpe bedenden çektim. O an evreni, dünyayı, insanlığı her şeyi yaratığını iddia eden tanrıya, adaletine, her şeye, her kese isyan ettim. En başta da kendime, kendi vicdanıma.

Âdem'in üstündeki eşyaları aldıktan sonra kapıya doğru yöneldim. Ayakta zor duruyordum ama dışarıda beni bekleyen yüreği yanmış bir anne vardı. Caminin kapısını yavaşça açıp dışarı çıktım. Kışın dondurucu soğuk havası yüzümü yalayıp geçti. Buz kesen bedenime aniden bir titreme gelmişti. Bedenimin iradem dışında sarsılmasına hâkim olamıyordum. Durup orda toplanan kitleye baktım. Kaygılı, öfkeli bir bekleyiş vardı. Birkaç dakika öylece orada durdum. Yüreğimde yanan ateşi nasıl dindirecektim? Azda olsa dinmez miydi? Koşsam, durmadan koşsam, bağırısam, avazım çıktığı kadar bağırısam, diner miydi? Hayır! Bu acı dinmezdi artık. Onu için kimseye görünmeden oradan sessizce ayrıldım.

Şehit Adem Sevinç (Sivil)

HALK TOPLANTILARI

Bir yandan toprağa düşen canlar, öbür yandan yaşamı normalleştirmek için her gece başka bir mahallede yapılan halk toplantıları, hatta bazı geceler birden fazla halkla bir araya gelişler. Artık Gever'i yavaş yavaş tanıyordum. Tanıdıkça kaygılarım büyüyordu. Halkla bu süreci tartışmak için yapılan toplantılarda halkın görüşlerin almak için ve yaklaşımlarını öğrenmek amacıyla onlara söz hakkı veriyorduk. Yapılan her değerlendirme, dile gelen her yaklaşım beni daha çok düşünceye itiyordu. Yaşanan bu devrimsel süreçten açık olmasa da, bir uzak durma durumu vardı.

Toplantılarda en çok dikkatimi çeken şey bu sürece inanmama durumuydu. “Bak Varto nasıl oldu, Cizre de insanları yaktılar, bizler ne yapabiliriz ki, düşman çok güçlüdür” Ve benzeri bir sürü şey. Her bireyin ayrı bir gerekçesi ve ayrı bir korkusu vardı. Düşman çok mu güçlüydü? Hayır, değildi! Teknik güçten bahsetmiyorum. Tabi ki bu yönlü güçlüydü ama bir halkın iradesi karşısında duracak kadar güçlü değildi. Bizim halkımız bir türlü bunu görmüyordu. Kendisini tanımama durumu vardı. Onlara saatlerce bu sürecin ne anlama geldiğini, bu süreçte yapılan savaşın Kürdün var olma savaşı olduğunu anlatsam da, bana bakarak ‘haklısın’ diyen yüzlerin ardında derin bir kaygı, korku ve sinmişlik duruyordu.

Kafamız sorunlarla dolmuş bir şekilde yürüyorduk. Yıldızların parladığı, gökyüzünün mas mavi olduğu bir gecede sessizce yürüyen bir suçlu misali Kışla Tepesine yavaş adımlarla tırmanıyorduk. Sokak kedilerinin bile olmadığı sesiz bir atmosferde, beraber çalıştığımız Zerdeşt yoldaşla sokaklara yapılan barikat, hendek ve perdelemeleri geçerek Kışla Tepesine ulaştık.

Yaklaşık yirmi dakika sesiz yürüdükten sonra Zerdeşt arkadaş “Gulan Yoldaş halkın yaklaşımları nasıldı, benim gittiğim yerde halk sanki korkuyordu. Peki, sende ne var ne yok” diye sordu. “Bende tam bunu düşünüyordum. Bak yoldaş, günlerdir aldığımız toplantı sayısını bile unuttum. Sayısız defa halkla bir araya geldik.

Bu sorun şimdinin sorunu değil, toplumsal sistem oluşturmak zor bir iştir. Bizim hatalarımız çoktur. Yıllardır bu halkla yaşıyoruz. Evladını, yemeğini, cephanesini bu partiye vermiş. Peki, daha korkacak neyi kalmış ki? Yok, mesele korku meselesi değil! Mesele biz kadroların devrime inançsız yaklaşımıdır. Bir insan kendisinin inanmadığı bir şeyi başkasına inandıramaz. Halk bu Partiye, onun Önderliğine inanıyor. Bu halk bizim gibi tutarsız, inançsız, gerekçeli kişiliklere inanmıyor. Sanki bizim ruh halimiz halka geçmiş değil mi?” tarzında cevap verdim. Zerdeşt arkadaş mahcup bir edayla; “Evet, aynen öyle Heval Gulan” diyebildi.

YÜREĞİMDEKİ ÇİĞLİK

Çarşıya yakın bir çay bahçesinde oturmuştuk. Yeni tanıştığım arkadaşlarda vardı. Bunlardan biri de Sipan Heval'dı. Çok az konuşan ama gözlem gücü yüksek, yaşama duyarlı bir arkadaştı. Gençlik çalışanıydı. Kısa bir zaman önce gelmişti. Bir iki saat oturduktan sonra kalkıp halk evine gittik.

Bir iki görüşmeden sonra Orman Mahallesi'ne doğru yola çıkacaktım. "Saat geç olmuş. Bu saatte yalnız gitme" diyen bir ses duydum. Karanlığın içinde dönüp baktığım da güler yüzüyle Sefkan Heval bana doğru yaklaştı. "Yoldaş seni gören cennete gidiyor" deyip elimi sıktı. Gülererek, "bari sen yapma, halimi görüyorsun. Her dakika bir yerdeyim, zamanla yarış halindeyiz, bunu da görmek gerekir değil mi? Birde başka yönden de bakmak gerekiyor. Çünkü düşman uyumuyor, durmadan çalışıyor. Halkın içinde propaganda yapıyor. Bu PKK evinizi yıkacak, evinizi barkınızı koruyun diyor. Öbür yandan aşiret ağalarını çağırmış, bu süreçte devletin yanında yer almayan herkesten hesap sorulacak. Ona göre herkes ayağını denk alsın diyor. İnsanları bu şekilde teslim almak istiyor." diye cevap verdim.

"Peki, sence bu adamlar düşmanla çalışırlar mı?" sorusuna "Yani bazı kişiler var tabii, birde burası kaçakçılık kültürüyle ünlü bir yerdir. Yaptığı işi bile belirli bir siyaset ve politika çerçevesinde yapıyorlar. Onlarca aşiret var, hepsi yıllarca düşmanla denge kurmuş. Ve bu durum halende devam etmektedir. Bunu herkes mi yapıyor? Hayır, herkes bunu yapmıyor, belli bir kesim bunu yapıyor. Ama bu kesimlerin sınırlı da olsa toplum üzerinde etkisi var. Birçoğu bize gelip şunlar düşmanla çalışıyor, neden onlara bir şey demiyorsunuz diyor. Aslında kendi iç kavgalarını bizim üzerimizden yürütmek istiyorlar. Yani böyle bir kesim de var. Ama bu iki kesim dışında, her şeyiyle bağlı olan büyük bir kesimde var. Bu kesimde kendisini birçok anlamda geri çekiyor, bu süreçte düşmandan her anlamda uzak duruyor ama ona karşı direnmek yerine sessiz kalıyor. Öbür iki kesime karşı öfke duysa da sesini çıkarmıyor" diye cevap verdim. Sefkan heval; "doğru

diyorsun bizim bu mahallede de bir iki kişi var. Geçmişte çokça mücadele etmişler ama bu gün evlerinden çıkmıyorlar” deyince, “evet, onlara gitmeli ve bu süreci onlara iyi anlatmalıyız. Biz bu süreci halka iyi anlatamasaak, halk kalmaz gider” diyerek sohbetimizi sonlandırdık.

“Yoldaş sohbetin güzel ama geç oldu, gideceğim yer biraz sıkıntılıdır biliyorsun” dedim. “Tamam biliyorum. Ayten’le Rojvan da burada beraber gidin” dedi oda. Nerde onlar demeye kalmadan “selam” diyen Ayten yoldaşın sesi geldi. Selamlaştıktan sonra “sizde buradasınız, bölgede kimse yok, hadi gidelim” dedim. Orada kalan arkadaşlarla vedalaşırken camii hoparlörlerinden, “Sevgili Yüksekova halkımız, sizlerin mal ve can güvenliğiniz için, üç günlük sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Bilginize” diye yapılan duyurudan sonra, üçümüz hızlı bir şekilde yerimize geçmek için yola çıktık.

Sokağa çıkma yasağının başlama saati on birdi. Sadece yarım saatimiz kalmıştı. Acilen gidip birimleri, çalışanları ve sağlık komitesini hemen harekete geçirmeliydik. Şemdinli yolu üzerine geldiğimizde Sipan ve iki geç arkadaş orada durmuştu. Düşmanın hareketliğini izliyorlardı. Onların yanında duvar dibinde birkaç dakika durduk. Selamlaştıktan sonra “tamam yoldaş dikkat edin, biz gidiyoruz” dedik. Sipan Heval “tamam, sizde kendinize iyi bakın. Bakalım kime gelecekler” diyerek takıldı bize. Rojvan arkadaş hemen cevap verdi: “Ya yoldaş, nereye geliyorlarsa gelsinler, hiç fark etmez. Biz her zaman hazırız.” Sohbetin uzayacağını gören Ayten yoldaş “tamam, hadi serkeftin sizlere” diyerek müdahale edince hep bir ağızdan güldük ve hemen oradan ayrılarak hızla yolun karşısına geçtik.

Yolu geçtikten birkaç dakika sonra arkadaşların yanına vardık. Onlar mevzilerin hazır olup olmadığına bakmaya giderken, bende çadıra doğru yola çıktım. Oradaki arkadaşları toplamak ve sağlık ekibini hazırlamak için. Çadırda bulunan arkadaşlara durumu aktardıktan sonra tekrardan mahalleye doğru yola çıktım.

Yapılması gereken bir iki işim vardı. Onları halleder etmez direniş çadırına geri geldim

Çadırdaki oturma pozisyonunda olan arkadaşlara doğru giderken, “durum nedir, hazırlıklar tamam mı, bir sorun var mı?” diye seri halde, tüm aklımdaki soruları peş peşe sıraladım. “Evet, sorun yok. Gel bir çay iç, düşman gelirse bulamam ha” diye gülümsedi Heval Ayten. “Tamam, geleceğim ama her şey tamam olmalı, ne kadar uzun süreceği belli değil, öbür bölgedeki arkadaşların durumu nedir, bir sorun var mı?” diye Ayten arkadaşına sordum. O’da “hayır, bir sorun yok, arkadaşlar şimdi gittiler” diye rahatlatmış beni. Bunun üzerine “Tamam” diyerek eğilip kendime bir çay aldım.

Önümde yanan sobanın verdiği sıcaklık, bir anda içimi ısıtmıştı. Ateşin güven veren sıcaklığına dalmışken beynimde onlarca şey bir anda dönüp dolaşıyordu. Birden sıcak bir eli omuzumda hissettim. “Ne oldu yoldaş, keyfin yok” diye sordu Ayten yoldaş. “Evet, biraz gergin ve kaygılıyım” dedim. “Bizde gerginiz ama kaygı niye? Bak Rojvan da geldi, hadi biraz konuşalım” diyerek herkesin duyacağı şekilde konuşmasını devam ettirdi. “Merhaba yoldaşlar her şey tamam mı? Düşman çarşığı geçmiş, geliyor. Ama sanki öbür bölgeye gidecek. Yani Cumhuriyet mahallesine.”

Rojvan’ın yüzüne baktım, yüzünde düşünceli bir ifade vardı. Hiç beklemeden lafa girdim; “benim kafamı kurcalayan bir, hatta birden fazla sorun var. Bunlardan iki tanesi çok ciddi sorunlardır. Birincisi; halktır. İkincisi de savaştan gücümüzdür. Halkın genel durumu ortadadır. Bu süreci gerçek anlamıyla desteklemiyor. Bunu açık bir biçimde ortaya koymasa da, pratik olarak bunu ortaya koyuyor. Bu sıkıntıdır ve nedenini biliyoruz. Düşmanın yaptığı baskı ve katliamlar halkı korkutuyor. Bundan kaynaklı da kendi devrimine yanaşmama durumunu yaşıyor. Birde savaştan güç anlamında kimi sorunlarımız var. Bizim kadro arkadaşlar dışındaki yapı çok genç. Sadece silahı eline alan, savaş gerçekliğini bilmeyen, bu savaşı bir macera, bir film sahnesi gibi ele alan

yaklaşımlar var.” Ben daha lafımı bitirmeden düşman Cumhuriyet Mahallesine saldırıyı başlattı.

İki bölge arasında bir cadde geçiyordu. Şemdinli yolu tarafı düşman tarafından tutulmuştu. Onlarca askeri araçla gelen düşman, sonuç alma üzerinden yaklaşıyordu. Akşam saat 6 da başlayan çatışma, aralıksız devam ediyordu. Arkadaşlar düşman gücünü parçalamak ve öbür bölgede kalan arkadaşların hareket alanını genişletmek için sürekli düşmana vuruyorlardı.

Bu durumda halk dışarı çıkmalıydı. Bunun için iki arkadaşla Orman Mahallesine doğru yola çıktık. Düşman her sokağın başına güç konumlandığı için sokak aralarından gitmeye çalışıyorduk. Düşmanın yoğun silah atışlarından bu çokta kolay olmamıştı. Oraya varınca, halkın sokak aralarında toplandığını gördük. Toplanan kitleyi düşman saldırısının olduğu yere akıtmalıydık. Arkadaşlara zaman kazandırmalıydık. “Biz ne yapa biliriz, elimizde bir şey gelmez ki,” diyen yaklaşımın doğru bir yaklaşım olmadığını ve en önemlisi de kendi gücünü görmesi için bunu başarmalıydık.

Havada vızır, vızır geçen mermilerin arasından geçerek, Orman bölgesine ulaştık. Sokak aralarında toplanan halkı bir noktaya toplayarak onlara bir konuşma yaptık. Uzun bir konuşmaydı. Anımsadığım kadarıyla konuşmamın sonunda halka şöyle seslendim; “bu halk, düşmandan korkmadığını şimdi değil, yüzlerce yıldır verdiği her türlü mücadele ve bedelle ortaya koydu. Peki, şimdi bu korku, bu kaygı nedir? Daha ne kadar ben diyeceksiniz? Sizin için kendini feda eden gençler, kapınızın önünde savaşıyor can veriyor. Karşımız da bizlerin yaşamı üzerinden kendisini var etmeye çalışan bir düşman var. Yani Kürdün yokluğu düşmanın varlığına dönüşüyor. Bu duruma ne kadar dayanacağız, vicdanlı bir insan bu duruma nasıl dayanır ve en önemlisi izin verir. İşte bizim vicdanımız. Akşamdan bu yana çatışma devam ediyor. Bu savaşla bizlere dayatılan ahlaksız bir yaşamdır. Ancak biz Kürt halkı olarak bu durumu asla kabul etmiyoruz. Bunun mücadelesini her anlamda ve ne pahasına olursa olsun verimiz. Sizlerin de bildiği gibi akşamdan beridir düşman halkımıza saldırıyor ve

bizim arkadaşlarımız kahramanca direniyor. Bizlere düşende gidip onlara destek olmaktır. İşgalci T.C ordusunu mahallelerimizden çıkarmaktır. Haydi yoldaşlar gidelim, yoldaşlarımız ve direnen halkımız bizi bekliyor.” Benim bunu dememle beraber gençler ve kadınlar öncülüğünde binlerce insan akın halinde yola çıktı.

Ormandan gelen kitle Kışla kitleleriyle bir araya gelmiş, ellerine aldıkları her cismi birbirine vurarak ses çıkarıyordu. “Katil Erdoğan!” “Katil polis Kürdistan Defol!” diye avazı çıktığı kadar bağırarak slogan atıyor, en önde yürüyen kadınlar ve gençler düşmana kan kusuyordu. Gece bu şekilde sabaha kadar sürüp gitti. Gece boyu o bölgeden sağlıklı bir haber alamadık.

Sabaha karşı arkadaşlar bizlerle bağlantı kurmak istemişti. Bunu haber vermek için bir arkadaş nefes nefese kalmış bir şekilde yanıma geldi. “Heval Gulan, heval Zilan seni çağırıyor, acil buraya gelsin” diyor. Yanımdaki arkadaş orada bırakarak koşar adımlarla Ormandan Kışlaya geçtik. Düşmanın keskin nişancıları kentin en yüksek binalarına konumlanmış, bölgeler arası geçişleri denetime alıyordu. Kışlanın girişinde bir mezarlık vardı. Oradan çok hızlı geçmemiz gerekiyordu. Arkadaşla birbirimize baktık, göz ucuyla ona hadi dedim, önce o geçti. Düşman onu görmemiş olacak ki, bize taraf bir mermi gelmedi. Ortamı birkaç saniye dinledikten sonra koşarak geçtim. Bir merminin hızla yanımdan geçerken ki vızıltısını hissettim.

Arkadaşa yetiştiğimde dona kalmış bir şekilde bana bakıyordu. “Haydi, ne oldu, neden öyle bakıyorsun?” diye sordum. Birden bire irkilerek “iyi misin, gördüm sana değdi, vallahi değdi!” demeye başladı. “Ya bak sıyırmış geçmiş, sakın ol, ben iyim, haydi gidelim” dedim. Gelen mermi montumun kolunu delip geçmişti. Arkadaş durmadan “ya sana değdi” deyip duruyordu. “Panik yapma, bir şey yok, haydi erken gidelim. Bu arada bu durum aramızda kalacak, arkadaşlar söylemek yok” dedim. “Tamam, söz” dedi ama halende donmuş bir şekilde bana bakıyordu. Bense

onu sakinleştirmek için durmadan şakalar yapıp durdum, yerimize varana kadar.

Daha sokağın başına yetişmiştim ki Zilan Heval, “Yoldaş ne-redesin, arkadaşlar takviye istiyor. Adamlar bütün gücüyle onlara saldırıyor” diye telaşla durumu anlattı. Onun bu telaşı beni kaygıya düşürmüştü. “Tamam, dur bir sakin ol. Takviyeden ziyade, düşmanın arkası bize dönük. Biz buradan düşmana birkaç güçlü darbe vurabilirsek onların gücünü böleriz. Birde düşman bu tak-tiğİ bilinçli kullanıyor, bizim burayı bırakmamızı istiyorlar, onları boşa çıkarmalıyız” dedim. “Tamam, arkadaşlar ben gidiyorum. Bu daha mantıklı” diyen Heval Rojvan’a baktım. Bu yoğun atmosfer-den onu görememiştim. “Nasılsın, gençler nasıl?” diye sordum. “İyiler ama düşmanın bu tahriki karşısın da onları durduramıyo-ruz” dedi. “Normaldir, bize bak nerdeyse biz bile yerimizi bırakıp gideceğiz. Değil mi?” diyerek ve hafif gülümseyerek sordum Zilan yoldaşa. Benim bu sözüme Rojvan arkadaşta güldü. “Tamam, ben gidiyorum. Düşmana arkadan darbe vurmamız lazım” deyip uzaklaştı oradan.

O uzaklaşırken ben halen ona bakıyordum. Hem kaygılıydı, hem de sonsuz bir heyecanı vardı. Üzerlerine yağın onlarca mermi arasında yanında savaşan genç arkadaşlara şakalar yapıyor, onlara devrimin ne kadar yakın olduğuna bağıra bağıra hay-kırıyordu. Bir süre onlara baktım. Bu mücadele, özgürlük müca-delesi nasıl bir aştır diye düşündüm. Nasıl bir iradedir ki bu gençler, bu kan donduran buz gibi havada sıcakık bir yürekle sa-vaşma iradesi gösteriyor. Birden gözüm, kulağım, yüreğim karşı taraftan gelen büyük bir sese kilitlendi. “Vurdu Heval, herbiji yol-daş, kepçe gitti. Yere akıldı, kaldı” diye bağıran bir gencin sesi, bütün sokaklardan yankılanarak bize ulaştı. Bu darbeden sonra düşman tedirgin bir şekilde araçlarını daha güvenilir yerlere koymaya başladı.

Saat sabahın altısı oldu. Cihazdan Heval Zilan’ı çağıran kişinin sesi bizi kaygılandırdı. Birkaç kelimedden sonra “durumunuz ne-dir” sorusuna karşılık “üç yaralımız var, durumları ağırdır, ı-

karmaya çalışıyoruz ama düşman durmadan tarıyor. İki tanesi yereldir” dedi. Zilan arkadaş “Tamam yoldaş dikkat edin kendinize, moralinizi bozmayın. Bizler alçak işgalci güçleri bu topraklardan süreceğiz, bu vatan bizimdir. Kürdistanı onlara dar edeceğiz. Haydi, yoldaş bu gün direnme günüdür” diyerek derin bir nefes aldı. Karşıda bizi dinleyen arkadaşlar büyük bir moralle, düşmana öfke kusan bir sesle “Biji Serak APO” diye slogan atmaya başladılar. Sesleri dalgalanıyor, evlerin demir kapılarına, beton duvarlarına çarparak daha da gürleşip, sabahın ilk ışıklarında dalga dalga olup Gever semalarına yükseliyordu

Gün ağarmıştı ama gece boyunca devam eden silah sesleri hızından bir şey kaybetmeden devam ediyordu. Gece boyunca atılan mermiler Gever’i bir toz bulutu içinde bırakmıştı. Heval Zilan’la Kışla Tepesinin en yüksek yerine çıktık. Oradan direniş mahallesine baktık. Birkaç dakika sonra Rojvan yoldaş ta yanımıza geldi. Yüzü biraz telaşlı görünüyordu. “Ne oldu, bir sorun mu var?” diye sorduk. “Evet, dün yaralanan arkadaşlardan ikisi şehit düşmüş, ikisi de yerel halktan arkadaşlardır. Halk onları hastahaneye kaldırmış. Bu gün saat onda otopside alınacak. Halkı bilgilendirmek lazım. İyi bir kitle katılırsa düşman ablukası boşa çıkar, bir anlamı kalmaz” diye konuşmasını bitirdi. Bende “tamam”, deşip oradan ayrıldım.

Koşar adım direniş çadırına geldim, orada birkaç arkadaş vardı. Onlara durumu aktardıktan sonra hızlı bir şekilde halkı örgütlemeleri için gönderdim. Bende iki kadın arkadaşı yanıma alarak başka bir bölgeye geçtim. Yaklaşık üç saatimiz kalmıştı. Bir yandan düşman var gücüyle saldırıyor, diğer yandan saldırıya karşı destansı bir direniş gelişıyordu. Bizlerde bu saldırı ve direniş arasında halkı örgütlemek için oradan oraya koşturup duruyorduk. Kafamda onlarca soru vardı. Şehit düşen arkadaşlar kimlerdi? Yaralı arkadaşın durumu nasıldı? Sağlıkçılar dün gece vardılar mı oraya? Bu ve benzeri onlarca soruyla cebelleşıyordum.

O ara derinden bir sesin beni çağırıldığını fark etim. Yanıma baktım kimse yoktu. Arkamdan gelen kadın arkadaşlara baktığımda bayağı bir arkada kaldıklarını gördüm. O kadar dalmışım

ki arkadaşları geride bırakıp gitmişim. Buz gibi karın üstüne oturdum onları beklerken, “Ya haydi, neden o kadar yavaşsın Kitan heval? Dijwar sana boşuna takılmıyor. Senin boyun çok kısa ya, ondan yürüyemiyorsun” diye ona takıldım. Nefes nefese kalmış bir şekilde önce bana bakıp güldü sonra “tamam, haydi benim boyum kısa, peki Keje arkadaş neden sana yetişemiyor” deyip cevap bekler gibi elini beline koydu. Onun bu doğal hali beni sakinleştirmişti. Az da olsa olanlara daha sakin ve dingin bakmaya itti. “Ya Kitan, Keje de çok kilolu, ondan yürüyemiyor” dedim. Kitan bana bakarak “Bir mesele var bilir misin; bir adamın evi soyulur, komşuların hepsi bir araya toplanır, durum değerlendirilmesi yapar. Herkes adamı suçlar, kimse hırsızla bir şey demez. Adam söz hakkı ister. Ya hiç mi bu hırsızın suçu yok der.” Ben anlamıştım ne demek istediğini. “Tamam, ben üstüme düşeni aldım, o hırsızın da suçu var” dedim. “Haydi, gidelim” deyip tekrar yola düştük.

Saat on civarı iki arkadaşla gizli bir geçişi kullanarak direnişin olduğu bölgeye gittik. Birkaç dakika sonra insanlar akın akın ana caddeye indiler. Cenazeleri getirmek için giden Mahmut arkadaş bizi arayarak “bizi bırakmıyorlar, çarşının başındayız, yavaş sürüyor izin vermeyiz diyorlar, ne yapalım” diye sordu. “Tamam, siz onları oyalayın ve diretin, biz geliyoruz.” dedim. Dönüp orada toplanan halka şöyle seslendim. “Arkadaşlar gelmiş, çarşını girişindeler. Bu alçak devlet hem öldürüyor, hem de cenazelerini vermem diyor. Hangi ahlaka sığar, bu halk bunu kabul etmez, haydi gidiyoruz.” Sözümün bitmesiyle binlerce kişi harekete geçti.

Halk evinden yola çıkana kadar halkın sayısı yüz binlere ulaştı. Çarşıya doğru yola çıkan halkı gören düşman korkarak takviye istedi. Düşman takviyesi kısa sürede geldi. Akrep, toma gibi araçlarla düşman halka karşı saldırıya geçti. Halk taş, sopa, kaldırım taşı ne bulduysa onunla düşmana saldırıyor, ne olursa olsun cenazelerini alacağını çok kararlı bir şekilde ortaya koyuyordu. Bu durum yaklaşık bir saat sürdü. Düşmanın bu saldırısı halkın direnişiyle kırıldı. Düşmanı yenilgiye uğratan halk, yüz binler halinde şehit düşen arkadaşları düşmanın elinde alarak, çarşı yolundan

Orman Mahallesinde bulunan camiye doğru yola çıktı. Şemdinli yolu bir anda insan akınına uğradı. Bir cenaze töreninden çok, büyük bir serhıldana dönüştü. İnsanlar ağıt yakma yerine düşmana duydukları öfkeyi, avazı çıktığı kadar bağıarak sloganlar atıyor, düşmana kan kusuyordu.

Yaklaşık iki saat süren dini vecibelerin ardından kitle, cenazelerini alarak şehitliğe götürmek için yola çıktı. Kitlenin yola çıkmasıyla birlikte Zilan yoldaşla yüksekçe bir yere çıkarak, akın akın şehitliğe giden halka bakıyorduk. Olduğumuz yerden Gever'in tamamı görünüyordu. Bir süre sessizce Gever'i ve toplanan halkı izledik. Zilan arkadaş dalgın ve hüzünlüydü. "Gulan bu nasıl bir çelişkidir. Gece boyunca düşman saldırdı, arkadaşlar yaralandı, şehit düştü. Kimse çıkmadı. Şimdi bak, bir insan evinde kalmamış, bütün Gever burada. Bu halkı anlamak beni yoruyor. Biliyorum bunu söylemek doğru değil ama onlarca defa bu halk kendi öz gücüyle bu düşmanı yenebileceğini gördü. Ama akşam olunca adeta vicdan kapılarını da kapatıyor, kendi dünyasında kaybolup gidiyor. Kapısında canlar gidiyor, kafasını penceresinden dışarı çıkarmıyor" sözleriyle anlam veremediği durumu anlatmaya çalışıyordu. Bende "Haklısın ama bu durumun böyle olması sadece bu halkın suçu değildir. Birkaç yıl öncede bu halk aynı halktı ama bize şunu diyordu, 'bize silah verin, biz düşmanla çatışırız. Yeter ki bize silah verin.' Biz nasıl ele aldık 'Gever halkı her koşulda bizimledir' dedik. Bunu en çok siyasal ve toplumsal alanda yaşadık. Bu süreçte bunu daha çok askeri alan olarak yaşıyoruz. Yani bir bütün olarak hareketin Gever politikası ve öngörüsü zayıf kaldı. Gever'in tarihsel geçmişine, kaçakçılık kültürüne, ticaret mantığına ve toplumsal özelliklerine yeterince dikkat etmedik. Bir süredir buradayım, belirli bir gözlemim oldu. Biz parti olarak burada kendi sistemimizi oluşturmaktan çok, var olan sisteme ve zihniyete tabii olma durumunu yaşıyoruz. Bu şu anlama gelmiyor, kimse burada bir şey yapmamış, tam aksine burada muazzam çalışmalar yapılmış. Ama bunu şöyle ele alabiliriz. Büyük bir pratik koşuşturma var ama zihniyet anlamında zayıflık yaşanıyor. Bundan kaynaklı dikkat et burada bir olay oluyor binlerce insan ayağa kalkıyor. Bir iki gün direniyor. Ama bunu sürekli kılmıyor. Uzun süreli bir mücadele geleneği yok. Kısa bir zamanda her şeyi

yapar ama uzun süreli bunu yapmaz. Halka karşı inançsız değilim ama Gever'in geldiği durum bu olmuştur" diyerek durumu anladığım kadarıyla izah etmeye çalışıyordum.

Zilan yoldaş bir süre beni dinledikten sonra "Gulan heval bizim kendimizi çok iyi hazırlamamız lazım. Bu durum beni korkutuyor. İki yönlü bir hazırlıktan bahsediyorum. Gever halkı bizleri yalnız bırakacak gibi görünüyor. Sonuna kadar onlara gideceğiz, onların bu devrimin bir parçası olduklarını hatırlatacağız, bizimle bu direnişe katılmaları için ne gerekiyorsa yapacağız. Ama akside olabilir, kimse de kalmaya bilir. Bizim kendimizi buna göre de ayarlamamız lazım. Siz de buna göre kendinizi ayarlayın, toplumsal saha bizim için önemlidir." "Tamam" dedikten sonra kitleye bakarak Heval Zilan'ın dediklerini düşündüm, haklıydı. Her şeye hazır olmalıydık.

Kış bastıracaktı, belliydi bu. Bu koşullarda hazırlık yapmak çok zor olacaktı. Gever coğrafyası tamamıyla suydı. Kışın nasıl bir hal alacaktı. Ben bunları düşünürken "hadi gidelim, arkadaşları görmemiz lazım. Beritan Heval ve İslam Heval gelmiş olabilir. O bölgede neler oldu, başka şehit yada yaralı var mı? Düşmanın son hamlesini ve hazırlık durumumuzu onlarla konuşalım. Gerçi halk bu yasağı anlamsız bir hale getirdi. Düşman devam ederse kayıp vereceğini bilir, halkı karşısına almaz bence" dedi. "Umarım öyle olur, bizim zaman kazanmamız lazım" diyerek kendimizi şehitlik tarafına bıraktık.

Şehitlikte yakılan ağıtlar, atılan sloganlar iç içe karışmış, öfkeden deliye dönen gençler, yaşlılar, kadınlar herkes bir ağızdan "Şehit namırın!" diye haykırıyordu. Bu şekilde hissettiği acısını ve öfkesini dindirmeye çalışıyorlardı. O an şöyle düşünmüştüm. Bu halk kadar acı çeken, öfkelenen başka bir halk var mı? Elbette ki başka halklarda var, bizim gibi acı çeken, öfkelenen. Ama bence bizim kadar içine atan ya da bu duruma alışan yoktur. Buraya geleli daha kaç ay oldu ki. Bu süre içinde ondan fazla arkadaş şehit düştü, bu halk ondan fazla evladını bu soğuk, acımasız toprağa verdi. Acıdan bağılıyor, öfke duyuyor ama akşam olunca sanki bu duruma alışmış gibi sessizce evine gidiyor.

Ben bunları düşünürken, yan tarafımda duran bir kişi “heval bak bu arkadaş seni çağırıyor” diye kolumu çekti. Gösterdiği yöne bakınca Heval Beritan’ın bana el salladığını gördüm. Kazılan mezarlara dalıp giden Heval Zilan’ın kulağına yavaşça eğilerek “Beritan yoldaş gelmiş. Bizi çağırıyor, haydi gidelim” dedim. Alanı hınca hınç dolduran insanların arasından yavaş yavaş geçerek arkadaşların olduğu yere doğru gittik. Arkadaşların hepsi gelmişti. “Ne oldu, nasıl hepiniz çıktınız” diye sordu Zilan Heval kaygılı bir sesle. “Yoldaş, düşman yasağı kaldırdı. Halkın düşmanı boşa çıkarması sonucu düşman bunu daha fazla sürdüremedi” dedi Heval Beritan. “Peki, yaralanan arkadaş kimdir?” diye lafa girdim. “Heval Sipan’dır” dedi. “Durumu nasıl peki?” diye üsteledim. “Van’a göndermişler, bilmiyorum bir haber alamadık” diye cevapladı Heval Beritan. “Peki, olay nasıl olmuş? Sipan arkadaş yeni gelmişti. Burayı tanıımıyordu ki” dedim. “Evet, burayı tanıımıyordu, yanına bir iki arkadaş almıştı” diye lafa giren İslam yoldaşa baktım. Yüzünde derin bir hüznü vardı. Yaşanan bu şahadetler onun zoruna gitmişti. Bir süredir beraber çalışıyorduk, onun için bu konularda onu tanımıştım artık. Bu kadar basit yaşanan şahadetler onu öfkeliyordu.

“Yanında şehit düşen arkadaşlar o bölgeye hâkim değiller mi ki böyle bir durum gelişti” diye lafa giren Zilan yoldaşa cevaben, Beritan Arkadaş “düşman bir ara içeri girecek kadar yaklaştı. Sadece bir sokak kalmıştı. Oda iki arkadaş alıp gidiyor, bisivingle düşmana vurmak istiyor. Bir evin bahçesine giriyorlar, onlar düşmanı görüyor ama düşmanın onları görmediğini düşünüyorlar. Duvarın yüksek olması onları yanıltıyor, kobranın üstündeki kamera demir bir çubuğa bağlı olduğu için düşman onları görüyor, onların harekete geçmesini bekliyor. Onlar harekete geçemez arkadaşları tarıyor. Üçünün de ayaklarından vuruyor, biz yetişene kadar çok kan kaybetmişlerdi. Gençlerden biri olay yerinde şehit düşmüştü, diğeri ise sabaha karşı şehit düştü. Sipan Heval’in durumu kötüleşince mecbur kaldık gönderdik. Şehit düşmese de büyük ihtimalle düşman alıp, tutuklayacak.”

Beritan yoldaş uzun bir izahatta bulundu. Biz durumu anlamaya çalışırken şehitler toprağa verildi. Bu arada yasağın kalktığını duyan insanlar “Direne Direne Kazanacağız!” diye slogan atmaya başladılar. Halk dağılana kadar bekledik.

Herkes gidince benle Heval Beritan kaldık. Bir metre toprağın yükseldiği mezara öylece baka kaldık. Her zaman duygularına hâkim olan, yaşanan bir olay karşısında en soğukkanlı arkadaşlardandı Beritan arkadaş. Düşmanını iyi tanıyan, onun mantığını iyi bilen biriydi. Ona göre tedbir geliştirir, hepimizi bu konuda uyarırdı. Yıllarca düşman gerçekliğini bilerek, özgürlük ve kadın mücadelesini yükselterek, her türlü geri düşünceye başkaldırarak yaşamı boyunca hep asi bir duruşun sahibi olmuştı.

O gözlerini kismadan o mezara bakarken, bende ona bakarak geçmişe gittim. 1996 yılında köyümüz düşman tarafından yakıldığında, düşmandan kaçmak için Van’dan İstanbul’a gitmiştik. Çok küçük bir yaşta işe girmiş, eve maddi anlamda destek sunmaya çalışıyordum. Daha sonra birçok iş yerinde çalıştım. İş sahipleri ya saf kan Türk (yani faşist) ya da kendi gerçekliğini unutan Kürtlerdi. Birçok yerde çalıştım ama hiçbir yerde tutunamadım. En son Mardinli Kürtlerden bir iş sahibi tanıdım. Kendi halinde insanlardı. Ekmek derdine düşmüş, kimseyle farklı bir tartışmaya girmiyorlardı. Ama yurtseverdiler.

Öyle ki benim ilk günüm çok güzel geçmişti. Kendimi çok rahat hissetmiştim. Benim dilim burada hor görülüyor, hatta aynı dilde acılarımızı dile getiren şarkılar dinliyorduk. Öğlen arası dışarı çıktım. Etrafıma bakınırken yüzü ay gibi parlayan, gözleri güneş gibi ıslıl ıslıl, uzun kirpikleri yüzüne düşmüş, kas katı kesilmiş bir şekilde karşıya bakan bir kadın gözüme çarptı. Yanında oturan kızlara baktım, binlerce çiçek içinde güneşe uzanan kardeşlen gibiydi. O güzel Kadın sadece bir noktaya bakıyordu. Onun baktığı yere baktım. Ama farklı bir şey göremedim. Onun bakıp ta gördüğü şeyi ben görememiştim. “Bu kadın kimdir?” diye sordum orda çalışan bir işçiye. Bana verdiği cevap beni hem daha fazla düşündürmüştü, hem de güldürmüştü. “İyi bir kadın ama erkek

düşmanıdır. Feminist mi ne, öyle bir şey” dedi. “Tamam” diyerek güldüm.

Yanındaki her kes kalktı. Ama o halen aynı yere bakıyordu. “Merhaba” diyerek yanına oturdum. “Merhaba” dedi, utangaç bir gülümsemeyle “ismin nedir?” diye ekledim, “Nevin” dedi. “Nevin nereye bakıyorsun?” dedim. Bir süre sesiz kaldıktan sonra bana bakmadan, aynı yere bakarak “özlemlerime” dedi. Sonra beni daha yeni tanıdığını anımsar gibi “ya boş ver” dedi. Bu seferde, ben güldüm. “Neden güldün?” dedi “boş ver belki bir gün söyleyirim” deyip oradan kalktı.

Yaklaşık bir yıl beraber çalıştık. Bir gün geldi. “Ben gidiyorum” dedi. Hiçbir şey sormadan “tamam” dedim. “Nereye gittiğini merak etmiyor musun?” “Hayır” dedim. “Neden?” diye sorunca “çünkü biliyorum” dedim. “Merak etme, bende kısa bir zaman sonra geleceğim, senin özlemlerinde buluşmak dileğiyle...” diyerek, ona sarıldım. 2004 yılında Nevin’le vedalaştık. Birlikte kaldığımız bir yıl boyunca çok paylaşımlarımız oldu. Gitti yoldaş özlemini duyduğu dağlara. Hemen olmasa da bir gün mutlaka buluşacağız, şimdilik hoşçakal güzel gözlü kadın. Evet, şimdi yine ona bakıyordum, yıllar sonra yine ona bakıyordum...

Herkes şehitlikten ayrılırken Beritan, durgun bir nehir misali donup kalan gözlerini bir metre yükselen toprağa dikmiş, öylece bakıyordu. Sanki o toprağın altında o varmış gibi, nefes almıyor, yüreği daralıyordu. Diyarbakır’ın asi, yerinde durmayan kızı, sessiz akan bir ırmak gibi durgun ve sakin bir şekilde akıp gidiyordu. Bir süre hiç hareket etmeden durduktan sonra parmak ucuyla nemlenen gözlerini sildi. Ve dönüp bir şey demeden önümde yürümeye başladı.

Şehitliğin bitişiğinde Orman Mahallesinin Halk Evi vardı. Oraya yetişince birden bire durdu. “Gel, bir sigara içelim.” deyip duvarın dibinde oturdu. Buz kesen havada üşüyen parmaklarını ağzından çıkan sıcak buharla ısıtmaya çalışırken, başını kaldırıp tam karşısında duran bana bakarak “Yoldaş, bu örgüt bize güven-

nerek bizi buraya yolladı, peki biz bu güvene ne kadar sahip çıkıyoruz, boşa çıkmasın diye ne kadar çabalıyoruz? Bu gün şehit düşen arkadaşlar çok gençti. Akşamdan sabaha kadar acı çekerek, çığlık atarak şehit düştüler. Kopan ayaklarının acısına dayanamıyor, durmadan bağııyorlardı. Hiçbir şey yapamadık. Onları o acılar içinde izledik, onların her çığlığı benim yüreğimi parçaladı. Düşmana öfkem arttı ama en çok ta kendi çaresizliğime kızdım... Gulan, bilemezsin ne kadar zor bir durumdu. Gencecik bedenleriyle, çok büyük bir acı içerisinde sabaha kadar direndiler. Onlarca defa bizi bu acıdan kurtarın dediler. Ama bizler hiçbir şey yapamadık. Bir insan için en zor şey, onun gözleri önünde yoldaşlarının yitip gitmesidir. Hele çaresizsen bu daha da kötüdür.”

İKİ DİYAR TEK YÜREK

Uzun bir süredir Orman mahallesine yüklenmiş, orada bulunan mevzileri güçlendirmiş, hendek ve barikatların sayısını artırmıştık. Bu mahallenin morali tüm mahallelerden daha iyi durumdaydı. Orada bulunan halkla sürekli bir araya geliş söz konusuydu. Yapı olarak ta hem pratik açıdan, hem de eğitim verme konusunda çok ciddi bir sorun yoktu. Kış yaklaşmış, hazırlıklar gecikiyordu. Bu durum her arkadaşın canını sıkıyor ama gidermek içinde pek bir çözüm bulamıyorduk. Coğrafya koşulları o kadar zordu ki birçok çalışmamızı engelliyor, yaptığımız işi bazen üç defa yapmak zorunda kalıyorduk.

Akşam saatleriydi, yorgun bir şekilde Orman mahallesine doğru yavaş adımlarla ilerliyordum. Derin düşüncelere dalmıştım. Bazı sorunlar vardı ve ben bu sorunlara çözüm olamıyordum. Buda benim canımı çok fazla sıkıyordu. Kendime yükleniyor, devrimci duruşumu, bir halkın öncülüğüne kalkışmamı sorgular duruma geliyordum. Tamam, bu sorunlar yeni değildi anladım ama benim bunda payım yok mu? Var, hem de çok var! Kendini kandırma Gulan, ben yeni geldim, çalışıyorum, daha ne yapayım deme. Bu gün bu halk bu devrime sahip çıkmıyorsa bu senin ve senin mensubu olduğun partinin suçudur. Partinin suçu nedir? Kendi kadrosunu, yani bizi iyi denetlemiyor. Bizi bir alana gönderiyor tamam ama biz gittiğimiz yerde ne yapıyoruz? Bizim yaptığımız çalışma bu devrime, Önderlik gerçeğine, bu halka, ne kadar hizmet ediyor? Bu soruların hepsi tartışmaya muhtaç bir durumdadır. Yol boyu bu ve buna benzer birçok şey düşündüm.

Orman yolundan içeriye girerken karşı taraftan bana doğru bir kadın yürüyordu. Soğuktan kafasını öyle sarmıştı ki onu ilk başta tanıyamadım. Bana iyice yanaşınca Kitan olduğunu anladım. Bu durum beni güldürmüştü. Benim neye güldüğümü bilmeden oda bana bakarak gülüyordu. “Ne oldu, neden gülüyorsun” diye sordum. “sana gülüyorum” dedi. “Neden?” “Ya

sen iyice gitmişsin artık, kendi kendine konuşmaya başlamışsın. Bence senin durumun kesinlikle iyi değil.” Kılan çok özlü bir kadın arkadaştı. Ailesi klasik bir yurtseverlik dışında içimizde yer almamasına rağmen, şehit düşen abisinden kaynaklı gelmiş ama arkadaşlardan kadın çizgisinden ve yoldaşlık duygusundan çok etkilenmiş, bundan kaynaklı kararını vermiş ve yerelde çalışıyordu.

Onun bu samimi şakası hoşuma gitmişti, ona bakarak gü-lümsedim, sonrada sarıldım. “Bende sana gülüyordum, başını o kadar sarmalamışsın ki seni tanıyamadım. Bu haline gülüyordum” dedim. “Nereye gidiyorsun” diye sordu. “Arkadaşları özledim, birkaç gündür gidemedim, onların yanına gidiyorum” dedim. “Tamam bende senle geleyim, birde sen neden yalnız geziyorsun” diye beni eleştirdi. “Tamam komutanım söz bir daha yalnız gezmem” dedikten sonra beraber yürümeye devam etik.

Bir süre yürüdükten sonra arkadaşların birinci noktasına geldik. Birkaç arkadaş kapıda durmuş sigara içiyordu. Beni görünce “Oo yoldaş sen buralara gelir miydin?” diye takıldılar. “İnanın ki zaman yok, yoksa her akşam da gelirim” dedim, tam o sırada Rojvan içerden çıktı. “İnanmayın yoldaşlar, bir işi yok, öylesine geziyor” diye lafa girdi. “Ya bırak bu işleri Rojvan yoldaş, sanki sen çok mu bizim yanımıza geliyorsun” diye lafa Kılan girince ben gülmekle yetindim. “Haydi, bakalım yoldaşa cevap ver” diye biraz daha üsteledim. Biraz bekledi, sonra çok ciddi bir yüz ifadesiyle “ya yoldaş vallahi ben” deyip durdu, hepimiz ona dönüp bakınca kendisini baskı altında hissetmiş gibi “ya ben susma hakkımı kullanmak istiyorum” dedi. Hepimizi birden bir gülme aldı. Gecenin geç saatine kadar o bölgede bulunan tüm arkadaşları ziyaret ettik.

Sonrada çok sevdiğim bir anne vardı, onun evine gittik. Bir torunu vardı, daha bir yaşında falandı, ismi Şevger’di. Beni görünce yerinde duramıyor, ağlayarak benim yanıma geliyordu.

Onunla biraz oyun oynadıktan sonra yemek yiyip, aileyle biraz sohbet ettik. Sonrada yatmak için anneden izin istedik. “Çok yorgunum anne, kusuruma bakma, yarın devam ederiz sohbetimize” deyip yatmak için öbür odaya geçtik. Çok beklemeden hemen yatağa girdim, başımı yastığa koyar koymaz uyumuşum.

Derin bir uykuya dalmıştım ki bir patlama sesiyle yataktan irkildim. Baktım Kitan da uyanmış, neler olduğunu anlamaya çalışıyordu. Sesi çok yakındı. Evet, çok yakındı. Daha biz kendi aramızda konuşurken kapı çalındı, koşarak kapıya gittim. Rojvan bir arkadaş yollamıştı. “Düşman Şehitlik tarafından içeri girmeye çalışıyor, hemen gelsin” diyor. “Tamam, sen git ben geliyorum” deyip tekrar içeri girdim. Eşyalarımı aldım ve hızlı bir şekilde evden çıktık. Biz çıkınca komşu kadınlarda bizimle beraber çıktı. Biz yoldayken bir iki patlama daha oldu. Yarım saat yürüdükten sonra Rojvan arkadaşın yanına ulaştık.

Biz yanına varınca gençlerle konuşuyordu, morali çok iyi görünüyordu. Gençler dağılınca hemen yanına gittim. “Merhaba, durum nasıl?” daha lafım ağzımdayken büyük bir heyecanla “durum çok iyi, iki araçlarını vurduk. Şehitliğin ordalar, önce girmek istediler biz onları gördük. Ama hemen müdahale etmedik. İyice yanaşınca araçları hedef alarak vurduk. Bir askeri araç, birde kepçelerini vurduk. Şimdi buradan çıkmak istiyorlar ama biz izin vermiyoruz. Ölülerini de var, ondan bırakıp gidemiyorlar.” “Yoldaş bir dur, sakın ol, bir solukta hepsini anlattın” diye ona takıldım. “Yalnız, bunlar darbe aldığı için buradan çıkma yollarını arayacaklar, başka taraftan vurabilirler, ona göre dikkat etmeliyiz. Bir birimi yola yakın bir mevziye konumlandıralım bence, oradan bir geliş olursa arkadaşlar vurur” diye fikrimi söyledim. “Tamam, doğru diyorsun, zaten Ayten arkadaş bir birimle beraber oralarda bir yerdedir” dedi Rojvan Heval. “Tamam, bizde toplanan halkı bir araya getirip örgütlü bir biçimde ses çıkarma, yürüme gibi bazı planlamalar yaparız, bu durum düşmanı daha çok öfkeliendirir ve psikoloji-

sini bozar. Biz gidiyoruz, halkla biraz ilgileneceğiz, dikkatli olun lütfen, bugün şehit vermeden düşmanı buradan def etmeliyiz” deyip yanlarından ayrıldık.

Daha birkaç adım gitmiştim ki “Heval Gulan” diye biri bana seslendi, dönüp baktım Heval Rojvan. “Sana bir şey diyeyim, senin yerin yanlış olmuş. Senin askeri güçlerde yer alman lazımdı” dedi. “Sana katılıyorum ama böyle de olsa fark etmez, önemli olan burada iki alanın birbirini tamamlamasıdır” dedim. O’da “evet, doğru ama yine de sen askeri güce daha fazla yakışırdın” diyerek fikrinde ısrarlı oldu. Onun bu sözleri beni güldürmüştü. Hoşuma gitmişti.

Onların yanından ayrılıp mahallenin içine ulaşana kadar, halk toplanmış, büyük bir coşkuyla slogan atıyor, halaylar çekiyordu. Düşmanın büyük darbe aldığı öbür bölgelere ulaşmış olmalı ki halkın sesi bize kadar ulaşıyordu. Bu durum düşmanı çileden çıkarıyor, deli ediyordu. Halkı bir araya topladıktan sonra, Kitanı alarak Heval Ayten’inin yanına gittik. Dediğim gibi düşman Şemdinli yolu üzerinden bölgeye giriş yapmaya çalışıyordu. Arkadaşlar buradan güçlü bir şekilde düşmanı vurmuş, bir kepçelerini de yerle bir etmişlerdi. Bu durum sabaha kadar sürdü, sabah durumu duyan on binlerce insan bir anda alana akın etti.

Düşman sıkışmış gidemiyordu. Akşam sıkışan araçlarını çıkarma peşinde olan düşman, şimdi kendi canlarını kurtarmak için can havliyle her tarafı tarıyor, tüm bölgeyi gaza boğuyordu. Bu durum gecedен sabaha kadar sürdü. Sabah 7 civarı öbür bölgelerden de halkın gelişiyi bu direniş saatlerce sürdü. Saat 11 civarın da düşman büyük bir takviye getirerek, iki kepçe ve bir askeri aracını aldı. Düşman buradan uzaklaşırken halk buraya akın etti. Büyük bir moral alan halk, direniş şarkıları eşliğinde halaya durdu.

Milletvekilllerinden Abdullah Zeydan ve Nihat Akdoğan'ında içinde olduğu bir heyet direniş alanına geldiler. Alana gelen vekiller ve heyet halka bir konuşma yaptılar. Bu arada halkın büyük kısmı çarşı merkezine doğru yürüyüşe geçmişti bile. Vekillerde çarşı merkezine giden halkı yalnız bırakmamak için geri kalan halkla beraber çarşı merkezine gitmek için yola çıktılar.

Benim son durumlarla ilgili arkadaşları görmem gerekiyordu. Onun için birkaç arkadaşı kitlenin önünde yürümeleri için görevlendirdik. Bu planlanan bir eylem değildi. Düşmana vurulan darbe sonucu ortaya çıkan spontane bir durumdu. "Gidin yoldaş, dikkat edin bir sorun çıkmasın. Düşman büyük kayıp verdi, hıncını halktan almaya çalışabilir" biçiminde görevlendirdiğimiz arkadaşları uyardık. Onlar gittikten sonra Zerdeşt'e dönerek "yoldaş ben çok yorgunum" dedim. "Tamam hadi bir yere gidelim" dedi ve yakın bir arkadaşın evine geçtik.

Daha yarım saat olmuştu ki bize haber geldi. Çarşıda çatışma var diye. Apar topar Cumhuriyet Mahallesine geçtik. Kısa bir bilgi aldıktan sonra Rojvan, Ayten ve başka birkaç arkadaşla beraber çarşı merkeze doğru yola çıktık. Bu arada Zerdeşt yoldaş hemen gitmişti durumu anlamak için. Bizlerde koşmaya başladık. Çarşı başına yetişene kadar durmadan kendime sen nasıl izin verirsin, bu kadar başarılı bir geceden sonra neden buna izin verdin, bunu defalarca kez kendi kendime tekrarlayarak çarşının başına vardım. Biz varana kadar düşman gitmişti. İki gencin cansız bedenini halk hastahaneye kaldırmıştı.

Bir süre orada kaldık. Gençleri, halkı toparlamaya çalıştık. Halk bu olaydan çok etkilenmişti, kızgındı. Vurulanların daha çok genç olması, birde hedef gözetilerek vurulmaları halkta büyük bir öfke yaratmıştı. Evet, düşman iki Kürt gencini bilinçli olarak vurmuştu. Bunu akşamki yenilgisinin intikamı için yapmıştı. Bu ortadaydı. Ama bunda biz kadro ve çalışanların da suçu çoktu. Bu duruma izin vermemeliydik.

Aynı gün binlerce kişinin katıldığı bir törenle iki genç Diyar'ı toprağa verdik. İki gencin adı da Diyar'dı, Diyar Akın, Diyar Ertaş. Bu arada gençler çarşı merkezinde vurulunca ikisinden birinin beyni yere saçılıyor. Bir yurtsever bir poşete koyup, getirip Zerdeşt yoldaş veriyor. Zerdeşt yoldaş böyle bir vahşeti ilk defa kendi gözüyle gördüğü için çok fazla etkilenmişti.

Biz kadro arkadaşlar Cenaze den sonra bir araya geldik. Bu durumu değerlendirmemiz gerekiyordu. Halk, gençlerin elinde bir şey yoktu, bilinçli bir şekilde vuruldular diyordu. Bazı düşman yanlısı kişiler çarşıda, yok bu gençlerin elinde molotof vardı, yok bilmem silah vardı. Bu düşman politikasıydı. İşledikleri cinayetleri meşrulaştırma çabasıydı. Bunu halka iyi anlatmak lazımdı.

Ama bu eylemde ortaya çıkan sonuç, bizlerin halkı eylemsellik noktasında iyi koordine edemediğimizdi. Bu duruma bir izahat getirmeli, doğru tartışıp sonuçlar çıkarmalıydık. Çıkan sonuç şu; biz halkı iyi bir şekilde koordine edemiyoruz. Bunda benim ve toplumsal sahada yer alan arkadaşların suçu var ve de gençliğin. Biz buna izin vermemeliydik. Düşman akşamdan beri deliye dönmüştü, bu hatayı biz asla yapmamalıydık. Bu şekilde sürekli kendimi sorguluyor, yaşananlardan kendimi sorumlu tutuyordum.

Bir gün sonra her iki şehidin ailesini ziyarete gittik. İki ailede çok fakirdi, evlerinde yiyecek ekmeği olmayan insanlardı. İki gençte evini, ailesini geçindirmek için küçük yaştan itibaren çalışmış çabalamıştı. Aileleri şunu diyordu "bu düşman yıllardır bunu bize yapıyor. Biz yurtsever aileler olduğumuz için bilerek ve tasarlayarak çocuklarımızı vurdular. Bizim çocuklarımız bir şey yapmamıştı, ölen hiçbir Kürt genci bir şey yapmamıştı. Bizler bu şekilde baş eğmeyiz, düşman katlederek bize baş eğdiremez. Bizler sonuna kadar davamızın ve şehitlerimizin peşinde olacağız."

Şehit Diyar Akın (Sivil)

Şehit Diyar Ertaş (Sivil)

“ELLERİN TEMİZ Mİ YOLDAŞ?”

Cumhuriyet Mahallesinde bir evde toplantımız vardı. Toplantı bitikten sonra avluya çıktık. Avluda olduğumuz sürede bir kaç silah sesi duyduk. “Bu seste neyin nesi yoldaş” diye Rojvan Heval’e sordum. “Ya bizimkiler kepçeyle hendek kazacaklardı, düşman bunu duymuş olabilir” diye yanıtladı. “Tamamda daha önce bunu konuşmuştuk, bize haber vermeden bunu yapmayacaktınız. Bizim bir sistemimiz var, o sistem devrede olmadan bu hendek kazma işi zor olacak. Birde bu yeni tuttuğumuz alanlardır. Düşman yaptırmamak için her şey yapar.” Biz daha konuşmamızı bitirmeden, nefes nefese kalmış Ruken arkadaş yanımıza geldi. Birkaç kere derin derin nefes alıp verdikten sonra “Gitti, gitti. Senar gitti. Vuruldu. Kötü vuruldu” dedi. “Tamam, sakın ol, nerede vuruldu. Durumu nasıl şimdi? Düşman gitti mi?” diye peş peşe sordum. “Evet, arkadaşlar etkili vurdu, düşman geri çekilme yaptı” dedi. “Tamam, sakın ol. Haydi, bizi oraya götür.”

Üçümüz Senar arkadaşın oluğu yere gittik. Senar arkadaş bel kemiğinden ve karnından mermi almıştı. İçeri girmeden önce durumu nasıl diye arkadaşlardan bilgi aldım. Sonra içeri girdim. Senar arkadaşı hemen kapı eşiğinde yere uzatmışlardı. Yarası çok ağır olduğu için evin içine kadar götürememişlerdi. Yanına gider gitmez ilk gözüme çarpan şey beni şok etmişti. Onun bağırsaklarını yerine yerleştiren doktora takılıyor, ona şakalar yapıyordu. Karnına değen A-4 mermisi bağırsaklarını yere dökmüştü. Ama bu durum onun pekte umurunda değildi. Bu nasıl bir iradeydi? Yarası bu kadar ağırken gülüyor, şakalaşıyor, bizlere takılıyordu.

Beni kapıda görünce “sakın ağlama ha, ben hiç sevmem duygusal kişileri, neden biliyor musun?” “Neden?” diye sordum. “İnsan ölmeden o kadar ağlıyorlar ki insanın öleceği yoksa bile ölür” dedi. “Ya sen bir dakika susmayacaksın değil mi? Yaralısın, kendini yorma tamamı” diye çıkıştım ona. Doktora yardım eden Ruken yoldaşa bana destek vermek için “evet ya birkaç dakika sesiz ol, çok konuşmaktan öleceksin haberin olsun” diye ekledi. Doktorun.’ bana yardım edin” sözüyle beraber ben ve Ruken hemen kollarımızı sıvadık. “Dışarı dökülen iç organların düzgün bir şekilde toplanıp içine tek-

rar konulması lazım, bir de başka bir yerde yırtık var mı diye bakmak gerekir” diye devam eden doktora “tamam” diyerek başladı.

Benle Ruken yoldaş doktora yardım ederken bir yandan da Senar’ın susmasını sağlamaya çalışıyorduk. Ben onun bağırsaklarını yerine koymaya çalışırken birden bire “Heval Gulan, sen elini yıkadın mı? Elin temiz mi?” diye sorunca doktor dâhil hepimiz durduk ve ona baktık. Sonra hepimizin yüzüne bir gülümseme yayıldı. “Ya sen deli divane misin be yoldaş, bak o kadar konuşuyorsun ki şimdi yanlış yapacağız. Düşün bu elimdeki makası içinde unutursak nasıl olacak?” diye ona takıldım.

Yaklaşık üç saat bu halde kalan Senar yoldaşın rengi değişmiş, gözleri kaymış, alnında terler akıyordu. İlk müdahaleyi bitiren doktor bizi dışarı çağırdı. “Bir karar verin artık, evet çok direniyor ama bu en fazla birkaç saat daha böyle gider. Arkadaş daha fazla dayanamaz. Derhal Van’a gitmesi gerekiyor.” Orada bulunan arkadaşlarla beraber bir karar vermeliydik. Ya gönderecektik, (ama yakalanma riski var) ya da şehit düşecekti. Orada mevcut bulunan arkadaşlarla oturduk ve gönderme kararı aldık. Elimizden geldiği kadar güvenli bir şekilde gönderecektik. Ama bunun riskleri de çoktu.

Karar verdikten sonra “Haydi, arkadaşlar bir araba ayarlayalım” dedim. Ben ve bir arkadaş daha araba işiyle ilgilenirken bir arkadaş yanıma geldi. “A arkadaş gelmiş, seni ve Nuran arkadaşını görmek istiyor” dedi. “Tamam, beklesin geleceğiz. İşimiz bitsin” diyerek tekrar araba ayarlama işine devam ettim. Birkaç dakika sonra yine arkadaş geldi “Arkadaş diyor şimdi gelsinler.” Nuran ile birbirimize baktık. Bir sorun mu var, bir gidip bakalım. Bu durumdan daha önemli her halde diyerek araba ayarlama işini başka bir arkadaşla bırakarak arkadaşın yanına gittik.

A Arkadaş bizim koordinasyonumuzdu. Bu durumu duymuş, ondan gelmiştir diye düşündüm. Yoksa arkadaş sadece bir ev uzakta ne diye böyle acil çağırırsın ki. “Çok önemli bir durum var bence” diye ekledi Nuran. Hızlı adımlarla arkadaşın yanına gittik. Selamlaştıktan sonra “hayırdır? Bir sorun yoktur inşallah” diye sordum. Aldığım cevap karşısında donmuştum adeta. Sanki Senar’ın yerine benim bütün iç organlarımı dışarı çıkarmışlar, durmadan çekiyorlar, param

parça ediyorlardı. A arkadaş çok rahat bir tavrıla “ne panik yapıyorsunuz, sizden tekmil almaya geldim, başka bir durum yok. Buraya gelmişken yerelden tekmilde alayım” dedim. Onun bu rahat tavrına çok fkelenmiştim. “Ya sen bizim halimizi görmüyor musun? Arkadaş şehit düşecek, kimse bize arabasını vermiyor. Bu nasıl bir yaklaşım, işimiz bitsin arkadaş sağlam bir şekilde Van’a ulaşsin, ondan sonra ne tekmil istersen verelim” diyerek tepkiyle kapıdan ıktım.

Birkaç saat sonra nihayet bir araba bulduk. Bir arkadaşı yanına vererek yolladık. A arkadaşın yaklaşımından duyduğum tepkiyle canım sıkın bir şekilde tekrar yanına gittik. Kimsenin olmadığı bir odaya girdik. Kanım çekilmişti sanki. Ne tek kelime etmek, nede orada bulunmak istiyordum. Gitmek, daha uzaklar gitmek istiyordum. Ben bunları düşünürken A arkadaş lafa girdi. Birkaç konuyu dile getirdikten sonra “ben bu gün hiçbir iş yapamadım, kaç saattir sizi bekliyorum, bu şekilde olmaz. Sizin işiniz bu değil, bir sokakta cenazeler kalksa siz öbür sokakta komün rgtleyeceksiniz” deyince, bu nasıl bir vicdan diye düşündüm, bu nasıl bir ahlak. Duyduklarım beni dehşete dşrmşti. Nuran ile göz göze geldik. Ona göz işaretiyle sakın dedim.

“Bitti mi?” diye sordu Nuran, “senin bu gün yaptığın hiç doğru değildi. Hem bizi bu şekilde ağırman yanlıştı, hem de gelip arkadaşı görmedin bile. Sen bizim koordinasyonumuzsun. O yaralanan arkadaşta senin sorumluluğundadır. Bu davranışının yoldaşlıkta yeri yoktur.” diye lafını bitirdi.

Onun yaptığı değerlendirme karşısında donmuştum. Odanın camı çok güzel ve büyük bir bahçeye açılıyordu. her türden meyve ağacı ve normal ağaçlar vardı. Yaşadığım bu durumu üzerimden atmak ve daha sakın bir şekilde konuşmak için dışarda rzgrın etkisiyle sallanan ağaçların yapraklarına bakıyordum. Nuran çok uzatmamış, söz hakkı bana gelmişti.

“Bak yoldaş, sadece birkaç cümle dile getirmek istiyorum. Yıllardır bu yerelde halkın içinde çalışan benim. Bir komnn ne anlama geldiğini, bir kooperatifin ne olduğunu iyi biliyorum. İşimin ne olduğunu da iyi biliyorum. Ama ne olursa olsun benim vicdanım, yüreğim, ahlakım bir arkadaşımı kanlar içinde bırakıp başka işlerle

uğraşmaya el vermez. Birde sana, senin gibi birine teknil de vermez. Beni bu harekete tutan şey Önderlik ve onun yoldaşlığıdır. Onun yoldaşlarına gerçek bir yoldaş olmaktır. Peki, sen neden arkadaşın yanına gelmedin, bir cevabın var mı? Her şeyi bir tarafa bırakalım o senin yoldaşındı.” Bu kadar ağır değerlendirmelerimizden bile hiç etkilenmemiş bir şekilde “ben nasıl oraya gelseydim, bir sürü genç vardı, deşifre olurdum” dedi. Bu sözden sonra benim için konuşmanın pek bir anlamı kalmamıştı. Hatır bile istemeden kalktım.

Evden dışarıya koşar adım çıktım. Nefesim kesiliyor, yüreğim daralıyordu. Yürürken ona, onun yoldaşlığına duyduğum öfkem yüzüme yansımasın diye elimden geleni yapıyordum. Sokakta yürürken kimsenin olmadığı yerlerden geçmeye gayret gösteriyordum. Nereye gidiyordum. Bunu bende bilmiyordum. Nereye varacağımı bilmeden sadece yürüdüm.

Yürürken aynı zamanda kendi kendime konuşuyordum. Bir süre düşündükten sonra, kendi kendime defalarca bunu tekrarladığımı hatırlıyorum. Bu kadro bu devrime inanmıyor, bu kadro bu devrimi engelleyen güçtür, peki ya yoldaşlık. Bu kadar basit bir şey midir? Yoldaşın kanlar içindeyken senin nasıl bir vicdanının var ki kendini düşünüyorsun. Önderlik boşuna demedi Bakur da iki tane PKK kadrosu yoktur.

Sakinleşmek için durmadan yürüyor ama bunları düşündükçe sinirden kahroluyor, deliye dönüyordum. Sonra partiye kızıyordum. Bu insanları neye göre alanlara sorumlu yapıyorlar diye, hangi ahlaki ölçü esas alınmış bu insan buraya yollanırken diyordum. Sonra kendime kızıyordum, ben ne yapıyorum peki, gelişen her yanlış karşısında kaçıp gidecek miyim? O senin sorumlun olabilir, yaptıkları, söyledikleri yanlışta olabilir. PKK ahlakına sığmaz bu yaklaşım, insanlık ahlakından da uzaktır. Benim bundan kaçmak yerine durup savaşını vermem gerekir. Bu tür bir yaklaşıma asla izin vermemeliyim diye, bu seferde kendime kızıp öfkeleniyordum.

Bir saat yürüdükten sonra Kışla Tepesine vardım. İyice karanlık olmuş, gece ilerliyordu. Oradan Şahin Tepesine çıktım. Etrafta kimse yoktu. Tepede yan yana dizili olan banklardan birine oturdum. Gecenin sessizliği içime işlemişti. Yüreğim bunu fırsat bilerek, var gü-

cüyle iyice kabardı. Gözlerime, göz pınarlarıma hükmetmek istiyordu. Ve bu durum çok uzun sürmemiştir. Kısa bir sürede bunu başarmıştı. Gecenin sessizliği ve karanlığında gözyaşlarım sel oldu. Bu gözyaşları sadece bu gün yaşanan olay için miydi? Bu gün yaşanan sadece görünendi. Aylardır aynı durumu zaten yaşıyorduk.

Gever'de kaldığım süre boyunca bir iki kişiden başka kimse yanımıza uğramamıştı. O bir iki arkadaş dışında gelenler hiçbir zaman gece yanımız da kalmamıştı. Ya vekillerin evinde, ya da başkanların evinde kaldılar. Onların evleri çarşıdaydı. Direniş bölgelerinde hiçbir gün kalmadılar. Bu da aynı şeydi. Bu direnişe inanmamaktı. Ve eksik yoldaşıktı. Aylardır yaşadığımız bu durum beni ciddi anlamda etkilemişti. Bunun sonucu olarak bu gece gözyaşlarımı tutamadım. Bunun dışında yaşanan şehadetler karşısında kendimi ele almama, buna yetememe durumu da vardı. Her gün bir genç şehit düşüyordu. Bunun ağırlığı zorluyordu. Yine yoldaşına karşı sorumluluk duygusu, düşman karşısında yeterli derecede o iradeyi gösterememe ve daha birçok şey... Bundan kaynaklı akan gözyaşlarıma müdahale etmedim. Bazı şeyler güçlendirmiyorsa akmalı, gitmelidir. Kaç aydır biriken bu yetersizlikler artık bitmeli ve hayatımdan gitmeliydi.

Düşünerek bu sonuca vardıysam da bazı şeylere öfke duyuyordum. Örneğin yoldaşlık konusunda. Ben bunları düşünürken bir an aklıma anemin sözü geldi. Partiye katılım kararımı verince annemin karşısına geçerek, "ben gidiyorum" dedim, bir süre konuşmadan gözlerimin içine baktı. Gözleri dolmuş bir şekilde "bak kızım, hiçbir anne çocuklarını ölüme göndermez. Sizin gitmenizi asla istemem. Bir anne olarak içim iki kere yandı. Senle beraber üç olacak. Bir anne için bu çok zor bir durumdur. Ama senden önce giden abine ve ablanı de söyledim. Bu evden çıkış bir esas üzerine olur, oda yoldaşlıktır. Ben siyasetinizi, ideolojinizi bilmem. Ama sizin yaşadığınız yoldaşlığa tanığım. Bir birinizi nasıl bir aşkla sevdiğinizi gördüm. Bunu sen daha dünyaya gelmeden, senin yoldaşlarında gördüm. Onun için eğer bu evden gidersen ancak bir gün muradınıza ermiş bir şekilde yoldaşlarınızla birlikte gelebilirsin, onun dışında bir geliş bize ihanettir."

PKK yoldaşlığı böyle bir şeydi işte. Anemin söylediklerini anımsadıkça yüreğim biraz gevşedi, sakinleştim. Bir sigara içmek için elimi cebime götürdüm. Sigarayı çıkardığım esnada arkamda bir ses işitdim. Dönüp bakınca Serdar Yoldaşın bana doğru geldiğini gördüm. Hemen önüme dönerek gözyaşlarımı sildim. “Burada ne yapıyorsun” diye sordu. “Ben mi?” diye yanıtladım. “Başka birisi olmadığına göre evet sana diyorum.” “Yoldaşlığı arıyorum” dedim. Kararlı bir sesle, “peki buldun mu?” “Hiç kaybetmedim ki” dedim. “Neden arıyorsun o zaman?” “Bazı insanların yoldaşlığı dipsiz uçurumlara düşmüş, onu arıyorum.” “Bak, yoldaş. Eğer bir insanın vicdanı, inancı, ahlakı ve en önemlisi yoldaşlığı uçsuz bucaksız bir uçuruma düşmüşse, onda yoldaşlık aramak beyhude bir çaba olur” dedi kızgın ve öfkeli bir sesle. “Sana katılıyorum ama bu durum çok zoruma gidiyor. Yaşamım boyunca en çok zorlandığım yoldaşlığa yaklaşımdır. Ki yoldaşa yaklaşım benim için esastır. Hele ki bu durumdayken. Neyse boş ver” diye konuyu kapatmak istedim, “Bu gün olanlardan haberim var, merak etme arkadaşlar söyledi. Her kes seni arıyor, kimse tahmin edemedi burada olduğunu benim dışımda.” Şaşırmıştım ve şaşkınlıkla “Sen nerden tahmin etin?” dedim. “Hatırlıyor musun bir gün senle sığınak yaparken ben sana en çok neyi özlüyorsun diye sordum. Sende dağları, dağlara çıkıp bağırmaı dedin. Onun için tahmin etim, dağlara en yakın yer burasıdır. Yüksek, bağırırsan da sadece senin gibi herkesten kaçanlar duyar” demişti. “Haydi, gidelim geç oldu” diyerek kendimizi oradan kışlaya bıraktık.

Yolda yürürken aynı gün içinde yaşadığım iki olayı düşündüm. Birisi A arkadaşla yaşadığım olaydı. Benim birebir sorumlumdu. Bir diğer şeyse bir kadındı. Beni, bizi daha iyi anlamasını bekliyordum. Ama hepsinden önemlisi yoldaşımızdı. Yoldaşlık nedir, nasıl yaşanır ve nasıl yaşanmaz birçok anlamda bu pratik sahada gördüm. Bunu artık kesinlikle biliyordum, onun bu duruşu bir yoldaş duruşu değildi. Peki, ya Serdar yoldaşın sadece bir tahmin üzerinden gelip beni bulması. Bu bir tahmin ya da birbirini iyi tanıma değildir. Bu yoldaşlıktır, yoldaşına karşı sorumlu olmaktır. Onun için beni etkileyen şeyler sadece olumsuz anlamda yaşanan durumlar değildi. Olumlu yaşanan durumlarda çoktu ve beni inanılmaz şekilde etkilerdi, mutlu ederdi.

BİR BEBEĞİN HENÜZ GÖZLERİNİ AÇMADIĞI DÜNYAYA İSYANI

Saat sabahın altısı. Bir mesaj sesiyle irkildim. Bu saate gelen bir mesajın iyi bir haber olmadığını anlamıştım. Bir an bakmak istemedim. Ama hemen ya acil bir durumsa, diyerek baktım. Bir arkadaş “acil gelin” diye bir mesaj atmış. Bir iki dakika sonra ikinci mesaj da geldi. “Düşman mahalleye saldırdı. Acil gelin.” Düşman lafını duyunca hemen hazırlanıp Heval, Zerdeşt’i çağırdım. Akşam beraber bir eve gitmiştik. İkimiz hızlı bir şekilde hazırlanarak evden çıktık.

Orman Mahallesinden Cumhuriyet Mahallesine doğru hızlı adımlarla inmeyen başladık. Bir yandan düşmanın tam olarak nereye kadar gelmiş olduğunu anlamaya çalışıyor, diğer yandan acele ediyorduk. Daha önce sık sık kullandığımız bir geçiş yolundan çatışma bölgesine geçtik. Birkaç genç arkadaş ellerinde silahlar, ara sokakta bekliyordu. Bizi gören Heval Ruken yanımıza geldi. “Düşman nerde, ne zamandan beridir gelmiş” diye sordum. “Düşman çok yaklaşmış, üçgen girişinde bulunan barikatı kaldırmış. Buna engel olmaya çalışıyoruz” dedi. “Tamam, bizde şimdi halkı çıkarırız, dikkatli olun.” dedikten sonra oradan ayrıldık.

Ben ve Zerdeşt yoldaş orada toplanan halk, çalışan kim varsa hepsini topladık. “Hemen mahallenin içine dağılın, kapılara vurun, halk çıkmasa bu alçaklar girerler” diye onlara durumu aktardım. Benim bu söylemimden sonra orada bulunan birkaç çalışan, halktan insanlar, kadınlar, gençler herkes ellerine birer teneke alarak sokakları gezmeye başladık. Ne garip bir şeydi. Birkaç gün öncesinin aksine kimse çıkmıyordu. Yine ölüm sessizliği çökmüştü bu sokaklara. Orada bulunan sokakları boydan boya durmadan gezdik. Vurmadığımız kapı kalmadı. Bazı aileler kalkıp geldi. Büyük olmasa da bir kitle toplandı. Tekrardan arkadaşların yanına gittim. Gençlerin morali düşmüştü. Bunu görünce “haydi yoldaşlar, bak bizim bir saatte yaptığımız barikatı düşman beş saatte yıkamadı. Alçaklar bizden korkuyor, BİJİ SEROK APO” diye bağırdım. Sesimi duyan gençler aynı coşkuyla cevap verdiler.

Tam o esnada, gençlerden biri düşmana karşı olan bir binaya tırmanmaya başladı. “Doğan çıkma oraya, orası düşmana karşıdır” diye arkasından bağırdım. Ruken de “hayır orası olmaz, sakın” dedi. Ama Doğan bizi dinlemedi. Bıksisini alarak düşmanını tam karşısındaki binaya gitti. Arkasından koşan Ruken daha oraya yetişmeden gelen bir mermi sesiyle Doğan yere yığıldı. Birkaç arkadaş dikkatli bir şekilde binaya başka bir cepheden çıkarak Doğan’ı aşağıya indirdik. Doğan’ı indirdikten sonra karşı binanın penceresinden bir kadının “yukarda vurulan bir genç daha var” söylemi üzerine tekrardan birkaç arkadaş yukarı çıkarak Çetin’ide aşağı indirdiler. Doğan vurulunca Çetin onu almak için harekete geçiyor ve o sırada kendisi de vuruluyor.

Doğanın rengi gitmiş, dili çektiği acıyı dışa vururcasına dişlerinin arasında sıkışıp kalmıştı. Dıştan görünen yarası kolundandı ve bacağından bir mermi almıştı. Birkaç dakika içinde şehit düşmüştü. Kolundan aldığı mermi A-4 mermisiydi. Omuzuna isabet etmişti. Ama oradan dışa çıkmamıştı. Akciğerine kadar gidip içerde patlamıştı. Çetin’se kalbinden almıştı, bir süre direndi. Ama daha fazla dayanamadı, ellerimin arasında can verdi.

Halk başımıza toplanmış, ne yapacağını bilmiyordu. Uzun uğraşlar sonucu bir yol bulup cenazeleri hastahaneye gönderdik. Bu günkü çatışma akşama kadar sürdü. Arkadaşlar düşmanın araçlarına ve kepçelerine ağır darbeler vurdu. Düşman giremeyeceğini anlayınca geri çekildi.

İki arkadaşın cenazesini bir gün sonra aldık. Cenaze töreninden sonra arkadaşlarla beraber aileleri ziyarete gittik. İlkin Doğan Doğma’nın evine gittik. Yaşı çok genç olmasına rağmen olgun bir gençti. Anne evinde feryatlar yeri göğü inletiyordu. Doğan bu olaydan bir gece öncesi bir rüya görüyor. Rüyasında Ruken yoldaşla göğre doğru uçuyorlarmış. Gelip bu rüyasını halk evinde anlatıyor. Orada oturan yaşlı bir amca, bu rüyayı bir daha kimseye anlatma, iyi bir rüya değil diyor. Bir gün sonra şehit düştü. Bu durum her kesi çok etkilemişti, kendi şahadetini rüyasında gör-

müştü. Şahadet hepimizden çok Ruken'i üzmüştü. Bir süre burada kaldıktan sonra çıkıp Çetinin evine doğru yola koyulduk.

Doğanı iyi tanıyordum ama Çetini tanıımıyordum. Onu da YPS de sanıyordum. Arkadaşlara sordum kimdi, ailesi ne durumda diye. Aldığım cevap beni derinden sarsmıştı. Evli, bir çocuğu vardı ve eşi ikinci çocuğa hamileydi. Birkaç ay kalmış çocuğun doğmasına. Çetin Dara'nın evine vardığımızda arabadan indim. İçim daralıyor, nefes almıyordum. Arkadaşlarla eve doğru ilerlerken dönüp "haydi Heval Gulan çok zor birliyoruz ama mecburuz" dedi bir arkadaş. Tamam diyerek derin bir nefes aldım. Hemen önümde bulunan Mele arkadaş bunu fark etmiş olmalı ki 'yoldaş bu çok zor bir durum ama sende, bizde bunu yapmak zorundayız. Kendini toparla olur mu?' dedi.

Eve girer girmez yüreği acıyla dolu anne bizi görünce "Çetin'inim gelmiş" diye bir çığlık attı. O çığlık, beni adeta kapı eşiğinde dondurmuş, "Çetin'im gelmiş" sözü beynime çakılıp kalmıştı. Bir süre öylece kaldım, sonra annenin yanına geçerek oturdum. Anne elimi sıkı sıkı tutuyor, durmadan ağlıyordu. Anneye eşini sordum karşı odayı göstererek orda dedi. Yanına gitmek için anneden izin istedim. Kapıyı yavaşça açıp içeri girdim. Kendinden geçmiş, öylece boş duvara bakıyordu. Yanına geçip oturdum. Usulca elini tuttum. Bir süre öylece kaldı. Sonra dönüp bana baktı. Başını dizime koyup "söyle yoldaş ben ne yapayım, bir çocuğum daha bir yaşında. Ya karnımdakine ne demeli, iki gündür rahimimdeki çocuk daha doğmadan bu dünyaya isyan ediyor, babasının ölümünü hissetmiş olmalı ki durmadan rahim duvarımı tekmeliyor. Söyle bana ne yapayım?" Bu sözler karşısında susmuş, daha dünyaya gelmeyen bebeğin isyanını düşünüyordum.

Bir saate yakın oturduk. İçim daralıyor kendimi dışarı atmak istiyordum. Yürümek, durmadan koşmak, kaçmak, arkama bakmadan kaçmak, dağlara, dağların en zirvesine. Bir süre daha oturduktan sonra kalkmak için aileden izin istedik. Evden kendimi dışarı attığımda derinden bir nefes çekerek başımı havaya diktim. Bulutların arasından kafasını çıkarmış, yanıp sönen yıl-

dızlara baktım. Sonra kendi kendime nereye kaçacaksın, insanın gerçekliği insanı takip eder. Oluşturamadığım sistemden mi kaçacağım? Hayır, bu bir gerçeklik ve bende bu gerçekliğin bir parçasıyım. Bu insanları koruyamıyorsak ve bir sorun varsa, o bu güne ait değildir. Yıllardır oluşturamadığımız zihniyet, sistemimizi inşa edemememizden kaynaklanıyor. Her gün onlarca can gidiyor, kim bilir daha ne kadar gidecek. Canını veren, seve seve veriyor. Ya bizler, bu halkın öncüleri olduğumuzu sananlar. Bizler neyimizi ortaya koymaya hazırız, bunun cevabı lazım bana.

Şehit Çetin Dara (Sivil)

ÇARESİZLİĞİN İÇİNDE ÇARE ARAMAK

Saat akşamın altısı, telefonuma bir mesaj geldi. Gönderen Keje arkadaştı' "Neredesin gel yemek yiyelim" diyordu. Cevabını yazdım "uzak bir yerdeyim, yemekten sonra uğrarım sana" dedim. Saat 8 civarında yanına gittim. Selamlaştık. "Ne oldu bir sorun mu var?" diye sordum. "Hayır, sadece canım biraz sıkkın" "Neden hele anlat bakalım" dedim. "İnan bir sorum yok, sadece öyle hissediyorum." "Tamam, o zaman, bir sorun yoksa iyi. Peki, Kitan nerde?" diye sordum. "Eve gitmiş, annesi rahatsızlanmış." dedi. "Tamam, o zaman arkadaşların yanına gidelim" deyip, halk evine doğru yola çıktık.

Halk Evinde herkesle selamlaştıktan sonra Heval Zilan'ın yanına oturduk. Arkadaşlar gençlerle Kürt kültürü üzerine tartışıyordu. Bir süre onları dinledim, o ara gözüm odun sobasında yanan alevlere takıldı. Kızıldan maviye, sarıdan yeşile, kırmızıdan beyaza kadar gök kuşağı gibi renkler göz kamaştırıyordu. O alevler beni çocukluğuma kadar götürdü. Annemin yaktığı ocak ateşi ve onun ateşe verdiği değer aklıma geldi. Ben yedi yaşındayken bir gün anemin yaktığı ocak ateşine su döktüm. Annem o kadar kızdı ki, "ne oldu ki" diye sordum anneme. "Bak kızım, ateşe su dökülmez, ateş kutsaldır" dedi, "ateş insanlığı bir arada tutan şeydir, o olmasa bizler bir araya gelir miydik? Bak bizim Tandırımız var, akşam olunca bir bez atıyoruz üstüne, hepimiz onun etrafında toplanıyoruz." Evet haklıydı annem, bak yine ateşin gücü bu kadar arkadaşı bir araya getirmişti. Sadece bu gün değil, yüz yıllardır bu hep böyle olmuştu.

Demirci Kava'nın ateşi içimizi ısıtırken birden bire bir patlama sesi geldi. "Arkadaşlar hemen yerlerinizi alın" diye bağırdı Heval Zilan. "Gulan sizde gidin halkı kaldırsın, herkes uyumuştur" dedi. "Heval ya onlar uyumasa da kesin bu sesten sonra uykuları gelmiştir" diye lafa karıştı oradan bir genç. Hepimiz birden gülmeye başladık. Herkes bu durumun farkındaydı ama kimse dile getirmek istemiyordu. Kadro arkadaşlarla özel olarak bu konu konuşulmuştu. Yani halka yaklaşım ve ele alış konusu. Yerelden

biri bunu yapabilirdi ve önünü almak çok kolay olmuyordu. Ama bir kadro ve gerilla açısından kazanımcı bir tarz değildi. Tabi bu şekilde yaklaşan insanları da uyarıyor ve eleştiriyorduk.

Yapılan halk toplantılarında evinin kapısını kapatanları, düşmanla iş yapanları ve benzeri birçok anlayışı halkın huzurunda deşifre ediyorduk. Bu konuda halkın ret-kabul ölçüleri vardı. Bu durumu kendisi de kabul etmiyordu. Gerekirse tavırdaki koyuyordu. Onun için bu genç kendisine göre bir doğruyu dile getirmişti. Halktan biri olduğu için bir müdahaleden çok hepimizi güldürmüştü.

Arkadaşların “mevzilenin” uyarısından sonra Kışla Tepesine doğru yola çıktık. Bir arkadaş “Arkadaşlar eğilin öyle gelin, adamlar keskin nişancı koymuş çatılara” diyerek bizi uyardı. Uyarı üzerine eğile eğile Kışla Tepesine vardık. Orada bulunan gençlere “düşman nerde?” diye sordu Heval Zilan. “Dize Mahallesinde bulunan barikatları kaldırmak için uğraşıyorlar. Amaçları bu, bundan kaynaklı bizi kendisiyle uğraştırmak istiyorlar” dedi bir genç. “Tamam, o zaman sizde onlarla çok uğraşmadan darbe vurun. Darbe vuramasak bir barikat sonra bu mahalle riske girer. Ben Ormana gidiyorum, oradan size takviye çıkaracağız, dikkat edin” diyerek yanımızdan ayrıldı.

Bir taraftan çatışma devam ederken, diğer yandan halkı sokağa dökmek için bir grup kadınla beraber elimize aldığımız tenekelerle ses çıkarmaya başladık. Bir süre sonra halk uyandı. Her kes kendi evinin önünde eline geçirdiği cisimlerle ses çıkarmaya başladı. Her yer karanlıktı. Düşmanın geliştirdiği bir taktikti. Her saldırı öncesi hangi mahalleye saldırı olacaksa, oranın elektrik hatları ve interneti kesilirdi. Benle Keje yoldaş hem etrafı aydınlatmak, hem de arkadaşlar ısınsın diye büyük bir ateş yaktık.

Birkaç saat olmuştu ama hala saldırı devam ediyordu, düşmanı geri püskürtecek güçlü bir darbe vurulamamıştı. Arkadaşlar vuruyor ama her yer çok karanlıktı. Düşmanı gören bir aç vardı. Oda ‘Efeler Taburunun’ tam karşısına düşüyordu. Bundan kay-

naklı etkili bir vuruş yapılamıyordu. Bunun dışında düşmanın nereden ve nasıl geleceğini iyi kestiremiyorduk. Arkadaşlar çok fazla iç içe duruyorlardı. Bunun üzerine müdahale ettim; “neden bu kadar yakın ve toplu duruyorsunuz. Çok karanlık, düşmanı göremesek bize darbe vurabilir, onun için hemen dağılın buradan, duvar diplerinde kalın.” diye sert bir dille uyardım.

Tam bu arada bir arkadaş “heval vuruldu” diye bağırdı. Koşarak sesin geldiği tarafa gittim. “Kim vuruldu?” “heval Sefer vuruldu” dedi. İki arkadaş koluna girmiş, bana doğru getiriyorlardı. “Nasıl oldu, nereden almış mermiyi?” diye sordum. “Efeler Taburundan atmışlar. Koluna isabet etmiş” dedi arkadaşlardan biri. “Tamam, bir arkadaş benimle kalsın, diğerleri dağılın” dedim. Ben daha sözümü bitirmeden düşman üzerimize mermiler yağdırdı. Bir arkadaşla beraber Sefer’in koluna girdik. Hızlı bir şekilde oradan uzaklaşmak için var gücümüzle koşmaya başladık. Ama düşman birçok yerden ateş ediyordu. Kör bir sokağa girerek arkadaşların kaldığı yere doğru koşar adımlarla gittik. Tabi bu esnada düşman bizi görüyor ve üzerimize sayısız mermi sıkıyordu.

Oraya yetişince Sefer’in çok fazla acı çektiğini anladım. Bir makas alarak elbiselerini kesmeye başladım, kolu biraz rahatlasın diye. Bunu yaptıktan sonra tekrardan çıkıp koşmaya başladık. O arada Keje’ye “Berfin nerde, hemen sağlık çantasını alıp gelsin. Sende burada kalma, burası açık bir alandır, kapalı bir yere geç. Berfin gelince al gel” dedikten sonra Sefer’i bir eve götürdüm. Evin sahibinin yardımıyla elbiselerini çıkardım. Yarasına bakınca bir an irkildim, omzundan koluna kadar bir gram et kalmamıştı. Kol kemiği iki yerden kırılmış, kırılan kemiğin ucu atar damara çok yakındı. Bu durumda ne yapmalıyım diye birkaç dakika düşündüm. Önce kolunu bir bezle bağladım, sonra kanayan yarasına temiz bir bezle tampon işlevi görecektir şekilde bastırdım. Gerçek anlamda böylemi olması gerekirdi. Bunu çok bilmiyordum. Yaşanan kimi şehadetlerden sonra birkaç gün ilk yardım dersi almıştık. Buna dayanarak yapıyordum.

Bu arada Berfin'e bir mesaj çekerek nerde kaldın diye sordum. Birkaç dakika sonra bana bir mesaj atarak "Keje vuruldu, onun yanındayım" diye yazdı. "Tamam, sakın ol, kimse var mı yanında" diye sordum. "Kimse yok ben tekim" diye cevapladı. "Tam olarak neredesiniz?" "Sizin bir alt sokaktayız" "Tamam, sakın panik yapma, bir de Keje uyumasın, onu uyanık tut" dedim. Sonra yanımdaki ev sahibine dönerek o sokakta oturan kim var ara gitsinler dedim. Evin sahibi daha aramadan Berfin mesaj attı, "anneler buraya bana yardıma geldiler" dedi. Bir taraftan onunla konuşuyor, diğer taraftan Sefer yoldaşla ilgilenmeye çalışıyordum.

Karşıya gözlerini dikmiş, sanki vurulan o değil de benmişim gibi hafif bir şekilde gülümsüyordu. Yarası o kadar kötü olmasına rağmen hiç tepki vermiyor, başka yaralı ya da şehit var mı diye soruyordu. Bir ara ona "iyimsin?" diye sordum. "Evet iyiyim, çizgi film izliyorum" dedi. Bir an şaşırdım. Çocukluğu mu geldi aklına diye düşündüm. Ama bu öyle bir şey değildi. Gözlerini karşıya dikmiş gülüyordu. Önce ona, sonrada dönüp arkaya baktım. Gerçekten de televizyonda çizgi film vardı. Tom ve Jeri oynuyordu, acıyla karışık bir gülümseme yüzümde belirdi.

O ara başka bir arkadaş içeri girdi. Kanlar içinde kalmıştı, ona doğru gittim. "Yaralı mısın?" dedim. "Yok, sadece sıyırmış" dedi. Emin olmak için kontrol etim, bir şeyi yoktu. Ona bakarken elinde bir şey tuttuğunu gördüm. "Nedir o ellinde ki?" diye sordum. "Ya heval el bombasıdır. Düşman kapıda ne yapacağımı bilemedim" dedi. Yerelden bir gençti. "Tamam, bana ver" dememe kalmadan elime bıraktı. Bombaya baktım, dondum kaldım. Bombanın yarısı yoktu. Düşman onları tararken bir mermi bombaya isabet etmiş, ucunu koparmıştı. Elimdeki bombayı görünce çok korktum. Hızlı adımlarla dışarı koştum, kapıda duran bir genç arkadaş elimden alarak araziye attı. Patlamasını beklerken yine patlamadı. Odaya dönünce yüzümün rengi gitmiş olmalı ki ev sahibi arkadaş "yoldaş bir sorun mu var?" diye sordu. "Yok, yoldaş bir sorun yok" dedikten sonra arkadaşla dönerek "ya sen nasıl onu bu şekilde

buraya getirirsin?” diye kızdım. Sonra hiç cevap beklemeden dönüp Sefer arkadaşın yanına oturdum.

Nerde kaldı bu sağlıkçı diye ev sahibine sordum. “Gelir şimdi, çoktan çağırdım” dedi. Sefer’in yüzüne baktım, rengi sararmış, ağzı kurumuş, kan kaybından kaynaklı gözleri kapanıp açılıyordu. “Sakın uyuma, uyursan su dökerim kafana” diyerek uyanık tutmaya çalışıyordum. Bir süre daha bekledik. Sefer’in rengi iyice gitmiş, acıdan kıvranıyordu. Sakin olmaya çalışsam da çaresiz kalmak beni deli ediyordu. Elimden hiçbir şey gelmiyordu. Düşman oralarda bir eve girdiğimizi biliyordu. Onun için çıkamazdık, birde evde benle beraber yerelden dört arkadaş vardı.

Sefer arkadaşta yerelden biriydi. Evli, ikide çocuğu vardı. Ele düşerse düşman kesin infaz ederdi. Gece ilerliyor, benim korkum, çaresizliğim büyüyordu. Ona durmadan bir şeyler anlatıyordum ki uyumasın. Elimden geleni yapıyordum ama içten içe de ya şehit düşerse diyordum. Öbür taraftan da Keje ne oldu, durumu nasıl diye mesajlar atıyordum ve bu durum sabahın ilk ışıklarına kadar sürdü.

Sabah saat beşte bir arkadaş geldi. “Arkadaşlar düşmanın iki kepçesini ve askeri bir aracını vurmuşlar. Düşman sabaha kadar onları almaya çalıştı, daha yeni almış. Arkadaşlarla konuştum ambulans gelmiş, arkadaşları aşağıya götürmeliyiz” dedi. “Tamam, hadi acele edin ama dikkatli bir şekilde” dedim. Seferi bir battaniyenin içine koyarak aşağıya indirdik. Sefer halen kendindeydi ve benimle konuşuyordu. Onun bu direnci beni çok etkilemişti. Yaşama verdiği anlam çok büyüktü, o direnci onu hayata daha anlamlı bir şekilde bağlamıştı.

Saat sekize doğru gelirken, halk yıkılan barikatları yeniden örmüş, kitle halinde yürüyüşe geçmişti. Kışla Tepesinde durmuş yürüyen halka bakıyordum. Onlara bakarken şöyle dediğimi anımsıyorum. “Bu nasıl bir halk gerçekliği? Akşam evinden başını çıkarmıyor ama sabah olunca yediden yetmişe herkes gelip yıkılan bu barikatları yeniden yapıyor. Şehit varsa herkes cenaze tö-

renine katılıyor. Bu nasıl bir çelişkidir? Ölümün, yıkımın önüne geçmiyor ama sabah olunca kalkıp ölen, yıkılan her şeyi sahipleniyor. Ve yeniden inşa ediyor.”

Ben bunları düşünürken Zilan yanıma geldi. “Ne yapıyorsun burada? diye sorunca, “halkımıza bakıyorum. Bak yoldaş ne güzel barikat yapıyorlar. Ona bakıyorum.” “kızgınımsın?” “kızgın mıyım? Evet! Hem de çok. Neye kime? Kendime, sadece kendime, kendi çaresizliğime. Dün gece çok kötü oldum, hiçbir şey yapamamak beni çok kızdırdı. Çaresizlik kötü bir şeydir.” Bir süre sustuk. “Gule bir film izlemiştim, hayalet kent diye. Sen izledin mi?” diye sordu. “Evet, izledim” dedim. “Gerçekten benziyor, gece olunca yaşam bitiyor, sadece iyi adam ve zombiler kalıyor. Bizim buradaki durumumuz o filme benziyor.” “Evet, haklısın benziyor” dedim. Bu kısa sohbetten sonra bana sarılarak “iyi misin?” dedi. “Evet iyim, iyi olmak zorundayız” diye yanıtladım.

Bir süre daha halkı izledik. Sonra Zilan’a dönerek “bu ve buna benzer birçok olay bizim suçumuz biliyorsun değil mi? Bak yoldaş dün gece onlarca kişi bir araya toplanmıştı. Onlarca defa uyardım. Dağılın, yan yana durmayın dedim ama kimse beni dinlemedi. Düşman burnumuzun dibine kadar geldi. Hiç birimiz göremedik. Böylemi savaş vereceğiz? Kaç defadır darbe yiyoruz. Bu darbelerde düşman çok mu güçlü? Hayır, biz çok dağınık ve plansızız. Biran önce toparlanmazsak darbe yemeye devam edeceğiz” diyerek, sözümü bitirdim. “Sana katılıyorum, en kısa zamanda bir toplantı alalım, orada her şeyi ortaya koyalım” dedi oda. “Tamam benim gitmem lazım” diyerek ondan ayrıldım. Birkaç metre gitmiştim ki “canını sıkma bir gün bu topraklar özgür olacak, Önderlikle yeniden ve sonsuza kadar kavuşacağız. Ben buna tüm içtenliğimle inanıyorum” diyerek duygularını, inancını dile getirdi. “Bende sana inanıyorum” diye ona takıldım. Aşağı doğru yürürken onun dediklerini düşünüyordum. Bir anlık da olsa mutlu olmuştum.

YÜREĞİ KOCAMAN BİR YOLDAŞ ERSİN AYDIN (HEREKOL)

Gever'e ilk geldiğimde dikkatimi çeken arkadaşlardan biriydi. Etrafına bir grup genci toplamış, bu devrimde yer almak için gece gündüz demeden çalışıyordu. Gerçek ismi Ersin'di. Herekol kodunu şehit düşen abisinden almıştı. Yaşça büyük bir arkadaş olduğu için, birde grubundaki arkadaşlarıyla birlikte büyüdüğü için, biriminde yer alan tüm arkadaşlar ona abi diyordu. Geçen zorlu yılların izleri Heval Herekol'un hal ve hareketlerine yansıyor. Ağır başlı, çok konuşmayan, olgun bir yapısı vardı.

Mezarlık Mahallesi ile Kışla Mahallesi arasında bir cami vardı. Caminin yan tarafında hoca için yapılan bir ev vardı, daha inşaat halindeydi. Birimiyle beraber orada kalıyordu. Birçok gece oradan geçerken onları da ziyaret edip öyle geçiyorduk. Daha Gever'e geleli bir iki haftam olmuştu. Bir gece oradan geçerken karanlıkta bir ses duydum. "Ya yoldaş bir selam ver, öyle git" diye biri bağırdı. Bir iki saniye karanlığa doğru baktım "ha yoldaş sen misin?" dedim. "Evet benim, neden yanımıza gelmiyorsun? Valla hi bizimde çayımız var" diye sitem etti. Herekol yoldaşın bu söylemi beni güldürmüştü. "Tamam, çayınız varsa geleyim" diyerek, karanlığa doğru yürüdüm.

Yanına varınca "merhaba Heval Herekol nasılsın?" diyerek tokalaştım. "İyim Heval Gulan sen nasılsın?" dedi. "Bende iyim, ne olsun işte çalışıyoruz" dedim. "İçeri girelim dışarısı soğuktur" deyip beni içeri davet etti. İçeri girip tüm arkadaşlarla selamlaştım. Durumlarını sorduktan sonra bir genç "yoldaş vallahi seni eleştiriyoruz, sen her gün halk evine geliyorsun ama bizim yanımıza gelmiyorsun. Bak bizimde çayımız var" deyince bir anda gülmeye başladık. "Ya nedir bu çay mevsusu ben anlamadım" dedim. "Bizim bir arkadaş var. Sen her halk evine geldiğinde oda orda oluyor, tesadüf işte. Sen her geldiğinde çayınız var mı diye sorunca oda gelip, "yeni bir arkadaş gelmiş, adı Gulan'dır. Çok sevdim onu, o da çayı çok seviyor, bir gün bizde onu çaya davet edelim" dedi. Mevzu bu, başka bir şey yok" diye meseleyi anlattı

bana. “Tamam geldim, hadi bir çay içelim” deyince hepsi beraber güldüler. Yoldaşların bir çayını içtikten sonra, “bundan sonra her gece burada bir çay içeceğim” deyip kalktım.

Ondan sonra birçok akşam oradan geçerken onların bir çayını içtim. Onlarla saatlerce sohbet edip, kimi sorunlarını halletmeye çalıştım. İçlerinde tek farklı olan kişi Herekol’d. Onun duygu dünyası çok farklıydı. Bir yeğeni vardı, üç yaşında, ismi Roni’ydi. Boş zamanlarında sürekli onunla ilgileniyordu. Hatta en başlarda ben onu evli sanmış, Heval Zilan’a sormuştum. Ondan bekr olduğunu ve Roni’nin yeğeni olduğunu öğrenmiştim. Bir gün Heval Zilan’la camiye doğru yürürken “gel Herekol Heval’e bir uğrayalım, çay içeriz” dedim. “Ya senin de bu çayın bitmiyor, başka bir şey i, hep senin yüzünden gittiğimiz her yerde çay içiyoruz ” deyince beni bir gülme aldı. “Tamam, senin için başka bir şey isteriz olmaz mı?” dedim.

Caminin yanına vardığımızda yanan ateşin ışıkları göründü. Arkadaşlar dışarıda ateş yakmış, etrafında byk bir çember oluşturmuşlardı. Ateşin bir tarafında dumandan kararmış bir aydan da çay kaynıyordu. “şev baş yoldaşlar” diyerek hepsiyle merhabalaştık. Arkadaşlar bizi görünce yüzlerinde bir gülümseme belirdi. Halktan kişilerde vardı. Heval Zilan durumlarını sordu. Sonra Herekol Heval’e bakarak “nasıl gidiyor yoldaş, bir yaramazlık yok değil mi?” diye sordu. O’da “yok heval durumumuz iyidir” diye cevapladı kararlı bir sesle. “Bizde şarkı söylüyorduk. Bir iki tanede siz söyleyin” diye bir gen lafa girdi. Zilan Heval “Vallahi ben o işten hiç anlamam ama Gulan bize bir kaç tane söyleyebilir” deyince oradaki her kes dönüp bana baktı. “Ya yle bakmayın, ben bilmem şarkı söylemeyi. Heval Zilan şaka yapıyor. Bir de bir tane yetmiyor, birkaç tane söylesin diyor.” Szm bitirince arkadaşlara baktım, ikna edercesine ama bana bakan gözler hiçte ikna olmuşa benzemiyorlardı. İçlerinden biri cami mikrofonunu bana uzattı. “Ne birde bununla mı söyleyeceğim? Sizin niyetiniz beni Gever’e rezil etmek. Benim az çok bir prestijim var, vallahi yapmam” diyerek direkttim. Sanki hepsi birden ağız birliği yapmış gibi “yok olmaz söyleyeceksin” deyince, “tamam benden

günah gitti. Ver şu cihazı size ve Gever'e unutamayacağınız bir konser vereyim, tabi ki olumsuz anlamda" diyerek onlara takıldım. Sonra utana sıkıla bir iki şarkı söyledim. Heval Zilan ortamı ayarlamış olmalı ki ben bitirince herkes birden alkışladı. "Alacağınız olsun bana bunu da yaptırdınız ya" diye Herekol'a sitemde bulundum. "Heval Gulan sen Xelil Xemgin'in 'were le' parçasını biliyor musun?" diye soran Herekol'a "yok be yoldaş nerde bende o ses" diye yanıt verdim. "Ben o parçayı çok seviyorum" dedi. "Tamam bir gün ezberlersem sana söylerim" diye Herekol'a takıldım. "Biz artık kalkalım" diyen Heval Zilan'a baktım, sonrada çantamı alarak hatır istedik.

Arkadaşların yanından ayrıldıktan sonra Zilan yoldaş bir yere bırakıp, çadıra gittim. Bir- iki işimi hal etikten sonra Kışla Halk Evine doğru yola çıktım. Bir süredir kar yağışları başlamıştı. Artık çalışmalar iyice zorlaşmıştı. Yolda giderken bir an durdum. Gökyüzünden yavaş yavaş yağın kar taneleri, her biri bir ahenkle süzülüyor ve hiç biri birine temas etmiyordu. Bir an düşündüm, bunu sağlayan şey nedir diye. Gökyüzü ne kadar düzenlidir. Muhteşem bir uyumu var. Bu uyum neden bizde yok, biz insanlar neden bu kadar uyumsuzuz. Bir an etrafıma baktım, gecenin geç bir saatiydi ve etrafta kimse yoktu. Tekrar yürümeye devam ettim. Birkaç dakika sonra halk evindeydim.

"Merhaba arkadaşlar nasılsınız?" dedikten sonra herkesle merhabalaştım. Orada oturan bir gence arkadaşlar nerde diye sordum. "Zilan ve Rojvan arkadaş Herekol Heval'in yeni yerine gittiler, seni sordular biz de gelmedi dedik." "Tamam, spas yoldaş" diyerek oradan çıktım. Aynı sokakta bir yerdi. Hemen kendimi oldukları yere bıraktım. Birkaç basamak halinde yapılan merdivenden inerken buz tutan basamaklardan ayağım kayarak düştüm. Düşmenin etkisiyle yere çakılıp kaldım. Bir süre ayağa kalkamadan öylece oturdum. Kendi halime gülerken gençlerden biri geldi. "Ne yapıyorsun burada, neden yerde oturuyorsun, iyi misin?" dedi. "Öylesine oturuyorum, canım çok sıkıldı. Bende buz tutan karın üstüne bir oturayım dedim." Yüzüme dimdik bakan genç şaka mı yapıyorum ciddi miyim, anlamadan öylece baka

kaldı. “Ya bir el at, kalkmama yardım et. Ne oturması, düştüm. Ve yerden kalkamıyorum” deyince, bizim genç daha yeni gülmeye başladı. Gencin yardımıyla yerden kalktıktan sonra yavaş adımlarla eve girdim.

Beni gören heval Zilan tedirgin bir şekilde ayağa kalktı “ne oldu” diye sordu. Bende beni kaldıran gence dönerek “sen anlat hele ne oldu” diye sözü ona bıraktım. “Ya Heval Gulan’ın canı çok sıkılmış, onun için gelmiş bizim kapıda buzun üzerinde oturmuştu. Bende aldım buraya getirdim” dedi. “Neyse boş verin ben iyim, düştüm sadece, siz nasılsınız?” “Vallahi biz iyiyiz ama hazırlıklar gecikiyor ve kış iyice bastırdı. Ne yapacağız bunu bir ara konuşmak gerekiyor” diye lafa girdi Zilan Heval. “Tamam, bunu bir ara konuşalım ama şimdi başka bir konu var, onu konuşalım. Heval Gulan da geldi, iyi oldu. Bakın yoldaşlar bizim alt kısımda kalan bölge çok zayıftır. Ana caddeye kadar inen sokaklar var ve bunlar tehlikedir. Arkadaşlar oraya hâkim olmasa düşman oradan girer” dedi Rojvan. “Bende sana katılıyorum birkaç gündür dikkatimi çekiyordu, oradan bir darbe yesek kötü olur” dedim. “Tamam, arkadaşlarla konuşurum, buradaki birimler ve gençlik beraber orada birkaç tane daha barikat yapsınlar. Şu an hendek yapma şansımız yok” dedi Zilan. Bende Rojvan’a dönerek “Rojvan yoldaş bu arada kaç gündür Ayten Heval’i görmedim, durumu nasıl?” diye sordum. “İyidir, biraz üşütmüş sadece” dedi. “Tamam, bu akşam geç oldu, yarın ona uğrarım” dedikten sonra hatır isteyerek Kışla Tepesinde oturan bir aileye gittim.

O ailenin de bir oğulları YPS de yer alıyordu. Hem bundan kaynaklı, hem de genel anlamda bize çok duyarlıydılar. Eve varınca saate baktım gece ikiye geliyordu. Kapıya iki defa üst üste vurdum. Bizim şifremiz buydu, anne hemen gelip kapıyı açtı. “Şev baş ana, nasılsın?” diyerek içeri girdim. “İyi sizi merak etmekten başka nasıl olabilirim ki? Her akşam sabahı iple çekiyorum. Her an yine gelecekler korkusuyla sabaha kadar yatamıyorum” diye yaşadıklarını anlatmaya başladı. “Yok, ana böyle yapma, geleceklerse gelsinler. Bizler onlardan korkarak bir yaşam sürdürmeyiz. Yıllardır zaten bize bunu yapmadılar mı? Bizler her kafamızı kal-

dırdığımızda büyük bir darbe yemedik mi? Ama bak Kürtler çok dirençli bir halktır, yüzyıllardır var olma savaşı veriyor. Ve dimdik ayaktaadır” dedim.

Bu arada ben anneye bunları konuşurken kızlar da uyandı. Annenin çok güzel iki kızı vardı. Beni gören kızlar büyük bir sevinçle gelip bana sarıldılar. Ben anneye konuşurken kızlardan biri elinde bir tepsiyle içeri girdi. “Ben yemek yemişim tokum” dedim. Ama nafile anne izin verir mi, “yok yemek yiyeceksin. O kadar saattir ayaktasın” diye tutturdu. “Tamam” diyerek sofraya oturdum. Hep beraber yemek yedik.

Sabaha doğru “ana ben biraz yatacağım” deyince “tamam kızım sen yat, zaten bir saat sonra evin bekçisi kalkar” dedi, güldüm. Evin bekçisi dediği de evin babasıydı. Sabah namazına kadar uyanık kalır, haber izlerdi. Namazdan sonra evdekiler yavaş yavaş uyanınca o daha yeni uyurdu. Bizden biri orda olunca sabaha kadar hiç uyumazdı. “Ana erken uyanmam lazım toplantım var, sabah sekizde gitmem gerekiyor” dedim. Ana bir an saatine baktı. Sonra bana dönerek “kızım zaten saat altıya geliyor, hangi ara uyuyup, hangi ara uyanıp gideceksin. Bak hepiniz hasta olacaksınız, dikkat etmiyorsunuz kendinize” diyerek kızdı. “Tamam ana dikkat edeceğim. Ama unutma uyanamazsam beni kaldırsınlar” dedim. “Tamam kızım sen yat” diyerek odadan çıktı. Benim için serilen yatağa uzandım. Başım çok ağrıyordu, belki birkaç saat uyursam geçer diye düşündüm. Yatağa girmesine girdim ama bir türlü yatamıyordum. Bir süredir düşman saldırmadı. Bu konu beni kaygılandırıyordu. Neden, bir planımı var, hangi mahalleye saldıracak. Bunları düşünürken uykuya dalmışım.

Sabahın sekizinde başımda daha büyük bir ağrıya uyandım. Buda neyin nesi, neden bu kadar başım ağrıyor, kalkıp elimi yüzümü yıkadım. Bir bardak su içtikten sonra bir sigara yaktım, sigaradan bir iki yudum çektikten sonra başımı ağrısı iyice çoğaldı. Elimdeki sigarayı attım. Hazırlanıp çadıra gitmek için evden çıktım. Bu gün geniş kapsamlı bir toplantı alacaktık. Çalışanların hepsini çağırmiştık. Gerçi içinde gerçek anlamıyla kendini çalış-

maya verenlerin sayısı bir elin parmak sayısını geçmezdi ama yapacak bir şeyde yoktu. Boşu boşuna bu kişilere zaman ayırıyorduz, bunlar halktan önce bırakıp gider dedim kendi kendime. Sonra yine kendime kızdım. Bunu söylemek için onlarca nedenin var ama böyle bakma, onları bu sürece hazırlamak senin görevindir diye kendi kendime mırıldandım.

Bu düşünceler içinde çadıra vardım. Herkesle selamlaştıktan sonra Yücel'in yanına gittim. "Durum nedir, herkes gelmiş mi?" diye sordum. "Yok, halen eksik var, bu insanlar bir işe yaramaz, boşuna zaman kaybıdır" diye ekledi. "Bazı şeyler zaman kaybıdır. Bende bu sabah gelirken düşündüm ama bu bizim suçumuzdur. Bizler bu sistemi kurduk ve onları bu meclislere ve yönetimlere biz getirdik. Şimdide bize düşen onları ikna etmek ve bu sürece dâhil etmektir" dedim. Yücel "boş versene" deyip kestirip attı. Onun bu durumu beni bayağı düşündürmüştü. Evet, çok zorlanıyoruz onu bu konuda anlarım, bende çoğu zaman isyan edecek duruma geliyorum, ama bu şekilde bir yaklaşım da yanlıştır diye içimden geçirdim.

Bu arada Berfin yanıma gelerek "Rojbaş yoldaş iyi misin, Rengin gitmiş" dedi. "Evet iyiyim ama dün gecedен beridir başım çok ağrıyor, yani bir sorun yok" dedim. "Ama iyi görünmüyorsun, toplantıdan sonra bize gidelim biraz dinlen." "Tamam gideriz toplantı gündemleri nedir belirlediniz mi?" diye sordum. "geçen konuştuğumuz gibi" dedi. "Tamam hadi başlayalım. Sen divana geç, bir sorun çıkarsa ben buradan müdahale ederim. Hiçbir şekilde taviz verme, herkes bu sürece dâhil olacak, bu halk bunlara boşuna iradesini teslim etmedi" dedim.

Berfin divana geçince herkes dönüp bana baktı. Ben birçok defa bu şekilde yapardım. Berfin yereldi, yerelden birinin divanda olması oradaki çalışanlara ayrı bir moral veriyordu. Berfin ve Yücel divana geçti. Toplantı, saygı duruşuyla başlayıp, örgütsel durum değerlendirmesiyle devam etti. Son olarak ta bir planlama çıktı. Bu planlama kapsamında tüm çalışanlar görevlendirildi. Gever merkez ve köyleri bölgelere ayırarak, her bölgeye bir grup

arkadaş gönderildi. Bunun amacı neydi, her yerde toplantılar yapılacak, halkın görüşleri alınacaktı. Ayrıca o grubun bir analiz çalışması da olacaktı. Bu analiz çalışması sonucunda bazı planlamalara gidecektik.

Toplantıdan sonra benle Kitan yoldaş Orman Mahallesine doğru yola çıktık. Birkaç görüşmemiz vardı, sonra Berfinlere gidecektik. Halk evinin önünden geçerken arkadaşlara “biz bu gece Orman Mahallesinde kalacağız, bir durum olursa cihazım açık olacak” diye söyledim. Cami hizasını geçerken arkadaşların sesini duydum. “Heval gel çay iç” diye bir arkadaş karanlıktan bağırdı. “Yok, sonra şimdi işim var. Bu arada Herekol yoldaş nerde?” diye devam ettim. “Ya o yeni eve gitti. Heval Zilan çağırmıştı” diye cevapladı. “Tamam” diyerek yola devam ettik.

Daha bir iki adım atmıştım ki Cami hoparlöründen bütün Gerver’in duyabileceği bir sesle müzik açıldı. Çalan marşı önce dinledim, sonra hocalarla yaptığımız toplantı geldi aklıma. “Yoldaş daha önce bu konuyu konuşmuştuk. Toplumun kimi hassasiyetleri var, onlara dikkat edelim. Biraz kısın sesini, birde saat en geç ona kadar açık kalsın, insanlar rahatsız olmasın” diye müziği açan arkadaş uyardım. “Tamam, heval” diye gülümsedi.

Bir süre sessizce yürüdük. Sonra Kitan’a dönerek “biz ne zaman bu mahalleye gelsek düşman geliyor. Artık bende takıntı olmuş, bu akşamda içim rahat değil, iyi hissetmiyorum” dedim. “Öyleyse dönelim, burada kalmayalım” dedi oda. “Yok ya, sadece birkaç defa oldu ya ondandır kesin” diyerek kalama yönünde fikrimi söyledim. “Tamam, sen bilirsin ama ben senin hislerine güveniyorum” dedi. Gülererek “haydi, gidelim Selvi boylum” diyerek ona takıldım. Boyu kısa olduğu için ona bazen bu şekilde takıldım.

Orman mahallesine varınca başım halen çok ağrıyordu ve içimde bir sıkıntı vardı. Ama bunu belli etmek istemedim Kitan’a. Bir iki kadın arkadaşla görüşmemiz vardı. Biz onları beklerken ben evin balkonuna çıktım. Derin bir sessizlik vardı, bir sigara

yakıp yıldızlara baktım. Ne kadar sönükler diye içimden geçirdim. Sonra evlerin bacasından çıkan dumana, yapılan beton binalara baktım. Aslında onlar sönük değildi. İnsanlar dünyanın dengesini bozacak kadar bu yaşamı kirletiyordu. Sigaram bitmek üzereyken Kışla Mahallesinden silah sesleri geldi. Bir iki dakika bekledim ne olduğunu anlamak için, çünkü birçok defa düşman araçları geçerken arkadaşlar taciz ateşi açıyordu ya da caddeden yavaş girdince arkadaşların hedefi haline geliyorlardı. Düşman bilinçli olarak gelip mahalleleri tarıyordu. Amaç halkı korkutmak ve kaçırtmaktı. Ama bu sesler böyle bir şeye benzemiyordu. Durmadan ateş ediliyor, birde ses yakınlaşıyordu. Birden bire o geçen konuştuğumuz yer aklıma geldi. “Haydi, gidelim” diye çantama yöneldim. Kitan hiçbir soru sormadan “haydi” diyerek beni takip etti.

Mezarlık Mahallesine varınca arkadaşlar önümüze geldi. “Neredeler, biz buradan gitsek yol var mı?” diye sordum. “Yok, hayır gitmeyin oradan. Düşman iki taraftan girmiş, Kışla Halk Evine gitmeye çalışıyor” dedi bir genç. Gencin dediğine göre düşman Kışla Halk Evine kadar gitmişti. “Nasıl gider oraya kadar, yanlısınız var” diye ortalığı yatıştırmaya çalıştım. “Kim var burada arkadaşlardan?” dedim. “Heval Rojvan var, yukarı gitti. Halk Evine gitti. Oradaki birimleri kontrol edecek. Orada bulabilirsiniz” dedi konuştuğumuz genç.

“Tamam, sizin sorumlunuz nerde?” dedim. “Şurada, duvarın dibinde, o tarafa geçmeye çalışıyor” diyerek eliyle olduğu yeri bize gösterdi. “Hele onu çağır, sizde gelin şu arkaya” diyerek karanlık bir duvarın dibine geçtim. “Sen burada bekle geleceğim” dedim Kitan’a. “Tamam” diyerek bir duvar dibinde oturdu. “Arkadaşlar nereye gidiyorsunuz? O tarafa gitme kararı var mı?” dedim toplanan arkadaşlara. “Yok, Heval Gulan” diyerek durumun izahatını sorumlu arkadaş yaptı. “Madem yok, o zaman neden geçmek için orada bekliyorsun?” diye çıktım ona. “Geçmek için bekliyoruz, orada düşman var, nasıl burada duralım” biçiminde durumu izah etmeye çalışıyordu genç arkadaş. “Mesele düşmanın nerede olduğumu? Efeler Taburu’da düşman dolu, hadi oraya

gidelim o zaman!" dedim. "Aynı şey değil" diye bir genç araya girdi. "Evet, aynı şeydir. Herkes yerinde kalacak, ya düşman siz yokken buradan gelse ne olacak, ya da gelmeyeceğini hanginiz garanti edebilir söyleyin hele" diyerek işin ciddiyetini anlatmak istedim onlara. Sorumlu olan arkadaş "tamam heval bir daha olmaz, biz yerlerimize geçiyoruz" dedi.

"Haydi yoldaş serkeftin" diyerek onların yanından ayrıldım ama içim rahat değildi. Bir kadro arkadaş olmasa bunlar kimseyi dinlemezdi. Onu için Heval Rojvan'ı bulmak gerekirdi. Hızlı bir şekilde yukarı çıktık. Bir iki sokak sonra Rojvan önümüze geldi. Durumu ona aktardıktan sonra, mezarlığın üst tarafından Kışlaya girmek için yürümeye başladık. Ama bir taraftan tedirgindim, çünkü onların nereye kadar geldiğini bilmiyorduk. Kışlaya geçmek için sadece bir ara boşluk kalmıştı. Ama silah sesleri çok yakın geliyor, mermiler üstümüzden geçip gidiyordu.

O ara Berfin'e bir mesaj gönderdim "durum nedir?" diye. Akşamdan beri onun yanına ulaşmaya çalışıyorduk. Bir cevap gelmedi. Bu durum beni daha çok tedirgin etmişti. Ya bu arkadaş neden cevap vermiyor, ona bir şey mi oldu diye iyice meraklandım. Dönüp Kitan'a baktım "sen bekle ben bir geçeyim" dedim. "Hayır olmaz beraber geçeceğiz" dedi. "Olmaz" diyerek karşı çıktım. Bu arada birkaç adım öne attım. Benim gidişimle mermilerim üzerimize gelmesi bir oldu. Kedimizi hemen yere attık. Orda oturan gençlerden biri koşarak yanımız geldi. "Heval caminin yanına kadar gelmişler, sakın buradan gitmeyin" diye bize bilgi verdi. "Tamam, spas yoldaş" diyerek koşar adım Heval Rojvan'ın yanına geçtik. Durumu aktardıktan sonra halkı uyandırmaya başladık.

Saat gece yarısını bulmuştu. Dondurucu bir hava vardı. Bir saate yakın halkı uyandırmak için mahalleyi gezdik. Toplanan halk yakacak bir şeyler aramak için ortalıkta geziyordu. Kim neyi bulursa getirip oraya ateşin üstüne atıyordu. Ateşin başında beklerken cihazımı açtım. Rojvan'la ne yapabileceğimizi tartışıyorduk. "Oradaki arkadaşlar sakın orayı bırakmayın, oraya girseler burası biter demiş" diye durumu anlattı Rojvan. "Tamam, gitmeyelim ama adamlar içeri kadar girdi" dedim. "Peki, caminin yanında bir şey var mı?" "Var, bende onu bekliyorum." Demeye kalmadan büyük bir patlama oldu.

Heval Çavreş telsizden “tam altında patladı. Her biji!” diye bağıyor, genel güce moral veriyordu. Birkaç dakika sonra cihazdan beni çağırdılar, cevap verdim “yaralımız var, neredesiniz?” diye haber verdiler. “Ben oraya geçemiyorum. Berfin orada, ona haber verin, biz bir yolunu bulup geçene kadar, yaralı kim” diye sordum. Gelen cevap karşısında dona kalmıştım. “Abi” dediler, “yarası ağır.” “Tamam, bir şekilde geleceğiz” diyerek konuşmamı sonlandırdım.

Doktora mesaj çektim. Haberi vardı. “Yoldayım az kaldı. Birkaç dakika sonra ordayım” dedi. Herekol yaralandıktan sonra arkadaşlar etkili bir iki darbe vurdular. Öncesinde bir kepeçlerini de imha etmişlerdi. Bu durum sabaha kadar böyle devam etti. Düşman enkazını toplayana kadar çatışma sürdü. Düşman çekilince biz o tarafa geçtik. Arkadaşlar çok yorgun ve üzgünlerdi. Heval Zilan’ın yanına gittim. Çok üzgündü. İkimizde Herekol’u çok seviyorduk. Zilan beni görünce hemen ayağa kalktı. Bana doğru gelerek “dışarı çıkalım” dedi. “Tamam, hadi çıkalım. Nasıl oldu” diye lafa girdim. “İki gece önce konuştuğumuz yerden girdiler, ben yeni taşındıkları yere geldim. Onu çağırdım işimiz vardı. Düşman sızma yaparak gelmiş, bir anda evin kapısında gördük onları. O beni çıkarmak için kendini feda etti. Lütfen ona bir şey olmasın.” diyen Zilan’ın gözlerinden yaşlar aktı.

Bu ağır bir durumdu. Bir insan kendini senin için feda ediyor. “Gel bir yere gidelim, biraz dinlen, hem öbür arkadaşların da durumu iyi değil” dedim. “Tamam, hadi gidelim” diyerek yürümeye başladı. Bende Berfin’e bakmak için Halk Evine geri girdim. Sandalyede öylece duvara bakan Berfin’in yanında durdum, bir süre ona baktım. “Hadi kalk gidelim” dedim. Hiçbir tepki vermeden ayağa kalktı. Dışarı çıkınca bir iki arkadaşın Zilan’ın yanında olduğunu gördüm. “Bunlar Herekol’u götürülenlerdir. Hadi gidip durumunu soralım” diye hızlı adımlarla yanımdan ayrılan Berfin’in peşinden koştum. Ben daha onun yanına varmadan Zilan’ın surat ifadesine baktım. O an anladım ki Herekol şehit düşmüş. Bir an yerimde dona kaldım.

Berfin onların yanına yetişir yetişmez tekrar yürümeye başladı. Birkaç adımda sendeleyerek yere yığıldı. Onu ve Zilan’ı bir yere götürdüm. Sonra dışarı çıktım. Yığınla yağın karın içine oturdum. O soğuk buz kesen havada hiçbir şey hissetmiyordum. Bir süre orada

öylece oturdum. Ta ki bir el omzumu tutana dek. Daha dönmemiştim ki Heval Armanc yanıma oturdu. “Nasılsın?” diye durumumu sordu hüznü dolu ses tonuyla. “İyiym yoldaş, daha kaç tane arkadaşı toprağa vereceğiz diye düşünüyorum. Bizim eksikliğimizdi diyeceğim ama ben bile bu sözden sıkıldım. Artık yaklaşım olarak bir tekrara gidiyoruz” dedim bıkkınlıkla. “Hangi anlamda yoldaş, ben anlamadım” dedi. “İnan Armanc yoldaş, bende anlamıyorum beni, bizi. Birkaç gece önce düşmanın dün gece girdiği yeri kendi aramızda tartıştık. Ama önlemini erken almadık. İşte bunu diyorum. Önce hata yapmak, sonra ya bizim suçumuzdur demek, yanlış yaptık demek, artık bizde adet haline geldi. Bunu diyorum.”

Çektiğim acı sonucu bu sözleri sıralarken Armanc yoldaş gözlerini dikmiş, bana bakıyordu. Beni pür dikkat dinleyen Armanc yoldaş konuşmamı bitirinceye kadar hiçbir şey söylemeden öylece bekledi. Sonradan derin bir nefes alarak “Bir iki saat sonra cenaze gelecek. Size haber vermeye geldim” dedi. Birkaç saniye ona baktım, sonra da “Tamam, arkadaşlar biraz toparlansınlar, onları alır gelirim. Peki, halka haber verildi mi?” diye sordum. “Evet Zerdeşt yoldaş her kese haber vermiş, şimdi çalışması yapılıyor, senin gitmene gerek yok” dedi. “Tamam, yoldaş sonra konuşuruz” diyerek yanından ayrıldım.

Heval Armanc Mardinli bir arkadaşı. Yaklaşık bir aydı Gever’e gelmişti. Sessiz, kendi halinde bir arkadaşı. Uzun boylu ve yakışıklı olması her yerde dikkat çekiyordu. Hatta bir ara bu espri konusu oldu. Bir toplantıda Armanc arkadaşın bizim mahalleye verildiği aktarıldı. Bir arkadaş, “ya heval bu nedir. Bütün uzun boylu olanlar kışlaya gitti.” Gerçekten de o zaman dikkatimi çekmişti. Ben, Zilan, Rojvan ve en son gelen Armanc arkadaş, hepimizin de boyları uzundu. Hatta genele göre bayağı uzundu. Armanc yoldaş Mardin’in Kerboran ilçesinde dünyaya gelmişti. Yaşamı boyunca düşman baskısı gören Armanc yoldaş, Kerboran’lı olan başka bir kahraman yoldaşından ismini alarak bu saflara katılmıştı. Yaşadığı acılardan kaynaklı çok duygusal bir kişilik edinmişti. Bu yapısını her ne kadar saklamaya çalışsa da, bunu hiçbir zaman başaramıyordu.

Birkaç saat sonra arkadaşlarla beraber şehitliğe gitmek için yola çıktık. Herekol’u o kadar sevmeme rağmen bir damla gözyaşı gö-

zümnden akmiyordu. Yanımdaki arkadaşlara bakıyordum, onun birimindeki arkadaşlara bakıyordum, bu kadar kötü bir atmosferde benim ayakta kalmam gerekiyordu. Bunun için kendimi var gücümle bastırıyor, iyi göründüğümü hissettirmeye çalışıyordum.

Şehitliğe varınca bir kenara geçip dini vecibelerin bitmesini bekledik. Şehitlik duvarına yaslanmış onlarca arkadaş, hepsi tek bir yürek olmuş Herekol yoldaşı düşünüyor, onun için intikam yemini ediyordu. On binlerce insan toplanmıştı. Bu insanların yarısından fazlası, bir şekilde bu yiğit arkadaşını tanıyordu. Her kesin onunla ilgili bir anısı vardı. Her kesin ortak noktasıydı. Güzel, ahlaklı bir yaşamın adıydı. Yaklaşık bir saat süren dini vecibeler ardında yiğit bir can toprağın bağrına verildi. Uğruna canını verdiği Kürdistan toprağında boylu boyunca uzandı bir yiğit. Etrafında kendisini uğurlamaya gelen on binlerce kişi. Bir tek o sessiz, bir tek o usulca uzanmış toprağa. Bir tek o üşümüyor. Peki, onun içi rahat mı? Bize, bu halka bir sözü var mı? Bizlere yoldaşlarına son bir şey, son bir istek? Bence var! Onun bizlere söylemek istediği bir şey vardı. “Benim sizlere devrettiğim bayrağa sahip çıkın ve mutlaka zafere ulaştırın.” Bence bizden son isteği bu olur. Senin isteğin bize emirdir yoldaş, sen rahat uyu.

Herkes yavaş ve isteksiz bir şekilde dağıldı. Arkalarında nasıl bir birey bıraktıklarının farkında olarak, nasıl bir kahramanı toprağın bağrına verdiklerini bilerek dağıldılar. Onun için her giden kişi dönüp arkasına mutlaka baktı. Ona, bu mücadele uğruna yaptıkları için teşekkür ederek gittiler. Herkes gitti, sadece onun yoldaşları kaldı. Bir grup arkadaş ona son bir kere veda etmek için başucunda bekliyorduk. Biriminde yer alan arkadaşlar, sanki bu yaşamda ki her şeylerini kaybetmiş gibi hiç kıpırdamadan gözlerini boylu boyunca uzanan, bu yiğit insana dikmişlerdi. Her bir arkadaş bir genci yanına alarak oradan ayrıldı.

En son benle Heval Zilan kaldık. Zilan mezarın başına çömelmiş, usulca ağlıyordu. Hiç müdahale etmeden ona baktım. Uzun bir süre kendisiyle bir hesaplaşma yaşadı. Onlarca defa “neden yaptın, buna ben sebep oldum” dedi durdu. Bir ara bana bakarak “ya benden kaynaklı oldu, neden beni çıkardıktan sonra kendisi gitti?” Bana bunları söylerken sanki onay bekler gibi baktı. Sessiz kalmayı sürdürdüm.

Bir süre daha kaldıktan sonra “haydi gidelim” diye elimi ona uzattım. Elimi tutan Zilan zorlanarak ayağa kalktı.

Bir süre yürüdük. “Neden konuşmuyorsun” diye sordu, “neden konuşayım, sen zaten karar vermişsin bu arkadaş benim yüzümden öldü diye. Bu nasıl bir yaklaşım? Sen kaçtın da, o orda mı kaldı. Hayır. Mesela bu gün Kürdistan işgal altına alınmak isteniyor. Her ayağa kalkan, savaşıyor, bu uğurda şehit düşen insan bizim yüzümüzden mi şehit düşmüş olacak? Her kes kendi toprağını korur, bu uğurda şahadette varır. Bunu unutma. Bize düşen kısmı, biz nerde eksiklik yaptık, nerede ihmalkârlık yaptık onu anlayıp gidermektir. Ama bu değil, senin yaptığın gibi olmaz. Artık kendini toparla” dedim. “Tamam, kendimi toparlarım merak etme, hadi gidelim” deyip ayrıldık ordan.

Yaşanan bu olaydan dört gün sonra şehitliğe gitmek için çadırdan çıktım. Bu olay genel arkadaş yapısına ağır gelmişti. Herkesin çok sevdiği biriydi. Benim ona gitmem gerekiyordu. Çünkü ona veda etmemiştim. Ona karşı sessiz kalmıştım. Onun için yalnız başıma gitmeliydim. Bu durumu arkadaşlar duyarsa kızardı. Ama ben onunla yalnız kalmak istiyordum. Şehitliğe kadar kimse beni görmedi. Şehitlik kısmına gelince kendiliğinden ayaklarım ağırlaştı. Son iki aydır şehit düşen Kürt gençleri yan yana uzanmıştı. Bazılarının üzerine dökülen toprak halen tazeydi. Tüm şehit arkadaşların mezarları temizlenmiş, üstündeki karlar atılmıştı.

Yavaş yavaş Şehit Herekol’un mezarına ulaştım. Başucunda oturdum. Merhaba nasılsın? Bu gün çok soğuk bir hava var biliyor musun? Aslında sana kızgınlım, sen çok dikkatli biriydin. Peki, neden böyle bir hata yaptın? Ya bize ne demeli, düşmanın geldiği yeri biz kapatmalıydık. Ama geç kaldık, söyledik ama yapmadık. Bak sana ne getirdim, telefona senin şarkını yükledim. Xelil Xemgin ‘De Were Le’ hadi beraber dinleyelim müziği. Sesi açıp mezar taşına bıraktım. Birkaç defa tekrar tekrar başa alıp dinledim. Günlerdir bastırduğım gözyaşlarım artık durmuyor, akıyordu. Söz olsun güzel yürekli insan, sana söz olsun. Sen hiçbir zaman unutulmayacaksın. Ne bizler, nede bu halk seni ve senin verdiğin bu onurlu mücadeleyi asla ama asla unutmayacak.

Şehit Herekol

BİR YANDAN ACI BİR YANDAN ÖZGÜRLÜK AŞKIYLA DİRENİŞ

Gever'e geleli yaklaşık dört ay olmuştu. Neredeyse her gece düşman saldırıyor, bizler de ölümüne direniyorduk. Koşularımız çok zordu. Eksi yirmi derecede akşamdan sabaha kadar dışarıda buz kesen o soğukla mücadele etmek bile ayrı bir zorluktu. Öyle ki bazen düşmanın sabit olmaktansa daha fazla hareketli olmasını istiyorduk. Onlar ne kadar hareketli olursa bizlerde o kadar hareketli oluruz. Bu sabit kalmaktan daha iyidir diye şakasını yapardık. Evet, dediğim gibi her anlamda koşularımız çok zordu. Ama her şeye rağmen, tüm zor koşullara ve yaşanan ağır kayıplar rağmen her bir arkadaşın morali çok yüksekti. Her türlü zorluğa dayanan, muazzam bir irade ve inanca sahipti.

Bazen öylece durup o gençlere bakardım. Bu kadar genç olmalarına rağmen kendi evini, mahallesini, şehrini ve en önemlisi de kendi ana vatanını korumak için günlerce durmadan çatışıyorlardı. Yemeden, içmeden nöbet tutuyor, çalışıyor ve düşmanla savaşıyorlardı. Belki siyasetten, politikadan çok anlamazlardı. Ama bu mücadelenin haklılığını ve mutlaka kazanacağını iyi biliyorlardı. Bir savaşı kazanmak, önce ona inanmakla başlar. O gençlerin babaları yıllardır o kadar yenilgi görmüş ki, kazanmak anlamına gelen hiçbir şey yok onlarda ama onların çocukları bu sisteme, bu yenilgilere karşı çıkıyor ve savaşıyordu Kürt tarihindeki yenilgilerin özgürlük hareketiyle beraber ortadan kalktığına ve sonu ne olursa olsun mutlaka kazanacağına emindiler. Yani sonu muhteşem olacak diyen Çiyager yoldaşın ardıllarıydı onlar.

ESAS GÜNDEM DIŞINA ÇIKMAK

Örgüte katıldığım günden beri çalışma anlamında ilgimi çekmeyen birkaç alan var. Bunlardan biride belediyedir. Gittiğim her yerde elimden geldiği kadar bu alandan uzak durdum. İşim olmadığı için o alanda çalışan arkadaşlara müdahale etme hiçbir zaman bana doğru gelmemiştir. Belediye derken akla ilk gelen şey iktidar ve olanak oluyor. Buda onu çekim merkezi yapıyor. Yerel demokratik bir sistemden ziyade, hüküm sürülmesi gereken bir mekân olarak görülüyor. Her yerde olduğu gibi bunu Gever'de de bariz bir şekilde gördüm.

Tam olarak bir yıl, bir ay bu alanda çalıştım. Gever'de bir iki toplantıya katıldıktan sonra gördüm ki, bu alanda devrimden çok beldeye çalışmaları gündemdi. 'Bu çalışan neden bunu yapıyor, onu oraya boşuna mı koyduk? Ordaysa mahalle çalışmasını da o yürütsün' gibi şeyler. Bunu da halktan çok bizim çalışan ve kadrolarımız yapıyordu. Yaptığımız bir kent koordinasyon toplantısı yaklaşık bir gün sürüyordu. Bunun üçte ikisini 'beldeye başkanı böyle yaptı, beldeye çalışanı şöyle yaptı, filan kişi geçmişte para yemiştir. Bilmem hangi yılda ne yapmış, işten atalım, halk çalışması yapmayan kişilere yaptırım uygulayalım vs.

Birkaç toplantı bu duruma bir müdahalem gelişmedi. Ama daha sonra net bir tavır koyarak, bir daha bizim toplantılarda bu gibi konular tartışılmayacak diyerek tutum belirledim. Bunu yapan bizim kadrolarımız dahi olsa kabul etmeyeceğimizi söyledim. Yücel şahsında da bu çok fazla yapıldı. Kimi zaman bu yönlü tartışmalarımızda oldu. Neden bunu yaptığını, bu süreçte işimizin bu olmadığını, hem kadro, hem de yapının gündeminden bu konuyu çıkarmak yerine daha fazla derinleştirdiğini ve daha birçok konuda çatışmaya varan tartışmalarımız oldu.

Yanlış hatırlamıyorsam Şubat ayıydı. Yerel yönetimlerden gelen iki arkadaş bu gibi tartışmalara birçok boyutta son verdi. Bir kadın, bir erkek arkadaş gelmişti. İkisini de tanıımıyordum fakat isimlerini çok duymuştum. Ama kendileriyle hiç çalışmamıştım. Normalde bu alana bu süreçte Diyarbakır'dan çok kimse gelmemiştir. Gelenlerde

bizleri görmeden, ya da ayaküstü görüp gitmişlerdi. Onun için Diyarbakır'dan bir arkadaş gelmiş denilince açıkçası çokta hoşuma gitmiyordu. Düşünün ki bir yıl içinde sözcü olan arkadaşlar bir kere dâhil buraya gelmemişlerdi. Gelişen bu devrimi yerinde görmemişlerdi. Ve buna asla dâhil olmadılar.

Bölge yerel yönetimde yer alan Mahmut arkadaş yanıma geldi. "Yoldaş arkadaşlar gelmiş sizi görmek istiyorlar" dedi. Önce biraz şaşırdım, sonra "tamam gidelim" dedim. Yaklaşık yarım saat yürüdükten sonra arkadaşların olduğu eve gittik. Selamlaştıktan sonra durumumuzu sordular. Ben halen hemen konuya girip gidecekler diye bekliyor ve düşünüyordum. Kendimi buna hazırlamıştım ki, kadın arkadaş lafa girdi. "Yoldaş biz yaklaşık birkaç gün burada kalacağız, kimi konular var, sizinle ortak yapmamız gerekiyor. Onun için ortak bir planlama çıkaralım, sizin de işlerinizi aksatmayalım" dedi. Şaşırmış bir şekilde "tamam" dedim. Bir dizi planlamadan sonra kadın arkadaşla direniş çadırına geldik.

Bir süre orada kaldıktan sonra kadın arkadaşla dönerek "yoldaş geç oldu, seni başka bir yere bırakalım" dedim. "Nereye" diye sordu. "Ya vallahi gelen bazı arkadaşlar vardı, onlar çarşıda bazı tanıdıklar var, onlarda kalıyorlar" dedim. "Peki, sen orda mı kalıyorsun?" diye sordu. "Hayır yoldaş ben direniş mahallerinde kalıyorum" diye cevapladım. "O zaman beni niye oraya gönderiyorsun, sen nerede kalıyorsan bende orada kalırım" dedi. Bu durum beni şaşırtmıştı. Ama bundan çok arkadaşla karşı mahcup olmuştum. Umarım beni yanlış anlamaz diye içimden geçirdim. Sonra ona dönerek "yoldaş kusura bakma, pek kimse bizimle kalmıyor güvenlikten kaynaklı, belki sende kalmasın diye düşündüm." Böyle bir izahat yeterli oldu mu arkadaş açısından bilmiyorum ama ben içten içe çok sevinmiştim.

Birden bire bazı kişilikler için kızdığım, öfkelendiğim günler aklıma gelmişti. Bak işte bu arkadaşlar bu süreci götürebilecek, her anlamda sahip çıkabilecek arkadaşlardır diye düşündüm. Bazı arkadaşlar vardı, sana bazı temel şeyleri çok küçük şeylerde kavratır ve sana güç verir. Benimde o dönemde yaşadığım kimi daralmalar vardı. Direniş sürecinden önce mangalda kül bırakmayan kişiler, bu gün kaçacak yer arıyordu. Bunu yaparken de örgütsel tedbir adı altında yapıyorlardı. Ya da güvenlik gerekçesini bahane haline getiriyorlar-

dı. Bu sürece katılmayan bir kişi hakkında kararı, onu seçen halka rağmen çok iyi veriyor, onun bu sürece katılmamasını gerekçe göstererek işten atıyor, çalışmalarından uzaklaştırıyor ve bunu da çok rahat bir şekilde yapıyordu. Peki, ya kendisi için? Evet, asıl önemli soru bu. Başkası için mangalda kül bırakmayan bazı kadrolarımız kendisine karşı liberal, gerekçeli, bu sürece katılmayı güvenlik gerekçesi ile ya da başkasıyla izah eden ve en önemlisi de bu devrim zamanına hiçbir şekilde inanmayan bir duruş içerisindeler. Bu tarz kişilikleri bu alanda görünce çok fazla öfkelenmişim.

Bir Parti kadrosu olması itibariyle Partiyi onun şahsında ele alma durumu yaşanıyordu bende. Ama bu arkadaşın bu yaklaşımı benim bu konuda daha derin bir şekilde bakmama yol açtı. Partiyi birilerinin şahsında ele alınmamak gerekiyor. Bu iki arkadaşın bu süreçte bana kattıkları çok şey oldu. Büyük bir moral aldım, özellikle kadın arkadaştan. Yaklaşık bir hafta kaldılar. Onların gelişiyile birçok şey daha net bir şekilde rayına oturmuştu. Artık her şey netti, her arkadaş işini biliyordu. Belediye çalışanı kendi işini, parti çalışanları kendi işini yapıyordu.

Ama özellikle toplumsal alan da çalışan Yücel bu durumdan çok rahatsız olmuştu. Çünkü onun kimi uğraşları elinden alınmıştı. Yerel yönetiminde bu sürece katılım boyutu vardı ama bu çok fazla pratiğe geçmemişti. Arkadaşların gelişiyile beraber buda netleşmişti. Her şeyden önemlisi bu arkadaşların gelip bir hafta bizim yanımızda kalması hem çalışmalar anlamında, hem de yoldaşlık anlamında büyük bir moral vermişti.

Bir hafta sonra arkadaşlar bizimle vedalaşmak için çadıra geldiler. Uzunca bir zamandır böyle bir duygu yaşamamıştım. İki arkadaşın yüzünde derin bir hüznün vardı. Bir süre sonra düşman ablukasının başlayacağını onlarda biliyordu. Onun için buradan kopmak, gitmek onlara da zor geliyordu. Özellikle kadın arkadaşın Gever’li olmasının verdiği bir ayrıcalık vardı. Onun memleketinde bir direniş oluyordu ama o burada kalamıyordu. Bir süre sohbet ettikten sonra vedalaşarak onlardan ayrıldık. Onlar kendi çalışma alanına dönerken, bizde son hızla eksik kalan hazırlıklarımızı tamamlamaya başladık

1 MART VE BİR TÜRLÜ ERİMİYEN KAR

Yavaş yavaş kendisini hissettirmesi beklenen Bahar gecikmişti. Kış boyu yağan kardan kaynaklı Gever kalın, beyaz bir tabaka altında kalmıştı. Bu tabaka artık erimeliydi. Mart ayı ilerlemeden bu kar azda olsa erimeli, gitmeliydi. Yoksa burada direniş çok güç olur, her şey zorlaşırdı. Kimi arkadaşlar bu durumun farkında olmasa da, birçok arkadaş bu durumu biliyordu. Kar koşullarında abluka başlarsa bizim için sıkıntı olurdu. Tamam, şu an düşman giremiyor ama bunun nedeni sadece kar değil, birde bunun halk boyutu var. Düşmanın ilk hamlesi neydi; halkı korkutmak, sindirmek. Bunu Cizre’de iyi başardı. Şimdi ise boşaltmak istiyor. Birkaç gün önce onlarca zırhlı araçıyla çarşıda tur attı. Bu halka bir mesajdı. Siz buradan gitmezseniz sizi de yakarız demek istediler.

Bir mart günü bizim siyasi alan çalışanlarını bir yere topladık. Önlerine bir planlama koymuştuk. Bunun sonucu ne olur, görüşleri nedir, bunu öğrenip buna göre bir strateji belirlemek gerekir demiştik. Ve bu kapsamda bir araya geldik. Her arkadaş dinledik. Tüm aktarımlardan sonra onların bireysel görüşlerine başvurduk. Aktarımları ve bireysel görüşleri birbirini tutmuyordu. Çelişkiler vardı. Bu nedir diye sorduk. Raporlarınızda olumlu demişsiniz, peki neden farklı görüşleriniz var? Parti çalışanı S.Y. arkadaş müsaade isteyerek.

“O raporlardan biride benim raporumdur. İçerisinde halkın dile getirdiği şeyler var. Siz istemiştiniz ama birde bireysel bir analiz yapın demiştiniz. Hangi köye, hangi beldeye nereye giderseniz gidin. Halk bizim ve sonuna kadar arkadaşların yanındayız, ne isterlerse yaparız diyorlar. Ama bizim, özellikle benim görüşüm şudur; bu halk bırakıp gider, hem de kimse kalmaz. Gever insanı yanıltan bir yerdir. Bunu iyi anlamak ve buna göre de tedbir almak gerekir. Bunun dışında birde düşman baskısı var. Halkı ciddi anlamda tehdit ediyor. Yakarız, yıkarız, öldürürüz diyor. Fakat halk bu korkuyu iki nedenle

dile getirmiyor. Bincisi düşman korkusundan, ikincisi kendi gururundan. Yıllardır her şekilde partini yanında yer almış bir halk gerçekliği var. Bundan kaynaklı partisine 'ben korkuyorum' demek ona zor geliyor. Bir diğeri de bu halktan büyük bir kesim 1993'te ki düşman baskısında yine bırakıp gitti, bu günde gider."

Bunu söyleyen S.Y. arkadaşta katılında vardı, şiddetle karşı çıkanda. Karşı çıkanların ortaya başka bir görüş koyma durumu olmadı. Söyledikleri kendilerinin de inanmadığı şeylerdi. Birde ona karşı çıkanlar daha doğru dürüst halkın içinde çalışma yürütmeyen kişilerdi. Ama S.Y arkadaşta destek verenlerin hepsi bu sürece kendisini her anlamda katan arkadaşlardı. Buda benim dikkatimi çok çekmişti.

Tamam, önümüzde bir planlama daha var. Bizim aşiret ağalarıyla, Gever'in önde gelenleriyle, yani bu kapsama giren herkesle bir araya gelmemiz gerekiyor. Özellikle köylerde kalanlarla. Onlarla şu temelde konuşacağız; eğer Gever'de bir abluka olursa, Gever'e sahip çıkacaklar. Ne gerekirse yapacaklar. Şimdiye kadar muğlak kalan yanlarını netleştirsinler artık. İkili oynama bitti, bir seçim yapacaklar ve artık bir karar verecekler. İşlerine gelirse bizimle hareket edip sonra da gidip düşmanla belirli bir dengede yaşamak olmaz. Bu duruma bir son vermeliler.

Bir diğer konuda sağlık konusuydu. Bir aydan fazladır Van'dan gelen bir ekiple burada bir sağlık eğitimi veriliyordu. Yaklaşık otuz kişi, bizde içinde yer almıştık. Acil yardım, ilk müdahale benzeri eğitimler verildi. Bu konuda da büyük sorun yaşadık. Birçok defa ilgili kurumlara başvurduk. Kalıcı bir doktor ya da sağlıkçı istedik ama bize kimse gönderilmedi. Onun için artık kendi imkânlarımızla bu durumu gidermeye çalışıyorduk. Ama buna bağlı iki sorunumuz daha vardı. Bir maliye, iki ilaç. Her yere haber yolladık ama bir sonuç almadık. Bir an önce ilaç bulup içeri stok yapmak gerekiyordu.

Erzak konusunda kısmen sorunlar olsa da tamamdı. Tüm bunları ele aldıktan sonra yeni planlamayı hayata geçirmek için “herkes görev bölgesine gitsin. Aşiretler için de onlarla konuşunca size verdiğimiz tarihlerde buraya getireceksiniz, arkadaşların kendisi onlarla konuşacak. Bu durum bir yerde artık bizi aşıyor” diyerek son gündemimize geçtik.

Uzun süreli bir planlama için bazı kararlara gidildi. Herhangi bir ablukada kimler nerde kalacak, nasıl bir dağılım olacak, daha önce arkadaşlarla konuştuğum için bunun planlaması netti. İki bölge halinde ele aldık. Yaklaşık atmış isim öne çıktı. İki vekil dâhil her kesin düzenlenmesi yapıldı. Orman, Kışla, Mezarlık, Yeşildere, Dize ve İpek mahallelerine bir grup arkadaşla beraber bakacaktık. Cumhuriyet, Kani Haydar, Maksudava, Güngör, Yeni mahalle ve aklıma gelmeyen birkaç yer daha, buralara Yücel bir grup arkadaşla bakacaktı. Bu planlamayı daha önce arkadaşlarla da paylaşmıştık. Bununla beraber toplantımızı bitirdik.

Başka bir mahallede işim olduğu için erken çıktım. Ama aklıma takılı kalan S.Y. yoldaşın söyledikleri oldu. Bunun yapılma payı nedir? Benimde kimi görüşlerim vardı. Ama şimdi değil sonra dile getirmeliyim. Arkadaşlarla bir an önce bir araya gelmeliyiz diye düşündüm. İşimi bitirip, arkadaşlara uğrayıp, durumu onlarla paylaştım. Ben durumu onlarla paylaşırken Kurdo Yılmaz da ordaydı. “Ya bırak bu gereksiz siyasetçileri, bir şey çıkmaz onlardan” diye karşı çıktı. Daha ben bir şey demeden Heval Rojvan “heval neden böyle yaklaşıyorsun, uzun bir zamandır buradayım. Evet gerçekten işe yaramaz olanları da var ama her şeylerini ortaya koyanlarda var. Sen hepsini bir yapamazsın” dedi.

Onlar bu konuyu tartışırken, Yılmazın ilk geldiği günler aklıma geldi. İlk onunla tanıştığım gün bir köye gitmiştik. Ben Nuran ve Yücel dördümüz oturduk, genel durumu konuşuyor-

duk. Bir ara mesele birkaç çalışana geldi. Bir anda Yılmaz Kurdo bağıırıp çağırmaaya başladı “onlar şöyle gereksiz, onlar böyle gereksiz” deyip durdu. Yeni geldiğim için hiçbir yorumda bulunmadım. Birkaç gün sonra kendisi Gever’e geldi. Onun geldiği akşam ben Heval Beritan ve Heval Zilan bir yere gittik. Dönüşte yemek için onlara söz vermişim “size lahmacun ısmarlayacağım” diye, zar zor onları ikna etmiş, çadıra götürmüş-tüm.

Bir yarım saat bekleyen Heval Beritan “benim acil gitmem lazım, arkadaşlar çağırıyor” diyerek gitti. Benle Zilan kaldık. Bir arkadaş geldi. “Sizi çağırıyorlar acil” dedi. Dediği ev bizim sürekli gittiğimiz bir yerdi. Zilan’a dönerek, “sen git, ben ye-meği alır gelirim” dedim. Yaklaşık yirmi dakika sonra gelen lahmacunları alıp oraya gittim. İçeri girer girmez baktım soba-nın arkasında Kurdo Yılmaz ve başka bir genç oturmuşlardı. Merhabalaştık. Zilan’ın yanına oturdum. Durumumu soran Kurdo Yılmaz’a genel durumumuzu aktardım. Oturup yemek yedikten sonra ben kalktım.

Bundan sonraki süreç içinde sıkça karşılaştık. Hatta birçok planlamaya beraber gittik. Halkın bazı sorunları vardı. YPS’de yer alan gençlerle yapılan barikat ve hendekleri kendi evi önünde istemeyen kişilerle görüşme vb birçok konu için beraber gittik. Halka yaklaşımı benim canımı sıkıyordu. Halk ondan korkuyor, sesini çıkaramıyor, oda ha bire onların üstüne gidi-yordu. Onların yurtseverlik duygularını hafife alan yaklaşımlar sergiliyor, her sözü tehdit edici oluyordu. İlk günlerde kimi konularda rahatsız olsam da bir şey söylemedim. Sonraki sü-reçlerde halka yaklaşım noktasında onu eleştirdim ama pekte fayda etmiyordu.

Yine bir gün bunlara benzer bir olay yaşadık. Kurduğumuz direniş çadırında her gün farklı bir etkinlik vardı. Her gece Kürdi-Der’den arkadaşlar ders veriyor, haftada bir gün de genç kadın arkadaşlara def kursu veriliyordu. Kadınlara özel buna benzer kimi başka çalışmalar yapılyordu. Düşmanın yaptığı

anti propagandayı boşa çıkarmak için, her gece halk sabaha kadar nöbet tutuyordu. Bu nöbetler örgütlemek için iyi bir fırsattı. Bazı geceler bölgeler nöbete gelmiyordu. Bu durumda bizim bir grubumuz vardı. Hemen toplanırdık. Bizi gören gençlerde hemen çadıra gelirdi. Onlarla kimi konuları tartışırdık. Bazı gecelerde yöresel oyunlar oynardık.

Seksenli yıllarda zindanlarda oynanan bir oyun olan ajan bulma oyununu oynardık. Tabi ajan bulma adıyla değil. Vampir ismini takmıştık. Bir gece biz tam bu oyunu oynarken, birden çadıra Kurdo Yılmaz girdi. O içeri girince saygı gereği gençler oyunu bıraktı. İçeri girer girmez asıl vampir sizsiniz diye lafa girdi. Her ne kadar belirli bir sohbet geliştirmişse de ben o girişe takılmıştım. Uzun bir Kürdistan tarihi değerlendirmesi ve tarihsel açıdan bir anlatım yaptı. Onun bu anlatımı dikkat çekmişti. Herkes pürdikkat onu dinliyor, kimseden bir çıt çıkmıyordu. Onun bu aktarımı benimde çok hoşuma gitmişti. Tarihsel bütünlük içinde bir aktarımdı. Verdiği örneklerin hepsi bu yöre insanının geçmişiyle bağlantılıydı. Bir an şöyle düşündüm. İsterse halkla çok iyi bir ortaklaşmayı yakalaya biliyor ama bazen çok kaba davranıyor, insanları kırıyor, incitiyor. Acaba bunu neden yapıyor diye uzun uzun düşündüm. Bu gecedan sonra birçok zaman onunla böyle durumlar yaşadık. Ve beraber çalıştık. Çünkü onun düzenlemesi bizim bölgeye olmuştu, bir abluka olursa oda bizimle kalacaktı. Yani bize aktarılan buydu.

2 MART'I 3 MART'A BAĞLAYAN GECE

2 Mart günü HDP merkezinden bir genelge geldi. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Gününün, 7 Mart günü kutlanması planlanmıştı. Bunun üzerine kadın yapısını acil bir şekilde bir araya topladık. Kısa bir zamanımız vardı ve bir an önce çalışmalara başlanmalıydık. Hemen bir planlama çıkardık ve çalışmalara başladık. Bu kapsamda Valilikten izin istemek için bir dilekçe yazıldı. Kutlama alanı da Cezaevi Kavşağı diye belirlendi. Tabi bu birinci plandı. Birde ikinci plan vardı ama Zerdeşt arkadaş dışında kimse haberi yoktu, deşifre olmasın diye.

Gün boyu çalışmış, akşama doğru dinlenmek için bir eve gidiyordum. Kadın arkadaşların ısrarı üzerine kutlamada yöresel kıyafet giymeye karar vermiştim. Elimde dikilmek üzere kıyafetin kumaşı, çadırdan yorgun bir şekilde çıktım. Birkaç metre yürümüştüm ki arkamdan “abla, abla” diye bir ses duydum. Önce anlamadım kime diyorlar, sonra sesin sahibini tanıdım. Bu, Heval Dijwar’dı. Sesini tanımış, hemen arkama dönmüştüm. Baktım, bakkalın önünde durmuş bana bakıyordu. “Ya sen neden bana abla diyorsun, kızacağım yakında sana, haberin olsun” diye ona takıldım. “Heval Gulan sen deşifre olma diye abla diyorum” diye gülümsedi. “Sanki ben bilmiyorum neden böyle dediğini, neyse idare edeceğiz artık” diye ekledim. “Elindeki poşette ne var?” diyerek bir hamleyle elimden aldı. “Ya belki özel bir şeyim var” di-yene kadar poşete ki elbiseyi gördü. “Abla bu ne” diye takıldı. “Arkadaşlar çok ısrar etti, yöresel kıyafettir. Bu sekiz marta giyeceğim” diye onun merakını gidermek için yanıtladım. “Abla bunun rengi çok güzel, mutlaka giymelisin. Sakın vazgeçme ha, senle Zılan böyle şeyleri çok sevmiyorsunuz” “tamam giyeceğim. Ben gidiyorum çok yorgunum, bir isteğin var mı?” diye sordum. “Yok yoldaş kendine iyi bak” dedi. “Tamam, sende” diyerek oradan ayrıldım.

DIJWAR

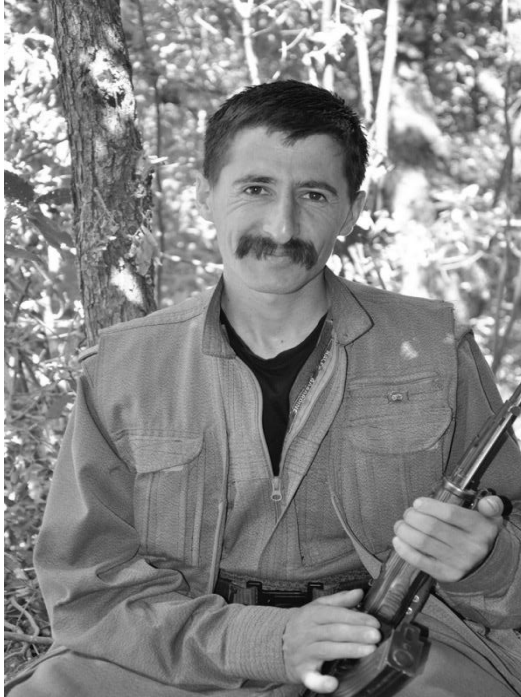
Dijwar... Bizdeki adıyla Piling. Dijwar arkadaş aslen Gever'liydi. Gever'in Délezé köyünde dünyaya gelmişti. Daha çok küçük yaşta düşman gerçekliğini görmüş ve öğrenmişti. Dijwar arkadaşın büyüdüğü evin penceresi düşmanın karakoluna bakıyordu. O pencerede durup her gün karakolu gören bir Kürt gencinin, bu koşullarda büyüdüktan sonra ülkesinin işgal altında olduğunu anlayınca ne yapar diye çok düşündüm.

Aslında bunun cevabını Dijwar arkadaş daha önce bir sohbetimizde vermişti. "Heval Gulan ben dünyaya gözümü açtığım da annem, babam, ailem, benim bu dünyaya bir Kürt olarak gelişime sevinen herkes büyük bir coşkuyla beni karşıladı. Peki, ya düşman beni nasıl karşıladı. Kapımızın önüne kurulan kocaman karakolunda bulunan Kürt düşmanı kişiler, faşistler, 'yeni bir Kürt dünyaya gelmiş. Bunu nasıl yok ederiz' diye kara kara düşünüyordu. Hatta Kürdün varlığı üzerine iddiaya girenler de oluyor. Biri diyor, 'daha çocukken kafasını ezelim.' Diğeri 'yok bekle biraz büyüsün, öyle yaparız.' Başka birisi, 'neden öyle yapalım ki okul yaşına gelsin, zaten artık bizimdir. Bizim okulumuza başlasın, artık her anlamda bizimdir.' Ve başka birisi de 'Kürt değil mi, bunun en iyisi ölü olanıdır' diye devam eder. İstenilse onlarcası daha eklene bilinir. Yani kısacası Heval Gulan, sadece Kürt kendi hakkında karar alamaz, geri kalan her kes onunla ilgili karar sahibidir. İşte bizler bu durumu fark edenlerdeniz" diye devam etti.

Konuşurken sessiz bir şekilde onu dinledim. Onu dinlerken aslında kendi çocukluğuma gitmiştim. Yüreğimde derinden bir acı hissettim. 1996 yılında bölgeye gelen Kürt askerlere bizim evlerimizi yaktırdırlardı. Yani düşmanın askeri olması Kürt olduğu gerçeğini değiştirmiyordu. Kürt olmak her yerde aynıdır düşman açısından. "Evet yoldaş haklısın, öyle ya da böyle her Kürt genci bu durumu yaşıyor, önemli olan bunun farkına varmaktır" demiştim.

Dijwar yoldaş bu harekete katılırken düşmanını tanıyarak ve ona büyük bir kin ve nefret duyarak katılıyor. Gerilla saflarında kaldığı süre boyunca bunu bilince çıkarmak için elinden geleni yapıyor. Nefretini toplumsal bir olguya dönüştürüyor. Düşmana duyulan nefret artık bireysel bir nefret değil, toplumsal bir nefrettir. Bunu her anlamda anlıyor ve yaşamsallaştırıyor.

Dijwar yoldaşın düşmana duyduğu kin büyüklüğünde, birde yoldaşlığa bağlı olan bir özeliği de vardı. Sürekli güler yüzlü, yaşama umutla bakan bir yoldaştı. Tüm Gever halkı onu gülüşüyle tanırdı. Yaşanan en büyük acıdan nasıl güç alınır, nasıl bilince dönüştürülür ve bunun üzerinden bir zafere nasıl gidilir, her zaman buna odaklı yaşırdı.

Şehit Dijwar (Piling)
2 MART GECESİ

Yine her zaman ki gibi yorgun bir şekilde direniş çadırından Zilan yoldaşla beraber çıktık. Saat akşam on bir civarıydı. Yavaş yavaş yürürken Zilan'ın yürümekte zorluk çektiğini gördüm. "Ne-
yin var?" diye sordum. "Bilmiyorum sanki soğuk almışım, gidelim bana bir serum tak olur mu" diye yanıtladı. "Tamam, olur" diye-
rek yürümeye devam ettik. Bir süre daha yürüdükten sonra Halk
Evine yakın bir barikatın önünde durmuş bekleyen iki kişi gör-
dük. Karanlık olduğu için önce tanımadım. Birkaç adım daha atık-
tan sonra Dijwar ve Deniz yoldaşlar olduğunu gördüm.

Onlarla selamlaştıktan sonra "hayırdır, burada ne bekliyor-
sunuz?" diye sorduk. "Ya yoldaş burada bir mayın var, üstü suyla
dolmuş, onu açacağız. İnsanlar geçiyor birinde patlar" diye yanıtladı
Dijwar yoldaş. "kendinizde söylüyorsunuz üstü su dolmuş
diye, nasıl çıkaracaksınız. Ya siz de patlarsa" diye lafa karıştım.
"Yok, merak etme bir şey olmaz, kendi mayınımdır, ben buraya
koydum, merak etmeyin" diyerek kaygımızı gidermek istedi. "Öy-
le deme, nem kapmış, patlayabilir" diye Zilan devreye girdi. "Hem
senin elin yaralıdır, sen nasıl çıkaracaksın?" diye devam etti.

Yaklaşık bir hafta önce bir kaza olmuştu ve Heval Dijwar'ın
eli kopmuştu. İki arkadaşta sabotajcıydı. "Yoldaşlar tamam bir
kere kaza yaptım ama artık olmaz. Hadi siz gidin soğuktur, merak
etmeyin bir sorun olmayacak" diyen Dijwar arkadaş yine gür bir
kahkaha atarak gülümsedi. Bu arada Deniz yoldaşta susmuş bizi
dinliyordu. Bir an gözüm ona takıldı. "Sen ne diyorsun yoldaş, bir
sorun çıkmaz mı?" diye sordum. "Tehlikelidir ama biz dikkatli
açarız merak etmeyin" diye ekledi oda.

Deniz yoldaş aslen Diyarbakırlı, gerçek ismi de Umut'tu. Özel
kuvvet kadrosuydu. Deniz yoldaşın duruşu her zaman benim dik-
katimi çekmişti. Kısa süre önce onunla bazı ihtiyaçları almak için
bir yere gitmiştik. Bu süre zarfında onunla biraz sohbet etme
imkânım olmuştu. Kendi halinde, gerekmedikçe çok konuşmayan
biriydi. "Neden bu kadar sessizsin?" diye sorduğumda önce gü-
lümsemi. Sonra çok ciddi ve kararlı bir sesle "yoldaş benim genel
yapım biraz böyle ama daha çok kurumdan kaynaklı olsa gerek.

Yoksa ben Ően Őakrak biriyim ha” diye ekledi mahcup bir Şekilde gülümseyerek. Bu kısa sohbetten sonra iÇimizi bitirip dönmüŐtük.

Uzun bir uŐraŐ vermemize raŐmen yoldaşları ikna edemedik. Zilan’ın durumuna bakınca “tamam yoldaşlar biz gidiyoruz, sizde dikkatli olun” diyerek oradan ayrıldık. Halk Evindeki arkadaşlara bir selam vererek geçtik.

Gecenin sessizliŐinde yürürken ikimizin beyninde ve yöre-Őinde geçen Şey aynıydı. Bu arkadaşlar bu mayını açarken ya bir kaza olursa diye içimizden geçirdik. Bir süre yürüdükten sonra Zilan yoldaş “ya Gule keşke biraz daha ısrar etseydik. Ya bir kaza olursa” diye söze girdi. “Yoldaş bende aynı Şeyi düşünüyordum ama ikna mesesi deŐil, bu durum ele almamız gereken bir durumdur. Onlarda kendine göre haklı, ya başka zaman patlarsa ve halka zarar verirse. Yoldaşlar bunun kaygısını yaşıyor ama haklısın bizde Şimdi onların kaygısını yaşıyoruz. Umarım bir sorun çıkmaz” diye sözümü bitirdim.

Zilan’ı Doktor Rızgar yoldaşın yanına bıraktıktan sonra bende eve doŐru yola  ıktım. GideceŐim yer yakın bir yer olduŐu için kimsenin benle gelmesine izin vermedim. Yaklaşık bir metreyi aşan karı aŐa aŐa eve doŐru yürümeye başladım. Gever’in sessiz sokaklarını sadece yerde buz tutmuş karı sıyrıla sıyrıla geçen ayak seslerim bozuyordu. Kart kurt sesleri arasında bir süre yürüdükten sonra eve ulaştım. Eve girmiŐtim ama hala aklımda Deniz ve Dijwar arkadaşlar vardı. Evdeki arkadaşlar uyumuŐtu. Kendime bir çay alarak mutfak penceresine doŐru gittim. Saat gece on ikiye geliyordu. Yorgunluktan kapanan gözlerim artık beynime hükmetmek istiyordu. Uyumak istiyordum hemde derin bir uykuya dalmak. Günlerdir birkaç saat yatmıŐtim.  ayımı içtikten sonra uyumak için yataŐa uzandım.

Birkaç dakika geçmeden telefonun sesine uyandım. Koşarak telefona aldım, arayan Rojava’da ki ablamdı. Beni rüyasında aŐla-yarak görmüş, ben ve arkadaşları sormak için aramıŐ. Daha birkaç kelime konuşmadan kapı çalındı. Kapıyı  alan kişi, kapıyı kı-

rarcasına çalıyordu. Telefonu kapatıp kapıya koştum. Kapıyı açar açmaz karşımda Berfin vardı. Onun yüz ifadesinden anlamıştım. “Arkadaşlara bir şey mi oldu?” diye sordum. “Evet, bomba patladı. İki arkadaşta şehit düştü” dedi ağlamaklı bir ses tonuyla. Yerimde dona kalmış, dilim tutulmuş, buz kesmiştim adeta. Koşmam gereken yerde dona kalmıştım.

Olay yerine gitmem gerekiyordu ama bedenimi harekete geçiremiyordum. Birkaç dakika öylece Berfin’e baktım. Sonra hızlı bir şekilde arkadaşları uyandırdım ve koşar adım olayın yaşandığı yere gitmek için yola çıktım. Yolda yürürken kısacık bir yolun bu kadar uzaması beni çileden çıkarmıştı. Sanki günlerdir yürüyor gibi hissetmiştim. Ben sabırsızlandıkça ayaklarım ağırlaşıyor, beni taşımamak için adeta direniyorlardı...

Gecenin Zifiri Karanlığında Bir Fener

Uzun bir uğraştan sonra kısa ama bana çok uzun gelen yolu bitirmiş, olay yerine varmıştım. İlk gözüme çarpan şey Rojvan oldu. Elinde bir fener, oralarda bir şeyler arıyordu. Birkaç dakika ne yaptığını anlamak için ona baktım. Kısa bir süre sonra anlamıştım. Gözleri dolu dolu olmuş, yüreği kor gibi yanarken yere düşen parçaları topluyordu. Neydi bu, bir oyun mu, yoksa kocaman bir şaka mı? Ben şimdi ne yapmalıyım, benim yüreğim bunu kaldırabilir mi diye düşündüm. Bunları düşünürken Ruken ve Arin arkadaşları da elinde bir fener, az ötede gördüm. Etrafıma baktım, bu görüntü karşısında ayakta durabilen birkaç arkadaş vardı. Geri kalan gençlerin hepsi bir şok hali yaşıyordu. Kendime seslendiğimi hatırlıyorum; “kendine gel, kendine gel.” Defalarca bunu tekrarlardım. Taki Heval Armanc gelip “Heval Gulan ne yapacağız şimdi?” diyene kadar.

Onun o sorusu beni kendime getirmişti. Bu durumu düşman bilmemeli ve halk görmemeli diye içimden geçirdim. Sonra tüm gücümü toplayarak “hadi arkadaşlar el birliğiyle, hep beraber arkadaşlarımızın parçalanmış bedenlerini toplayalım. Halk bu durumu görmemeli, düşman duymamalı.” dedim ve elimi usulca

cebimde bulunan fenere götürdüm. Bunu yapmak zorundasın diye içimden geçirdim. Kendimi ikna etmeye çalışırken, bir taraftan da onlara kızıyordum, ‘neden dinlemediniz’ diye.

Gece ilerliyor, hava iyice soğuyordu. Esen rüzgâr önceden yağın karları kendi peşine takarak, sokak aralarında uçsuz bucaksız köşelere tur attırır gibi gezdiriyordu. Gever’in tüm kuytu sokaklarını gezdikten sonra gelip, en son mekânmiş gibi yüzümüze vuruyordu.

Kendimden geçmiş bir şekilde yere saçılan parçaları toplarken bir sesin beni çağırdığını duydum. Dönüp baktım, “Heval Zilan nerede? Arkadaşlar ortada yok, onlarda burada olsa iyi olurdu.” Tamam, anlamımda kafamı salladım. Sorduğu sorunun cevabını alan Armanc yoldaş sanki buz kesmiş bir şekilde karşımda duruyordu. Onun bu durumunu görünce azda olsa sakinleşsin diye “hadi yoldaş beraber gidelim” deyip yola çıktım. Ben önde o arkada yürümeye başladık. Ne ben bekliyordum o bana yetişsin, nede o bana yetişmek için acele ediyordu. Bir süre böyle yürüdükten sonra Zilan’ı düşündüm. Ne diyecektim, nasıl diyecektim, kafamda onlarca defa tekrarlardım. Ama karşımda o olmamasına rağmen dilim varmıyordu.

Mezarlık Mahallesinin camisine varınca Armanc yoldaşın “Heval Gulan elimdeki parçaları bırakayım öyle gidelim” dediğini duydum. Arkama dönüp baktığımda elinde arkadaşların topladığı parçalar vardı. Bu saate kadar toplanan parçaları camide bulunan iki tabuta yerleştirmişlerdi. “Tamam” diyerek yönümü cami kapısına verdim. Kapı gecenin ayazında donmuş, açılmıyordu. Bunu gören Armanc yoldaş bir sıçrayışta ön duvarı aşarak camı kırdı. Bir süre gelip kapıyı açmasını bekledim. İçerde göreceğim manzarayı düşünüyordum. Birkaç dakika bekledikten sonra kapı yavaşça açıldı.

İstemesem de içeri girmek zorundaydım. Yavaş adımlarla içeri girdim. Elinde bir fener, tabutun başında duran Armanc yoldaş beni bekliyordu. “Üstlerini aramamız gerekiyor. Bak bu Dij-

war arkadaşın çantasıdır, başka şeyler de olabilir” diye Armanc yoldaşa baktım. Yapılması gerekeni biliyor ama eli gitmiyordu. Gözleri usul usul akan bir nehir misali, sessiz bir şekilde gözyaşı akıtıyordu. “Tamam” diyerek, hiç ona bakmadan paramparça olan iki yoldaşın halen çok sıcak olan bedenlerinde gezdirmeye başladım elimi. Bu nasıl bir güçtü, bu nasıl bir iradeydi. Bunu bana, bize yaptıran neydi. İçimiz bunu nasıl kaldırıyor, çok mu güçlüydük, yoksa duygularımız mı alınmıştı. Tek başına sorumluluk duygusu muydu, yoksa yoldaşlık mıydı? Bu tek başına bir şey değildi, birçok şeydi. Böyle davranmak için birçok nedenlerimiz vardı. Sadece bu nedenleri kabul etmekte zorlanan bir yanımız vardı. Oda yoldaşlık sevgisiyle dolup taşan yüreğimiz.

Bunları düşünürken işimi de bitirmiştım. Kendimi can havliyle dışarı atım. Elimdeki sıcaklık gitmiyordu. Bir metre civarında yağın karın içine diz üstü çökerek, ellerimi karın içine batırarak öylece bekledim. Armanc yoldaş başucumda durmuş hiç konuşmadan bana bakıyor, konuşmadan beni anlamak ister gibiydi. Elimi birkaç dakika karın içinde beklettikten sonra usulca çıktım, halan sıcaktı ve kanlar içindeydi.

Zilan yoldaşın kaldığı ev caminin yan tarafında bir evdi. İkimizde kendimizi toparlayarak eve doğru yürümeye başladık. Evin üst katına çıkmak için uzun bir merdiven vardı. Bizim köydeki evimizi andırıyordu. Upuzun bir merdiveni olan bir evimiz vardı köyde. Gece olunca tak tak sesler gelince evdeki her kesin gözleri açılırdı. “Heval hatın” cümlesini birimizden biri söylerdi. Ne garip bir duyguydu, büyük bir sevinçle o uzun, upuzun merdivenleri aşır gelen Hevalleri beklerdik. Peki ya şimdi, o uzun merdivenin ardında beni bekleyen bir Heval var ve ona dünyanın en zor haberini vermem lazım. Neden böyle oluyor, farklı iki şey ama biri mutluluk verirken, diğeri sonsuz bir acı veriyor.

Merdivenleri bitirmiş kapıya varmıştım. Bir iki defa kapıyı isteksiz bir şekilde çaldım. Kapıyı açan ev sahibi bize bakınca dondu kaldı. Ellerimdeki kana baka kalan ev sahibine “biraz su ala bilir miyim?” diye sordum. “Tamam” diyerek bir sürahi suyla geri

döndü. Ellerimi yıkadıktan sonra eve girdim. Odanın kapısında Doktor Rızgar önüme geldi. Önce durumu ona açıkladık. Sonra nasıl yapalım diye fikrini aldım. “Yoldaş hastadır. Daha serumu bitmemiş” diye cevap verdi. “Ama yine de söylemek gerekiyor” diye de ekledi.

Rızgar yoldaş birkaç gündür gelmişti. Daha birbirimizi iyi tanımıyorduk. Kafamı tamam anlamında sallayarak odaya girdim. Zilan yoldaş aldığı ilaçlardan kaynaklı uykuya dalmıştı. İçerdekilere selam verirken oda uyandı. Yüzüme bakar bakmaz “ne oldu, neden ağlamışsın?” diye sordu. Derin bir nefes çekerek durumu ona izah ettim, birkaç dakika dona kaldı, sonrada hiç konuşmadan giyinmeye başladı. Birkaç dakikada hazır olan Zilan yoldaşla beraber evden çıktık.

Olay yerine yürümeye başlarken yine derin bir sessizlik vardı. Bir süre bu sessizlik devam etti. Bu sessizliği Zilan’ın “ben yapmayın dedim, neden yaptınız ki kahretsin” deyişiyle bozuldu. Kendi kendine kızıyor, kendi komutanlığını sorguluyordu. Bizde arkasında sessizce yürüyorduk. Olay yerine yaklaşınca durdu, beni çağırdı yanına “nerede arkadaşlar?” diye sordu. Önce anlamadım, “arkadaşlar Halk Evindeler” diye cevap verdim. “Onları sormuyorum. Dıjwar ve Deniz nerde” gelen bu soru karşısında dona kalmıştım. Evet, onların şehit düştüğünü söylemişim ama bedenlerinin yüzlerce parçaya bölündüğünü ve halen bedenlerinin büyük bir kısmını bulamadığımızı nasıl açıklayacaktım ki. Ben cevap verme yerine başımı öne eğdim. “Tamam, anladım” diyerek patlamanın olduğu yere doğru ilerledi yavaş ve acı duyan adımlarla.

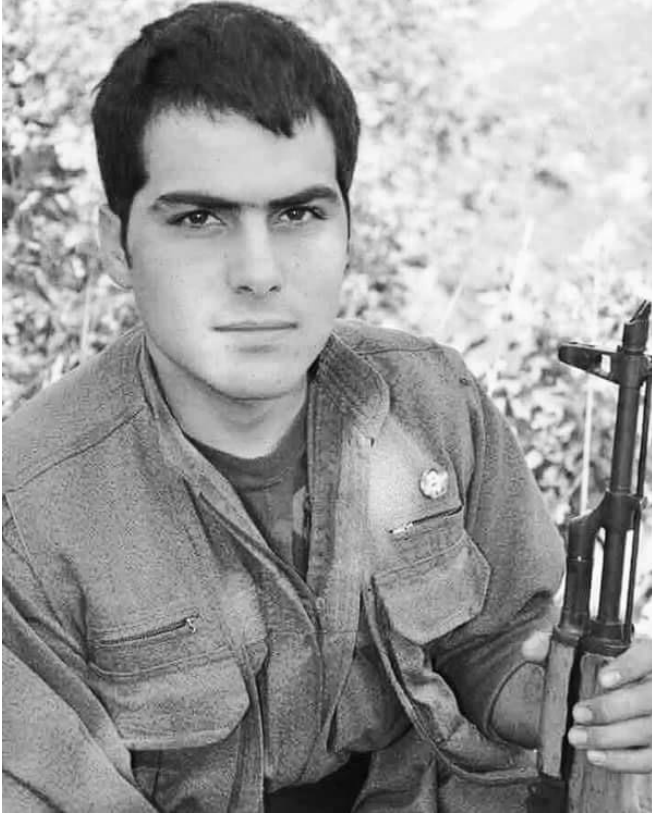
O gün bir şeyi daha anlamıştım. Bu halka öncülük etmek, bir savaş komutanı olmak çok zordu. Bir savaş komutanı yapısının annesi, babası, kardeşi, yoldaşıydı. Bunlardan daha da önemlisi, yaşanan her türlü düşman saldırılarına karşı her anlamda onları korumalı ve yön vermeliydi. Yoksa koruyamazdı. En ufak bir boşluğu kabul etmeyen bir sorumluluktur savaş komutanı olmak. Ama bu gece yaşanan olayda bir boşluk vardı. Kendi yapısını ikna edemeyen bir komutan vardı. İkna etmek için çabalayan ama ikna edemeyen. Bu duyguyu bu gece Zilan yoldaş şahsında iliklerime kadar yaşıadım.

Saat ilerliyor, gece yerini yeni bir güne bırakmaya hazırlanıyordu. Arkadaşlar sessiz bir şekilde oturmuş, kimseden çıt çıkmıyordu. Oturanların dışında biz bir grup arkadaş halen elimizde fenerler, arkadaşların parçalanan bedenlerini arıyorduk. Patlamanın yaşandığı yerde altı katlı bir bina vardı. Bir an gözüm oraya takıldı. Evin sahibini çağırdım, kapıyı açmasını istedim. Birkaç dakika sonra kapı açıldı. Evin çatısına çıkmak istediğimi söyledim. Adam yüzüme bakmadan direk yukarı çıktı, bizde peşinden. Çatı katına varınca birkaç dakika adamın kapıyı açmasını bekledik. Az sonra kapı açıldı. Adam önde ben arkasında, Berfin’de arkamdan geldi. Ben direkt balkona çıktım.

Benim niyetim o binadan aşağı binalara bakmaktı, daha alçak binalar vardı. Belki arkadaşların bedenleri oralara sıçramıştır diye. Balkonun en ön kısmına yanaşarak elimi mermer taşına bıraktım. Elerim buz tutmuştu ama alnım neden bu kadar sıcaktı. Sanki alnımdan sıcak bir şeyler boşalıyordu. Elimi alnıma götürdüm, alnımı sildim. Elimi tekrar geri çekince elimin kan içinde olduğunu gördüm. Neydi bu, kafam mı kırılmıştı, bir yere mi çarpmıştım? Ne olduğunu anlamak için dönüp ev sahibine baktım. Evin sahibi dona kalmış bana bakıyordu. Adam bir anda yere yığıldı. Dönüp Berfin’e baktım oda kafamın üst tarafına donmuş bir şekilde bakıyordu. Bu arada kafamdaki kan durmadan alnımdan aşağı akıyordu. Yavaş bir şekilde başımı kaldırıp yukarı baktım. Yok, bu kadarda olmaz diyerek önüme döndüm. Mermer taşının üstünde Dıjwar yoldaşın montu duruyordu. Kanlar içinde öylece donmuştu.

O montu görünce anladım. Dıjwar yoldaşın bedeni beşinci kata uçmuştu ve çatı katı arasına sıkışmıştı. Bu durum karşısında birkaç dakika dona kaldım. Saatlerce kendimi tutmuş, soğukkanlı davranmıştım ama artık tutamadım. Yanar dağ misali yüreğim kabardı, kabardı, iyice kabardı. Var gücümle “Zilan, Rojvan, Ayten, Ruken” diye aklıma hangi arkadaşın ismi geldiyse bağırdım “gelin” diye. Arkadaşlar yanıma ulaşana kadar hiç farkında olmadan bağırmışım. Bir an bir elin omuzum da olduğunu hissettim. Arkamı dönünce yüzünde acı, keder, nefret ve derin bir üzüntüyü bir arada taşıyan Heval Zilan bana bakıyordu. “Gulan sen birçok arkadaştan daha güçlüsün, neden bunu yapıyorsun, bak etrafında bu kadar genç arkadaşlar

var. Sen bunu yaparsan onlar ne yapmasın, kendini toparla. Bir şehadet bize her zaman güç verir. Tamam, zor bir şeydir, bunu biliyorum ama bizim şehit düşen bir arkadaştan, onun mücadelesinden her zaman güç almamız lazım.” Zilan’ın bu sözleri beni kendime getirmemişse de en azından bir nebze de olsa sakin olmaya itti.

Şehit Deniz (Umut)

YOLDAŞI İÇİN ÖLÜME GİTME

Bunu çok duymuştum, ‘yoldaşı için ölüme gitti’ diye. Bu örnekler çok fazladır mücadele tarihimizde ama buna tanık olmak. İlk defa buna tanık oluyordum, yoldaşı için ne kadar acı çekildiğine, onun için ölümü nasıl göze aldığına burada, bu gün tanık olmuştum.

Duvarın dibine oturmuş Dijwar yoldaşın yukarıdan baş aşağı sarkan cansız bedenine bakıyordum. Bir grup arkadaş toplanmış, oradan indirmeye çalışıyordu. Yaşanan dondan kaynaklı bu pekte kolay olmuyordu. Çatı arasına sıkıştığı yerde donmuştu, bundan kaynaklı arkadaşlar oradan çıkarmak için elinden geleni yapıyordu. Birçok yöntem sonuçsuz kalınca Felat (Alişer) arkadaş eline aldığı bir kürekle var gücüyle çatı katı saçaklarına vurmaya başladı. Bir an gözüm Felat arkadaşta takıldı. Balkon mermerinin üstünde durmuş, oradan saca vuruyordu. En ufak bir kaymayla oradan düşebilirdi ama buna hiç aldırmadan var gücüyle vuruyordu. Çektiği acı yüzüne yansıyor, düşmana duyduğu öfkeyi saca vurduğu darbelerle dile getiriyordu. Bir süre vurduğu darbeler sonuçsuz kalınca gözlelerinden akan yaşlar yanaklarından aşağı indi.

Uzun uğraşlar sonucu Dijwar yoldaşın cansız bedenini oradan aşağıya indirdiler. Her iki arkadaşın parçalanmış bedenlerini topladıktan sonra sessiz bir şekilde şehitliğe doğru yola çıktık. Dijwar arkadaş aslen Gever’li olduğu için, aile bu durumu erken duyabilir diye arkadaşlar için bir tören yaparak, toprağa verme kararı aldık.

Şehitliğe doğru yola çıkarken daha önce Dijwar yoldaşla bir sohbetimiz olmuştu. Şehit düşen bir arkadaşın cenaze törenine katılırken “yoldaş bu çok acı bir durum ama bence böyle olmaz. Şahadete giden bir arkadaşın arkasından bu kadar yas olmaz. Bu durum ağlanacak bir durum değildir. Bu konu hep beni düşündürmüştür. Evet, insan üzülür, insanın canı acır

ama bu durumu bilince çıkarmalı ve onların yarım bıraktığını tamamlamalı.” Onun bu sözlerini düşündüm yol boyunca, belki haklıydı ama kabullenmek ya da yaşanan bu şahadeti bu şekilde ele almak, her arkadaş açısından zamanla olabilecek bir şeydi.

Saat yedi civarında şehitliğe ulaştık. Yaklaşık iki metre olan karı yara yara oraya yetişen bir grup arkadaş, bizden önce mezar yerlerini kazmaya başlamıştı. Bizim yetişmemizle birlikte bir grup arkadaş daha onlara yardım etti. Yağan karın çok olması ve toprak zemininin donmasından kaynaklı bu hiçte kolay olmuyordu. Saat ilerledikçe durumun farkına varan yurtseverlerde buraya toplanmaya başladılar. Buna rağmen yaklaşık beş saat ancak mezar kazma işi bitmişti. Bu işlem bitene kadar hava çok soğuk olmasına rağmen, tüm arkadaşlar ve gelen yurtsever insanlar büyük bir sabır ve saygıyla bekledi.

Bu bekleyiş esnasında başta Zilan arkadaş olmak üzere her arkadaşın yüzünde derin bir hüznün ve acı vardı. Ama en çok dikkatimi çeken iki arkadaş oldu. Rubar ve Felat arkadaşlar tören den sonra cenazelerin defin işlemleri esnasında ve arkadaşları toprağa verdiğimiz esnada onların yüz ifadesi beni çok etkilemişti. Her birinin elinde bir kürek, büyük bir kinle, nefretle canlarından kopan iki canın üzerine toprak atıyorlardı. Bunu yaparken de cenazelerin düşman eline geçmemesi azda olsa bir rahatlama yaratmıştı. Ama aynı zamanda bu şahadetlere engel olamamanın yarattığı bir öfke vardı. İki arkadaşın yüzünde karma karışık duygular acı, kin, nefret ve bir türlü engel olamadıkları gözyaşları.

Gever de birçok şehit verdik. Birçok arkadaş bizim ellerimiz arasında şehit düştü ama hiçbir kayıp bunun gibi yapıyı etkilemedi. Yapıyı etkileyen sebepler çok olsa da, en temel olanı kendi döşediğimiz mayından olmasıydı. Kendi mayınımızla iki arkadaşını yitirmiştik. Ve bunun yanında iki arkadaşta yapı tarafından çok sevilen arkadaşlardı. Özellikle Dijwar arkadaş

Gever halkı ve arkadaş yapısı tarafından çok sevilen ve dikkate alınan bir yoldaşı. Herkes onu güler yüzüyle ve ne olursa olsun her daim moralli olmasıyla tanırdı. Şehit Dijwar’la birçok anım ve sohbetim oldu, bunlardan bir kaçını aktarmak istiyorum.

Bir gün direniş çadırında oturmuş arkadaşlarla tartışıyorduk. Biranda içeriye girdi. “Abla gelsene” diye bana seslendi. Ben her defasında kızsam da, artık abla kelimesi onda takıntı haline gelmişti. Yanına gittim “hayırdır ne oldu?” dedim. “Ya sana bir konuda ihtiyacım var, ne olur işim var deme” dedi. “tamam, sen hele bir söyle nedir?” diye sordum. “Bizimkiler yemek yapıp getirmiş. Ben utaniyorum, kime gittiysem işim var dedi. Senle Rojvan gelin, beni yalnız bırakmayın” dedi. “Tamam da, onlar senin ailemdir, biz niye geliyoruz. Birde senin tek gitmende ne sakınca var. Rahat ol, kaçmazsın biliyoruz.” diye birde şaka yaparak konuşmamı bitirdim. “Ya ne alakası var. İmansızlar, ben bu aile mevzularından çok sıkılıyorum. Aile olgusu bende gerçekten yok, hatta hiçbir arkadaş da olmamalı. Birkaç defadır geliyorlar, her defasında bir başka gerekçeyle gitmiyorum. Heval Zilan artık kızdı bana.” “Tamam, gideriz birlikte” dedim.

Bir iki iş vardı, onları yaptıktan sonra beraber gittik. O zamanda, şimdi de bunu düşündüğümde aile gerçeğini nasıl ele alıyoruz, aile şahsında kendimizi o toplumsallıktan ve onun geleneksel yanlarından ne kadar arındırmışız diye düşünüyorum. Bazılarımız kaba retçi, bazılarımız da kendini hiçbir şekilde o gerçeklikten koparmıyor. İki uç noktayı yaşıyoruz. Dijwar yoldaş bunu bilince çıkarmak istiyordu ve bunun içinde büyük bir mücadele veriyordu.

Bir diğer konuda yoldaşlık. Bizim neredeyse her cümlemizde olan yoldaşlık kelimesi, anlam itibarıyla bizde nasıl yaşıyor? Bu zorlu koşullarda kimi arkadaşlar şahsında bunu daha net gördüm. Bunlardan biride Dijwar arkadaştı. Dijwar arkadaş sara hastasıydı. Birçok defa kriz geçirmesine rağmen

hiçbir gün işini aksatan bir durum yaşamadı. Bir gün toplantıdan gelirken Zilan Heval'le önde yürüyorduk. Yağan kardan yüzümüzü korumak için sıkı sıkı sarınmıştık. Rojvan ve Dıjwar arkadaşlarda arkamızdan geliyorlardı. Yaklaşık on dakika yürüdükten sonra durup onları bekledik. Baktık ki Rojvan arkadaş tek başına geliyor. "Dıjwar nerede?" diye sorduğumuz da "arkada" dedi. Biraz bekledik, gelmeyince ben geri döndüm, onlarda merak edip peşimden geldiler. Birkaç yüz metre gittim, baktım boylu boyuna karların içinde uzanmış. Koşarak yanına gittik ki bayılmıştı. Bir süre kendisine getirmeye çalıştık. Bir süre uğraştıktan sonra yavaş yavaş kendine geldi. Kendisine gelir gelmez güldü. Onun gülüşü ilk etapta beni kızdırmıştı. Yaşadığım kaygıdan kaynaklı. "Hadi kalk seni tembel, yatacak başka yeri mi bulamadın?" diye takıldım. Sonra doktoru çağırdım, bir evde muayene etti. Sara olduğunu o zaman öğrenmiştik. Kendisi biliyormuş, başka bazı arkadaşlarda biliyormuş ama bize söylememişlerdi.

Günlerce tek başına çalışıyor, birçok gece hiç yatmıyordu. Her arkadaşın ve halkın sorunlarıyla ilgilenirdi. Zaman buldukça da direniş çadırına uğrar, orada bulunan arkadaşlara moral verir, onlarla tartışırdı. Yaşanan her sorun karşısında kendisini sorumlu gören, yoldaşlarıyla her anlamda ilgilenen biriydi. Önderliğin yoldaşlığına ulaşmaya çalışan ve o esasta kendisini örgütleyen bir anlayışla yaklaşırdı. Onun bu duruşu her zaman çok hoşuma gider ve kendime örnek alırdım.

Şehit Alişer (Felat)

Şehit Rubar

3 MART SABAHİ

Şehitlikten dönerken ilçe binasına uğrayıp Dijwar Heval'in ailesini çağırdık. Onlara bu durumu açıklama görevi ben ve Zilan Heval'e verilmişti. İlçe binasında oturmuş düşünüyordum. Nasıl söyleyeceğim, bu durum nasıl söylenir, bir anaya nasıl anlatırız bunu? Bu durum nasıl ve hangi cümlelerle anlatılır ki? Önce siyasi partinin ilçe yönetimini toplayarak onlara durumu aktardık. Ama etkilenme durumu olmasın diye şahadet biçimini aktarmadık. Yaklaşık bir saat onlara bu şahadete nasıl yaklaşacağız, nasıl güç alıp, bu temelde onların mücadelesini zafere ulaştıracamız üzerinden konuştuk. Aktarırken tüm içtenliğimle, inanarak yapsam da içimde durduramadığım bir yanar dağ misali yüreğim yanıyordu. Akşam gördüğüm manzara aklımdan hiç çıkmıyordu. Sanki halen alnım ıslak, yüzümden aşağı kanlar akıyordu. Bu durumu uzun süre üstümden atamadım.

Siyasi alanda yer alan arkadaşlara aktarım yaptıktan sonra aileye aktarım yapmak için, onların geldiği yere doğru yola çıktım. Bir iki sokak arasından geçerken sanki şimdi önüme çıkacakmış gibi hissediyordum. Her zaman durduğu kimi yerler vardı. Geçerken oralara baka baka gittim. Belki bu bir rüyaydı, şimdi yine şakasını yaparak abla diye bağırırdı. Ama kimse bağırmadı. Ben Halk Evine ulaşana kadar aile gelmişti. Durumu bazı akrabalarından öğrenmişlerdi. Bu durum beni hem çok üzdü, hem de bir nebze de olsa rahatlattı.

Bir anaya senin oğlun ya da kızın şehit düşmüş demek yaşamım boyunca hep zorladığım bir konu olmuştur. Halk Evinin kapısından içeri girdiğim de herkesin ağladığını fark ettim. Arkadaşlar aileyi teselli etmeye çalışıyordu. Kapıda öylece dikilip kaldım. Dijwar'ın bir abisi vardı. Beni görünce yerinden kalkıp bana doğru geldi. Onu görünce belli etmesem de canım çok yanıyordu. Ona çok benziyordu. Geldi ve bana sarıldı. "Sen ona hep kızırıyordun, dikkat et diyordun. Seni dinlemedi, bak kendi bombasıyla gitti" diyordu. Bu sözlere verecek bir cevabım yoktu. Öğlene kadar aileyle zaman geçirdik. Sonra aile köye döndü.

Bu durumdan sonra yapıyı toparlamak için bir planlama yapmam lazımdı. Bunu çok hızlı bir şekilde hayata geçirmemiz gerekiyordu. 7 Mart günü, 8 Mart kutlamalarımızın her anlamda iyi geçmesi, yaşanan bu şahadete verilecek görkemli bir cevap olmalıydı. Bu planlamayı yapmak için çadıra uğradım. Arkadaşları kısa bir zaman diliminde gördüm ve öbür güne bir toplantı planladık.

4 MART

Dört mart sabahı ilk işim genel kadın yapısıyla bir toplantı yapmak oldu. Genel bir siyasi durum değerlendirmesi ve içerisinde bulunduğumuz süreci, birde yakında başlayacak abluka sürecini ve en son da 8 Mart kutlamalarına dönük geniş kapsamlı bir planlama yaptık. Ve hemen çalışmalara başladık. Toplantıya birçok kadın katılsa da, çalışan kadın sayısı beşi geçmiyordu. Bazıları görünürde varsa da, çalışmada yoktular.

Akşama doğru çadıra geldim. Hem yorgunluğu, hem de yaşanan son olayı üzerimden atmaya çalışıyordum. Çadıra gelince bir iki arkadaş vardı, geçip sobanın arkasında oturdum. Kısa bir zaman sonra Şehit Serdar (Karker Birindar) arkadaş içeri girdi. Gelir gelmez yüzünde farklı bir ifade vardı, hemen fark ettim. Yanıma gelip oturdu. “Neyin var, bir sorun mu yaşandı?” diye sorduğum da “dur şimdi Zilan yoldaşa gelsin, toptan açıklama yapayım” dedi. O arada Zilan yoldaş İslam arkadaşla birlikte içeri girdi. İkisini birlikte görünce kaygılandım. Bir köşeye geçtik. Serdar arkadaş durumu kısaca aktardı.

“Yoldaş bir cüzdan elimize geçti. Düşmana ait. Bu cüzdanda kimi bilgiler var. Bu bilgiler arasında abluka tarihi de var. Ayın on dördünde başlayacak diyor. Esentepe mahallesinden başlayacakmış. Bir de bazı ajanların isimleri var. Bu bilgiler ya gerçektir, ya da bizi oyuna getirmek için yaptılar. Ama ne olursa olsun tedbir almak zorundayız. Birde halk gidiyor, kimse kalmaya bilir. Kendimizi buna göre ayarlamak zorundayız” dedi. “Tamam ama

acil bir toplantı yapmalıyız” diye lafa girdi İslam arkadaş. “Evet!” diye Zilan yoldaşta onu onayladı. “Tamam, o zaman yarın her zamanki saatte görüşelim. Yeri son anda biz bildiririz” dedikten sonra oradan ayrıldılar.

5 MART

5 Mart sabahı erkenden ben ve yönetimde yer alan yedi arkadaş daha, bir yerde toplantı için bir araya geldik. Bu gün alınacak kararlar Gever’in kaderini belirleyecekti. Toplantının tek bir gündemi vardı, oda abluka. Düşmanın verdiği tarihte başlarsa ne olacak, hazırlık düzeyimiz nedir? Halkın genel durumu ve cephanе durumumuz, bir diğer konuda gençlik ve HPG arasında yaşanan anlaşmazlıktı. Ve bu halende büyük bir sorun olarak önümüzde duruyordu. Ben bireysel olarak yaklaşık bir-iki ay önce bu konuyu ele alan bir bilgilendirme raporunu kendi örgüt merkezime göndermiştim ama halen bir cevap gelmiş değildi.

Sadece Gençlik ve HPG arasında değil, HPG kendi arasında da sorun yaşıyordu. Komuta sorunu derinden yaşanan bir sorundu. Bununla beraber genel ve özgün arasında da sorunlar vardı. Bu sorunlar kısmen yapıya kadar inmiş, ciddi sorunlara yol açıyordu. Bu sizin, bu bizim diye her şey tartışılıyordu. Buda yapı arasında ciddi bir ayrışmaya ve gittikçe bir soruna dönüşüyordu. Ben bu arkadaşları bir ikisi dışında ilk defa bu süreçte görmüş ve tanışmıştım. Büyük bir sorun vardı ama ben anlayamıyordum. Kurdo Yılmaz’a karşı bir güvensizlik hissetmiştim ama belki ben yanlış anladım, başka bir sorun mu var diye başka açıdan yoğunlaşıyordum.

Bu toplantıda kısmen de olsa bu sorunları ortadan kaldırmak isteyen bir tutuma gidildi ve her arkadaşın düşman gerçekliğine ve geliştireceğimiz direnişe odaklanması gerektiği yaklaşımı açığa çıkmıştı. Bununla birlikte her arkadaşın konumlanmasına kadar, her şey planlandı.

Birde bunun halk ayağı vardı. Kısım de olsa halk gitmişti ve gidişler devam ediyordu. Bunun etkileri daha önceki toplantılarda geniş kapsamlı ele alındığı için, bu toplantıda sadece çözüm odaklı bir ele alış oldu. Düşmanın sindirme ve korkutma planı Cizre’den sonra, her yerde olduğu gibi Gever halkı üzerinde de bir etki yaratmıştı. Tabi bu durum sadece bununla izah edilemez. Yıllardır bizim burada uyguladığımız politika ve halkı örgütleyememe durumu, bu sonucu ortaya çıkarıyordu. Bir diğeri de bu halk düşman gerçeğini tam anlamıyla kavramamıştı. Onun için halkın bir bütün gitme olasılığı üzerinden de bir hazırlığımız olmalıydı.

Birkaç saat süren bu toplantıdan sonra genel aktarım yapmak için Yücel gitti. Bende 8 Mart hazırlığı için kadın arkadaşların yanına gittim. Gençlikten yardım alarak mahallelere dağıldık. Çalışma yürütmek ve bu 8 Mart kutlamasını her yılkinden daha görkemli yapmamız önemliydi. Direnişin startı verilecekti. Bir yandan bunu ayarlarken, diğ yandan da direniş bölgeleri için gıda, ilaç, su, giyecek yani eksik kalanları bir an önce tamamlamak için çalışıyorduk. Geceleri de başka bir ekiple sabaha kadar bu çalışmayı yapıyorduk. Aylardır sağlık malzemesi istememize rağmen, ilgili kurum her gün “tamam” diyerek bizi oyalıyordu. Kendi imkânlarımızla bazı şeyler ayarlasak ta, tam anlamıyla yeterli değildi.

Ben bunları yaparken, genel toplumsal alana bakan Yücel’de tüm yapıyı toplayıp, sürece hazırlanmaları için onlarla konuşacaktı. Buna vekillerde dâhildi.

6 MART

Düşmanı Pis Kandırdın

8 Mart hazırlığı son aşamalara gelmişti. Tüm yapı ve arkadaşlarda dâhil, herkes cezaevi kavşağın da kutlanacağını biliyordu. Ama benim kafamda başka bir yer vardı. Arkadaşları ve halkı bir araya toplamak gerekiyordu. Bunu hem arkadaşlar istiyordu, hem de moral açısından iyi olacağını düşünüyordum. Son bir gün kala yani 6 Mart'ta Zilan arkadaş ve bir iki arkadaşına daha durumu aktardım. Ama düşmana miting alanını cezaevi kavşağı olarak bildirdik. "Düşman bunu kabul etmez biliyorum. Onun için başka bir yeri hazırlayacağız. Bir gün içerisinde her şeyi hazırlayıp bitirmemiz lazım. Yer olarak da Şahin Tepesini belirledik. Düşman istese de giremez" diye aktardım onlara.

Bu aktarımlardan sonra hızlı bir şekilde genel ve kadın yapısını harekete koydum. Bazı kaygılı yaklaşımlar çıksa da genel yapı bunu destekledi. Yapıdan bir grup arkadaş olarak Şahin Tepesine çıktım. Yaklaşık bir metreden fazla olan karı temizlemeye başladık. Birkaç saat içinde kar temizleme işi bitmişti. Başka bir grupla sahne hazırlığına başladık. Akşam olunca artık her şey hazırды.

Akşam saat yedide çadıra geldik. Arkadaşlar yemek hazırlamış, bizi bekliyorlardı. Serdar, Ayten ve Zilan arkadaşlar da ordaydılar. Zilan halime bakınca gelip bana sarıldı. Elimi tutarak ısıtmaya çalıştı. Elleri çok sıcaktı, bir anda içimi ısıtmıştı sanki. Serdar bizi öyle görünce gülerken yanımıza geldi. "Hayırdır yoldaş, sanki üşümüştün" diye takıldı. "Yok yoldaş seyitler üşümez" diye bir ses arkamdan geldi. "Ya Rojvan bak ben şexim, çarpılırsın ha vallahi" diye ona takıldım. Hepimiz beraber oturduk. Analar bize yemek getirmişti hep beraber yedik.

Yarım saatte çadırda otuzdan fazla arkadaş ve halktan insan toplandı. Bir iki saat onlarla sohbet ettikten sonra, yavaş

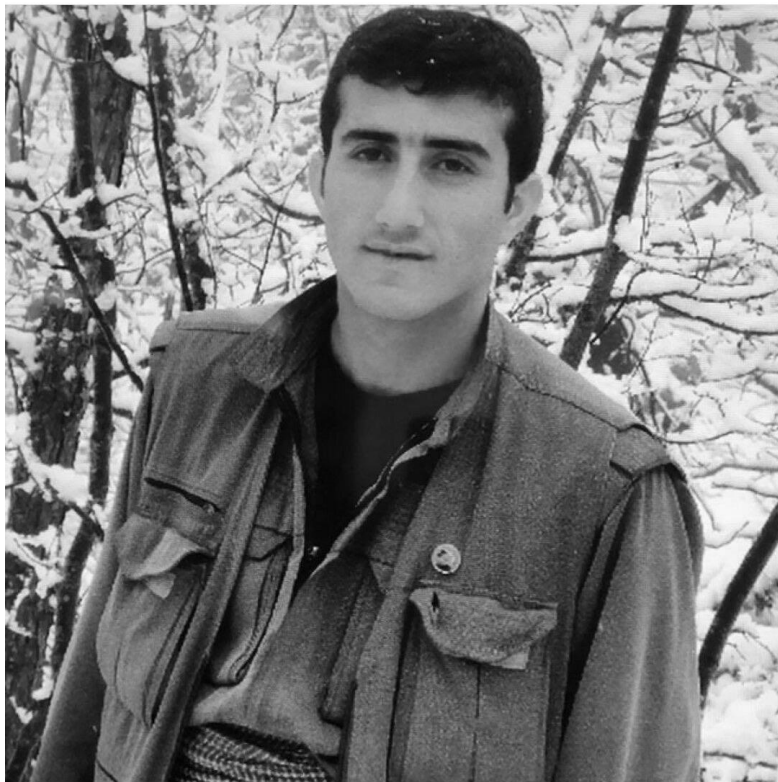
yavaş dağılmaya başladık. Gündüzleri örgütlenme çalışması yapıyorduk, akşamda gıda, sağlık ve benzeri hazırlıklar yapıyorduk. Kimi zamanda yeni katılan gençlere akşam eğitim veriyorduk. O gece Serdar Heval'le beraber bütün mevzileri gezdik, sorumlu arkadaşlarla görüşüp ne ihtiyaçları var, ona göre bir liste çıkardık. O gece gördüğümüz her bir arkadaş koşulları o kadar zor olmasına rağmen çok morali ve coşkuluymdu. İki metre kar içinde sabaha kadar hiç durmadan hazırlık yapıyor, düşmanın anlık taciz ve kısa süreli saldırılarına karşılık veriyor, nöbet tutuyordular. Bunun yanında eksik kalan barikat ve hendeklerini tamamlamaya çalışıyorlardı.

Tek bir sorun vardı. Gençlerin anlam vermediği tek şey halkın gidişiydi. Gever'li arkadaşlar vardı. YPS içinde yer alıyordular ama onların aileleri gitmişti. Bu durum onlarda da yaşanan bu gidişleri anlamamayı yaratıyordu. Yaşanan bu gidişlere ilişkin genel de yapıya, özelde YPS'ye bir aktarım yapılmalı ve onlarla bu sürecin anlamı ve önemine dönük kimi tartışmalar yürütülmeliydi. Bu durumu Serdar arkadaş ta görmüştü. İşimiz bitince çadıra gitmek için yola çıktık.

Gecenin geç saatinde, donan karların üzerinde 'kart kurt' sesler eşliğinde yürüyorduk. Bir anda Serdar arkadaş durdu. Bana da "bir dursana" dedi. Durdum "ne oldu bir sorun mu var?" diye sordum. "Yok, bir şey dikkatimi çekti" dedi. "Nedir o" deyince de "yürümeye başlayalım çıkan sese bak." Anlamadım ama yürüdüm. "Ayak sesimden başka bir ses gelmiyor" dedim. "Tamam, bende onu diyorum, bizim için denilir ya Kürt diye bir şey yok. Karda yürükken çıkan kart kurt sesleri üzerine Kürtler denilmiş." Ona şaşkın şaşkın baktığımı gören Serdar yoldaş benim bir şey anlamadığımı anlayınca "ya şaka yapıyorum, aslında bu gecenin atmosferi bu şakayı bana yaptırdı. Biz diyoruz direniş, mücadele ama o adamlar ne diyor? Bizi tanıyan mı var? Kimse Kürtlere yardım etmez, kimse bizi tanımıyor. Bu kadarda inkâr olur mu, bütün dünya Kürtleri tanıyor. Bu gün dünyada denge olmuşuz ama bu aptal insanlar kendi-

sini tanımıyor. Bu kadar kendini inkâra giden bir millet olamaz. Bu durum beni çok öfkeliendiriyor.” “Evet, sana katılıyorum, sen o yolda gördüğümüz adama mı kıydın?” dedim. “Evet, evini almış gidiyor ‘niye gidiyorsun’ sorusuna verdiği yanıtı bak, ‘kimse Kürtleri tanımıyor. Bizi kim koruyacak? Türk Devleti zalimdir, bizi öldürür.’ Ya sanki Türk Devletinin zalim olduğunu bilmiyoruz. Tamam evi var, barkı var, kaygı duyuyor. Bunu biliyoruz, onun içinde buradayız, onlar zarar görmesin diye. Neyse, hadi gidelim” diyerek konuyu kapattı.

Onu hiç bu kadar öfkeli görmemiştim. “Tamam” diyerek yürümeye devam etim. Birkaç metre yürüdükten sonra kart kurt örneği aklıma geldi. Bu seferde kendime gülmeye başladım. Oda anlamış olmalı ki hafiften gülümsedi. Sonra birden bire “ya yoldaş sen düşmanı pis kandırmışsın. Duymasın ha, vallahi oraya havan atar. Kadınlar gününü kutlanma yeri için diyorum.” diye ekledi. “Bir şeyde yapamaz, yarın çok güzel geçecek. Sizde gençlere söyleyin yarın güvenlik size ait” dedim. “Tamam, ser seré xwe. Başka bir yardım gerekirse emrinize amadeyiz yoldaş” diyerek gülümsedi. “Geç dalganı, yok bir şey olursa söyleriz, sizde gelin ha” diye onları da davet ettim. “Erkeklerde gelebiliyor mu?” diye sordu. “Evet, arkadaşların hepsi gelsin, yarın hepimiz bir arada olalım. Birde halk açısından da önemli olur” dedim. “Tamam, umarım yarın geliş olur” diye devam etti. “Ya sen ne diyorsun yoldaş, müzik olacakta Gever halkı gelmeyecek, mümkün mü, hepsi gelir” diye fikrimi söyledim. Ve çadıra doğru yürüdük.

Şehit Karker (Serdar)

7 MART

Yoldaşlık Coşkusuyla 8 Mart

7 Mart gününe denk gelen 8 Mart mitingimiz kısa bir zamanda ve zor koşullarda hazırlanmıştı. Her yere ulaşamamıştık. Buda beni korkutuyordu, ya kimse gelmezse diye. Sabahın erken saatinde kalkmış, daha kimse gelmeden çadıra gitmiştim. Gece boyunca gözüme uyku girmemişti. Ya bir sorun olursa, ya düşman halkın içine havan atarsa. Çünkü tek müdahalesi böyle olurdu, onun dışında oraya ulaşamazdı. Bunlar dışında bir de kitlenin katılımı nasıl olur diye çok merak ediyordum. Çadırda bir süre bekledikten sonra miting alanına gittim.

Güvenlik için belirlenen arkadaşlar orada büyük bir ateş yakmış, etrafında ısınıyorlardı. Giderken yol üstünde bulunan küçük bir pastaneden onlara yiyecek bir şeyler almıştım. Beni görünce hepsi birden yerlerinden kalktılar, çok hoş ve özlü gençlerdi. Akşam Serdar arkadaşla onları oraya yollamıştık. Hepsiyle selamlaştıktan sonra ateşin başına geçtik. “Gece çok üşüdünüz mü?” diye sordum. Gençlerden biri çok radikal bir cevapla “yok heval gençler üşümez” diye yanıtladı. Tabi bunu söylerken de ellerini ısıtmak için, ha bire ateşin içine sokup çıkartıyordu. Bu durumu gören gençler hep birlikte gülmeye başladılar. Bizim radikal genç hafif utanmış bir edayla “ya Heval Gulan az üşüdük” dedi. Buda beni güldürdü.

“Tamam, yoldaşlar yemeğinizi yiysin, biraz dinlenin olur mu? Gündüz görev yapacak arkadaşlar faklıdır” dedim. “Tamam, ama” âması ne diye sordum. “Peki bizde katılabilir miyiz, yoksa sadece kadınlar mı katılacak?” dedi gençlerden biri. “Yok sizde katılabilirsiniz, hatta en fazla siz hak ediyorsunuz. Nihayetinde sizler sabaha kadar nöbet tutunuz değil mi?” dedim. “Tamam” diyerek sevinçli bir şekilde dinlenmeye gittiler.

Onlar gittikten kısa bir süre sonra çalışan arkadaşlar yavaş yavaş gelmeye başladılar. Bir grup arkadaş cezaevi kavşağında bekliyor, oraya gelen kadınları alana yönlendiriyordu. Saat ona

geliyordu ama daha kimse yoktu. Sigara üstüne sigara yakıyordum, gözüm hep alanın kapsındaydı. Bir ara kapıya baktım, Zilan arkadaş tüm arkadaşları arkasına almış geliyordu, ellerinde bayraklar, Önderlik posterleri vardı. Bu görüntü beni çok mutlu etmişti. Onların alana girmesinden kısa bir süre sonra kadınlar gruplar halinde gelmeye başladı. Yaklaşık yarım saat içinde alan doldu. Bu görüntü beni çok mutlu etmişti. Alandan bir yüz metre uzağa gidip ağladığımı hatırlıyorum. Sonra şöyle demiştim ‘Şehit Dıjwar ve Şehit Deniz bu sizin içindi. Ne olursa olsun kutlayın demiştin Dıjwar yoldaş. Bak sözümde durdum, her şeye rağmen kutladık. Ve Kürt kadınları yine her zaman ki gibi alanları doldurdu. Mücadelesini her koşulda vermeye devam ediyor.

Konuşmacı olarak parti merkezinden doğru gelen Leyla Güven arkadaşta gece yanımızda kalarak, bizleri çok mutlu etmişti. Leyla Heval’i ilk defa burada gördüm. Akşam çadırdan çıkarken onu çarşı merkezine bırakmak istedim. Ama o kabul etmedi. Ben sizlerle kalmak istiyorum dedi. Bundan kaynaklı kaldığımız eve gittik beraber. Bizlerin çok yorgun olması onun gözünden kaçmamış olacak ki, yemeği ben yapacağım diye çok ısrar etti. Bizde onu kırmak istemedik. Bize harika bir melemen yaptı. Yemekten sonra geç saate kadar sohbet etikten sonra uyuması için onu odasına götürdüm.

O yattıktan sonra bir iki arkadaşı onu yanına bırakarak, biz sesiz bir şekilde evden çıktık. Gece yapılması gereken işlerimiz vardı. Bir de Leyla Heval’e bir yöresel kıyafet bulmam gerekiyordu. Geceyi böyle geçirdikten sonra sabah miting yerine tüm arkadaşlar ve Heval Leyla beraber geldi.

Mitingde yapılan konuşmalardan sonra, halay müziği eşliğinde doya doya halay çektiler. Tek üzücü nokta Cumhuriyet bölgesinden arkadaşlar gelememişti güvenlikten kaynaklı. Onun dışında ki tüm arkadaşlar ordaydı. Bir süre sahnenin bir kenarında durup arkadaşları seyre daldım. Çok kısa bir süre de olsa tüm düşünce ve kaygılardan uzak, baharın gelişini büyük bir coşkuyla karşılar şekilde halaya durmuşlardı. Her biri halay çekerken

sanki kendisini Özgür Kürdistan dağlarında hissediyor ve oradaki yoldaşlığı, sevdayı yaşıyordu. Bir an şunu düşündüm bu görüntü hiç bozulmasa, bu an hiç bitmese. Bu düşünceye kapılma nede-nimi düşündükçe bunu daha fazla istiyordum.

Bu gün yarın abluka başlayacaktı ve çok zor günler bizi bekli-yordu. Bu zor günlere hazır mıyız? Bunu da tam bilmiyorum. El-bette inanç anlamında her parti kadrosu buna hazır. Peki koşul-lar? İşte tam da burada her arkadaş kaygı yaşıyordu, yani örgüt-sel kaygı. Ben bunları düşünürken bir arkadaş yanıma geldi. “Yoldaş sana bir şey söylemem lazım” dedi. “Tamam söyle, ne oldu?” “Bu tarafa gelsen iyi olur” diye ekledi. “Tamam” diyerek biraz ilerledik. Kimsenin sesimizi almayacağından emin olunca “yoldaş orman tarafına iki havan atılar. Arkadaşlar diyor dikkat etsinler.” “Tamam, sen git, bir durum olursa haber verirsiniz” dedim. “Tamam” diyerek yanımdan uzaklaştı.

Zilan yoldaş bunu görmüş olmalı ki hemen yanıma geldi. Ne oldu diye sormasına izin vermeden “yoldaş Orman’a iki havan atmışlar, ne yapalım?” diye sordum. Hiç tereddütsüz “tamam, ben bazı arkadaşları çıkarıp yerlerine göndereceğim, siz devam edin. Onların amacı halkı korkutmaktır.” “Tamam” diyerek sahneye doğru ilerledim. Sahneden bir arkadaş çağırarak, yoldaş müziğin sesini biraz daha açın dedim. Yükselen müziğin sesiyle kitle daha fazla coşkulanarak halay çekmeye devam etti. Saat on birden akşam dörde kadar süren 8 Mart etkinliği, başladığı gibi büyük bir heyecan ve coşkuyla sona erdi. Herkes dağılana kadar orada bekledim. Herkesin güvenli bir şekilde evlerine dağıldığına emin ol-duktan sonra sanatçı ve konuşmacı olarak gelen arkadaşları gön-dermek için çadıra indim.

Bir-iki arkadaş dışında herkes inmişti. Yorgun bir şekilde ça-dıra geldiğimde hiç beklenmedik bir şeyle karşılaşmıştım. Çadır tıklım tıklım doluydu. Çalışan ve kadro erkek arkadaşların hepsi çadırda oturmuş, biz kadın arkadaşların gelmesini bekliyordu. Herkes gelmiş, biz birkaç arkadaş kalmıştık. İçeri girer girmez arkadaşlar “tebrikler, çok iyi olmuştu” diye bizi tebrik etiler. “Bu

nedir şimdi?” diye onlara sordum. Bizim Meclis Eşbaşkanı Mele “Gulan yoldaş itiraf ediyorum, en başta ben olmak üzere sizin bu gün, bu kadar kadını bir araya getireceğinizden emin değildik, inancımız yoktu” dedi. Mele çok açık sözlü biriydi, erkek arkadaşların ne düşündüğünü her zaman o söylerdi. Tabi bu bazen başına bela olurdu.

Mele bunu deyince ben bir süre bekledim. Herkes bana bakıyordu, bir cevap vereceğimi her arkadaş biliyordu. “Tamam, bilmemiz iyi oldu Mele ama meselemiz bununla bitmiyor. Bakın düşman hızla hazırlık yapıyor, bu gün yarın abluka başlayabilir. Size bir şey söylemek istiyorum, bizler halen zafere gideceğimize inanmıyoruz ki bu kadar kadının gelebileceğine inanalım. Aylardır düşmanı Gever’in tek bir sokağına bırakmayan bu direnişçilere de inanmıyoruz. Düşmanın kendi varlığını Kürdün yokluğu üzerinden var etmek istediğine ve bu uğurda ne gerekirse yapacağına da inanmıyoruz. Kısacası biz gelişecek bu devrim zamanına inanmıyoruz. Bizim inancımızda düşüş var. Bunu görmek gerekir ve bunu mahkûm etmek, bunun üzerinden güçlü bir çıkış yapmak gerekir.”

Ben bunları söylerken herkes pür dikkat dinliyordu. Konuşmamı bitirince, Mele “Gulan yoldaş biz sadece bu gün için inanmıyoruz dedik” diyerek ne demek istediğini izah etmek istedi. “Tamam, bende onu diyorum. Bu sadece sizin için geçerli değil, hepimiz açısından bu durum böyledir. Bak bir örnek vereyim, bizler sabahtan akşama kadar durmadan çalışıyoruz. Hatta bazı arkadaşlar gecedен sabaha kadar da durmuyor. Pratik olarak bir sıkıntımız yok. Bak sen buranın Eşbaşkanısın, halktan sen ve ben sorumluyuz değil mi? Peki, halk neden gidiyor, buna verecek bir cevabımız var mı? Her defasında ya bu halk zaten böyledir, zaten şöyledir deyip durmadık mı? Kendisini yönetebilecek bir halk gerçeğini ortaya çıkarabildik mi?” Bu soruma “yok” diye cevap verdi. Bunun üzerine “yıllardır kurduğumuz meclisler, komünler halk adına ne ortaya çıkarmıştır? Halkın iradesi dediğimiz bu meclisler, hangi iradeyi ortaya çıkarmıştır. Bana göre kurduğumuz meclisler halkın karar alma iradesi, örgütlenme ve kendi

kendini yönetmesi dışında her şeyi ortaya çıkarmış. Onun için kendi iradesi dışında, düşman zulmünden kaçıp gidiyor. Düşmanınını iyi tanımış, neler yapabileceğini iyi bilen bir halk ama kendi gücünün ve iradesinin farkında değil. Neler yapabileceğini ve isterse bu düşmanı nasıl dize getireceğinin farkında değil. Bunun örneğini birçok defa gördük, kendiniz defalarca anlatmadınız mı? İlk eylemde halk nasıl direndi, arkadaşları kurtardı. Ve birçok defa burada beraber tanık olmadık mı? Halk ayağa kalkınca düşman nasılda geri çekildi. Onun için artık bu halka güvenmeyi bilmiyoruz, bu gün gidiyor olsa bile bir suç varsa oda bizimdir. Bunu asla unutmayalım” diye bitirdim. Mele aslında benim ne demek istediğimi çok iyi biliyordu. Kendisini de her anlamda sorumlu gören birsiydi. Ama bir şeye takıldı mı takılırdı işte. Tabi bende anladım ki günün tüm yorgunluğunu ve stresini Mele arkadaştan çıkarmıştım. Sanırım hazır cevaplılığıyla bilinen Mele arkadaşta 8 Mart nedeniyle bana toleranslı yaklaşmıştı.

8 Mart mitingi sona ermiş, misafirlerimizi göndermiştik. Kısacası rahat bir nefes aldık diyebilirim. Biz kadın arkadaşlar çadırda oturmuş günü değerlendiriyorduk. Herkes kendi açısından, ben biliyordum zaten bu kadar kişi gelecek diye söylüyor, iyi olan her şeyi kendimize mal etmeye çalışıyorduk. Ben bir ara sesiz bir şekilde onlara baktım. Tam o an Zilan yoldaş kulağıma eğilerek ‘Gule heval Leyla çok hoş bir arkadaştı. İnsan onda birçok güzel özellik görebiliyordu. Bir anne, bir kardeş, en önemlisi de gerçek bir yoldaş. Evet, gerçekten gerçek bir yoldaş gibiydi Gule” diye gözlemini paylaştı. “Evet yoldaş benim de dikkatimi çekti. Hem çok anaç, hem de tam bir yoldaş. Zaten annedir. Yanlış olmasam iki çocuğu var” diye ekledim.

8 MART

Son Toplantılar

Gever'e gelişim yaklaşık yedi ay olmuştu. Yedi ay boyunca halkla yüzlerce toplantı yapmıştık. Daha önce yapılmayanı, yarım kalanı ve bu günü anlatmak için. Ne kadar etkili oluyordu, ne kadar insanı ikna ettik bu tartışma konusudur. Şimdi yine bir dizi toplantı planlanmıştı. Bu toplantılar daha çok toplum içinde etkili olan insanlarla yapılıyordu. Gever merkez ve tüm köylerden çağırılan insanlarla bu süreç tartışılarak görüş alındı ve destek istendi. Bunu birebir Kurdo Yılmaz ve Yücel yaptı. Toplantıya gelen herkes onlara söz vermişti. Ne gerekirse yaparız demişlerdi. Ben kendim bu toplantılara katılmadım. Ama herkesin söz verdiği bize aktarılmıştı. Bunun dışında, vekil ve çalışan tüm arkadaşlarla benim ve bir iki arkadaşın katılımıyla geniş kapsamlı son bir toplantı daha alındı. Kalacağımız yerler daha önce belli olmasına rağmen, bir daha ve daha güçlü bir şekilde planlandı. Sağlık, gıda, su, takviye, halkın geri getirilmesine dönük köylere bir grup arkadaşın hazırlanması, bunların hepsi tartışıldı ve planlama çıkarıldı. Bu arada biz bunu planlarken halk yavaş yavaş gidişini sürdürüyordu. Bu durum her kesin moralini bozmuştu. Ama artık bunu tartışmak bir fayda getirmeyecekti. Bunu her arkadaş iyi biliyordu.

Akşama doğru işim bitmişti. Çadıra doğru giderken Serdar Yoldaş beni çağırdı. Yol üstünde durmuş kara kara düşünüyordu. "Hayırdır ne yapıyorsun burada, birde ne olmuş sana kara kara düşünüyorsun. Hani bir deyim vardır ya, Karadeniz de gemilerin mi battı?" dedim. "Ya yok nerde, bir iki gemimiz olaydı iyi olurdu. Seni bekliyordum" diye devam etti. "Sen beni boşuna beklemezsin, yine nereyi kazacağız söyle hele?" diye takıldım. "Önce bir yer bulalım, sonra kazarız" dedi. "Şaka yapma hele söyle ne oldu?" diye üsteledim. "İnan çok ciddiym, Zilan yoldaşın talimatıyla seni almaya geldim. Gidip bir iki yere bakmamız lazım. Biliyorsun bu tür yerlere herkesi götüremiyoruz" dedi. "Tamam, hadi gidelim" deyip yola koyulduk.

Birkaç saat sokak sokak aradıktan sonra bir iki yer bulduk ama kazma işi için geç olabiliirdi. Gündüz olmazdı artık. Gece ancak kazabilirdik. Yeri tespit edip arkadaşları yolladıktan sonra Halk Evine doğru yola çıktık. Ayten yoldaş her yerde beni arıyormuş, gençler haber verdi. Yarım saat yürüdükten sonra Halk Evine geldik. Direk Ayten yoldaşın yanına gittim. Selamlaştıktan sonra “hayırdır, bir sorun mu var?” diye sordum. “Hayır, yok ama sen müdahale etmezsen sorun olacak” dedi. “Ne gibi bir sorun olacak, hele bir anlat merak ettim” diye takıldım ona. “Ya yoldaş üç telefon istemiştik ya, geldi ama biz ayarlamayı bilmiyoruz. Rojvan kendini deniyor, yetişmezsen birazdan bozacak” diye yanında oturan Rojvan Hevale takıldı. “Tamam, verin ben yapayım. Bende dedim ne olmuş.” Bu küçümser gibi yaklaşımına “Ya öyle deme, çok önemli bir konu. Tam bir gündür uğraşıyorum ama yapamadım” diye yanıt verdi. “Tamam, yoldaş ver bu gece bende kalsın, sabah getiririm size” diyerek oradan çıktım.

Bu arada Serdar yoldaş dışarıda karanlıkta biriyle konuşuyordu. Karanlıkta seçemediğim için yanlarına gitmedim. Birkaç dakika bekledikten sonra Serdar yoldaş bana seslendi. “Yoldaş biri daha seni çağırıyor, bu gün seni çok yorduk sanki” dedi. “Yok, yoldaş, kim çağırmış hayırdır” dedim. “Kurdu çağırmış” diye yanıt verdi. “Tamam, hadi gidelim” diyerek sokaktan kendimiz aşağıya bıraktık.

Gideceğimiz yer yakındı. Hemen vardık. Kapıdan girer girmez “sen neredesin, yoksa uyumuş muydun? diye bana takıldı Kurdo. Belli etmesem de bozulmuştum. “Ere hiç sorma, birkaç rüya bile gördüm” diye cevap verdim. “ya tamam, şaka yaptım” diyerek geçiştirdi. Kızdığımı Serdar yoldaş anlamıştı. “Yoldaş bir iki konu vardı, ondan seni çağırdım” dedi Yılmaz Kurdo. “Tamam, sizden bazı şeyler istemiştik. Onlar gelmemiş nasıl yapalım? Size haber yollamıştım. Bu konuyla ilgili birçok yerde sordum ama yok, onun için başka bir çözüm bulursanız iyi olur” diye konuyu kapattım. Oda tamam diyerek önüne döndü. Sonra bir iki milisle bir odaya girdi. Bizim Heval Mahmut’da yanındaydı.

Bu arada benle Serdar yoldaşıta yemek yedik. Bir ara içerden bağırma sesi geldi. Kurdo Yılmaz kendi kendine bağırıyor "beni anlamıyorlar" diyordu. "Hayırdır neye kızmış bu?" diye sordum Serdar yoldaşı. "Çıkmak istiyor" dedi. Çok şaşırdım. "Nasıl yani nereye çıkacak?" diyerek şaşkınlığımı dile getirdim. "Ya düşmanın verdiği tarih bitiyor, eğer o tarihte başlarsa durumuz biraz sıkıntılıdır. Biliyorsun evet, oda bir iki arkadaşı alarak Gever 'in dışına çıkmak istiyor. Oradan takviye olarak Gever'e giren düşman gücüne vuracağım diyor, yoksa sıkıntı olur diyor."

"Sen ne diyorsun bu işe?" diye ona sordum, çünkü bana çok garip gelmişti. Cevap verme yerine güldü sadece. Aslında ben cevabımı almıştım ama yine de üstüne gitmek istedim "tamam, dışarıda bir grup olsa iyi olur, buna bende katılıyorum ama bu Kurdo Yılmaz olmamalı tabi. O buranın genel sorumlusudur, başkası duyarsa savaştan kaçıyor diyecek" dedim. Serdar bir iki dakika hiç konuşmadan durdu, sonra beni onaylar gibi kafasını sallayarak güldü. Boş ver diyerek kapatmak istedi. "Zaten arkadaşlar doğru bulmuyor baksana, biz işimize bakalım. Hadi kendimize bir çay alalım, sonrada o telefonların ayarlarını yapalım" dedi. "Tamam" diyerek telefonları çıkardım.

Ben telefon ayarlarıyla uğraşırken birden bire Serdar yoldaşın eline gözüm takıldı. Elleri titriyordu. Başımı hafiften kaldırıp yüzüne baktım. Ona baktığımı fark edince ellerini kullanarak kafasını da tutmaya çalıştı. Kafası, elleri, tüm vücudu titriyordu. Bu durumu ben anlamayayım diye elinden geleni yaptı. Birkaç dakika bu durum devam etti. Ben başımı hiç kaldırmadan elimdeki işle ilgilendim. İşim bitince biz kalktık. Halk Evinin oradan geçerken telefonları teslim ettim. Sonra yine yolumuza devam ettik. Gecenin geç saati olmuştu artık, arkadaşlar dışında dışarıda kimse yoktu.

Bir süre sessizce yürüdük. "Ne düşünüyorsun?" diyen Serdar yoldaşı dönerek "bir yoldaş bir yoldaşından ne kadar şey saklaya bilir bunu düşünüyorum" dedim. O bunu beklemiyordu, benim unuttuğumu sanmıştı. Bir süre sesiz kaldıktan sonra, "Yoldaş ben

hastayım, beyin damarlarım üst üste geliyor, arada bir öyle olunca da zaten gördün bir titreme geliyor, tüm vücudum kasılıyor. Bir doktor olsaydı film çekecektim tam nedir diye.” Böylece sorunun hastalıktan kaynaklandığını anlamış ve çok üzülmüştüm. “Tam olarak ne olduğunu bilmiyor musun?” diye sordum. “Hayır, bilmiyorum” diye yanıtladı. “Peki, uzun zamandır buradasın, neden söylemedin bir doktor bulurduk” dedim. “Yoldaş doğru olmazdı. Ben buraya tedaviye gelmemişim ki hem merak etme yakında tamamen iyileşir” dedi. “Nasıl yani” diye sordum “boş ver” diye konuyu kapattı.

O kapattı ama benim kafamda kaldı, ne demek yakında tamamen iyileşir. Ben bunu düşünürken eve varmıştık. “Tamam yoldaş kendine iyi bak, seni yorduk bu gün, git biraz dinlen. Yarın yoğun bir gün olacak biliyorsun” dedi. “Evet, biliyorum, sende kendine iyi bak. Şev baş” diyerek geldiğimiz yöne doğru, o dar ve karalık sokakta gözden yitip gitti.

9 MART

Son Demler

Sabahın erken saatinde kalkıp, arkadaşlarla bir araya geleceğimiz yere gittim. Son toplantımızı yapıp, alanlarımıza dağılacaktık. Beritan, Zilan, İslam, Rojvan, Serdar arkadaşlar ve Yılmaz Kurdo, birde Yücel, Gever’in yönetimi olarak son bir defa bir araya geliyorduk. Sabah erken saatte toplantı alınacak eve vardım. Ev sahibi evde değildi ya da ben görmemiştim. İslam yoldaş bana kapıyı açtı. “Erkencisin” diye takıldı. Şaka yapıyor sandım. İçeri geçtim sadece o vardı. “Arkadaşlar nerede?” diye sordum. “Serdar burada şimdi gelir ama öbür arkadaşlar biraz geç gelecek” dedi. “Tamam, sorun yok. Zaten çok üşümüştüm, onlar gelene kadar biraz ısınırım” dedim.

Bu arada odanın kapısından elinde bir tepside kahvaltılık ve üç bardak çayla Serdar yoldaş içeri girdi. “Bak benim değerimi bilin, size hizmet ediyorum” diyerek elindekilerini odanın ortası-

na bıraktı. Sonra elini uzatarak “nasıl oldun?” deyip elimi sıktı. “İyim yoldaş, gayet iyiyim.” Dedim. Bunun üzerine İslam arkadaş “yoldaş hasta mıydın?” diye sordu merakla. “Yok, hasta değil yorgundur. Dün çok çalıştırdık. Kendi işini bitirdi, birde bizimle gece yarısına kadar gezdi. Bir sürü işi haletti” diye benim yerime cevap verdi. “Ya vallahi şanslısınız Serdar, bizim tarafa da bazı akşamlar uğrar, bir on dakika kalır ve gider. Bir işimizde olursa bir saat onu arıyoruz” dedi. “Yücel mi?” diye sordu Serdar yoldaş. “Evet, o ya” diye tepkili bir tonla cevap verdi. Serdar arkadaş ise “yok vallahi bizim yoldaş sürekli yanımızdadır. Yanımızda olmanınca biz biliriz nerededir diye” söyledi.

“Neyse boş verin bunları artık bunlar için geçtir. İslam yoldaş halk gidiyor, ne yapalım?” dedim. Bir süre sessiz kaldıktan sonra gözlerimin içine bakarak “ya yoldaş benim kendi ailem gitmiş, ben kime ne diyeyim” dedi. Ben böyle bir cevap beklemiyordum. “Ya mesele senin benim ailemiz değil. Herkes gidiyor, senin ki de gidiyor olaya bir bütün olarak bakmak gerekir” diye toparlamaya çalıştım. “Bakın yoldaşlar daha öncede bu konuyu konuştuk. Halkın gidişi hiç gündemde yokken biz bunu dile getirdik ve eğer böyle bir durum gelişirse bizim tutumumuz ve buna karşı geliştireceğimiz tedbirler ne olacak? Bizler kendimizi nasıl planlarız, halkın varlığına ve yokluğuna göre iki ayrı planımız olmalı. Bu gün bu konuları iyi ele almalı ve bir nokta koymalıyız. Bir nokta koymazsak yapının halka ve bu sürece dönük kafası netleşmez, güvensizlik gelişir. Gelişen bir güvensizlik, zaferden ziyade büyük bir yenilgiyi getirir.” Şehit İslam hatırladığım kadarıyla bu değerlendirmeyi yaparken öbür arkadaşlarda yavaş yavaş geldiler.

İlk gelen arkadaşlar, Beritan ve Zilan yoldaşlardı. Onlarla merhabalaştıktan sonra yanan odun sobasını yanına oturduk. “Bu odun sobası bana hep çocukluğumu hatırlatıyor, çocukken fırına patates atardık” dedi Beritan arkadaş. Benle Serdar birbirimize baktık. “Gever de ondan fazla ne var ki” diye lafa İslam girdi. Ben kalkıp mutfağa gittim. Ne yapacağımı anlamış olmalı ki benden sonra Serdar arkadaşta geldi. “Ne yapacaksın?” diye sordu “senin düşündüğünü” dedim gülerek. “Tamam, hadi beraber yapalım”

deyip kolları sıvadı. Bir kaba doldurduğumuz patatesleri yıkadık. Ve yanan sobanın fırınına doldurduk.

O ara sohbete dalan arkadaşlar bizim ne yaptığımızı merak etmişlerdi, sobanın arkasında oturmuş fırındaki patatesleri o taraftan bu tarafe çevirip duruyorduk. Daha fazla dayanamayan Zilan yoldaş “ya siz ne yapıyorsunuz orda, o sobanın arkasında tak-rak, tak-rak ses çıkarıyorsunuz” diye çıkışınca ikimiz birden başımızı kaldırarak onlara baktık. “Ya yoldaş çok önemli bir şey yapıyoruz, Heval Beritan’ın çocukluk günlerini anacağız” dedi Heval Serdar. “Gerçekten mi, fırına patates mi attınız?” diye sevinçle sordu Beritan. “Evet” diye yanıtladım. Sorusunu yanıtlarken yüzündeki mutluluk dikkatimi çekti. Çocuksu bir yüz ifadeyle bize bakıyordu, bir an onunla eski günlerim aklıma geldi. İnsan zamanla her anlamda değişir ama bazı temel özellikler vardır ki hiç değişmez. Beritan yoldaşta bazı şeyler o kadar canlı kalmıştı ki. Şimdiki bakışı gibi, küçük bir şeyle çok mutlu olması gibi.

Saat dokuz gibi bütün arkadaşlar gelmişti artık. Fırına attığımız patatesler yendikten sonra toplantımıza geçtik. Toplantımızın iki gündemi vardı. Biri hazırlık, bir diğeri de halkın durumu. Bu konular değerlendirildikten sonra uzun süreli bir planlama yapıldı. Yapılan planlama ilerleyen günlerde değişebilir ihtimaline karşı iyi tartışıldı. Düşman ablukayı başlatırsa, iletişim koparsa da bir sorun çıkmasın diye iki, hata üç aşamalı yapıldı. Bir diğeri de bizim konumlanmamız oldu. Ben, Serdar, Rojvan ve Zilan yoldaşlar, Orman ve Kışla bölgesinde, Beritan, İslam ve Yücel Cumhuriyet bölgesinde kalacaktı. Aynı zamanda toplumsal sahadan doğru da Berfin arkadaş benim konumlandığım bölgede, Zerdeşt yoldaş ta Yücel’in konumlandığı bölgede olacaktı. Yılmaz Kurdo için bir şey söylenmedi. Çünkü onun durumu baştan belliydi. Orman ve Kışla bölgesi tehlikeli ve düşmanın ilk ele geçirmek istediği yer olduğu için, onun konumlanması baştan beri hep orası olmuştu. Bunun değişmesi ya da değişmemesi konusunda her hangi bir şey söylenmedi.

Bunun dışında birde bu toplantı kapsamında her arkadaş kendi bölgesine aktarım yapacaktı. Bir de yapıyla bu süreci iyi aktaran kimi tartışmalar yapılacaktı. Bunun nedeni de yapının çok genç ve olanlara anlam verecek bir örgütsel nitelikte olmasıydı. Halkın gidişi onlarda kimi anlayışların gelişmesine neden oluyordu. Halk gidiyor, biz niye onlar için savaşıalım gibi kimi yaklaşımlar vardı. Bu yaklaşım genel yapıda olmasa da zamanla geri çeken, savaşımayan ve moral bozukluğuna neden olan bir sonuç yaratabilirdi.

Yaklaşık altı saat süren toplantımız bitmişti. Ev sahibi gelmiş ve bize çay hazırlıyordu. Arkadaşlar dışarıdan yemek istemişti. Yemek ve çayı birlikte hazırladık. Herkes yemek yedikten sonra sobanın etrafında çayımızı içiyorduk. Her bir arkadaşın kafasında bambaşka düşünceler vardı. Bunu onların yüzünden okumak o kadar da zor değildi. Ama en çok Zilan yoldaşın yüzü dikkatimi çekmişti. Çay bardağına bakarak derinlere dalmıştı. Bir süre ona baktıktan sonra yanına gittim. “Neden bu kadar dalgınsın?” diye sordum. “Bu son gelişen durumlar canımı sıkıyor ve beni düşündürüyor” diye cevapladı. “Seni düşündüren şey tam olarak bu mudur?” dedim. Benim bu soruma vereceği cevabı vardı ama bunu yapmadı “çıkınca konuşuruz olur mu” dedi. “Tamam” diyerek çayımdan bir yudum aldım.

Bir süre gelişebilecek olaylar ve genel durumla ilgili konuştuktan sonra dağılmak için evden çıktık. Dışarı çıkınca tam dağılacakken “yoldaşlar vedalaşalım, belki bir süre bir araya gelmeyiz” diyen Serdar Yoldaşa hepimiz birden dönüp baktık. Aslında hepimizin aklındakini o dile getirmişti. Onun bu önerisi üzerine hepimiz vedalaştık. Ve yerlerimize dağıldık.

Beritan ve Zilan arkadaşlarla çadıra doğru yola çıktık. Birkaç metre arkamızdan da Serdar, Rojvan ve İslam yoldaşlar geliyorlardı. Orman Mahallesinden Kışlaya doğru geniş bir sokaktan aşağı iniyorduk. Birden gözüme sokağın aşağısındaki kalabalık takıldı. “Orda ne olmuş, neden bu kadar insan toplanmış” diye sordum. “Bilmiyorum bir gidip bakalım” diye ekledi Beritan. Biz

oraya doğru ilerlerken bazı insanlar oradan ayrıldı. Biz ve Serdar arkadaşlar aynı anda oraya vardık. Oraya vardık varmasına ama gördüğümüz manzara karşısında dona kaldık. Hepimiz birbirimize baktık. Bir grup insan toplanmış, arabayı barikatın üstünden geçirmeye çalışıyordu. Bizi gören araba sahibi utanmış bir edayla, bizim sormamıza kalmadan “heval hastamız var, arabamızı buradan çıkarmamız lazım” diye kendisini savunmaya geçti. Hiç birimiz adamın yaptığı savunmaya şaşırmadık. Ama hepimiz hayretler içinde bu arabayı nasıl bu barikatın üstünden geçirdiler diye şaşırmıştık. Barikatın üstüne yağın kardan yararlanarak, üzerine bir branda koyup arabayı üstünden kaydırmışlardı. Bizim bu durumda pek de diyebilecek bir şeyimiz olmadı. Sesiz bir şekilde yola devam ettik.

Bir süre yürüdükten sonra Halk Evine yakın bir yerde durduk. “Yoldaşlar gördüğünüz gibi halk sadece gitmiyor, birde ne eşyası varsa götürmeye çalışıyor. Daha önce bir şekilde gençler önünü almaya çalışıyordu ama bu saatten sonra önlerini almak için gençler gitmemeli. Bu durum onların moralini bozuyor” diye lafa ilk Zilan yoldaş girdi. İslam yoldaş onu onaylar mahiyetinde kafasını sallayarak konuşmaya başladı. “Zilan yoldaş doğru söylüyor. Birde sadece gençler değil bizim arkadaşlarda etkileniyor. Özellikle buralı olan arkadaşlar. Onun için bir an önce onlarla bir araya gelmeli ve genel durumu onlara iyi izah etmeliyiz. Moral bozukluğuyla girilen bir savaş asla zafere gitmez, bunu iyi bilmeli ve anlatmalıyız.” Bu iki belirlemeden sonra hızla yerlerimize geçtik.

Toplumsal alan için bir gün öncesi geniş bir toplantı aldığımız için sadece genel savaşçı güç kalıyordu. Kendi bölgemizin planlamasını şöyle çıkardık. Ben ve Serdar yoldaş her zaman ki gibi kimi farklı işler için gittik. Yapıyla toplantı içinde Zilan ve Rojvan arkadaşlar gitti.

Şehit Beritan

Şehit İslam

10 MART

Bir gece öncesi sabaha kadar çadırda kalmış, kimi işlerle uğraşmışım. Bundan kaynaklı çok yorgun ve bitkindim. Dışarıda buz kesen bir hava olmasına rağmen, odun sobasının verdiği ısı çadırı ısıtmıştı. Yerlere serilen minderlerin üzerine uzanan arkadaşlar, bu sıcaklığın etkisiyle derin bir uykuya dalmıştı. Nöbet sırası benimdi. Benden sonra ki hiçbir arkadaş uyandırmadım. Hepsi çok yorgun ve bitkindi. Sobanın yanan ateşiyle beraber bende derin düşüncelere dalmışım. Yaptığımız toplantıda bir konu tartışılmıştı, bu B planı olarak hayata geçecekti. Eğer halkın hepsi giderse bazı arkadaşlar köylere gidip, gidiş-gelişi ayarlayacak ve orda örgütleme yapacak denildi. Bu arkadaşlar kim olacak diye düşünüyordum. Örgütlemekten biz sorumluyduk, ya bizi çıkarırlarsa diye kaygılanıyordum. Ben çıkmam, asla çıkmam diye içimden geçirdim. Bunu düşünmek bile beni kaygılandırdığı için hemen yerimden kalktım.

Kaynayan çayı demledim ve arkadaşlara kahvaltı hazırladım. Bu arada Mahmut arkadaş uyanmış, öylece bana bakıyordu. “ne oldu, neden öyle bakıyorsun” diye sordum. “Ya sen sanki bardak ve tabaklarla kavga ediyorsun, ona bakıyorum. Eminim ne kadar ses çıkardığının farkında değilsin” dedi. “Evet, vallahi hiç farkında değilim, kusura bakma, seni uyandırdım” diyerek mahcubiyetimi belirttim. “Önemli değil, zaten geç olmuş” dedi ve devam etti. “Ya kusura bakmasan bir şey sormak istiyorum.” “Sor bakalım yoldaş, neden kusura bakalım ki” diye takıldım. “Senin canını sıkkan bir dorum mu var. Birkaç gündür çok fazla durgunsun, özellikle akşam çok durgundun” diye sordu. “Evet yoldaş canımı sıkkan çok şey var ama bunlar genel şeylerdir. Yani hepimizin canını sıkkan şeyler gibi. Onu dışında gayet iyiyim, hiç merak etme” diye konuyu kapattım.

Mahmut arkadaş yerel çalışanlardan biriydi. Ben Gever’e geldiğim günden beri benimle ilgilenen, gece gündüz hiç durmadan çalışan arkadaşlardan biriydi. Yanımda çok fazla kaldığı için benim yüz ifademi iyi biliyordu. En ufak bir moral bozukluğu olursa

hemen fark ederdi. Bunun dışında Gever’li olduğu için burayı iyi biliyordu. Yani Gever’in kurnazlıklarını iyi bilen biriydi. Kendisi de kurnaz ve akıllı bir arkadaşı. Benim cevabım onu tatmin etmediyse de sesini çıkarmadı. “Tamam” deyip geçiştirdi.

Bende bu arada arkadaşlara seslendim. “Haydi kalkın tembel askerler, nasıl nöbet tutuyorsunuz, saat kaç olmuş” diye onlara bağırıp durdum. Bu arkadaşlar dışında Zilan ve Rojvan alışmıştı artık, sabah erkenden çadıra gelip kahvaltı yapıyorlardı. Arkadaşları uyandırmak için uğraşırken beklediğim iki arkadaş, iki dakika arayla içeri girdiler. Onları görmek bana büyük bir mutluluk veriyordu. Özellikle Zilan’ı her gün görmezsem canım sıkılıyor, daralıyordum. Oda aynı şeyi bana defalarca söyledi. Bir gün beni görmezse hemen gençleri yollar, onu buraya getirin derdi. Kapıdan ilk giren Zilan yoldaş “ya siz halen uyuyor musunuz, bu ne tembellik?” diye bağırırdı. Onun sesiyle gençler ve çalışan arkadaşlar uyandı. Gençlerden biri “Heval Zilan, senle Heval Gulan hiç yatmıyorsunuz, bırakın bari biz yatalım” diye Zilan’a sitem etti.

Bu arada bende saate baktım bizim genç pekte haksız sayılmazdı, daha saat beş bile olmamıştı. Şehir yaşamına göre bu saat çok erkendi. Şehirde yaşayan bir devrimci içinde bu saat erkendi. Onun için olmasa da, iş yapabilmesi için erkendi. “Hele kalk tembel, bir genç bu saate kadar uyumaz, daha kahvaltı yapacağız” diye ona cevap verdi Zilan yoldaş. “Kahvaltıdan sonra gün içinde ne işiniz var?” diye de bana sordu. “Bu gün bazı depolara gıda ve sağlık malzemeleri taşınacak, birde Cumhuriyetteki tünele yardım için beş altı arkadaş ayarladım, onlara yardıma gideceğiz. Belki biter. Biliyorsun çıkan sudan kaynaklı daha bir tane tünelimiz bitmiş değil” dedim. “Tamam, bende gideceğim, biraz işim var akşam bir araya geliriz” diyerek oradan ayrıldı.

Çalışanları iki gruba ayırdıktan sonra, beş altı arkadaşı alarak tünelin olduğu yere gittik. Bizi Nuda, Axin ve Viyan arkadaşlar karşıladı. Uzun zamandır onları görmemiştim. Onlara sarıldıktan sonra, durumlarını sordum. Yorgun ve uykusuz görünüyorlardı. Arkadaşları onlara teslim etikten sonra tekrar çadıra döndüm. Pratik işlerimiz daha vardı. Var olan hava koşulları bizim erken bitirmemize izin vermiyordu.

Şehit Mezra (Nuda)

Şehit Koçerin (Mezra), Şehit Viyan, Şehit Beritan

11 MART

Bu iki günü daha çok halkın gidişi ve düşmanın hazırlık durumunu konuşarak geçirdik. Artık bazı şeyler netti. Düşman her anlamda 14 Martta ablukayı başlatacağını hissettiriyordu. Bu gün siyasi parti çalışanları, beldeye çalışanları, herkesi ilçe binasına topladık. Onlara son durumu aktaran bir toplantı yaptık. Aynı zamanda onların fikirlerini de aldık. Herkes genel durumun farkındaydı. Tüm kurumlar ve bireyler kendi fikir ve düşüncelerini dile getirdi. Dikkatimi bir durum çekmişti. Seçilmişler (vekiller) hiç konuşmadı. Bu durum bana garip gelmişti. Daha önceki toplantılarda birçok şeyi dile getirmiş, yapılan planlamaya hiç kaygı duymadan katılırız diye fikir belirtmişlerdi. Şimdi ne oldu da bunlar bu kadar sesiz diye düşünmeden edemedim. Toplantı bitiminde onlara bir şey diyor musunuz diye sordum, yok katılıyoruz diye cevap verdiler. Bu iki gün akşama kadar toplantı ve pratik işlerle geçti. Bir taraftan eksik kalan işleri tamamlıyor, diğer yandan arkadaşları düşünüyor, ne yaptıklarını merak ediyordum.

Akşama doğru arkadaşlar beni çağırdı. Normalde Cumhuriyet mahallesine Yücel bakıyordu. İslam yoldaş beni neden çağırırsın diye düşündüm. Ama diğer yandan da sevindim. Gidip onları görmek bana iyi gelecekti. Akşam altı gibi işim bitti. Yanıma bir arkadaş olarak gittim. Halk Evine vardığımda arkadaşlar orada yoktu. Halk toplanmış, odun sobasının etrafında ısınmaya çalışıyorlardı. Beni görenler ince bir sitemle “yoldaş sen neredesin, neden hiç buraya gelmiyorsun?” diye soruyorlardı. Vereceğim hiçbir cevabın onlar için tatmin edici olmayacağını bildiğim için “bak, geldim işte” demekle geçiştirdim. Bir süre onlarla sohbet ettikten sonra arkadaşlarda geldi.

Beni halkın içinde gören Felat yoldaş “vay yoldaş, sen burarlarda ha?” diye takıldı. Sonra orada toplanan halka dönerek “yoldaş eleştirdiniz mi? Buraya uzun zamandır gelmemiş, bence bir eleştiriyi hak ediyor” diye devam etti. Aslında kısa bir zaman önce oraya gitmiştim. Gelişen bu süreç her arkadaşta şöyle bir şey geliştirmişti. Özellikle yoldaşlar arasında daha fazla görme istemi

ve kısa zamanda özlem duyma. Bu durum bendede vardı. Onun için ona bir açıklama yapmaktan ziyade, “bak hele sanki sen çok geliyorsun ya, ayakkabıların bizim o tarafta kalmış, gel bir ara al” diye takıldım. Yaptığım espriye karşı Felat yoldaşın verdiği cevap herkesi gülme krizine sokmuştu. “benim ayakkabım bende, başkasınıdır” diye cevap verdi. Önce benim yaptığım şakaya karşılık şaka yaptığını sandım. Sonra anlaşıldı ki anlamamış, ciddiye almış. Bir süre kendisi de dâhil herkes bu duruma güldü, belki günlerdir kimse bu kadar gülmemişti. “İslam yoldaş seni çağırıyor” diye kulağıma eğilen gence “tamam” diyerek kalktım.

Arka odaya geçince karanlıkta oturmuş beni bekliyordu. Se-
lamlaştıktan sonra hemen lafa giren İslam yoldaş “bir iki konu vardı. Onları paylaşmak istedim. Birde sizin durumunuz nedir, merak ettik. Birazdan Beritan yoldaşa gelecek. Oda seni görmek istiyor ama onun ki örgütsel değil, sanki seni özlemiş. Birde yeni bir şey öğrendim, siz çocukluktan tanışıyormuşsunuz.” “Evet, ama pek kimse bilmiyor” diye yanıtladım. “Evet, bende yeni bu gün öğrendim” dedi.

Biz daha konuşurken Beritan geldi. Onu ayakta karşıladım. Beni görünce sanki uzun yıllardır görmemiş gibi baktı ve sarıldı. Bende ona sıkı sıkı sarıldım. İslam yoldaş “vallahi böyle olmaz ha, kıskandık” diye bize takılana kadar öyle kaldık. “Güle altı yedi aydır buradayız, bir gece bile beraber kalamadık. Bu nasıl iş ya” diye sitemde bulunan Bertan’ı onaylayarak “evet öyle oldu, ne yapalım artık” diye cevap verdim. Bu arada Yücel’de gelmişti. Gever’deki düşmanla işbirliği yapan kimi aşiretlerle ilgili bir aktarım yaptı. Bir süre onlarla kaldıktan sonra geri yerime geldim.

Çadıra girişimle Serdar yoldaş oturduğu yerden kalkıp önüne geldi. “Neredesin yoldaş, kaç saat oldu seni arıyorum” diye telaşla sordu. “Üçgene gitmiştim, bir sorun mu var?” dedim. “Yok, Zılan seni arıyor. Başına ödül koyacak nerdeyse, her yerde seni arıyor” dedi. “Tamam, bir iki işim var haledeyim gidelim” dedim. İşimi bitirir bitirmez çadırdan çıkıp Halk Evine doğru yürüdük.

“Hayırdır neyin var yoldaş, bir sorun mu var?” diye soran Serdar yoldaşa hiç bakmadan “yok yoldaş iyiyim” dedim. “Yapma, seni az çok tanıdık. Senin gülmediğin bir gün, bir an yok. Neden bu kadar dalgınsın?” diye üsteledi. “Düşünüyorum, gelişebilecek durumları düşünüyorum. Koşullarımız çok zor, bu koşullarda arkadaşlar nasıl savaşıacak, onu düşünüyorum” dedim kaygıyla. “Doğru diyorsun ama sürekli işin o boyutundan bakamayız biliyorsun değil mi? Bak bizim koşullar zor olabilir ama bizler her koşulda bu düşmana karşı savaşan bir hareketiz. Bu partinin militanları her koşulda savaşmayı bilir ve bilmelidir. Ben senin kaygını anlıyorum ama bu şekilde bakmak baştan kaybetmek anlamına gelir.” Doğru söylüyordu ama yine insan düşünüyordu. “Haklısın ama insan düşünmeden edemiyor işte” dedim. Daha konuşmamız bitmeden Halk Evine vardık.

Kapıdan içeriye girer girmez biri arkadan kollarımı tuttu. Arkama dönüp bakmama izin vermiyordu. Beni tutma şeklinden anlamıştım kimdir. “Zilan yoldaş bir günde beni görmeden günün geçsin, beni çok mu özledin?” diye devam ettim. “Evet, yoldaşlarımızı özleyyoruz, sen bizi özlemedin mi?” dedi sitemle. “Bıraksanız özleyeceğim de ama nerde, günde on defa beni çağırıyorsunuz. Biraz mesafe bırak, seni özleyeyim” diye ona takıldım.

Halk Evinde sadece arkadaşlar vardı. Buda benim dikkatimi çekti. “Niye sadece siz varsınız, halk nerede?” diye sordum merakla. “Yoldaş PKK burada ama sanki halk senin memleketine gitti. Vana gitti halk” diye lafa giren Ayten yoldaşa baktım. “Nasıl yani?” dedim şaşkınlıkla. “Hani deniliyor ya, ‘PKK halktır halk burada’ diye. Ben de değiştirdim. Onu PKK burada ama halk Vanda” bunu söylerken aynı zamanda ağız dolusu gülen Ayten’e baktım. Uzun zamandır onu görmemiştim. “Yoldaş neredesin seni özledik” deyip sarıldım ona. “Bizde seni özledik ama bir süredir bize uğradığın yok Gulan yoldaş” diyerek gülümsedi. “Neyse hepiniz burada toplanmışsınız, kesin benden bir şey isteyeceksiniz.” Böyle deyince hepsi birlikte güldü. İlk lafa giren Rojvan arkadaş “nerden bildin yoldaş, vallahi acıktık ama kimsenin evine gitmek istemiyoruz. Bize yemek ısmarlasana, sen kesin zenginsin” dedi.

“Ben bilirim sizi, artık sizin tarzınızı öğrendim merak etmeyin, tamam ısmarlarız. Bir genç gitsin bize lahmacun yaptırın olur mu?” diye ekledim. “Olur, Gule yemek gelene kadar bir iki konu var, bizde onları konuşalım” diyen Heval Zılan’ın arkasından oda-ya girdim.

Zılan arkadaş “Heval Rojevin bu bölgeye geçti, bizimle burada kalacak” dedi odaya geçer geçmez. “Neden?” diye sorduğum soruya “arkadaşla ilgili bir durum var. Kimi söylentiler var. Bir erkek arkadaşla ilişkisi var deniliyor” diye cevap verdi. “Kimle?” diye sordum merakla. “Rubar arkadaşla deniliyor.” Ben Zılan’la bunu konuşurken Ruken de bir odada Rojevin’le konuşuyordu, sesi bize geliyordu.

Bir iki dakika oradan gelen sesi dinledim “ya böyle bir şey yok, inan yok. Tamam, bir süredir beraber çalıştık. Herkesten çok onunla zaman geçirdim. Çok sevdiğim bir arkadaşdır ama böyle değil, inan değil.” Zılan benim onu değil de, içerden gelen sesi dinlediğimi anlamıştı ve konuşmasına ara vermişti. İçerdeki ses bitince “bak yoldaş bu arkadaş sabotajcıdır. Rubar da öyle. Bir iki gün kalmış abluka başlayacak, arkadaşların gündemini böyle bir şeyle meşgul etmek iyi değil. Birde bu arkadaş özlü biridir, her denilene inanmamak lazım Şu günler bitsin, insan iyice netleşir. Hatta ona söylemen bile yanlıştır. Özellikle bu atmosfer de.” Ben bunları söyleyince Zılan sanki yanlış bir şey yapmış gibi yüzünü astı. “Haklısın ama ben söylemedim, arkadaşlardan biri yön-temsizlik yapıp söylemiş. Bu gece yanıma alacağım ya da Ruken yanına alsın, biraz konuşur moral verimiz” dedi. Bende “tamam, sen bilirsın” dedim.

Bir iki konu daha vardı onları tartıştıktan sonra hep beraber yemek yedik. Yemek yerken Zılan’a “benim bir sorunum var, bana yardım et” diye kulağına eğildim. “Tamam “diyerek bana garip bir şekilde baktı. Yemekten sonra “hadi bizim oraya gidelim, biraz dinlen” dedim. “Tamam, hadi gidelim” dedi itirazsız. Arkadaşlara iyi geceler diledikten sonra eve doğru yola çıktık.

Benimle ilgili bir sorun mu var diye çok merak etmiş olmalı ki hemen lafa girdi.” Ne oldu, bir sorun mu var?” diye telaşla sordu. “Ya yok bir sorundan ziyade zaman sıkıntısı. Benim abim burada olduğumu arkadaşlardan öğrenmiş, buraya gelmek istiyor. Birçok defa yok dedim ama sanki oda bir abluka olacağını hissediyor, onun için gelmek istiyor” dedim. “Ne var bunda gelsin” dedi rahatlamış bir ses tonuyla. “Gelmesinde sorun yok ama ben gelip bizi böyle görsün istemiyorum. Görüyorsun işte, halk gidiyor. O bu durumu görürse çok etkilenir. Çok yurtsever bir ailedir. Bu duruma çok anlam vermez” diye kaygılarımı dile getirdim. Zilan yoldaş ikna etmek isteyen bir tonla “haklı olabilirsin ama onun da seni görme hakkı var, bırak gelsin” dedi. Gülerek “ya senden yaradım istedim, onay ver demedim ki” dedim. “Tamam, ben diyorum gelsin, ben ilgileneceğim” diye devam etti. Bunun üzerine ben bir şey diyemedim.

Akşam arkadaşlar üzerinden abime haber verdim, gelsin diye. Buna rağmen yine abim dönüp bana sordu. O bilirdi ben izin vermesem, gelemez. Biz daha önceki yıllarda onlarla bir konuda anlaşmıştık. Onlara çok yakın olmama rağmen, ben izin vermedikçe ne yanıma gelirler, ne de beni ararlardı. Bir açıdan onu görmeyi bende istiyordum. Gel dedim ona ama yarın sabah burada olacak şekilde. Zilan dinlenmek için odaya geçince bende her zamanki gibi evden çıktım.

Serdar yoldaşı bulduktan sonra bir türlü bitmeyen tünel çalışması için arkadaşların yanına gittik. “Ya yoldaş bitmedi bu tünel, ne yapacağız” diye sordum. “Bilmiyorum ama bu haliyle bitse de bir faydası yok. Su dolu zaten, birkaç gün sonra karlar erir ve o tünel pekte işe yarmaz” dedi Serdar arkadaş. “Sadece bizimkisi değil, hiçbir tanesi bitmemiş” dedim. “Evet, o zaten ayrı bir sorun” dedi. Tünelin kazıldığı yere geldik. Arkadaşlar yemek yiyordu “bu saate ne yemeğidir? diye onlara takıldım. Gençlerden biri “Güle yoldaş vallahi akşam yemeğidir, ancak zaman bulabildik” diye cevap verdi. Ayaküstü durumlarını sorduktan sonra geri kalan yerlere de uğradık, her yerde aynı manzara vardı. Tünel su

doluyordu. Bundan kaynaklı arkadaşlar çalışmıyor, bir günlük iş birkaç güne yayılıyordu.

Gece yarısı işimiz bitikten sonra Orman'dan Kışla Tepesine doğru yola çıktık. Sesiz sakin bir geceydi. Bana ilk Gever'e geldiğim geceyi hatırlattı. Sessiz sakin ama huzur vermeyen bir sakinlik. Bir süre hiç konuşmadan yürüdük. Bir anda lafa giren Serdar yoldaş, "Güle yoldaş bu gece çok farklı bir sessizlik var, sana da garip gelmedi mi?" diye sordu. "Geldi, bende tam onu düşünüyordum, sanki büyük gün yarındır. Ne dersin?" dedim. "Fırtına öncesi sessizlik diyorsun yani" diyerek gülümsedi. "Evet, aynen öyle diyorum" diyerek fikrimde ısrar ettim. "Hadi bakalım yarın göreceğiz" diyen Serdar arkadaşına, "ama yine de her açıdan hazırlıklı olalım, bu gece de gelebilirler" diye uyarılarımı yaptım.

Bulduğumuz düşmana ait notlarda öncelikle Esentepe'ye saldıracakları belirtiliyordu. Bu yüzden oradaki hazırlığımız önemliydi. Bu nedenle "Bu arada Esentepe'ye kimi yolladınız? Biliyosun onların çizelgesi önce oraya gidilecek diyor" diye sordum. Serdar arkadaşına "arkadaşlar var. Baran yoldaş onlar var orda" diye cevapladı. Bu arada eve varmıştık. Vedalaşarak ayrıldık.

12 MART

On iki mart günü sabahın beşinde uyandım. Yaklaşık bir saat yatakta oturdum. Yarın her şey belli olacak, hatta bu geceden bile belli olabilir diye düşündüm. Düşman ablukası başlarsa, bir gün önceden belli olabilir. Biz hazır mıyız? Ne kadar halk kalacak? Askeri anlamda, sağlık anlamında, özcesi her anlam da hazır mıyız? Bu sorular beynimi yorana kadar düşündüm durdum. Yaklaşık bir saat bunları düşündükten sonra hazırlanarak çadıra doğru yola çıktım.

Sabahın soğuk havası dışında kimseler yoktu Gever sokaklarında. Zaman geçmesin diye adeta yavaş bir şekilde yürüyordum, sanki ben ne kadar yavaş yürüsem zamanda o kadar yavaş gidecekti. Benim bu ruh halim beni de rahatsız ediyordu. Koşular ne kadar kötü olursa olsun her anlamda büyük bir direniş olacaktı, bunun farkındaydım. Bu halk, bu hareketle birlikte yıllardır bu zorlu koşullarda savaştı. Ve birçok zafer kazandı. Yeni bir zafer olacağından hiç şüphem yoktu. Bu devrim zamanında sonuna kadar direnecek, sonucu ne olursa olsun mutlaka kazanacaktık. Bunu farkında olarak, eksik ve yetersiz yönlerimizi iyi düşünmeli, gerçek anlamda koşularımızı bilecek savaştığımız. Bu konuda kimi kaygılarım vardı.

Ben bunları düşünürken bir an aklıma bu gün gelmesi gereken ilaçlar geldi. Acaba ne oldu? Umarım bir sorun çıkmamıştır. Ne garip bir gündü bu gün. İçimden hiçbir şey yapmak gelmiyordu. Yaklaşık yedi aydır buradaydım, uzun bir süreydi. Şimdiye kadar birçok şey yapabiliirdik. Baksana bu gün bile bir sürü şeyimiz eksik. Bu devrime salt inanmak başarıyı getirir mi? Hayır getirmez, sonuna kadar bu devime inanç var ama koşularını oluşturma yok. Hem genel durumdan kaynaklı, hem de bizden kaynaklı hazırlık düzeyimiz çok geç kaldı. Kendimle bu şekilde hesaplaşarak çadıra vardım.

Nöbetçi arkadaş dışında herkes yatmıştı. Nöbetçi arkadaş sürekli çadırda kalan bir gençti. “Hoş geldin Gule yoldaş” diyerek sıcak bir şekilde karşıladı beni. Karşılıklı bir birimizin hal-hatırını sorduk. Sonra da “sanki senin moralin yok gibi” diyen genç arkadaş’a “yok, be yoldaş iyiyim, erken uyanmak istedim. Birde malum düşman bu günlerde hazırlık yapıyor, dikkatli olmak gerekir. Her anlamda hazır olmak gerekir. Onun için erken geldim” dedim. Bunun üzerine genç arkadaşta kaygılarını dile getirmeye başladı. “Doğru diyorsun yoldaş. Dün gece bizde burada bu konuyu tartıştık. Mahalle çalışanları gelmişti” dedi. “Peki, ne diyorlardı?” diye merak ettim. “Yoldaş iki gündür düşman tüm askeri araçlarını çarşı merkezinde gezdiriyor ve her geçtiğinde sanki yeni gelen araçlarmış gibi reklam yapıyor. Halkta bu durumda çok korkuyor. Bundan kaynaklı halk çok çekimserdir, korkuyor. Dün burada olan herkes, biz sonuna kadar partinin yanındayız ama düşman bizi vuracak, çocuklarımız var ne yapalım mecbur gideceğiz diyorlardı” diye genel durumu özetledi. “Peki, sence bir direniş olursa ne kadar halk kalacak?” Benim bu soruma cevap vermekte zorlansa da “yoldaş vallahi ben buralıyım, biz birbirimizi iyi tanırız, onun için bence kimse kalmaz, herkes gider diyorum” dedi.

Bu cevap duygu olarak hoşuma gitmese de pratikte yerini buluyordu. On iki mart günü insanlar akın akın gidiyordu. “Tamam yoldaş, net cevabın için spas ama şunu unutmamak lazım; her zaman, her savaşta halk olmaz. Bunun için bizler kendimizi buna göre ayarlamalıyız ve de ayarladık. Herkes bilsin ki ne olursa olsun bizler sonuna kadar burada, bunun savaşını vereceğiz ve düşmanla sonuna kadar savaşacağız.” Yaklaşık iki saat süren sohbetimizin sonunda arkadaşlarda uyandı. Hep birlikte kahvaltı hazırladık.

Her zaman ki saattin de Zilan ve Rojvan gelmemişlerdi. Bir yarım saat bekledim, sonra bir genci gönderdim. “Git onları çağır. Kahvaltı hazır, gelsinler” diye. Genç gitti, yarım saat sonra baktım ikisi de içeri girdi. “Ne kahvaltıymış bu ya, gönderdi-

ğın genç siz gelmezseniz olmaz diyor” diye takılmaya başladı Rojvan. “Rojvan yoldaş her zaman olan bir durumdur, neden geç kaldınız bu gün hele onu söyleyin?” diye cevapladım güle- rek. “Güle vallahi biz dedik kesin sen bu gün gelmezsin, ondan gelmedik” diye ekledi Zilan yoldaş. Kahvaltımızı ettikten sonra mevzileri gezdik. Son hazırlık düzeyimiz nedir, ona baktık. Bu arada gelen ilaçları yerleştirdik.

Bu gün hep bu şekilde geçti, ta ki akşama doğru Zerdeşt yol- daş bana mesaj çekene kadar “yoldaş neredesin ilçe binasına gelmen gerekiyor” diye bir mesaj atmıştı. Zilan’la ayrıldıktan son- ra oraya geçtim. İlçe binası tıklım tıklım doluydu. “Ne oldu?” diye sordum. “Yoldaş vekiller gelmiş, sizinle konuşmak istiyorlar” de- di. “Tamam, sen ve Berfin de gelin, bakalım ne diyecekler. Bu ara- da Yücel nerde?” diye sordum. “Oda içerde seni bekliyorlar” dedi Zerdeşt yoldaş. “Tamam, sizde gelin” dedim. “Yücel diyor sizin gelmenize gerek yok, biz konuşuruz” deyince kızdım. “Nedenmiş o, sizde gelin. Biz bu güne kadar sizden bağımsız onlarla bir gö- rüşme almadık. Bu günden sonrada almayız, farklı bir şey olma- dığı sürece” diyerek ikisini de alıp odaya girdim.

İki vekil, Yücel ve bir iki arkadaş daha vardı. Gever Halk Mec- lisi Koordinasyonunda yer alan arkadaşları ve İlçe Eşbaşkanlarını da alarak onlarla bir görüşme yaptık. Onlar bu kadar kalabalık bir sayıyla bir araya gelmek istemiyordu. Bunun nedenini bildiğim için özellikle böyle olsun istedim. Yine normalde toplantıyı Yü- cel’in yönetmesi gerekiyordu ama vekillere tepkisinden kaynaklı ben yürüttüm. Herkes toplandıktan sonra söz hakkını onlara ver- dik. İkisi de ayrı ayrı konuştu. Özcesi ikisi de, bizler bu abluka sürecinde içerde kalmayız, bizim için iyi olmaz dediler. Herkes çok şaşırmıştı. Bir iki arkadaş nedenini sordu, birde “daha önce kalacağınızı söylediniz, neden şimdi bu değişiklik” dediler arka- daşlar. Böyle gerekiyor diyerek konuyu kapatmak istediler. Yücel söz hakkı alarak onların bu kararının doğru bir kar olmadığını, yanlış olduğunu, kesinlikle kalmaları gerektiği üzerinde bir de- ğerlendirme yaptı. Onlarda gidip kendi merkezleriyle bunu pay- laşacaklarını, yarın net bir karar vereceklerini belirttiler.

Bunları söylerken de durmadan bana bakıyorlar benim bir şey dile getirip getirmeyeceğimi merak ediyorlardı. Onlar konuşmasını bitirince, içerdeki bazı arkadaşlar da bana baktı. Benim sessiz kalmam onları düşündürmüştü. En son kalkarken ve killerden biri bana dönerek “sen bir şey demedin” diye sordu. “Benim diyecek bir şeyim yok, sizin var yoldaş. Her şey net, net olmayan şey sizin tavrınızdır ve kararınızdır” diyerek odadan çıktım. Benim bu tavrımı gören yerel çalışanlar da rahatsızlıklarını dile getirmek için söylenerek çıktılar.

Bu arada Yücel yanıma gelerek “ ne yapacağız, bunlar niye böyle yaptılar?” diye birkaç soru sordu. “Bilmiyorum neden böyle yaptılar ama bildiğim bir şey var ki bu mücadele onlarla başlamadı ve onlar olmasa da devam eder. Onların ne karar vereceğine pekte takılmıyorum. Çünkü biliyorum. Bu durumu arkadaşlara aktaralım ve buradaki arkadaşların bu durumdan etkilenmemesini sağlamamız lazım” dedim. Yücel “birde başka bir konu var, arkadaşlar senin için çıkacak diyorlar. Dışarıdan destek sağlamak için sen ve kimi arkadaşlara ilişkin karar alınmış” diye lafını bitirdi.

Kim karar almış, bu karardan benim niye haberim yok?” diye sert bir çıkış yaptım. ‘Dün gece İslam ve Beritan arkadaşları gördüm, bu konunun artık netleşmesi gerektiğini vurguladılar. Daha önce toplantı gündemine gelmişti. En uygun arkadaşların seçilmesi lazım dediler. Senin de hem takviye, hem de halk çalışması için çıkman lazım üzerinden önerildi. Sonra öneriden çok bir karara bağlandı.” Bu durum normal değildi. Ben yokken hakkımda karar alınmıştı. Ben bu kararı tanımadığımı ve çıkmayacağımı söyleyerek oradan çıkıp gittim.

Saat geç olmuştu. Çadırın oradan geçerken içerden gülme sesleri geliyordu. İlk defa buradan geçerken içeriye uğramadan geçiyordum. Düşman iki gündür her mahalleye havan atıyordu. İnsanlar korksun, çıksın diye. Birçok havan elektrik hatlarına değdiği için, kentin birçok noktasında karanlık hâkimdi. İşte bun-

dan kaynaklı benim bu gece yürüdüğüm sokaklarda karanlığa gömülmüştü. Peki, sadece bu muydu karanlık olan, içimde bir kara delik misali kendisini ve etrafındaki her şeyi yiyip yutan bir şey vardı. Yücel'in söylediklerini düşünüyor, düşündükçe deliye dönüyordum. Buradan çıkmaya dair her düşünce beni daraltıyor, düşünmek bile istemiyordum. Ama düşünmeden de edemiyordum.

Tam bunları düşünürken birden bire bu gece bir misafirim olduğu aklıma geldi. Abim gelecekti. Çok ısrar etmişti, bu temelde izin vermiştik gelmesi için ama içim rahat değildi. Her anlamda geliş doğru olmaz diye düşündüm. Ama artık iş işten geçmişti. Bir arkadaşı onu alması için gönderdim. Yarım saat sonra geldi. O gece bizim yanımızda kaldı, Zilan yoldaşta gelmişti. Zilan bu son gidişler, kaçışlar üzerinden bir şaka yaptı, onun cevabı herkesi şaşırtmıştı. "Yoldaş sen Gule'yi almaya mı geldin?" diye ona takılmıştı Zilan. "Yoldaş hepinizi görmeye geldim, onu son bir kere görmek istedim. Onu götürme konusuna gelince size, yani bu harekete yaramayan bir kardeş bana da yaramaz. Bizim evden herkes bu yola katılmak için çıkabilir ama kaçarak ya da 'ben yapamadın geldim' üzerinden giremez. Onun için o şimdi dese ben geleceğim onu asla götürmem, cezası neyse sizden önce ben veririm." Arkadaşlar bu cevaptan çok etkilenmişlerdi.

Ama bir kişi vardı ki daha fazla etkilenmişti, oda Kitan yoldaşı. Yerelde çalışan Kitan arkadaş daha önce ailesinden hiç ayrılmamış, onun için en kutsal kurum aile kurumuydu. Bunu partide çalışırken kısmen aşsa da, halen etkileri büyüktü. Abimin bu söylemi üzerine Kitan başladı ağlamaya. Ya bir abi kardeşi için nasıl böyle söyler diye. Yaklaşık bir saat bunun neden böyle olduğu, Önderlik gerçeği, parti gerçeği yoldaşlık, her konuda Zilan ona uzun bir değerlendirme yaptı. Bu şekilde sabaha kadar uyumadan sohbet ettik.

13 MART

Direnişin Kenti Olacak Gever (Ş Serdar)

Ayrılık

Saat sabahın altısı. Kahvaltıdan sonra abimi göndermek için evden çıktık. İlçe binasına gelirken yolda, cami minaresinden, “sevgili Yüksekova halkı, sizin mal ve can güvenliğiniz için süresiz sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. Akşam on bire kadar burayı terk etmenize izin verilecektir” diye uzun uzadıya tekrarlayıp durdular. İlçe binasına doğru yürürken abim “ya bu halk nerede, neden kimse yok” diye sordu. “Herkes bu süreci kaldıramaz, biz varız yetmez mi?” diye ona takıldım. “Hayır yetmez, bu halk olmasa nasıl yapacaksınız” dedi. “Savaşacağız sonuna kadar, yapacağımız tek ve net olan şey budur” diye cevap verdim. “Tamam, o zaman bende kalacağım burada. Sizinle kalacağım” diye tutturdu. “Bak abi beni yorma, inan çocukların olmasa sana git demem. Şimdi arabaya bin ve evine git” dedim. “Yok gitmem. Bende kalacağım” deyince, “tamam ben sana karışmıyorum. Zilan sana izin verdi. O seninle ilgilenir, ben gidiyorum işim var” diyerek ilçe binasına girdim.

Kısa süre sonra Zilan ve Rojvan da geldi. “Hala gitmemiş” diye sorarak abimi gösterdi Zilan. “Senin askerin ben gitmem diyor. Onunla sen ilgilen, çünkü bana kalırsa ben zorla göndermem. Burada bırakırım” dedim. Bunu duyan Zilan ve yanılmıyorsa Mahmut yoldaştı, hemen bir araba çağırarak onu gönderdiler. Bizlere sarılırken hüngür hüngür ağlayan abime sarıldım. “Üzülme zafer mutlaka bizim olacak, hadi git. Yapacağın çok şey var, insanları buraya duyarlı kılabilirsin. Buraya bir geliş olursa bunu örgütleye bilirsin. Van’a giden Gever halkıyla ilgilenebilirsin. Daha birçok şey yapabilirsin” diyerek arabaya bindirdik.

Onu gönderdikten sonra ilçe binasına geri döndüm. Yerel çalışanların hepsi oraya toplanmıştı. Benim içeriye girişimle beraber arkadaşların hepsi ayaklandı. Bana doğru gelen arkadaşlara gülerek “hazır mısınız, bu gün büyük bir gündür. Devrim zamanı-

na hazır olmak lazım” diyerek hepsinin elini sıktım. Benim bu girişim onlara moral vermişti.

Bir süre onlarla konuştuktan sonra, “yoldaşlar bir durum değerlendirmesi yapalım. Yücel’de yolda, oda gelsin bazı düzenlemeler yapmalıyız. Biliyorsunuz daha önce yapmıştık ama kimi sorunlar yaşandı. Bu sorunları sizde biliyorsunuz belki. Bütün arkadaşlar burada yoktu, dün vekiller geldi. Ve daha önce yapılan planlamaya dâhil olmayacaklarını söylediler. Bakın bizim vekil arkadaşlardan istediğimiz ekstra bir durum yok, onları kendi iradesi olarak seçen halka karşı büyük bir yok etme politikası var. Onlarında bu duruma karşı bir tavırları olmalı. Bu halkın vekili olmak mecliste oturmak anlamına gelmez. T.C faşist devleti halkımıza, hareketimize ve tüm değerlerimize saldırıyor. Bunun karşısında durmak her vicdanlı bireyin görevidir. Kaldı ki bu vekiller bu halkı ve onun değerlerini korumak üzerinden vekil oldular.” Ben sözlerimi tamamlarken odada derin bir sessizlik vardı. Bu sessizliğin ardındaki yüzlerde bir öfke birikmişti.

Tam bu arada vekiller içeri girdiler. Yücel’de yanlarında. Herkesle selamlaştılar. Toplantıyı Yücel yönetiyordu; “Tamam yoldaşlar vekil arkadaşlar aktarımlarını yapsınlar, biz ona göre devam ederiz” diye toplantıyı başlattı. Önce söz hakkı alan vekil “arkadaşlar dünde size söyledik, bizim o bölgelerde kalmamız kesinlikle söz konusu değildir. Bizim genel merkezden İdris arkadaşında görüşü budur” diyerek konuşmasını bitirdi. Sonra diğeri söz alarak onun dediği şeylerin aynısını dile getirdi. Oda İdris arkadaşı öne sürerek bunu yaptı. “Tamam, arkadaşlar yapılan bu aktarıma dönük bir şey diyor musunuz?” diye sordu Yücel. Bunun üzerine birkaç arkadaş değerlendirdi. Doğru bir yaklaşım olmadığını ortaya koydu. Bu arada gençlikten Rojvan arkadaşta ilçe binasındaydı. Oda söz hakkı alarak “yoldaş biz size gidin savaşın ya da direkt savaş bölgesine girin demiyoruz. Ama belirlenen mahallerde kalmanız her açıdan güç verecektir. Halk sizi yanında görse ne kadar güç alır. Ki siz zaten bu halkın vekillerisiniz, düşman karşısında bu halkı yalnız mı bırakacaksınız?” diye sözünü bitirdi.

Herkes çok gerilmişti. Bunun üzerine vekillerde biri söz hakkı alarak “bakın biz sizin için bir kalkan olamayız, bizi de vururlar. Biz mahallede kalmayacağız, çarşıdaki evimde kalacağız, görüşmelerimizi oradan yapacağız” diyerek sözünü bitirdi. Herkes onların sözleri karşısında donmuştu. Onlar bitirince ben söz hakkı istedim. “Tamam, yoldaşlar bu kadarı yeterlidir. Bende birkaç şey dile getirmek istiyorum” dedim. “Bakın yoldaşlar bizler burada ne yapıyoruz. Bakın elimizde bir silahta yok, sadece hepimizin tek kaygısı var halkımız ve arkadaşlarımız. Birde gelişen bu devrim sürecine doğru temelde katılmak. Baştan beride bu böyleydi, şimdide böyledir. Halkımıza, hareketimize karşı gelişecek her hangi bir düşman saldırısı karşısında bizlerin öz savunmasını geliştirmesi en doğal hakkımızdır. Şimdiye kadar dile getirdiğim bu şeylerde yanlış ya da olmaz bir durum var mı? Hayır, yok. Herkes şunu iyi bilsin ki bizler kimsenin kalkan olmasına ihtiyaç duyan bir halk ya da hareket değiliz. Bizden istenen şey, bizim görevimiz olan şeydir. Eğer vicdanımız varsa yaparız, eğer yoksa boşuna kılıf uydurmaya gerek duymadan ‘ben bu sürece katılamam, çünkü benim korkum kaygım bireyseldir’ dersin ve kenara geçersin. Bu çok daha onurlu olur” diyerek konuşmamı bitirdim. Bundan sonra benimle aynı eksen de Yücel’de bir toparlama yaparak, toplantıya ara verdi.

Ara esnasında balkona sigara içmek için çıktım. Cebimde bir sigara çıkarıp yaktım, dumanını buz gibi esen havaya üfleme için başımı havaya kaldırdım. Yavaş yavaş yağın kar taneleri yüzüme vurdu. Bir süre öylece kaldım. Yüzüme değen kar tanelerini saymaya başlamıştım ki “iyi geliyor mu, bende yapayım” diyen Rojvan’ın sesini duydum. Bir yoldaşının sesi ne kadar farklıdır. İnsana sonsuz bir mutluluk ve güven veriyor. Dönüp ona bakana kadar gözlerimden yaşlar akmıştı bile. Onun sesi benim yüreğime o kadar iyi gelmişti ki, o an yaşadığım tüm sıkıntıyı atmak ister gibi kendisini göz pınarlarıma vurdu.

“Dur yoldaş bende senin yanına geleyim, belki kar taneleri bana da yardım eder, bende ağlarım” diye bana takıldı. Sonra gelip yanımda durdu. Bu arada ilçe binasının balkonu cezaevi

kavşağına açılıyordu. İnsanlar akın halinde o caddeden çarşı merkezine doğru gidiyorlardı. Bir süre onlara baktık. Birden bire benim gözüm sokaktan aşağı inen yaşlı bir adama takıldı. Elinde bir sepet vardı. Sanki bütün malını mülkünü o sepette taşıyor gibi sıkı sıkıya tutmuştu. Bu sepette ne var acaba diye içimden geçirdim. Ona dalmış bakıyordum, iyice yanaştı. Tam balkonu altından geçerken sepete birkaç tane çürük portakal olduğunu gördüm. Ben farkında olmadan Rojvan da ona bakıyormuş. “Yoldaş bak şu amcaya nasıl koşarak gidiyor, birde sepetine bak birkaç tane çürük portakal var” dedi. “Gördüm” diye cevap verdim. Bir süre durduk. “Güle yoldaş bizim bir portakal kadar değerimiz yok mu bu halkın gözünde, hem de çürük portakal. Baksana her şeyini alıp burayı terk ediyor, arkasına bile bakmıyor. Bu nasıl bir yurtseverlik. Tamam, diyeceksin bizim suçumuzdur. Ama ben artık sana katılmıyorum. Bir yere kadar bizim suçumuz olsun, ya bu insanlarda vicdan adına hiçbir şey kalmamış, kendi çocuğunu bırakıp gidecek kadar vicdansız” diyerek başını önüne eğdi.

Şehit Rojvan

Bu sözleri söylerken gözleri dolmuş ama ben görmeyeyim diye başını eğmişti. “Yok, yoldaş artık bir şey demiyorum, kimin suçu üzerinden bir tartışma bu saatten sonra artık işe yarmaz, boş bir tartışma olur. Bize düşen sonuna kadar direnmektir” dedim. “Evet, sana katılıyorum” dedi ve ekledi “Güle yoldaş senin bu gün çıkman gerekiyor, biliyorsun değil mi?” Bu soru beni sinirlendirmişti “hayır, bilmiyorum ve çıkmıyorum da” diye sert bir şekilde cevap verdim. “Bu durum zor bir durumdur ama böyle yaklaşmak doğru değil. Arkadaşlar seni uygun görmüş, sen çıkacaksın” diyerek beni ikna etmek istiyordu. “Hayır, yoldaş ben burada kalacağım, bir yere gitmiyorum” dedim. Bunun üzerine Rojvan arkadaş “yoldaş sen halk çalışması yürüten birisin, bak etrafına hiç halk var mı? Birde sana dışarıda ihtiyaç olacak” diyerek düşüncesinde ısrar etti. Sohbet hoşuma gitmemişti. “Yoldaş toplantı başladı. Sonra konuşuruz” diyerek odaya gittim.

Vekillerin aktarımından sonra genel bir değerlendirme yaparak, var olan arkadaşların düzenlemelerini yaptık. Düzenleme beş bölge esaslı oldu. Esendere, Havaalanı, Vezirava ve Pinyaniş bölgesi ve Gever merkezi. Her bölge için iletişim kanalları oluşturduk. Gever de buna dâhildi. Genel planlamadan sonra arkadaşlar yavaş yavaş dağıldılar. Onlar dağılırken Yücel yanıma geldi. “Arkadaşlar sana bir not yollamış ama onun öncesinde ben bir şey aktarayım. Biliyorsun benimle beraber koordinasyonda bir arkadaş vardı, A arkadaş. O kendisini dayatarak buradan gitti. Onun yerine Ç arkadaş gelmiş. Van da çalışıyordu, onu buraya vermişler, gelmiş buradır. Arkadaşların yanından geliyor, kimi aktarımları var. Bir araya gelsek iyi olur” diye özetledi durumu. “Tamam” diyerek onun yanına geçtik. Birkaç konuyu aktardı. Sonra arkadaşların yanına gitti. Ben kimi işler vardı, onlar gelene kadar onları halettim. Giderken gel dedi ama ben cesaret edemedim. Bana sen çıkacaksın diyorlardı. Onun için elimden gelene kadar onların yanına gitmiyordum.

Bir iki saate dönen Ç arkadaş benimle konuşmak istedi. “Yoldaş sen ve Yücel çıkacaksınız, her biriniz bir bölgeye gideceksiniz. Çıkmam demişsin” dedi. “Evet çıkmayacağım. Günlerdir bu bana

söyleniyor, bende diyorum çıkmıyorum. Tamam, farkındayım halk kalmamış. Peki, bana bunun garantisini kim verebilir ki, halk geri gelir diye. Koşarak giden bir halk, eylem yapmak, arkadaşları kurtarmak için gelmez. Ben buna inanmıyorum” dedim. “Mesele inanıp inanmamak değil. İslam ve Beritan arkadaşlar diyor onlara dışarıda ihtiyacımız var. Bunun içinde olsa çıkmanız lazım” diye ikna etmeye çalışıyordu. “Ben gidiyorum” diye ayağa kalktım. Ç’nin “nereye?” sorusuna “mahalleye, arkadaşların yanına. Heval Mizgin’e bana bir silah hazırla demiştim, gidip onun yanında sa-vaşacağım” diye cevap verdim.

Bu arada Yücel bana Beritan yoldaşın notunu verdi. “Yoldaş senin niyetin nedir. Burada kalmak istiyorsun bu değerlidir. Ama bizim yaşamamızı istiyorsan dışarı çık ve giriş çıkışları sağla, tak-viye için sana ihtiyacımız var. Zilan’ın son gelişmelerden haberi yok, giderken onu gör ve aktar. Öyle gidersin,” diye yazmıştı. Bu notun dışında da daha önce bu konuyu konuşmuştuk. Ve ben her defasında itiraz etmişim. Herkesten, her şeyden bağımsız bir şekilde düşünürsem kime hak verecektim. Ya da bu durumda ne yapmalıydım. Sadece mesele halkı getirmekse bu çok zor görü-nüyordu ve benim bu konuya inancım pek kalmamıştı. Ama bu sefer durum farklı, bizim size ihtiyacımız olacak, orada olmalısın deniliyordu. Ben bu durumu daha sakın bir şekilde düşünmek için dışarı çıktım.

Gever’den çıkmayı bile aklıma getirdiğim için kendime kızıyor, öfke duyuyordum. Bir süre dışarıda kaldıktan sonra yukarı çıktım, saat iki olmuştu. Yücel’e arkadaşları görmek istediğimi söyledim. Nerede olduklarını sordum. İşleri olduğunu, tam olarak nerede olduklarını bilmediğini söyledi. Tamam diyerek Halk Evine doğru yola çıktım. Zilan’ı bulmalı ve bu durumu ona aktarmalıydım. Yakın bir mesafe olduğu için kısa bir sürede Halk Evine vardım. Arkadaşlar, gençler hepsi toplanmış, son hazırlıklarını yapıyorlardı.

Kapının önünde duran Ayten yoldaş beni görür görmez elindeki fotoğraf makinasıyla resimlerimi çekmeye başladı. Sonra

“yoldaş bizde seni arıyorduk” diye ekledi. “Bende seni ve Zilan’ı arıyorum. Acildir” dedim. “Tamam, bir mesele var, onu halledelim sonra Zilan’ı buluruz” diye ısrar etti. “Gel içeri girelim, Rojvan seni arıyor” deyip içeri girdi, bende peşinden girdim. İçeri girince meselenin ne olduğunu anladım. Ruken yoldaş hasta olduğu için onu çıkarmak istiyorlardı. Oda diretiyor, durmadan ağlıyordu. Benle Ayten yoldaş onu yanımıza alarak biraz konuştuk. İkna etmeye çalışırken Ayten yoldaş “ bak Gulan yoldaşta çıkacak, senin olduğun yere gelecek” dedi. Ben önce durdum sonra “evet, doğru sen git ben yarın geleceğim” dedim. “Gerçekten gelecek misin?” dedi Ruken. “Evet, geleceğim arkadaşlar benimle ilgili karar almışlar, hayır dedim ama örgütsel olarak olmaz, ne gerekirse onu yapmalıyız değil mi?” dedim.

Ruken yoldaş ikna olmadıysa da mecburen çıkacağını anlamıştı. Çünkü onun sağlık durumu çok kötüydü. Ve bu haliyle arkadaşlar onunla uğraşsın istemiyordu. “Akşam onu alır yolarım” dedim. Sonrada Ayten Heval dönerek “Peki, Zilan nerede biliyor musun?” diye sordum. “Hayır, sabahtan beridir görmedim” diye yanıt verdi. “Ya yoldaş, hepinizin benim durumumdan haberi var. Benim haberim yok bu gidiş meselesinden. Kesinlikle buranın dışına çıkmama kararım vardı. Ama bu gün Beritan hem haber göndermiş, hem de not göndermiş, bizim sana dışarıda ihtiyacımız var demiş. Onun bu sözü üzerine ben çok düşündüm. Bir de demiş o bizim şehit düşmemizi mi istiyor? Gitsin ve bize oradan takviye göndersin, örgüte oradan ulaşsın. Birde halk ayağı var. Ablukada arkadaşlar zorlanırsa halkı getirsin diyor. Bir karar veremiyorum sizin görüşünüz nedir?” diye sordum. “Bende senin çıkmandan yanayım. Sadece biz değiliz, bir sürü arkadaş çıkardık. Onlarında örgüte ulaşması lazım ve Beritan doğru söylüyor. Bak yoldaşım ne kadar zor olduğunu biliyorum. Sen Ruken gibi duygusal yaklaşamazsın, senin görevin farklıdır. Her şeyi bir tarafa bırak. Biz beraber çok şeyi yaşadık. Buradaki bu sorunları örgüt bilsin, hepimiz şehit düşsek bile burada yaşananı sen ve Ruken aktarın. Burada ciddi bir komuta sorunu var. Bak Zilan kızmış gitmiş, kaç saattir ortada yok. Arkadaşlar zorlanıyor. Yılmaz Kurdo şimdiden öbür mahalleye gitmiş, onun burada kalması gereki-

yordu. Ama kalmadı. Peki, bunu adı nedir? Kaçıştır, oportünist olmaktır. Onun bu davranışından kaynaklı tüm arkadaşların morali çok bozuk. Biliyorsun bu bölge Gever için çok önemlidir. Burası düşerse Gever erken düşer. Düşman tüm yoğunluğunu buraya verecek. Bunun için birilerinin kalması gerekiyor ve örgütümüzün bunları bilmesi gerekiyor. Onun dışında buradan yaralı ya da geri çekilme olursa, senin bunu da sağlaman lazım. Biliyorsun kimseye güvenemeyiz, şimdiden gidip ilişki ayarlayan lazım. Tekrardan söylüyorum zor bir durumdur, senin yerinde olmak istemezdim. Ama bunu yapmak zorundasın.”

Şehit Viyan (Ayten)

Onun bu sözlerinden sonra gözlerim dolmuş, ağlamaktan konuşamamıştım. Rojvan elimi tutarak, “bak yoldaşım baştan beri bizimlesin, her çalışmada yer aldın. Buranın genel durumunu bizden iyi biliyorsun. Duygusal yaklaşımdan çok örgütsel davranmalısın. Böyle yapma, sen böyle davranırsan yanındaki gençler, Ruken nasıl davranır bir düşün” diyerek beni sakinleştirmek istiyordu. “Tamam, bu konuyu düşüneneğim, gerçekten bu konu beni zorluyor ama düşüneneğim. Ama önce Zilan’ı bulmam gerekiyor” dedim. “Tamam, onu bulursak sana yönlendiririz” dedi oda. “Tamam, o zaman Ruken’le vedalaşın, onu götürüp göndereceğim” diyerek dışarı çıktım.

Benimle beraber dışarı çıkan Ayten yoldaş “sen istersen git, biraz düşün, biz Ruken’i getiririz senin yanına” dedi. “Tamam” diyerek oradan ayrıldım. Ben ilçe binasına varmadan düşman havan, obüs atmaya başladı. Bir tanesi Halk Evinin önüne, bir tanesi de ilçe binasına değdi. Bir iki arkadaş hafif bir şekilde yaralanmıştı. Ben ilçe binasına gelince birkaç arkadaş kalmıştı. Bir grup avukat gelmiş, onlarla görüşme yapılıyordu.

Bu arada Ç arkadaş ne karar verdiğimi sordu. “Bilmiyorum yoldaş, ne yapacağımı bilmiyorum. Arkadaşlar çıkmamı istiyor ama vicdanıma bu durumu kabullendiremiyorum. Ben bir devrimciyim, nasıl yoldaşlarımı bırakırım? Ve acı olan şudur, bu durumda birçoğunu bir daha göremeyeceğimi bile bile ben nasıl giderim, nasıl bırakırım” diye ağlamaya başladım. Ağlarken bir yandan da içimdekileri anlatıyordum. “Bak yoldaş insan yaşamında herkesi, her şeyi bırakabiliyor. Annesini, babasını, abisini, ablasını, yaşamındaki herkesi ve yıllarca yaşadığı yaşamı da bir kerede bırakabiliyor. Ama bu harekete katılınca, yoldaşlığı öğrenince yaşamın en zor şeyi yoldaşından ayrılmak, hele de böyle bir durumda. Ben bu gün çıkmak için bir karar alabilirim. Ama şunu unutma ki yaşamım boyunca kendimi asla affetmeyeceğim” diyerek konuşmamı bitirdim.

Bir süre daha oturduktan sonra arkadaşlar Ruken yoldaşı getirdi. Onunla vedalaştıktan sonra bir arkadaş gelip onu aldı. Onun

gidişi benimde canımı yakmıştı. Bende böyle gidecektim, bundan kaynaklı en çok benim yüreğim yanmıştı. O gittikten sonra saate baktım, saat dört olmuştu. Arkadaşlara Zilan'ın gelip gelmediğini sordum. "Yok, gelmemiş. Nerede olduğunu bulamadık" dediler. Ben Zerdeşt ve Berfin'i çağırdım, onların çıkması gerektiğini söyledim. İkisnin de araması vardı. İçerde kalırlarsa düşman ya alır, ya da öldürürdü. Onu için onlar köylerde daha iyi çalışırdı. Ben bunu onlara söyleyince, onlarda biz çıkmayız dediler. Sen neredaysen bizde orada kalacağız dediler. Bu durum beni iyice zorlamaya başlamıştı. Herkesin bana bağılı bir şeyler düşünmesi beni daraltmıştı.

Biz daha konuşmamızı bitirmeden Yücel geldi. "Yoldaş artık bir karardır, ben, sen, Berfin ve Zerdeşt gidiyoruz. Arkadaşlar artık kimse bu karara karşı çıkmasın diyorlar" diye kararı bize bildirdi. "Tamam, birimiz Esendere'ye gitsin, birimizde hava alanı tarafına. Zerdeşt Esendere'lidir. Berfin de hava alanını biliyor, ona göre bir düzenleme yapalım. Zerdeşt'e dönerek "sizinkileri çağır gelsinler, yol durumuna bakalım. Berfin sende bir ilişki ayarla akşam gideriz" dedim. Bunları derken arkadaşların yüzüne hiç bakmadım. Benim bir işim var diyerek ilçe binasında çıktım. Oradan da tekrar Halk Evine doğru yola çıktım.

Zilan'ı mutlaka görmeliydim. Çadırın yanından geçerken orada olabilme ihtimaline karşı baktım. Birkaç genç dışında kimse yoktu. Durumlarını sorarak tekrar yürümeye devam ettim. Serdar yoldaşı bulursam belki onu da bulurdum. Halk Evine doğru giderken kapıda bir kalabalık vardı. Köylerden arkadaşlar için yemek ve kimi ihtiyaçlar getirmişlerdi. Arkadaşlarla vedalaşarak gitmek için dışarda durmuşlardı. Bir süre onlara baktım, hepsi çok üzgün ve çaresizdiler. Bir yandan arkadaşları yalnız bırakmak istemiyorlardı. Diğer yandan gitmek zorundalardı, çünkü kimse kalmamıştı.

Ben onların yanından geçerek Halk Evine girdim. Arkadaşların çoğu oradaydı. Benim yüzümdeki hüznün ve öfke göze çarpmış olmalı ki, gençlerden biri " Gulan yoldaş hasta mısın?

Yüzün sararmış” dedi. “Yok yoldaş iyiyim, sadece yorgunum” dedim. Gençler ben gidiyorum diyemezdim, hem güvenlik açısından, hem de onların morali açısından sıkıntı olurdu. Hatta bazı arkadaşlar bile bilmiyordu. Biz gençlerle sohbet ederken Mizgin yoldaş içeri girdi. Yine her zaman ki gibi üzerinde montu yoktu. Beni görür görmez “yoldaş vallahi montumu kimseye vermedim. Çalışınca çıkardım, odadadır giyeceğim” diye uzun bir izahatta bulundu. Bu durum beni güldürmüştü. “Tamam, yoldaş sana inanıyorum” dedim.

“Gule yoldaş sen silah istemiştin hazırdır ha” dedi Mizgin arkadaş. Ona verecek bir cevap bulamadım. Sobanın yanında oturan Ayten yoldaş bunu fark etti ve araya girdi. “Gulan yoldaş hareketli olacak, sağlıkla ilgilenecek, onun için onun silaha ihtiyacı yok” dedi. Bu durum beni çok fazla zorlamıştı, gözlerim dolmuştu ama içerisi çok kalabalık olduğu için kendimi tutuyordum.

Mizgin yoldaş uzun boylu, zayıf bir kadın arkadaştı. Uzun saçları, kapkara gözleri vardı. Geldiği ilk günden beri hep benim olduğum bölgedeydi. Ona defalarca kıyafet, mont almıştım ama o her defasında başka arkadaşlara vermişti. Kendisi çok genç olmasına rağmen gençlere, yoldaşlarına, herkese karşı çok duyarlı biriydi. Sabahtan akşama kadar durmadan çalışır, bir an bile dinlenmezdi. Kimi hastalıkları olmasına rağmen hiç durmazdı. Bazen ona kızardım neden bir gün dinlenmiyorsun ya da günde kendine bir saat dahi olsa ayırmıyorsun derdim. Onun bana cevabı hep aynı olurdu. “Gule yoldaş devrim beni beklemez onunla arama mesafe koyarsam, onu kaçırırım. Onun peşinden koşmaktansa, onun içinde yaşama akmak isterim” derdi. Onun bu sözleri her zaman çok hoşuma giderdi. O her söylediğinde ben ona bakar gülerdim. Oda bunu bilirdi. Bir süre içeride kaldıktan sonra dışarı çıktım.

Şehit Mizgin

Şehit Sterk (Baran)

Gözlerim Baran'ı arıyordu ama yoktu. Dışarı çıkınca baktım duvarın dibinde oturmuş, gençlerle sohbet ediyordu. Beni görünce hemen kalkıp geldi. Ona sıkı sıkı sarıldım. Bayağıdır görmemiştim. Baran'ı görünce bir an onun çocukluğu geldi aklıma. Baran bizim oralıydı. Onlarında köyleri yakılmış, İstanbul'a taşınmışlardı. Ailesinde katılımları çoktu. Yurtsever bir ailenin kızıydı. Ama bunun dışında 2012 yılında şehit düşen amcasından çok fazla etkilenecek, her anlamda bu hareketin kadrosu olma kararını verdi. Cezmi yoldaş şehit düşünce o cezaevindeydi. Cezaevinden çıktıktan kısa bir süre sonra yönünü özgür dağlara verdi. Bir süre kaldıktan sonra Gever'e düzenlemesi oldu. Onu ilk burada görünce çok sevinmiştim, en son zindanda beraber kalmıştık. O zamandan beridir görmemiştim.

Baran yoldaş yaşamı boyunca her daim güldü. Ne kadar zorlanırsa zorlansın bu yaşama, bu acılara inat hep güldü. Bazen onu bu konuda anlamayanlarda oldu. Hatta kimi resmi ortamlarda çok fazla gülüyor diye eleştiri geldi. Ama o hiçbir zaman kimseyi dinlemedi. Gever Halkı onun adını "gülün kız" koymuştu. Ona çıkacağını söylemek istiyordum. Ama bir türlü söyleyemiyordum. Neyse ki Ayten benden önce ona söylemişti. "Gulan yoldaş sanki bana bir şey söylemek istiyorsun?" dedi. "Evet, ama nasıl söyleyeyim bilmiyorum" dedim. Bunun üzerine "yoldaşım ben zaten biliyorum, bu olması gerektir. Kendini bu konuda üzme, bizim size dışarıda ihtiyacımız olacak" dedi. Aynı şeyleri duymak daraltıyordu beni. "Ya sanki hepiniz ağız birliği yapmışsınız, hepiniz aynı şeyi diyorsunuz. Dışarıda ne yapacağım, birkaç kişi dışarda ne yapabilir" diye kızdım. "Seni anlıyorum, zor bir durum ama gitmek zorundasın" dedi gülümseyerek. Ben hala Zilan'ı arıyordum. "Zilan nerede, onu görmeliyim" dedim. "Orman mahallesine gitmiş gelecek" diye yanıtladı Baran yoldaş. "Tamam, ben gidip arkadaşlara bakıp geleceğim, o zamana kadar gelir mi?" dedim. "Gelir" dedi. "Tamam" diyerek arkadaşların yanına gittim.

İlçe binasına gittiğim de bizi götürecek olan arkadaşlar gelmişti. Benim yanımda çalışan bir arkadaş vardı. Yerel çalışandı, onun annesi de gelmişti. Beni görünce kalkıp bana sarıldı. Çok

içten bir anneydi. Onun cesareti bana her zaman güç vermişti. İşte yine gelmişti. Ama bu sefer üzgün ve çok öfkeliydi. “Gulan kızım bu halk neden bunu yaptı. Bu halk için burada ölmenize değer mi? Bak sana hep söylüyordum, güvenmeyin diyordum. Sende bunu biliyordun ama hep onlara güvenmeyi seçtin.” Söylediği sözler kızgınlıktandı, bunu görüyordum. “Anne sende halsin ama bak buradasın, sana güvenmezsem olur mu? Doğrudur halk gitti. Bizler burada yalnız kaldık. Ama bu halka güvenilmez anlamına gelmiyor. Evet, onlara kızgınlım ama onları da anlamaya çalışıyorum. Düşman politikası kötü ve halk korkuyor. Ve bunun yanın da bizim hatalarımızda var. Geçmişte ve bu gün. Onun için halka kızalım, onları eleştirelim, yaptıklarını kabul etmeyelim ama tamamıyla güvensiz yaklaşmayalım” diye ona anlatmaya çalıştım. “Tamam, kızım siz daha iyi bilirsiniz” diyerek ağlamaya başladı.

“Yoldaş arkadaşlar diyor artık gidin. Yoksa içerde kalırsınız, bir daha çıkamazsınız diyorlar” diye lafa giren Yücel bana bakarak lafını bitirdi. Benden bir cevap bekleyen Yücel’e bakarak “siz gidin, benle Zerdeşt yoldaş sonra gideriz” dedim. Bunu söylerken kızgın bir şekilde söyledim. O anlamıştı. Neden bu kadar acele ediyorsun anlamında söylediğimi anlamıştı. Bir süre daha kaldık.

Düşman dediği saatten önce başlatmıştı saldırısını. Esentepe de çatışmalar başlamıştı. Ara ara silah sesler geliyordu. Saate baktım. Beş buçuk olmuştu. Köy arabaları artık son turlarını yapacaklardı. Ve ben halen Zilan’ı bekliyordum. Onu görmeden gidemezdim ama geç oluyordu, beni bekleyen aileler tedirgin olmaya başlamıştı. Yoldan kaynaklı geç gidersek düşman bizi alabilirdi. Bir araba dolusu kadın ayarlamışlardı, bizi onların içine koyup öyle götürceklerdi. Bana bir kimlik ayarlamışlardı. Zerdeşt yoldaş ayarlamıştı bu insanları. Yücel kendi bölgesine geçmek için çıktı. Bir iki işi vardı. Onları yapıp gideceklerdi. Berfin de evine uğramak için bizimle geldi. Eşyalarını alıp Yücel’in yanına gidecekti. Benim de Orman Mahallesi gitmem gerekiyordu. Onun için hepimiz beraber ilçe binasından çıktık.

Kışla Camisinin arka tarafında bir alan vardı. Arkadaşlar hep- si oradaydı. Bizim oraya varmamızla beraber düşman havan at- maya başladı. “Mizgin, Zilan gelmedi mi” diye sordum. “Hayır yoldaş gelmedi. Bize haber yollamış herkes mevzilensin diye, o da orada kalacak. Serdar gelmiş buraya” diye cevap verdi. “Nerde o?” diye sordum. “Bak duvarın dibinde oturmuş” diyerek eliyle işaret etti. “Tamam, spas” diyerek yavaş adımlarla Serdar yolda- şın yanına gittim.

Beni görünce olduğu yerden ayağa kalktı. Merhabalaştık. “Sen halen neden buradasın?” diye kızdı. “Gel sen benim yerimde ol bakalım, öyle erken gidebilecek misin?” dedim. “Evet, örgüt görev vermiş giderdim tabi” diyerek üste çıkmaya çalıştı. Onun derdi beni birazda olsa teselli etmekte, bana moral vermek isti- yordu. Biz konuşurken Rojvan’da yanımıza geldi. “Gulan yoldaş biz iyi bir ekiptik” dedi. “Evet ama siz beni ekipten attınız” dedim. “Yoldaş eğer böyle bakarsan kendini de, bizi de çok üzersin. Daha öncede sana demiştim. Sana bu gün verilen görev çok zor bir gö- revdir. Ama bu şu anlama gelmiyor, biz seni bir yerlere atmışız. Hata senin yerine gidebilecek başka biri olsaydı sen burada çok şey yapabilecek bir arkadaşın. Biz böyle düşünüyoruz. Bunu unutma” dedi. “Bunun farkındayım, sadece size takılmak istedim. Ama şunu da siz unutmayın bu çıkıştan kaynaklı kendimi hiçbir zaman affetmeyeceğim. Buna mecbur olsam bile.”

Ben böyle söyleyince ikisi birbirine bakarak sessizce kala kaldılar. Peki, Zilan nerede onu görmeden nasıl gideceğim. Onu görmeliyim. “Ona haber verdik ama işi varmış, onu görmek zor bu durumda, zaman daraldı. Geç kalacaksın. Buradan geç çıkar- san düşman girişte seni alır. Ailelerle çıkmalısın” dedi Serdar. Tam bu esnada düşman bizim bulunduğumuz yere iki tane havan atı. Epeyce kalabalık alan arkadaşları birkaç dakikada yerlerine dağıtan Serdar yoldaş hemen yanımıza geri geldi. “Yoldaş hadi buradan çıkmalısın. Bu saatten sonra Zilan’ı göremezsin, yeri uzaktır. Sen oraya gidip gelene kadar geç olur. Onu için hemen gitmelisin” dedi. “Tamam, evden bir iki şey almam lazım, bir de bir arkadaş gelsin ona ilaçların yerini göstereyim” dedim.

Mizgin arkadaşı olarak yan tarafta bulunan eve geçtim, dolapta bir yelek vardı. Onu alıp Mizgin'e verdim. Her şeyin yerini gösterdikten sonra evden çıktık. Evden çıkarken Armanc yoldaş dışarda duruyordu. Beni görünce "yoldaş bir yere mi gidiyorsun?" diye sordu. Onu yüzüne bakmadan "yok yoldaş buradayım, sadece başka mahalleye gidiyorum" dedim. "Güle yoldaş siz olmasanız bir arkadaş yaralanırsa biz ne yaparız? Biz anlamıyoruz ki" dedi, o an ona verecek bir cevabım yoktu. Sadece ona baktım. İçimden şöyle geçirdim. Bu dünyada en zor şey yoldaşına yalan söylemektir. Buna mecbursan bile. Ben çıkacağımı onlara nasıl söyledim? Bunu ne kadar anlarlardı. Onların yerinde ben olsam anlar mıydım? Ya da bu durum anlaşılacak bir durum muydu? Hayır, bu durumda kimse beni anlamazdı. Bunu yapan kim olursa olsun anlaşılmazdı. Çünkü başta ben olmak üzere herkes çok duygusaldı. Mantıklı düşünme yerine sadece duygular hareket halindeydi. Buda doğru düşünmenin önünde engeldi.

Şehit Armanç

Armanc, Ayten, Mizgin, Baran, Serdar ve Rojvan yoldaşlarla vedalaştım. Ağlamamak için kendim zar zor tutsam da bunu pek başardığım söylenemez. Herkese sarıldıktan sonra en son Serdar yoldaşın yanına geldim. “Bak yoldaş kendine dikkat edeceksin, düşmanın eline geçmeyeceksin. Sana ağır bir sorumluluk bıraktık, bunu farkındayız ama bunu yapmalısın. Bizim yerimize gitmelisin ve burada yaşanan her şeyi örgütümüz bilmelidir. Burada büyük hatalar oldu, olmaya da devam edecek ama şunu unutmasınlar ki büyük direnişlerde oldu ve olmaya devam da edecek. Bunları unutma olur mu?” dedi bana. “Unutmam yoldaş” diyerek ona sarıldım.

O ve orada olan tüm arkadaşlar bana sarılırken her biri bende şu hissi uyandırdı. Veda hissi. “Sonuna kadar direneceğiz” derken bile vedalaşmak vardı son sözlerinde. Her biri içerisinde olduğumuz durumu biliyordu. Onu için duruşu, direnişi, cesareti kadar vedası da anlamlı ve büyüktü. Ona uzun uzadıya sarıldıktan sonra arkama hiç bakmadan oradan uzaklaştım.

Köşeyi dönünce dönüp Orman Mahallesine baktım. Zilan niye gelmedi. Belki de bana kızgındı. Beklide öbür arkadaşların savunduğu şey ona doğru gelmedi. Belki de benim çıkmamı istemedi. Kim bilir, bu öneri ilk geldiği günde çok fazla öneri yapmadı. Tabi bunları düşünürken de durmadan ağlıyor, kendimden nefret ediyordum. Her bir evi geçerken, her bir sokağı aşarken kendime onlarca defa lanet ediyor, büyük bir öfke duyuyordum.

Örgütsel anlamda bu duruma ikan olmuştum, çıkmak gerekiyordu. Her açıdan içeriye destek anlamında, dışardan kimi hazırlıklar yapmak gerekiyordu. Hiç biri olmasa da arkadaşların dediği şeyler çok önemliydi. Ve örgüt bilmeliydi. Örgütsel anlamda bunlar net. Peki, benim yüreğim, vicdanım. Onlar bu işe ne diyordu. Ahlaki olarak ne kadar doğrudu. Değildi. Ne ahlakım, ne vicdanım, nede yüreğim bunu kabul etmedi. Ömrümün sonuna kadar kabul etmeyecek. Bununla beraber yaşamın geri kalan kısmını onların yolunda yürümek ve onların şahadetine layık olmak için

geçireceğim. Onların özgürlük mücadelesini sonuna kadar götürecek ve zaferle taçlandırmak için ne gerekiyorsa yapacağım.

Kışla Tepesinden Dize Mahallesine inmek için yola çıktık. Benimle beraber yürüyen bir anne, birde kızı vardı. Onlar önümde, bende arkalarında yürüyorduk. Gever'e geldiğim günden beri hep önde yürümeyi kendime esas almıştım. Ama bu gün önde değil de arkada yürüyordum. Ayaklarım bana gitme diyordu. Yüreğim çığlık çığlığa bağıyor, gitme, uzaklaşma buradan diyordu. Kışla Tepesine varınca bir an durdum. Dönüp son bir kere Gever baktım. Direniş mahallelerine baktım. Sadece zafer çığlıkları atan yoldaşlarımın sesi geliyordu. Onlar zafer çığlıkları atarken, devrime giden yolda bağıra bağıra şarkılar söylerken ben her bir adımda onlardan uzaklaşıyordum.

"Kızım böyle yapma, onlar için çıkıyorsun. Onlara destek vermek için çıkıyorsun" diyen annenin sesi beni onların sesinden alı koydu. Dönüp ona baktım. Ama hiçbir şey demedim. Tekrar yola devam ettim. Annenin onlara destek olacaksın sözü kafamda gidip geldi. Nasıl destek olacaktım. Bunu bende bilmiyordum. Halk boyutuna zaten inanmıyordum. Giden bu halkı geri getirmek bana inandırıcı gelmiyordu. Geriye kalıyordu takviye. Peki, bu koşullarda nasıl bir takviye yapabilirdik? Bunun koşulları zordu. Bu koşullarda hareket kimi gönderebilirdi. Bu kar koşullarında bu iş çok zordu. Ama bir şeyler yapmalıydım. İçeriye giriş, içerden çıkış, bu koşulları sağlamalıydım.

Bunları düşünün düşünün Dize Mahallesine indik. Annenin evine uğradık. O arada Zerdeşt yoldaşa geldi. Kısa bir süre bekledikten sonra bizi alacak arkadaş geldi. Bana bir kimlik verdiler, araba köyden gelen kadınlarla doluydu. Arabaya ağır adımlarla yanaşırken herkes bana bakıyordu. Bende geride kalan Gever'e bakıyordum. Halen bu arabaya binip binmeme arasında sıkışıp kalmıştım. Yüreğim binme diyor ama beynim bin diyordu. Beni almaya gelen çok değerli bir arkadaş vardı. Yanıma yanaşarak "Güle yoldaş biliyorum bu durum çok zor bir durum ama gitmemiz gerekiyor, çok geç oldu. Birkaç köy minibüsü durdurmuşum,

kalabalık olsun diye. Eğer onlar giderse bizim arabaya detaylı bakarlar, bu durumda seni tanıyabilirler ama bu şekilde kalabalık gidersek erken bırakırlar” diye lafını bitirdi.

Bu arkadaş kısa bir zaman önce bir yeğenini bu mücadeleye şehit vermişti. Onun da yüreği yanıyordu. Buradan çıkmak gitmek, ona da ağır geliyordu. Ama onun bir başka derdi de beni buradan çıkarmaktı. Arkadaşlar ona şöyle demişlerdi. Ne olursa olsun onu buradan sapa sağlam bir şekilde götüreceksin, kendisi gelme bile zorla götüreceksin. Onun için beni bir an önce ikna etmek ve buradan götürmek istiyordu.

Saat yedi civarında arabaya bindik. Benle Zerdeşt yoldaş arabanın en arka taraflarına bindik. On sekiz kişilik bu minibüs tıklım tıklım doluydu. Araba bir iki yere uğradıktan sonra yedi otuz civarında yola çıktık. Yeşildere Mahallesinden ana yola çıktık. Bir süre ilerledikten sonra Efeler Taburunun orada yolu tutan düşman göründü. Şimdiye kadar arama noktalarından geçerken düşmanın yüzüne bakmamak için her zaman başka yere bakardım. Ama bu gün tam tersini yaptım. Noktayı geçene kadar gözümü hiç kırpmadan düşmanın gözüne dikmiştim. Arabayı arayan zavallı kiralık düşman askerleri ve özel hareketçileri benim bakışımdan rahatsız olmuş, başlarını eğmişlerdi. Ve ben o an tonlarca patlayıcı olmak ve düşmanın yüreğinde patlamak istiyordum. Kısa bir süre orada bekledikten sonra geçtik.

Düşman noktalarından geçip gitmek insana her zaman rahat bir nefes aldırır. Peki, benim yüreğim neden bu kadar daralıyor ve uzaklaştıkça acı veriyordu. Düşman noktasından uzaklaştıkça, yoldaşlarımdan da uzaklaşıyordum. Araba çok kalabalıktı. Her kes hissettirmeden bana bakıyordu. Ama ben her kese, her şeye rağmen göz yaşlılarımı tutamıyordum. Uzaklaştıkça benimde içimde büyük bir boşluk oluşuyordu. Oluşan bu boşluğa ne konulur bilemiyordum. Biz yaklaşık üç kilometre gittikten sonra araba durdu. Arabadan kendimi dışarı atım. Gever merkezine atılan havan, obüs sesleri geliyordu. Ara sıra da top sesleri geliyordu. Gittiğimiz yer çok uzak olmamasına rağmen, bana çok uzak geliyordu. Ve bu uzaklık bana acı veriyordu.

ESENDERE

On dört mart gecesi Esendere'ye geçmiştim. Yaklaşık yedi aydır Gever merkezde yer almış, orada birebir gelişen devrim sürecine katılmışım. Şimdi oraya uzaktan bakmak, gelişecek bu direnişte olmamak ve en önemlisi baştan beri yanında olduğum yoldaşlarımın yanında olmamak beni kahrediyordu. Bu devrim zamanında onlarla olmalı ve beraber omuz omuza bu direnişe katılmalıydım.

İlk gecem, ilk karanlık gecem. Sabaha kadar bulunduğum evin camının önünde Gever'in üzerine yağın havan, obüs ve topları izledim. Sabahın ilk ışıklarıyla kaldığım evin ön tarafında bulunan tepeye gittim. Kimse uyanmamıştı daha. Oradan Gever iyi görünüyordu. Hava çok soğuktı. O tepenin başında ne kadar kaldım bilmiyorum. Sanki oradan ayrılıp gitsem, bir daha göremeyeceğim gibi bir his vardı içimde.

Gever üzerinde toplanan toz bulutuna dalmış giderken, sıcacık bir el omzuma dokundu. "Kızım burada donacaksın, neden burada duruyorsun" diye sordu evinde kaldığım anne. "Bilmiyorum anne, burada durmak ne işe yarar bilmiyorum. Bildiğim tek şey burada durunca yoldaşlarıma daha yakın olduğumu hissediyorum" dedim. "Bak kızım yoldaşlarına yakın olmak bu şekilde olmaz. Onlara yakın olmak, onlara her anlamda destek vermektir. Seni anlıyorum, onlardan uzak durmak, onları bırakmak seni çok üzüyor ama böyle olmaz. Bak kaç tane genç var buralarda, onlarla ilgilenmen lazım. Birde halka gitmeliyiz, onlarla konuşmalıyız" dedi. "Halklısın anne" diyerek oturduğum taşın üstünden yere indim. "Kızım eve gidelim, Zerdest gelmiş seni bekliyor" dedi. "Tamam anne hadi gidelim" diyerek eve doğru yürümeye başladık.

Eve dönerken annenin söylediklerini düşündüm. Haklıydı. Bu şekilde davranmak doğru bir yaklaşım değildi. Evinde bizi her anlamda koruyan bu anne, bu gün ve daha birçok zaman bize yön veren ve her anlamda koruyan biri oldu. Bu annenin cesareti çok

az insanda bulunurdu. Onun duruşu bana her anlamda güç vermişti. Birde gerilla annesiydi. Arzelen adında bir gerilla kızı vardı. Tüm yoldaşlarımızı kendi kızı gibi görüyordu. Tüm bunların dışında bilge bir kişiliği vardı. Gelişebilecek her olay ve olguya dönük mutlaka mantıklı bir cevabı vardı. Bazen ona baktığımda ana tanrıçalar zamanından geldiğini düşünürdüm. Toprakla olan bağı, yaşamdaki bilgeliği onu doğal bir sorumlu kılıyordu. Onun olduğu yerde köy, hata bölge kadınları kendilerine çeki düzen verirlerdi. Bu süreçte ve daha sonrada bu anne beni ve bizleri hiçbir zaman yalnız bırakmadı, hep yanımda oldu. Bu aile geniş bir aileydi. Birkaç kardeşlerdi ve hepsi de sonuna kadar yanımdaydı. Hepsine teşekkürlerimizi sunuyorum.

Evde bizi bekleyen Zerdeşt yoldaşa “Hoş geldin yoldaş, nasılsın bir sorun yok değil mi” diye sordum. Zerdeşt yoldaş önce bana bakarak “yok yoldaş, bir sorun yok” dedi. “Tamam, o zaman birkaç işimiz var, ona göre kendimiz planlayalım. Ruken ve diğer çalışanları toplayalım. Köyler için bir planlama çıkarmamız lazım” dedim. “Bende onun için geldim, ne yapacağız diye.” Bunun üzerine “önce çalışanları toplayalım, buranın genel durumunu öğrenelim. Sonra halk için bir planlama yaparız. Biliyorsun bu bölgeyle arkadaşlar toplantı yapmışlardı. Bölgenin önde gelenleriyle konuşulmuştu ve hepsi söz vermişti. Herhangi bir abluka olursa ne gerekirse yaparız demişlerdi” diye düşüncelerimi belirttim. “Tamam, Ruken bir köyde zaten, oda bize ulaşmak istiyormuş. Akşam buraya getirtiriz, yarında toplantı yaparız” dedi. “Tamam yoldaş sen git. Geç olmasın, benimde bir iki işim var, akşam burada bir araya geliriz. Birde sizinkilerle konuş her kes dikkat etsin, herhangi bir düşman yoğunluğu olursa bize haber versinler. Biliyorsun bu bölge pek tekin bir yer değil, birde arkadaşlar olmadığı için bazı kendini bilmez kişiler farklı eğilimlere girebilirler, ona göre dikkat etmeliyiz” dedikten sonra Zerdeşt yoldaş kalkıp gitti.

Bir iki saat sonra yanında Ruken yoldaşla geri geldi. Ruken beni görünce ağlamaya başladı. Ona sarılırken “seni ikna etmeye çalışırken bende geleceğim dedim, bak işte bende geldim” diye-

rek ona takıldım. Bir süre ağlamaktan konuşamadı. Sonra arkadaşları sordu. “Yoldaş bende senden birkaç saat sonra çıktım. Sen nasıl bıraktıysan öyleydiler. Çok morali ve heyecanlıydılar. Biliyorsun bizim gelişimizi her arkadaş bilmiyordu. Bilenlerle veda-laştım. Ama Zilan’ı görmedim. Onun için içim rahat değil” dedim.

“Zilan kızgındı” dedi Ruken. “Evet, bunu biliyorum. Genel durumlardan ve Kurdo Yılmaz’ın yaklaşımlarından kaynaklı daralmıştı. Biliyorsun baştan beri Yılmaz’ın düzenlemesi Orman bölgesindeydi. Ya da bize öyle söylüyordu. Ama daha ab-luka başlamadan kaçıp Cumhuriyet Mahallesine gitmiş. Bu durum arkadaşları zorladı. Ve Zilan’da buna daralmıştı. Ama benim onu görmem gerekiyordu. Beritan yoldaş çıkmadan onu gör demişti. Hem bunun için, hem de onun görmek istiyordum. Benim çıkışım ilk gündeme geldiği zaman da sessiz kalmıştı. Neden sessiz kalıyorsun diye sorduğumda, “ya bir yandan yanımda kalmanı istiyorum, diğer yandan senin çalışman farklıdır. Ona göre hareket etmen gerekiyor” demişti. İçimde kaldı yoldaş, onu görmem gerekiyordu. Birde sürekli şunu düşünüyorum, ya bana kızmışsa onu görmediğim için?” Sözlerimi daha bitirmeden “bu şekilde ele alma, Zilan seni hepimizden çok tanıyordu. Ve seviyordu. Sana kızmış olamaz, çünkü bu senin keyfi yaptığın bir şey değildir. Oda bunu biliyordu. Ama seni yanında görme konusunda halklı olabilirsin, sen her zaman onun yanındaydın. Bundan kaynaklı kötü hissetmiş olabilir” diye girdi araya Ruken. Onun bunu söylemesi üzerine benim gözlerim dolmuş, ağlamaya başlamıştım. Ve o an Zilan’la yaşadığımız bir anım aklıma gelmişti.

Zilan yoldaş kar koşullarına karşı çok dayanıklı bir arkadaş değildi. Biraz fazla karda kalsa hemen hastalanırdı. Yine öyle bir gündü. Bir metreden fazla kar yağmış, hava çok soğuktu. Ben çadırda oturmuş halkla sohbet ediyordum. Birden bire Mizgin yoldaş içeri girdi. Girer girmez etrafına bakındı. Beni aradığını hemen anlamıştım. Çünkü genelde böyle oluyordu. Yanına gidip selam verdim. Daha benim selamımı bitirmemi

beklemeden “ya senin hemen gelmen lazım, acildir” diye panikle lafa girdi. “Ne oldu, bir sorun mu var?” diye sordum. “Zılan yoldaş çok hasta, seni çağırıyor” diye ekledi. “Tamam, hemen gidelim” dedim.

Sağlık çantasını bir evden alarak oradan Zılan yoldaşın yanına geçtik. Kapıdan girer girmez başını kaldırıp bana baktı. O kadar hastaydı ki bana sitimde bile bulunamadı. Sadece gözlemin içine bakarak gülümsedi. Çok fazla soğuk almıştı. Ateşi yükselmiş, terlemişti. Üstünü değiştirdikten sonra yüzünü biraz sildim. Onun iğne korkusu olduğu için ben ona mümkün oldukça iğne ya da serum vurmuyordum. Ben gelirken bir arkadaşına sağlıkçı getirmesini söylemiştim. Yaklaşık bir saat sonra Kitan sağlıkçıyla birlikte geldi. Bir iğne ve serum vurduktan sonra Zılan derin bir uykuya daldı. Mizgin yoldaşa çok yorgun görünüyordu. Onu da sağlıkçı ve Kitan yoldaşla beraber gönderdim. “Git biraz dinlen, bir durum olursa gelirsin zaten” diye ekledim. “Tamam” diyerek gittiler.

Onları gönderdikten sonra Zılan’ın ateşini bir daha kontrol ettim. İyi görünüyordu. Başucunda oturdum. Bir süre onu izledim. Sonra çantamdan Önderliğin “Bir Halkı Savunma” kitabını çıkararak okudum. Yaklaşık iki saat geçti. Ben kitaba dalmışken “bak yoldaş benim sayemde zaman bulmuşsun, Önderliği okuyorsun, bana borçlusun bunu ha” diye bana takıldı. Başımı kaldırıp ona baktım. “Ooo uykucu uyandın mı?” diye ona takıldım. “Ya sende hiç vicdan yok mu, ne uykusu iki gecedir hiç yatmadım” dedi. “Peki iki gecedir böylesin, neden haber vermedin?” diye kızdım ona. “Yoldaş her gün seni çağırıyorum, iyi değil bir sürü işin var. Çağırmayalım dedim. Ama sonra dayanamadım. Kızarsın diye Mizgin’e git çağır dedim” diye durumu izah etti. “İyi yapmışsın, işim olunca zaten haber gönderiyorum sana, gelemem diye. Onun için bir daha böyle durumlarda haber versen daha iyi olur.” Tabi bunu söylerken kızarak söyledim.

Ben bunu söylerken o elimi tuttu “Güle seni bir gün görmesem kendimi kötü hissediyorum. Senin varlığın bana güven veriyor dedi.” Onun bu sözleri beni çok etkilemişti. Bunun salt benle ya da yoldaşlığımızla alakası olmadığını biliyordum. Ge-ver sürecinde her birimiz çok zorlanmıştık. Böyle bir süreçte insan birbirini daha iyi tanıyordu. Bizlerde bu süreçte birbirimizi daha iyi tanıyan arkadaşlardık. Bu süreçteki tanımada güçlü bir bağ oluşturmuştu. Ve bu sadece ben ve Zilan’la bağlantılı değildi. Her arkadaş açısından bu geçerliydi. Yarım saat sohbetten sonra o yine derin bir uykuya dalmıştı. Odayı iyice ısıtmak için sobaya birkaç odun daha atım. Ondan sonra sabaha kadar onun başucunda oturdum.

Bu gecenin yarısı onun yüzünü izlemekle geçti. Yılarını bu harekete veren bir kadın. Kim bilir neler yaşamıştı. Hem düşün-mana karşı, hem de bizim içte yaşanan geriliklere karşı. Yılarca her türlü geriliğe karşı mücadele etmişti. Uzun uzun yüzüne baktım. Yüzünde çekilen acının derin izleri vardı. Bu izler daha çok yüzüne düşen çizgilerle kendilerini görünür kılmıştı. Bu çizgileri ilk defa bu kadar detaylı bir şekilde görüyordum. Yaşam içerisinde her zaman gülen, yaşam dolu birsi olduğu için insan onun yüzündeki bu derin izleri göremiyordu. Kendisi de buna asla izin vermezdi.

Aklıma gelen bu anımızı yanımda buluna Ruken yoldaşa da anlatım. Benim anlatımım bitince yüzümdeki hüznü gören Ru-ken yoldaş “bak yoldaş bizim bir sürü işimiz var, bende sende bu tür düşünceleri kafamızdan atacağız, bu durumda ne kadar canımız yansa da yapacak şeyin oturup ağlamak olmadığını ikimizde iyi biliyoruz. Bilmiyorum belki birçok arkadaşın için-de bir sürü kırgınlık kaldı. Ama bizim buraya bir geliş amacı-mız var ve bu uğurda ne gerekirse yapacağız” dedi kararlı ve gözü nemli bir şekilde. Garip bir durumdu, o çok duygusal olunca ben devreye giriyordum. Ben çok duygusal olunca o girerdi. Birbirimize bu şekilde güç verirdik. Ve geliş amacımızı hep bu şekilde birbirimize hatırlatmış olurduk.

Şehit Zilan

QURO BIREVIN, QURO XWE BABEJIN ERDE

Bir diğerk gün o bölgedeki tüm çalışanların yer aldığı geniş bir toplantı yaptık. Yaptığımız bu toplantı çerçevesinde köylere dönük bir planlama çıkardık. Her köye gidilecek, toplantı alınacak ve ne zaman harekete geçin talimatı içerden gelirse, ona göre eylemler başlayacaktı. Bundan kaynaklı tüm köylerle bu konuda görüşme alınarak, aktarım yapılacaktı. İki gün içinde tüm köyleri gezmeli ve örgütlemeliydik. Bu plan çerçevesinde iki guruba ayrıldık. İki gün içerisinde Esendere bölgesinin tüm köylerine gidildi. İki köy dışında, o köylerde düşman olduğu için gidemedik, sadece çalışanları gönderdik.

Ablukanın ilk üç günü çok şiddetli olmasa da, dördüncü gün çatışmalar iyice şiddetlenmişti. İçerden haber alıyorduk. Beşinci güne kadarda durumları iyiydi. Arkadaşların bize yaptığı aktarıma göre, ilk gün atılan bir top mermisi Felat yoldaşa isabet etmiş ve şehit düşmüştü. Bu durumu Ruken yoldaşa aktarmalıyım. Felat yani Alişer yoldaş onun çalışma arkadaşıydı. Onun için bu durum daha da zor olacaktı. Abluka sürecindeki ilk şehidimizdi. Bu durumu kabullenmesi zaman alabilirdi. Yaptığımız planlamadan iki gün sonra yine tüm çalışanları topladık. Toplantıya girmeden önce Alişer yoldaşın şehit düştüğünü Ruken yoldaşa aktardım. Kendisini toparlayınca toplantıya girdik. Genel yapıya da bu durumu aktardık. Onların hazır olmalarını, ne zaman gerekirse o zaman harekete geçeceğimizi söyledik.

Bu arada 5 Mart'ta bize bir haber geldi. Tüm arkadaşlara karşı kimyasal silah kullanılmış diye. Bu haber beni duyguda derinden etkiledi ama çokta mantıklı gelmiyordu. İçeriyle haberleşmek için devreye girdim. Böyle bir şey yok ama siz sesinizi etmeyin diye yanıt alınca, başka bir şey olduğunu anladım. Bu arada Eyaletteki arkadaşlar benle diyaloga geçtiler. Bu durumla ilgili bilgi istiyorlardı. Onlara böyle bir şeyin olmadığını söylesem de ikna etmek pekte kolay olmadı. Israrla var dediler. Onlara içerden birinin telefon numarasını verdim. Onlarla konuşsunlar diye. Bir yandan bunu yaparken, diğerk taraftan içerden şehit haberleri

gelmeye başladı. Gelen haberler dört şehit olduğu yönündeydi. Bu habere inanmak istemesem de, düşman kendi sayfasında resimlerini yayınlamıştı. Resimler arasında yüzü tanınan arkadaşlarda vardı.

Gelen mesajdaki isimler şunlardı. Serdar, Armac, Rojvan ve Mizgin. Bu durum bizi derinden sarsmıştı. İsmi gelen arkadaşlar komutada yar alan arkadaşlardı. Orman, Kışla, Mezarlık, Dize, Yeşildeler ve İpek mahallelerinin yönetimi ve komutasıydı. Nasıl olur, dördü nasıl beraber şehit düşerdi. Anlamak zordu. Bu durumda bu bölge çok erken düşerdi. Baştan beri düşman bu Mahallelere yoğunlaşıyor, Kışla Tepesini istiyordu. Onlar için çok önemli bir yerdi. Bizim içinde çok önemli bir yerdi. Bizimde en güçlü örgütlendiğimiz yerdi. Bu arkadaşlar şehit düşmüşse burası da düşmüş olabilirdi.

Peki, Zilan ve Ayten neredeler, Orman Mahallesinde olsalar ve burası düşerse, orada savaşıma zeminleri kalmazdı. Kafam almıyordu. Bu durum çok garip bir durumdu. Bu arkadaşların bu şekilde şehit düşmüş olmaları mümkün değildi. Bu arkadaşların her biri ayrı yerde yer alacaklardı. Bu normal bir durum değildi. Bir araya gelme durumları olmuşsa, bir sorun vardır diye içimden geçirdim.

Bize gelen kimyasal söylemi üzerine biz harekete geçtik. Öyle bir şeyin olmadığını birliyorduk ama düşmanın içeriye yönelmesi de çok ciddi bir hal almıştı. Arkadaşlar da çok güçlü bir direniş sergiliyorlardı. Ama koşullar itibarıyla zorlanıyorlardı. Ablukanın altıncı günü Y.'nin olduğu bölgeye de haber vererek, genel bir eylem başlatma kararı aldık. Bunun üzerine Colemerg ve Van'a da haber verdik. Ve bir gün sonrasına Gever'e yürüme planlaması yaptık. Dört koldan bir gidiş olacaktı. Bu gidişin amacı da var olan ablukayı kırmak, Gever'e girmekti.

Sabahın erken saatinde uyandım, gece çok geç saatte eve gelmişim. Başımın ağrısından tüm gece yatamamışım. Sabaha uyanırken başım halen çok ağrıyordu. Ama içimde garip bir duy-

gu vardı. Gever'e gireceğiz ve ben yoldaşlarımı göreceğim diyordum. Her şeyin tamam olduğundan emin olduktan sonra, Ruken yoldaşın yanına gittim. Hastaydı. Zaten Gever'den hasta olduğu için arkadaşlar çıkarmıştı. Bedeni kasılmıştı. Hiçbir şekilde hareket edemiyordu. Bende geleceğim diye ısrar etse de, buna izin vermedim. Birde ikimizin birden bu bölgede görünür olması, ilerleyen zaman açısında sorun teşkil ederdi. Onun geri planda kalması, ilerleyen zamanlar açısında daha da iyi olacaktı. Bana bir şey olsaydı o devreye girerdi. Benim düşüncem buydu. Bu düşüncemi onula paylaştım. Karşı çıksa da, daha sonra gelişen kimi pratiklerden kaynaklı kabul etmek zorunda kaldı.

Eylem saat on birdeydi. Durumu Ruken yoldaşa aktardıktan sonra onun yanından ayrıldım. Belirlenen yere geldim. Esendere hattı daha gelmemişti. Yaklaşık yarım saat onları bekledik. Benimle beraber çalışma yürüten bir arkadaş vardı.(Amca diye hitap ederdik) Arkadaş bana dönerek "yoldaş onlar gelmez" dedi. "Neden gelmezler dedin?" diye şaşırarak baktım ona. "Yoldaş ben buralıyım, herkesi iyi tanıyorum. Onlar bu eyleme katılmaz, gerekirse düşmana yolu kapattırırlar ama gelmezler" diye devam eti. "Ya yoldaş bu nasıl bir yaklaşım, o zaman düşmanla anlaşmalı bir şekilde hareket ediyorlar. Bunumu demek istiyorsun? Bence siz birbirinizi sevmiyorsunuz onun için birbirinizle ilgili bu tarz şeyler söylüyorsunuz" diye kızdım. "Tamam yoldaş umarım sen haklı çıkarsın" deyip konuyu kapattı.

Bu konuşmadan on dakika sonra bizim bir çalışanımız aradı. "Yoldaş düşman yol kesmiş, gelemiyoruz. Araçları bırakmıyorlar. Birde buradaki çalışanlarda gelme konusunda kimi sıkıntılar çıkarıyorlar. Araba yoksa halkı götüremeyiz diyorlar" diye durumu aktardı. Bunun üzerine "tamam yoldaş gelebilen halkı alın gelin, daha sonra konuşuruz, dikkatli olun" deyip telefonu kapattım. Sonra yanımda bekleyen insanlara dönerek "yoldaşlar geçtir, onları bekleyemeyiz, gidelim" dedim. Kimseye beli etmesem de çok gerilmiştim. Daha önce her şeyi konuşmuştuk, düşmanın yol kesme durumu olursa herkes yürüyerek gelecek demiştik. Ama buna rağmen gelmemişlerdi.

Kitle toplanma yeri olan Kale Köyü kavşağındaydı. Biz oraya yetişene kadar bazı arabalar Gever'e doğru gitmişti. Zerdeşt yoldaşta onlarla beraber gitmişti. Tabi bu arada gençler bizden önce düşmana saldırmış ve onları ciddi anlamda sıkıştırmışlardı. Bizlerde gidip onlara yetiştik. Bizim yetişmemizle beraber düşman ikinci kez saldırıya geçti. Düşmanın bu saldırısı kendisini kurtarmak içindi. Düşmanın saldırısına karşılık veren kitle, arabalardan inerek yürümeye başladı.

Sabah erkenden başlayan kar yağışı iyice yoğunlaşmıştı. Bu durum halkın yürünüşünü etkiliyordu. Yağan kar, o uçsuz bucaksız ovada fırtınaya dönüşüyordu. Bundan kaynaklı insanlar yürümede zorluk yaşıyorlardı. Yaklaşık bin kişi olan kitlemiz sayısal anlamda azdı. Ama karalı bir kitleydi. Bize saldıran düşman araçlarına yetişen kitle, vurduğu darbelerle düşmanı ger püskürtmüştü. Bir toma aracını darbelemişti. Geri çekilen düşman Efeler Taburuna doğru kaçıp gitmişti. Bunu gören halk iyice harekete geçmiş, önüne gelen her şeyi yakıp yıkıyordu. Halkla beraber yol boyu onlarca barikat yakarak ilerliyorduk.

Yaklaşık üç kilometre yol yürüyen halk Efeler Taburunda durdu. Burada büyük bir barikat yapıldı. Yağan kar yağışından kaynaklı Gever sis bulutu altında kalmıştı. Özelde annelerin, genelde her kesin gözü o sisin ardında bulunan arkadaşları arıyordu. Bulunduğumuz yer Gever'e çok yakındı. Yeşildere, Dize Mahalleleri tam karşımızda duruyordu. Çatışma sesleri bize geliyordu. Bu son iki gündür çatışmalar iyice şiddetlenmiş, farklı bir hal almıştı. Barikat yapım işlemi bitikten sonra Efelere Taburuna doğru harekete geçilecekti.

Bu arada benle Zerdeşt yoldaş aşağıya, Efeler Taburuna doğru gittik. Bizden yaklaşık iki yüz metre ilerde düşman onlarca araçla bekliyordu. Bu durum sıkıntıydı, genç kitlemiz azdı, yaşlı olan kitle çok fazlaydı. Bu durumda ne yapabiliydik. Ayaküstü bunu değerlendirdikten sonra geri kitlenin yanına geldik. Sis olduğu için kitle düşmanı görmüyordu. Birkaç çalışanı ve ilçe başkanını çağırarak "yoldaş düşman ciddi bir hazırlık yapmış, kitle-

mizin durumu ortada, yaşlı kesim çoğunlukta. Düşman kitleye saldırırsa kayıp vereceğiz. Anneler ve çocuklar çoktur, birde kitle çok azdır. Bunun dışında Gever sis altında, normal bir durumda bu koşullar daha iyidir ama halkı oraya götürsek, tam tersi bir duruma yol açar. Çok fazla kayıp veririz ve halk bu durumdan korkar, bir daha bir araya gelmez. Onu için bu gün eylemi bitirip, daha sonraki günler için daha güçlü bir şekilde örgütlemek gerekiyor. Siz ne diyorsunuz, nasıl yapalım?” Zerdeşt yoldaş söz hakkı alarak “bende sana katılıyorum. Düşman kitleye saldırırsa biz bu kitleyi bir daha buraya getiremeyiz, geri kalan kitemizi de örgütleyerek gelelim” dedi.

Bu durumu uygun bir şekilde halka anlatmak için kitlenin yanına geldik. Onlara durumu farklı bir şekilde izah etikten sonra dağılıcağız dedik. Daha bizim konuşmamız bitmeden düşman saldırıya geçti. Durum bu olunca gençlere saldırın talimatı verdik. Anneleri çıkarsınlar diye bir grup ayarladık, geri kalanlar düşmana karşılık vermek için harekete geçtik. Bir süre bu böyle sürdü. Yaklaşık bir saat sonra düşman kepçelerle geldi. Yaptığımız büyük barikatın önünde durdu. Bizim olduğumuz tarafa gelmek için önce o barikatı kaldırması gerekiyordu. Birde gençler barikat yaparken buralarda buldukları bir boş tüpü barikatın tam üstüne koyarak kablo bağlamışlardı. Düşman uzun süre bunun bir düzene olduğunu sanarak, imha etmek için uğraştı. Düzenek olmadığı anlaşıncı, kepçeyle yapılan barikatı kaldırdı.

Bu arada düşman yol açarken bizim bir yurtsever yolun tam ortasında durmuş, durmadan bağıırıyordu. Geri çekilen gençlere “kaçmayın, gelin” diye kızırıyordu. “Nerevin quro nerevin. Werin livir” diye durmadan bağıırıyordu. Buda yetmezmiş gibi düşmana, ağzına genel küfürleri sıralıyordu. Gelin ulan alçaklar, o. çocukları diye düşmana ağzına gelen her şeyi söylüyordu. O arada düşman barikatı yıktı ve harekete geçti. Harekete geçer geçmez bizim yurtseverin üzerine mermi yağdırdı. Bir saattir bağııra çağıra “gelin gelin” diyen kişi, şimdi de “quru birevin, quro birevin, quro xwe bavejin erde, dev dev ki, dev dev ki” diye bağıırıyordu.

Günlerdir benle Zerdeşt yoldaş hiç gülmemiştik. Bu durum ikimizi de güldürmüştü. Ben zaten koşmada zorlanıyordum, Zerdeşt yoldaş beni çeke çeke götürüyordu. Bir de bu yurtseverin sözleri beni iyice takatten düşürmüştü. Bizler arabalara doğru koşarken, düşman barikatları yıka yıka geliyor ve halka ateş açıyordu. Bu ateş sonucu üç kişi yaralandı. Bu direniş akşama kadar sürmüştü.

Bu arada bizler dönüş yolundayken Zerdeşt yoldaş yanımıza geldi. Ama yüzünde garip bir gülümseme vardı. “ne oldu” diye sordum “neden gülüyorsun?” “Ya yoldaş bu Gever halkı gerçekten ölüyü bile güldürür” diye cevap verdi. “Ne oldu ki” dedim. “Yoldaş şurada bir köy var, oralı iki kardeş gelmişti. Ben yanlarına gittim. Onarda birkaç kişiyle beraber böyle gülüyordu. Sordum neden gülüyorsunuz diye, aldığım cevaptan kaynaklı bir saattir yüzümün aldığı şekil bu. Hep aklıma geliyor, gülüyorum” dedi. “De haydi söyle bizde gülelim” dedim. “Ya ben sorunca o iki kardeşten bir cevap verdi. Dedi ki ‘benim kardeşim bu gün Hz Musa oldu. Düşman bize saldırınca kardeşim öyle bir hışımla karşıya geçti ki. Ben dedim belik ayakları kırıldı. Karşıya geçip baktım ki korkudan o kadar hızlı geçmiş ki, ayakları bile ıslanmamıştı.” Bitirir bitirmez kakhaha atmaya başladım.

Dört bölgede yapılan planlamayı, sadece bizim bölge hayata geçirebilmişti. Bu eylemden sonra onlarca defa köylere gitmemize rağmen, herkesle defalarca kere konuşmamıza rağmen kitlenin sayısı yüz kişiyi geçmiyordu. Düşmanın bu şekilde saldırısı halk üzerinde etki yaratmıştı. Bunun dışında da kimi nedenleri vardı. Düşmanın halka yaklaşımı, bu bölgenin düşmanla her zaman bir dengede olması, bizim örgütlü yapımızın burada çok zayıf olması gibi. Birde bizim çalışanlıklarınızın tutarsız, kaygılı ve korkak duruşları bunda etkili oluyordu. Son olarak ta düşmanın herkesi tehdit etmesi böylesi bir sonucun ortaya çıkmasına yol açmıştı. Bu gibi sorunlar yüzünden insanlar bizleri evine bile almıyordu. Her köyde bazı aileler vardı. Bize her anlamda destek veren ve her şeylerini ortaya koyan. Ama bunun dışında nereye gidersek “ya yoldaş bizimle ilgili şikâyet var, burada kalmanız

bizim için sorun değil ama sizin için iyi olmaz, size bir şey olursa biz ne yaparız” deyip kibarca bizi kabul etmiyorlardı. Açıktan söylenmeseler de, bu şekilde formüle ediyorlardı.

Bu durum beni çok öfkelenirse de, her zaman karşısında durdum ve kabul etmedim. Ama duygu açısından kendimi hiç iyi hissetmiyordum. Yaşamım boyunca hiç bu kadar zorlanmamıştım. Bizi Gever’de bırakıp giden bir halk, şimdi de evine kabul etmiyor, kapısını sana kapatıyor. Seni kendisi açısından tehlike görüyor. Bu durum çok acıydı. Evet, bunun çok köklü nedenler vardı. Ama yine de bu kabul edilecek bir durum değildi.

29 MART

Ablukanın on beşinci günü bize bir haber geldi. Bir grup arkadaş içerden çıktı diye, Amca dediğimiz arkadaş durumu netleştirmek için Gever’e yakın bir ilişkimize gitti. Bende onu bir yerde bekliyordum. Akşam karanlık çökünce on beş arkadaşla beraber yanıma geldi. Olduğumuz yer çok riskliydi. Hepsiyle selamlaştıktan sonra grupla gelen iki kadro arkadaşla görüştüm. Serdem ve Adar arkadaşlardı. Durumlarını ve içerdeki durumu sordum. Aldığım cevaplar soğuk ve isteksizdi. Onlardan aktarım alırken, ikisi de tedirgindi. Serdem yoldaş çok üzgün ve tedirgindi. Ama Adar sadece tedirgin değildi, büyük bir tepki vardı. Üzgün olmaksızın çok tepkili bir hali vardı. Herkesi suçluyor, bizi bıraktılar di-yordu. Şehit düştüğünü bildiğim bazı arkadaşlarla ilgili kimi söylem ve ideaları vardı. Bu durum beni kızdırmıştı. Ama biraz daha beklemek istedim. Ne olduğunu anlamak için biraz daha gözlemlemek gerekiyordu.

Aktarımdan sonra gençlerin yanına geçtik. Hepsi YPS’ye yeni katılan gençlerdi. Kendi aralarında sohbet ederken Kurdo Yılmaz kaçmış dediler. Ben Serdem yoldaşı başka bir odaya alarak, “ne diyor bu arkadaşlar” diye sordum. “Yoldaş öyle duyduk, bilmiyorum” dedi. Sadece bu değil, birçok arkadaş hakkın da kaçtı gitti deniliyordu. Bu durum beni çok rahatsız etmişti. Ama biraz gözlemleyince Adar ve Serdem’in yaklaşımlarından kaynaklı olduğu-

nu gördüm. Serdem sesiz kalarak, Adar'da dedikodu yaparak bu duruma zemin olmuşlardı.

Yaklaşık iki saat bu evde kaldıktan sonra, bu arkadaşları güvenli başka yerlere götürmeliydim. Bu durumu Amca ile konuştuktan sonra üçer, dörder gruplar halinde arkadaşları dağıtma kararı aldık. Bu grupta üç arkadaş yaralıydı. Yaraları küçüktü ama mikrop kapıldığı için kötü olmuşlardı. İki araba ayarladıktan sonra arkadaşları dağıtmaya başladık. İki grubun yeri iyiydi ama geri kalan iki gurubun yeri iyi değildi. Yarın başka bir yer bulmalıydık. Riske atamazdık. Birde yolda gelirken bir yerde korucular onları görmüştü. Ama seslerini çıkarmamışlardı. Oradan kurtulmaya çalışırken bazı gençler cephanelerini düşürmüşlerdi. Bu büyük bir sıkıntıydı. Düşman bu cephaneyi görse mutlak bu bölgeye bir operasyon yapardı. Onu için mutlaka tedbir almak gerekiyordu.

Bu gece duyduklarım beni çok rahatsız etmişti. Serdem yoldaş neden bu kadar üzgün ve dalgındı. Sabahın ilk ışıklarına kadar bunları düşündüm durdum. Sabah erkenden kalktım. Kaldığımız yeri ve arkadaşları bıraktığımız yerlerle iletişime geçtik, bir sorun yoktu. Güvenlikten kaynaklı akşamı beklemek zorundaydık. Akşam olunca yeri riskli olan arkadaşların yanına gittik. Köye giderken gördüğüm şeyler karşısında şoka uğramıştım. Bir yerde arkadaşları ahırda yatırmışlardı. Evlerine bile almamışlardı. Öbür yerde de arkadaşların silahlarını almak istemişlerdi. Gençler silahlarını vermeyince, burada kalamazsınız demişlerdi. Biz giderken daha köye girmeden yaşlı bir adam önümüzü kesti, benim arabada olduğumu bilmiyordu. O karanlıkta Amcaya şunları söyledi "bu gençleri neden buraya getirdin, hemen buradan al, başımıza bela açacaksın" dedi. Ben hiç sesimi çıkarmadım, sonuna kadar onun dinledim. Duruma bakılırsa biz bu gece gelmesek, onlar gençleri alıp bizim yanımıza getireceklerdi. Ya da daha kötüsü düşmana bile verebilecek kişiler bu köyde vardı.

Ben arabanın arka tarafında oturmuş sesiz bir şekilde düşünüyordum. Duyduklarım beni artık şaşırtmıyordu. Ne diyeceği-

mi, ne yapacağımı bilmiyordum. Köye varınca arkadaşların kaldığı eve gittik. Birkaç dakikada tüm köy oraya toplanmıştı. Amca kulağıma eğilerek “bak yoldaş görüyor musun, bu köyden yaptığımız eylemlere iki üç kişiden fazla kimse gelmiyor. Ama şimdi bak iki dakikada herkes toplandı” diyerek hafiften gülümsedi. İlk gittiğimiz köyde arkadaşları ahırda yatırmışlardı. Bu durum bana çok dokunmuştu. İki gençte çok hastalardı. Buraya gelmeden onları bir yere bıraktık. Aklım onlarda kalmıştı. Toplanan köylüler bir hışımla geliyor, sonra beni görünce sakince yerlerine oturuyorlardı. Amcanın yalnız geldiğini düşünerek geliyorlardı.

Bir süre sesiz kalarak onları dinledim. Köy büyükleri, ağaları, beyleri hepsi konuşmak için sıraya girmişlerdi. Bir parti kadrosu vardı karşılarında, yaptıkları şeyin bir şekilde bir bahanesi olmayıydı. Gerekçeleri olmalıydı. Nasıl bir vicdana sahip olduklarını ve bu durumu nasıl gerekçelendireceklerini merak ediyordum. Onun için her kes konuşana kadar bekledim. Ama duyduğum şeyler beni daha fazla öfkelen-dirmişti. “Siz yokken biz PKK’liydik, bizde Kürt ve Kürdistan için çok şey yaptık. Ama bu gençler YPS’lidir. Bizi ele verirler, biz bundan kaynaklı onlara bakamayız” diyorlardı.

Uzun yıllardır bu halkın içinde çalışma yürüten biri olarak hiçbir zaman bu kadar kızmamış ve öfke duymamıştım. Benim bu öfkem ve kızgınlığım konuşmama yansımıştı. Herkes konuşmasını bitirdikten sonra kısa bir süre sessizlik oldu. Herkes bana bakıyordu. Benim kızgın olduğumu fark eden köy büyüklerinden biri bana bakarak “Güle yoldaş ne yapalım, haklı değil miyiz” diye sordu. “Çok haklısınız, size katılıyorum. Sizde karakolun numarası var mı?” diye sordum. Herkes şok geçirmiş bana bakıyordu. “Karakolun numarasını ne yapacaksın?” diye biri soru sordu. “Bu gençleri şikâyet etmek için istiyorum” dedim. Benim yüz ifademe bakan muhtar “yoldaş sen şakamı yapıyorsun, nasıl şikâyet edeceksin” dedi. Bunun üzerine “ben değil, siz edeceksiniz” dedim. “Biz ihanetçi değiliz, şikâyet etmeyiz” dedi. “Bak muhtar sen kendin diyorsun ‘sen onları şikâyet etmezsin çünkü sen ihanetçi değilsin’ diye. Bende bunun için söyledim. Evet, ihanetçi değilsiniz

ama vicdansızsınız, birde karşımıza geçmiş ben bu partideyken siz yoktunuz diyorsunuz. Peki, şimdi? Şimdi ne yapıyorsun, eskiden partiliydin şimdi nesen, yaralı bir genci ahırda barındıracak kadar partilisin. Başta sen olmak üzere bu köyde yaşayan herkes, bu olaydan haberi olanlar için söylüyorum. Sizde bir gram vicdan yok, bırak Kürt olmayı, bırak partili olmayı siz daha insan olamamışsınız. Ben bu gençleri bu gece buradan götüreceğim ama bu günü hiçbir zaman unutmayacağım. Sizde şunu unutmayın, bu beğenmediğiniz gençler sizin için, toprağınız için savaştı. Ve onlarca arkadaşını, yoldaşını şehit verdi. Peki, siz ne yaptınız. Önce onları Gever’de yalnız bıraktınız, onlar buraya geldi. Sizi afetti evinize geldi. Ama siz yine onları kendinizden görmediniz ve evinize bile almadınız. Sizde bunu unutmayın, tarih bunu görüp sizden hesap soracak ve kapıların ardına sakladığınız vicdanınız bir gün size bunu hatırlatacak. Bir diğer konuda Gever için yapılan hiçbir eyleme katılmadınız, her şeye tamam diyorum. Ama sizin için, bu topraklar için kendi yaşamından vazgeçen iki gence bakmıyorsanız buda sizin ne kadar insan olduğunuzu ortaya koyar” diyerek ayağa kalktım.

Benim bu sözlerimden sonra “tamam yoldaş burada kalsınlar, biz bakarız” diyenler oldu. “Yok, yoldaş siz bakamadınız, hele bu saatten sonra ben burada bırakmam onları” diyerek oradan çıktık. Arabaya binene kadarda muhtar ve bazı kişiler peşimizden geldiler. Arabaya binip gittik. Kimse konuşmuyor, herkes çok öfkeliydi. O gece arkadaşların yerlerini tam anlamıyla sağlama almadan yerime dönmedim.

Arkadaşları yerine bırakıp döndükten sonra, arabada bulunan Serden ve Amca arkadaş benim konuşmamı bekliyor gibi bana bakıyorlardı. Ama hiçbir şey demedim, sesiz kaldım. Dıştan görünen oydu. Peki ya içim? Yüreğim, vicdanım onlar bu duruma ne diyordu. İçimde yanan bu ateş nasıl sönerdi, nasıl bir düzene girerdi. Bu duruma nasıl dayanacaktı. ‘Gulan sakın olman lazım, dayanman lazım, duygusal değil örgütsel bakman lazım.’ Eve varana kadar durmada kendimi bu şekilde ikna etmeye çalıştım.

Evet, bir örgüt kadrosuydum ve ona göre davranmalıydım. Ama bazen dayanmıyordum. Bu akşam olduğu gibi. Orada oturan o kişilere ağzıma geleni söylemiştim. Halka yaklaşım bu değildi. Bunu biliyordum. Bu gece için ne ben, nede benimle gelen arkadaşlar bu şekilde bir konuşmayı yapacağımı tahmin bile etmiyordu. Ben bile kendime şaşırmıştım. Ama bu konuda kimse tek kelime söylemedi. Herkes bu meseleyi çok düşündü, çok öfkelenildi. Ama yorum yapmadı. Kızdı ama bunu dillendirmede. Bu insanların bu yaklaşımı bir ayıptı. Ve sonsuza kadar gömülmesi gereken bir ayıp gibi bırakıldı.

Buna benzer bir olayı daha yaşamıştım. Bu gençlerden birisi Hakkâriliydi. Bizim olduğumuz Esendere’de oturan amcası vardı. Ben o adamı çok iyi tanıyordum. Ama Deniz’in ısrarından kaynaklı kalkıp onların evine gittik. Bize yardım etsinler diye, ben Deniz ve başka bir genç. Amcası ve amcasını eşi bizi karşıladı. İkisi de çok soğuk ve tedirgindi. Deniz konuştu “amca bize yardım et, bir süre sizde kalalım” dedi. Amcası hiç düşünmeden “size yardım edemem, bir gece burada kalın, sonra gidin” dedi. Bir gece burada kalın derken de bizi, o gençleri, ya da kendi yeğenini düşündüğü için değil, “kimse sizi görmesin, akşam çıkın” diye eklemişti.

Bu olay beni çok üzmüştü ama şunu da ortaya çıkarmıştı. Bu süreç çok farklı bir süreçti. Ailesinden ya da süreci geri çeken ilişkilerden bir şey beklemek gaflet olurdu. Bu süreç sırat köprüsünde yürümeye benzerdi. Bu köprüde yürümeye cesareti olanların zamanıydı. Bu devrim kaygısı, korkuyu kabul etmeden, onurla, cesaretli bir şekilde yürüyen insanlarla yürüdü. Ve hep öyle yürüyecek.

Bu arkadaşlar yaklaşık yirmi gün yanımızda kaldılar, daha sonra Ruken ve Serdem arkadaş sorumluluğunda alana gönderildiler. Kaldıkları süre boyunca onlarla her anlamda ilgilendik. Üç kadın arkadaş vardı grupta, daha çok yeni olmalarına rağmen çok özlü ve bağlıydılar. Erkek arkadaşlar içinde öyleydi. Daha sonra bırakıp kaçanlar olsa da, çok değerli ve özlü arkadaşlarda vardı.

Beni en çok etkileyen şey onlar şahsında şu olmuştu. Gidecekleri gün bana bir konudan bahsettiler. İki kadın arkadaş benimle konuşmak istediler. Ruken'le beraber onları dinledik. Bize şunu dediler "biz arkadaşları yalnız bıraktık. Biz kaçtık." Nasıl yani diye sordum. "Zilan'ın yanına gittik. O bize bir çıkma kararı yok, onun için burada kalacağız dedi ama Adar ve bazıları biz çıkacağız dediler. Onun için Zilan'da ben çıkmıyorum, isteyen çıksın dedi. Biz yerimize döndük ama Adar ve Serdem arkadaş "hadi gidiyoruz dediler." Biz onlara "Zilan arkadaş öyle demdi" diye sorunca bize şunu dediler "gençler çıkmak istiyor, durmuyorlar, ne yapalım" dediler. Bizde onlarla çıkıttık. Ama bizde arkadaşlara ihanet ettik, onları yalnız bıraktık" deyip ağladılar.

Kadın arkadaşların ikisi de çok yeniydi. Örgütü bile daha doğru dürüst tanımıyorlardı. Ama onlar, Zilan'ın çıkmayacağız talimatına rağmen çıkmalarını, bir ihanet olarak ele alıyorlardı. Ve kendilerini suçluyorlardı. Onlarla biraz konuştum, öyle olmadığını onlara anlatım. Azda olsa onlara moral vermek istedim. "Bakın yoldaşlar gidince bu bildiklerinizin hepsini örgüte anlatın. Biraz dağda kalın, gerillayı tanıyın. Hem sizin açınızdan iyi olacak, hem de örgütü daha iyi tanıyacaksınız" diyerek onlarla vedalaştım. Ruken'e dönerek "yoldaş kendinize iyi bakın, grup sana emanet. Sen ve Serdem yoldaş bu arkadaşlara ve kendinize dikkat edeceksiniz, birde belirlenen yere varınca bana haber verin" dedim. "Tamam yoldaş sen merak etme, asıl sen kendine iyi bak. Burası sıkıntılıdır. Sana bir şey olmasın" diyen Ruken'e sarıldım. Dağa gidiş onun açısında iyi olacaktı. Ama ben gitmesini istemiyordum. Onun burada olması bana güç veriyordu. Ama gitmeliydi. En azında birimizden birimizin örgüte ulaşması gerekiyordu.

Ablukayı yirminci gününe doğru giderken, her gün yeni şehit haberleri geliyordu. Ben haftada iki defa yanımda bulunan arkadaşlarla birlikte köyleri geziyor, insanları ikna etmeye çalışıyordum. Öbür yandan Eyaletten istenen takviye ekip daha gelmediği için, askeri anlamda düşmana farklı bir açıdan da bir darbe vuramıyorduk. Tek başıma olmam ve halkın bu durumu beni iyice inançsız düşürmüştü. Ne kadar pratikte bunu ortaya kaymasam

da, düşünce de bunu yaşıyordum. Kendime kızmadığım bir saniye bile yoktu. Sen nasıl bir devrimcisin. Nasıl bu kadar çaresiz olabilirsin. Yoldaşların şehit düşüyor ve sen hiç bir şey yapamıyorsun. Bu sorular beni kahrediyordu. Çünkü kocaman bir halk içinde yalnızdım.

Söze gelince herkes PKK'liydi ama pratik öyle değildi. Ne bir tane çalışan, ne bir tane milis ve de kedisini PKK'li sanan bu halk, kimse yoktu. Ben ve yetmezliğim. İkimiz yalnız kalmıştık. Bu arada havaalanı tarafın da bulunan Berfin ve Y.'de orada çalışıyor, kimi çalışmalar yapıyorlardı. Ama halk anlamın da orası çok daha zayıftı. Y. daha çok askeri anlamda neler yapabiliriz diye yoğunlaşıyordu. Yani bize aktardığı buydu.

Bu süreçte köylerde yaklaşık bir ay kaldık. Daha sonra örgüt bizi çağırdı. Biz dört kişi gelip örgütle görüştük. Tüm eksik, yetmez yanlarınıza rağmen örgüt yeniden bizi oraya gönderdi. Cemal arkadaşın şöyle bir belirlemesi olmuştu. "Nerede kaybettikse, oradan başlamalıyız." Ben bu belirleme üzerine tekrardan Gever'e gittim. Ben Zerdeşt, Berfin ve Y. yaklaşık beş ay daha orada kaldık. Bu süreç benim için hem çok acı, hem de çok iyi geçti. Canım çok yandı. Çünkü birkaç arkadaş dışında kimse oradan kurtulamadı. Hepsı şehit düştü. Ama bana iyi gelen yanı da, yenden o halkla bir araya geliş oldu. Hem o halkla, hem de Gever'le yüzleşmek canımı çok yaksa da, bir toparlamayı da beraberinde getirdi.

İkinci defa Gever'e gelmek ve orada olup bitenleri hem iyi bir şekilde örgütümüze aktarmak, hem de orada kalan halka ve arkadaşlara her anlamda ulaşmak ve yenden toparlamak geliş amacımızdı. Gelir gelmez ilk işimiz içerde kalan arkadaşlar var mı, yok mu onu öğrenmek oldu. Gever'e dönüş yolundayken kendi öngörüsüzlüğümüzden kaynaklı, kırk güne yakın yolda kaldık. Altı günlük olan yolu kırık gün yapmıştık. Bundan kaynaklı içerden çıkan son grupta yer alan Rozerin (Beritan) arkadaşı yolda bir yerde gördük. Onunla yaklaşık iki saat sohbet edip, kimi bilgiler aldıktan sonra yola çıktık.

Beritan arkadaş yaklaşık bir aydır Gever'den çıkmıştı. Kendisini toparlamış, fiziksel olarak iyi görünüyordu. Sadece yolda gelirken düşmüş ve kolunu kırmıştı. Bunun dışında iyi görünüyordu. Tabi bu görünen kısmıydı. Ama yüzüne derinden bakınca, fiziksel durumundan ziyade zihinsel durumu insanın gözüne çarpıyordu. Sonuna kadar direnmiş, bir sürü şey yaşamış ve görmüştü. Hem çok üzgün, hem de çok öfkeliydi. Her birimizde olduğu gibi, kendisine göre haklı olduğu ya da öyle sandığı çok şey vardı. Onun bu durumu kafamda kimi soru işaretlerine yol açsa da, bir şey demedim. Çünkü bende kısa bir zaman önce böyle düşünüyordum. Ta ki gidip hareketle tartışana kadar. Ondan sonra bazı şeylerin öyle olmadığını ve yaşananları daha doğru anlamıştım. Yaşanan birçok şeyin harekete çok sonradan gittiğini ve bilgilendirme yaparken ne kadar eksik ve yetersiz kalındığını gördüm. Onun için onun da arkadaşların yanına gitmesi lazım, biraz dinlenmesi ve kafasını toparlaması lazım diye düşündüm.

KÜRDİSTAN DAĞLARINDA 40 GECE

Yapılması gereken tüm görüşme ve toplantılardan sonra, yola çıkma zamanı gelmişti. Xinere'den Xakurke'ye altı günlük bir yürümeden sonra, yorgun ve bitkin bir şekilde gelmemiz gereken yere varmıştık. Kaldığımız bu alan Lelikan alanıydı. Ben 2015 yılında burada bir devre eğitime katılmışım. Tekrar buraya gelmek, önceden beraber kaldığım kimi genç arkadaşları görmek çok iyi gelmişti. İlk olarak bizi erkek arkadaşlar karşıladı. Hepsiy-le selamlaşıp biraz sohbet etikten sonra yemek yedik. Ve tabi ki güzel bir gerilla çayı içtik.

Biz çaylarımızı yudumlarken, gür ve tiz bir ses dalların arasından bağıra, çağıra gelmeye başladı. Bu sesin sahibini tanıyordum. Ama sesimi çıkarmadım, gelmesini bekledim. Evet, bu sesin sahibi Pelda yoldaşı. Önde o, arkada da Hira Gever yoldaş, birkaç başka arkadaşla çıkageldiler. Beni karşılarında görünce çok şaşırdılar ve hemen gelip bana sımsıkı sarıldılar. Hepsiy-le selamlaştık. Durumlarını sordum. Yine diğer yoldaşları sordum. Kim var, kim yok diye. Kısa bir zamanda, detaylı bir şekilde hepsi olmasa da çoğunun durumunu öğrenmişim. Sara Serhet, Rojbin Rojhilat, Cıwana Van arkadaşların da orada olduğunu öğrendim. Kaldığım iki gün içinde onları da görmüştüm. Çok güzel ve de anlamlı bir sohbetimiz olmuştu onlarla.

Bir gece kaldıktan sonra, sabah genel sorumlu olan arkadaşlarla yol süreci için görüştük. İki yol olduğunu, birinin zor ama kısa, diğerinin de uzun ama daha rahat olduğunu söylediler. Yanımdaki kadın hasta olduğunu, zor bir yolda zorlanacağını söyledi. Onu için uzun yoldan gitmek istediğini belirtti. Bu durumda Y'de ona katılınca, Zerdest yoldaşa onlara katıldı. Çoğunluk onlar olunca ben sesiz kalmayı tercih ettim. "Tamam, siz bilirsiniz" dedim. Ama şunu da vurgulayarak tamam dedim. "Bizim erken gitmemiz gerekiyor, bunu da unutmamak lazım" dedim. Onlarda bunun farkındaydı. Ama yine de uzun yolu tercih etiler.

Ve öbür gün sabah yola çıktık. Biz yola çıkmadan Tekoşin ve Tekoşer arkadaşlar beni ve Y'yi çağırarak, "bakın yoldaş Serhat grubuyla gideceksiniz. Uzun bir yolculuk olacak, her anlamda dikkat etmeniz gerekiyor. Güvenlikten, yaşamsal duruma kadar çok dikkatli olmanız lazım" dediler. Bizlerde yolla ilgili bir iki soru sorduktan sonra, yerimize doğru yola çıktık. Yaklaşık iki saat sonra Şehit Beritan alanında bir yere geldik. Bir grup arkadaş bizleri orada karşıladı. Sırayla arkadaşlarla selamlaşırken, birden bire karşımda Şehit Zilan Akademisinde beraber olduğum bir arkadaş gördüm. 2015 yılından sonra onu ilk defa burada gördüm. Onu görünce gerçek anlamda çok sevinmişim. Akademiye katılma onula kimi zaman sohbetlerimiz olmuştu. Onula konuşmak her zaman bana iyi gelmişti. O devrenin hem yaş, hem de katılım olarak en gençlerinden biriydim. Benden sonra katılan sadece iki kişi vardı. Geri kalan arkadaşların hepsi çok eski arkadaşlardı. Onu için kimi zaman anlam veremediğim, zorlandığım kimi şeyler olduğunda yanlarına gittiğim birkaç arkadaş vardı. Berwar'da onlardan birsiydi. Selamlaşma sırası ona geldiğinde, sım sıkı sarıldım.

Berwar Dersim arkadaş küçük yaşta gerillaya katılmış, birçok mücadele alanında kalmış. 2013 yılındaki geri çekilmeyle beraber Dersim'den Güneye gelen grupta yer almış. Yaklaşık 9 yıl Dersim'de kalmış. Güneye geldikten sonra belli bir süre kendi çalışma merkezinde kaldıktan sonra, Şehit Zilan Akademisi'ne katılmak için yanımıza geldi. Yaklaşık üç ay beraber kaldık. Ve işte yine beraber bir yola çıkıyoruz, belki mekân olarak ayrı yerlere gideceğiz ama her şeye rağmen uzun bir yolda beraberiz.

Bizi karşılayan diğer arkadaşlar ise Şiyar Agiri ve Taylan Özgür arkadaşlar oldu. Gurubumuzun toplam sayısı yirmi altı arkadaştı. Bakur'un iki farklı yerine gidecek bu arkadaşlar aynı grupta toplanmıştı. Bizlerde Gever'e gitmek için onlara katılmıştık. Hepsile sırayla selamlaştıktan sonra Şiyar arkadaş sırayla arkadaşların isimlerini saydı. Ben Şiyar diye başladı, sonra Taylan, Umut, Çayan, Harun, Pirdoğan, Rojhat, Metin, Sidar, Armenak ve ismini şu an hatırlayamadığım birkaç arkadaş daha.

İlk geldiğimiz yer erkek arkadaşların yeri idi. Orada bir süre oturduk. Yemek ve çay içtikten sonra biz kadın arkadaşlar başka bir yere geçtik. Dolun yukarı kısmında kadın arkadaşlar kendilerine ufak ama çok güzel bir yer yapmışlardı. Oraya varınca bu sefer kadın arkadaşlarla selamlaştık. Buradaki tanıştırma görevini de Berwar arkadaş yaptı. Sırayla arkadaşları tanıttı. Bakın yoldaşlar bu Sorxin, Evindar, Toprak, Mezra, Rozerin ve Peyman. Bu arkadaşta bir sonraki guruptan Eylem diye tüm arkadaşları tanıttı. Bizlerde isimlerimizi söyledikten sonra karşılıklı sohbet başladı.

Su sesi çok fazla olduğu için bağırarak konuşuyorduk. Bu günümüz biraz bu şekilde geçti. Akşamda yatacağımız yere geçtik, tabi gece kalacağımız yer epey uzaktı. Arabada çok fazla sarsıldığımız için ben halende kendimi iyi hissetmiyordum. Yatma yerine gidince dik bir tepeye vurduk. Kısa bir zaman sonra benim nefesim kesilmişti. Birçok arkadaş beni geçip gitti. En arkadan gelen Şiyar ve Berwar yoldaşlar, bana takılmak için yüksek bir sesle “sen yaşlanmışsın” diye bağırıyorlardı. Kısa bir süre onların gelmesini bekledim. Bir taşa oturup dinlenmeye karar vermiştim ki Taylan yoldaş “hadi gidelim” dedi. “Bak Heval Şiyar sana yetişirse, sen onun dilinden asla kurtulamazsın. Onun için kalk, yavaş yavaş gidelim” dedi. Tam o sırada kadın arkadaşlardan biride önüme geldi. Onu görünce hemen ayaklandım. Hata birazda utanmıştım. O kadar yol gitmiş, geri benim için gelmişti. Zorla da olsa çantamı aldı ve yola devam ettik.

Yolda giderken bir daha yolda kalmamak gerekiyor diye kendimi iyice tembihledim. Burada yaklaşık yirmi gün yola çıkmak için bekledik. Bu bekleyiş esnasında birçok zaman Gever’i düşündüm. Çok geç kalmıştık, abluka çoktan bitmişti. Halkın durumu neydi ve arkadaşlar orada var mı diye, durmadan düşünüyordum. Yol konusunda artık yapacak bir şey yoktu, uzun yolu biz seçmiştik. Bu kadar uzun olduğunu bilmesek te. Bu saatten sonra başka türlü de gitmek olmazdı. Yolda başımıza bir şey gelirse, bu grup için iyi olmazdı. Onun için yanımdaki Zerdeşt arkadaş ve öbür ikisi birçok defa “söyleyelim geç kaldık, belki başka

yol vardır” dediler ama ben hiçbir gün onlara katılmadım. Artık olan oldu diye bakıyordum.

Yaklaşık yirmi günlük bekleme süresince bu arkadaşlarla çok fazla anılarımız oldu. Her birisiyle zaman geçirmek, onları tanımak bile çok güzeldi. Her birinin bir hikâyesi vardı. Her birinin çok güzel ve çok özlü yanları vardı. Yol süreci boyunca birkaç arkadaş dışında, hepsiyle hem toplu, hem de bire bir sohbetim oldu. Tüm bunlar dışında birde burada yaşamsal konular vardı. Yemek beraber yapılırdı. Ama genelde ayrı yenilirdi. O gün arkadaşlar beraber yiyelim dediler. Biz de erkek arkadaşların yanına gittik. Güzel bir yemek yedikten sonra çaylarımızı alarak, her birimiz bir yer oturduk.

Kimisi sohbet ediyordu, kimisi de resim çekiyordu. Ben ve Berwar’da Şiyar yoldaşın yanına oturmuş, koyu bir sohbe dalmıştık. Konu öz yönetim direnişlerine geldi. Ben biraz bizim ve halkın genel yaklaşımını ortaya koyan bir değerlendirme yaptım. Tabi bunun içinde karamsarlıkta vardı. Ben sözümü bitirince Şiyar yoldaş hemen devreye girdi. “Gulan yoldaş belki birçok konuda haklı olabilirsin ama bu halka inanç konusunda eksik ve yetersizsin bence. Tamam birçok arkadaş yanında şehit düştü, bundan kaynaklı kızgında olabilirsin ki halen çok duygusal baktığın belidir. Ama bu yaşamda özellikle bir militan olarak karamsar ve İnançsız olmak kesinlikle büyük bir gaflet olur. Hem seni, hem de temsil ettiğin bu hareketi ve amacını yok eder. Onun için sen bir PKK kadrosu olarak asla karamsar ve de inançsız olmamalısın. Bak ben 50 yaşımı geride bıraktım ama büyük bir inanç ve karallıkla bu yola çıkıyorum. Benim yaşımda olan sıradan bir insan, asla böyle bir yola çıkmaz. Kişinin bir amacı olmalı bu zorlu yola çıkabilmesi için. Bunu hiçbir zaman unutma” dedi.

Normal şartlarda benim mutlaka bir cevabım olurdu bu sözlerle, olumlu ya da olumsuz ama ben bu sefer sadece dinlemeyi ve anlam vermeyi tercih ettim. Orada kaldığımız zaman zarfında birçok arkadaşla bu yönlü sohbetlerimiz oldu.

Yirmi günün sonunda artık yola çıkmak için saatler kalmıştı. Alan yönetiminden Tekoşin, Tekoşer ve de Hemrin yoldaş bizi uğurlamaya gelmişlerdi. Yemek yendikten sonra arkadaşlar genel olarak kimi aktarımlar yaptılar. Sorumlu olan arkadaşlarla işleri bitince, günü sonu da tüm arkadaşlar birlikte resim çektik. Resim çekimi de bitikten sonra artık veda etmek gerekiyordu. PKK hareketinde veda etmek, en zor şeylerden biridir. Başka bir anlamı vardır bizde veda etmenin. Hele ki veda eden Bakur'a gidiyorsa, bu bambaşka anlamlar taşırdı. Giden için büyük bir coşku anlamına gelirken, kalan içinse iki duyguyu içi içe yaşamak anlamına gelir. Hem çok sevinir yoldaşı için, hem de çok üzülür çünkü onunda hayalidir gitmek. Tabi başka bir şey vardır ki en acısı da budur. Yoldaşından ayrılmak bu her iki taraf içinde geçerlidir. Dünyanın en zor ve en acı şeyidir yoldaşından ayrılmak. Her ne kadar onu tekrardan görme arzusu ve inancı güçlüyse de, bir daha görmeme ihtimali de var ve ister istemez bu durum insana acı verir. Geride kalan arkadaşlar vedalaştıktan sonra küçük guruplar halinde yola çıktık. Yaklaşık bir saat arabayla gittikten sonra artık yürümeye başlayacaktık.

Bir saatlik bir yolculuktan sonra bir noktaya vardık. Henüz erken olduğu için, herkes çantalarını alarak bir yere geçip bekledik. Hava kararana kadar burada bekledik. Yemekten sonra yola çıktık. İlk gecemiz benim için biraz zor geçmişti. Benim gece görme sorunum olduğu için ilk gece çok karanlıktı. Zifiri bir karanlık vardı. Birde daha yeni yola çıkmıştık, henüz gözlerim bu duruma alışmamıştı. Tabi bu durumda olan bir tek ben değildim. Metin yoldaş benden beterde. Ben bir kere düşsem, o on defa düşüyordu. Bu ilk gece ikimiz içinde pek iyi geçmemişti kısacası.

İlk yola başlarken kimin nerede, hangi sırada olacağı beliydi. Arkadaşlar her şeyi, tüm zorlukları düşünerek bunu planlamışlardı. En önde Şiyar yoldaş vardı. Hemen arkasında kadın arkadaşlardan Evindar yoldaş ve peşi sıra kadın arkadaşlar vardı. Ortada Berwar yoldaş, sıranın en sonunda da Taylan yoldaş vardı. Biz dört arkadaş da ona göre ayırmışlardı. Berfin en önde, ben ve Yücel ortada, Zerdeşt yoldaşa en arkada duruyorduk. Her-

hangi bir pusu ve benzeri saldırı tehlikesine karşı tedbir almak için böyle yapmışlardı. Benim kendimle ilgili tek bir korkum vardı. Ben gidişte yolda çok fazla zorlanmışım. İran üzeri gelmiştik ve yolumuz çok uzamıştı, birde yolda hastalanmışım. Dönüşte de böyle olursa, bu kadar arkadaşı çok fazla zorlarım diye düşünüyordum. Onun için sürekli kendime yükleniyordum. Neyse ki korktuğum başıma gelmedi. Çok dengeli yürüdüğümüz için çok iyi geçti.

Evet, artık yola çıkmıştık, saat gece yarısına geliyordu. İlk gece olduğu için her kes çok fazla yorulmuştu. Bir iki yerde ara verdik. Mola verirken kimse konuşmuyor, herkes yorgunluktan kendisini bir tarafa atıyordu. Bir de arkadaşlar şöyle bir uyarı yapmışlardı. Bu geceki yürüme mesafesi uzun olacak ve de zorlu, ona göre davranmanız gerekiyordu. Bundan kaynaklı herkes, en iyisini yapmaya çalışıyordu. Bu gece üçüncü mola yerine gelirken arkadaşların, son mola yerimizdir, kendimizi kalacağımız yere erken ulaştırmalıyız. Onu için arkadaşlar fazla su içmesin ve düşmemek için dikkat etsin uyarısından sonra yine yola çıktık.

Birkaç tepeyi aştıktan sonra derin bir vadiye indik. O vadide büyük bir su vardı. O suyu geçerek yolumuza devan ettik. Yaklaşık iki saat daha yürüdükten sonra, bu gece burada kalacağız dediler. Saat daha çok erkendi, henüz sabaha çok vardı. Biz kadın arkadaşlar bir yere geçtik, büyük bir taşın dibinde kendimize yer yaptık. Kısa bir süre oturup dinlenince, çok fazla üşüdüğümü fark ettim. Bunun nedeni de yürürken çok fazla terlemiştik. Baharın soğuk havası da vurunca çok üşüyorduk.

Kısa bir süre daha oturduktan sonra dinlenmek için yatış pozisyonu aldık. Ama çok aşırı soğuk olduğu için sadece pozisyonla almayla kaldık. Sabah Güneş çıkana kadar kimsenin uyuduğunu sanmıyorum. Güneş ışınlarıyla beraber tenimde bir sıcaklık hissettim. Ve o şekilde uykuya dalmışım. Uyandığımda saat 11 olmuştu. Berwar Heval'in "kalkın yolcu yolunda gerek" demesiyle uyan-dım.

Gece buraya gelirken çok fazla karanlıktı. Onun için çevreyi görmemiştim. Güneş tam tepeden uyanmaya hazırlanan gözleri-me vuruyordu. Biran şöyle düşündüm. Ne kadar zaman oldu, böyle sakın ve huzurlu bir uykudan sonra, bu kadar güzel bir güne uyanmak. Evet, çok uzun bir zaman olmuştu, bir yıla yakındır ilk defa bu kadar güzel bir sabaha uyanıyordum. Bu anın tadını çıkarmak için, hiç kalkmadan uzun bir süre su sesini ve cıvı cıvı öten kuşları dinledim. İşte budur diye içimden geçirdim. Kürdistan dağlarında özgürce yeni bir sabaha uyanmak. Sonra kalkıp etrafıma baktım. Tam karşıda başı karlı koca dağlar. Yan tarafım uçsuz bucaksız bir vadi. Aşağı kısmadaysa bembeyaz akan bir şelale ve şelalenin eteklerinde, baharı simgeleyen onlarca renkiyle açmış çiçekler. Papatya, Nergis, Menekşe ve daha birçok farklı çiçek. Kokuları benim olduğum yere kadar ulaşıyordu. Bu an hiç bitmese diyordum. Hep burada kalsam, böylece bu güzelliğe bak-sam.

Tam bunu düşünürken Berwar yoldaş yine seslendi, “hadi kalkın yemek yiyeceğiz, sonra da kendinizi toparlayın, akşama doğru yola çıkacağız” dedi. Onun bu çağrısıyla beraber ilk kalkan ben oldum. “Günaydın” diyerek, yanına oturdum. “Günaydın yoldaş, durumun nasıl? Gece yolculuk nasıl geçti. Çok yoruldu mu?” diye sormaya başladı. “Biraz yoruldu ama bugün, yarın daha iyi olurum, alışmakla alakalı. Uzun yıllardır hiç bu kadar yol yürümedim, normaldir.” diye ekledim.

Ateş başında ısınırken ona baktım. Topladığı çalı çırpıyla çay yapıyordu. Dünden beridir sigara içmemiştim, hemen bir sigara yaktım. Birkaç dakika sessizce onu izledim. Çalılardan yaktığı ateş çok güzel yanıyordu. Ve nasıl başarmışsa, yaktığı ateş hiçbir şekilde duman çıkarmıyordu. O kadar büyük bir ustalikle yakmıştı ki, ateş büyük bir uyum ve ahenkle yanıyordu. Ona dalarken elimdeki sigaranın söndüğünü fark ettim. Elimi yanan bir çalı parçasına uzatım. Tam çekerken geri kalan çalılardan düzeni bozuldu. Ve duman yapmaya başladı. O an dönüp bana baktı ve gülerek, “ya ben sana boşuna askere sıst demiyorum. Gule senin zor pratiklerde kalman lazım. Daha bir ateş bile yakamıyorsun” diye

bana takıldı. Ben her ne kadar kabul etmesem de, içten içe onun halkı olduğunu biliyordum.

Bu arada arkadaşlar uyanarak yanımıza geldiler. Onlarda bizim bu sohbetimize katıldı. Kimisi ona hak verdi, kimisi bana. Ateş başında güzel bir sabahtı. Konuşmamız bittikten sonra kavatlımızı yaparak hazırlığa başladık. Tüm hazırlığımız bittikten sonra erkek arkadaşların yanına geçtik. Akşam yemeğini yiyip, yola çıkacaktık. Onlarda ateş yakmışlardı. Arkadaşların birçoğu ateş başında oturmuş, sohbet ediyorlardı. Yemek hazırlayan arkadaşların komutundan sonra tüm arkadaşlar, yemeğin hazır olduğu yere geçtiler.

Bense bir çay alarak ateşe yanaştım. Tam oturup ısınıyordum ki Heval Şiyar beni çağırdı. “Neden yemek yemiyorsun, yolda acı-kırsın ha” dedi. “ben yola çıkarken yemek yiyemiyorum, bana dokunuyor” dedim. O bu duruma pekte inanmak istemedi. “Benim bildiğim yemek yemesen rahatsız olursun, takatten düşersin. Onun için azda olsa yemen gerekiyor” dedi. Tabi bununla yetinmedi, durmadan ısrar etti. Ben onu kırmak istemedim, onun için birkaç lokma yedim. Ama biliyordum, beni çok fazla rahatsız edecekti.

Herkes son çayını ve son sigarasını içiyordu. Artık yola çıkma vakti gelmişti. Ateşi söndürüp, kamufle etikten sonra, oraları iyice temizleyip sonra da yola çıktık. Bugün ki hedefimizle ilgili arkadaşlar kendi arsında konuşurken, hedef bunalım tepesi diyorlardı. İsmine bakılırsa zor olmalıymış diye düşündüm. Ama ismi üzerinde tepe diyorlar, ne kadar zor olabilir ki diye içimden geçirdim. Tam yola çıkarken kurye arkadaşlardan biri “bakın işte tepemiz budur” dedi. Başımı kaldırıp onun baktığı yöne baktım. Tepe derken yanlış anlaşılmasın, ciddi anlamda bunalımdı. Bizim kaldığımız yer tepenin eteklerinde kalıyordu. Ve hazırдық yola çıkmak için.

Yola çıktık çıkmasına ama benim halim bu gün iyi görünmüyordu. Yaklaşık 40 dakika dik bir şekilde çıktıktan sonra, benim

nefesim kesildi. Ben yan tarafa çekilerek, arkadaşlara yol verdim. Yediğim yemek beni rahatsız etmişti. Mezra yoldaşa ayrılarak yanıma geldi. Kısa bir süre orada oturdum. Yediğim yemeği çıkarana kadar kustum. Yüzüme bir su vurduktan sonra kedime geldim. Kalkıp yola koyulduk. Arkadaşlar bayağı ilerlemişti. Yaklaşık yarım saat yürüdükten sonra onlara yetiştik. Oturmuş dinleniyorlardı. Şiyar heval bir taşın üzerine oturmuş, bizi bekliyordu. “Ne oldu yoldaş, sanki yaşlanmışsın” diye bana takıldı. “Yok yaşlılık belirtisi değil bu yediğim peynirin belirtisi” diyerek yanına oturdum.

O arada Berwar Heval’de geldi yanıma. Durumumu sordu. Onlara durumu izah ederek, “yemek yedikten sonra yola çıkmamam lazım. Onu için gün ortasında yediğim yemekle kalmak benim için daha iyidir. Merak etmeyin bu durum beni etkilemez, alışmışım artık” dedikten sonra yolumuza devam etik. Bu tepe dediğimiz upuzun sırta, hata koca dağa tırmanmaya başladık. Yaklaşık dört saatte ancak çıkabildik. Arkadaşlar bunun çıkışına bunalım diyordu. Ama bana göre onun inişi tam bir bunalımdı. Yaklaşık dört saat çıkışı olan bu tepenin, yirmi dakika inişi vardı. Ama o yirmi dakika inişte, birkaç arkadaş dışında hepimiz belki onlarca defa düşe kalka indik. Hele benle Metin yoldaşın durumu çok vahimdi.

Bir ara baktım Metin yoldaş artık direnmekten vazgeçmiş, yerde kayarak aşağıya iniyordu. O zifiri karanlıkta bile, yüzünde ki acıyı görmek mümkündü. Çıkarken sis, inerken de çamur bizi perişan etmişti. İnerken yağın yağmurdan kaynaklı yerler ıslaktı. Bundan dolayı kayıyorduk. Dik yamaçtan inerken insan kendisini hiçbir şekilde tutamıyordu. Neyse ki düşe kalka aşağıya inmeyi başardık. Ve kısa bir moladan sonra, yolumuza devam etik.

Bir yandan yolun zorluk ve güzellikleri, diğer yandan arkadaşları tanımak ve onlarla zaman geçirmek. Bir diğer önemli şeyse benim için yeni bir tecrübe olan bu yolculuk ve bu yaşamı adım adım öğrenmek. Geçtiğimiz yerlerin hepsini aklımda tutamasam da, kimi bölge isimler vardı ki unutulmazdı. Bunlardan

biride “Qebra Zahir’dı.” Buraya gece yarısı varmıştık. Ama burada ki soğuk gerçekten çok farklıydı.

Saatlerce yukarı tırmandıktan sonra, önümüzdeki vadinin en uç kısmında geceyi geçirmek için bekledik. Bir sonra ki gün yola çıkma saatine kadar burada dinlenecektik. Yaptığımız tüm yürüyüşler gece olduğu için, ateş yakma şansıda yoktu. Sabaha kadar beklemek zorundaydık. O gece benle, Berfin ve Berwar Heval, kendimize bir yer yaptık. Sabaha kadar bir tulum ve birde yağmurluk altında güneşin çıkmasını bekledik. Heval Berwar bu tür durumları çok fazla yaşadığı için, o bizden daha iyiydi. O, öyle gecelerde azda olsa uyuya biliyordu.

Bu durumda garip ama güzel olan bir şey vardı. Gecenin kasvetli soğğundan sonra, güneşin ilk ışınlar yüzümüze vurunca, akşam ki soğuk bir anda unutuluyordu. Bu duygu çok güzel bir duyguydu. Ve her an güneşe olan özlemi daha da artırıyordu. Güneşe artan özlem, insanda çok farklı düşüncelere yol açardı. Bende gelişen duygu şu şekildeydi. Önderliğe duyulana özlemde böyledir, zorlu geçen mücadele yılları her gün Önderliği daha da özlenir bir duruma getiriyordu. Yaşadığımız her zorlu günün sonun da kendimizle baş başa kalınca, ilk aklımıza gelen Önderliğimiz değil mi? Onun munzam yaşam mücadelesi ve bizler için verdiği irade mücadelesi değil midir? Önderliğimizin yaşam felsefesi değil midir güneş gibi önümüzü aydınlatan.

Evet, yeni bir sabaha uyandık. Ama bu sabah biraz farklı bir sabah oldu. Güneş sıkı sıkıya örülen bulutlar arasında kalmıştı. Bulutlar o kadar karanlıktı ki, sanki güneş bir daha doğmayacakmış gibi duruyordu. Ama ben biliyordum güneş yine doğacak. Onun için yattığım yerden uyanarak arkadaşların yanına gittim. Kadın arkadaşlardan kimse daha uyanmamıştı. Erkek arkadaşlar çalı çırpı toplayıp bir ateş yakmıştı. Yalnız yakılan ateşte ufak bir sorun vardı. Sanki o değil de, arkadaşlar onu ısıtıyordu. Yanıp yanmama arasında karasız kalmıştı. Buna rağmen tüm arkadaşları etrafına toplamayı başarmıştı. Ne diyelim, ateş komünal yaşamın en güzel tanımı olmuştur her zaman.

Eskiler hep demez mi, 'ah o eski günler nerde. Yüzlerce arkadaş ateş başında toplanırdık' diye. Evet, bizde onlara katılıyoruz ama neylersin ki koşullar artık çok farklı. Ama ben her zaman şuna inanmışımdır. Yakında, çok yakında bizler yine yüzlerce arkadaş ateş başında bir araya geleceğiz. Hem de gecenin zifiri karanlığında, düşmana inat ateşimizi gürleştirerek yapacağız bunu. Ben yanan ateşe doğru giderken, gür bir ses "rojbaş yoldaş, nasılsın" dedi. "İyiym teşekkürler Şiyar Heval, sen nasılsın?" diye durumunu sordum. "Vallahi ben çok iyiym, hata bazı arkadaşların kimi iddiaları var. Güya ben akşam yatarken horlamışım, soğuktan yatamayan arkadaşlar benim horlamamdan rahatsız olmuş" diyerek muzipçe gülümsedi. "Gerçekten öyle mi oldu. Yerin o kadar sıcaktı, uyudun birde horladın. Vallahi helal olsun ne diyeyim" diye ona takıldım.

Bu arada kaç gündür Heval Zerdeş'in durumunu hiç sormadığımı hatırladım. Yanan ateşin başında iki büklüm olmuş duruyordu. Yanına yanaşarak "günaydın yoldaş, nasılsın" diye sordum. "Gayet iyiym yoldaş, sen nasılsın, durumun iyi görünmüyor hayırdır" dedi. "Ya sorma sabaha kadar güneşi bekledim, şansa bak şimdide çıkmıyor. Bunun dışında gayet iyiym" dedim.

Zerdeşt yoldaşın çok güzel yönleri vardı. Onunla birçok şeyi yaşadık. En zor zamanlarda hep o vardı yanımda. Çok belli etmek istemese de, özünde çok duygusal bir arkadaştı. Öyle ki bazen kızması gereken yerde bile susardı. Ona belli etmeden, birçok zaman bazı işler için 'sen tek git, benim işim var' derdim. Aslında bir işimde olmazdı. Onun tek başına iş yapma sorunu yoktu ama bazı konularda halende duygularıyla davranıyordu. O kadar temiz ve doğaldı ki, insan ona kızamazdı bile. Onun için bazen tek başına kalması gerekiyordu. Bunu dışında beraber kaldığımız zamanlarda, o hiçbir gün beni ve oradaki yoldaşlarını yalnız bırakmadı. Duyguda çok fazla zorlansa da, bunu yapmadı. Sonuna kadar direndi.

Aslında ben bir konuda hem ona, hem de orada beraber çalışma yürüttüğüm birçok arkadaşla özür borçluyum. Bir yılı aşan bir zaman diliminde beraber çalıştık. Genel sorunlar, çalışma ve pratik işlerden kaynaklı çok fazla onlarla bire bir ilgilenmedim. Her birinin kendi ailevi sorunundan tutalım, bireysel sorunlara, hata bazen manevi anlamda bir sohbetten tutalım, geçim sıkıntısına kadar birçok sorunları vardı. Gelişen direnişten ve onun temel ihtiyacından kaynaklı, onları hep arka planda bırakmak zorunda kaldım. Böyle birçok arkadaş vardı. Ama özellikle Zerdeşt, Mahmut, Kitan, Keje, Zengin, Deweti, Berfin ve daha birçok arkadaş.

Biz onunla sohbete dalmışken kadın arkadaşlarda uyandı. Kimi arkadaşlar kahvaltı hazırlığına başlarken, bir grup arkadaşta odun aramaya gitti. Kısa zamanda bir sürü odunla geri gelen arkadaşlara bir çay doldurdum. Onlarda kahvaltısını yaptıktan sonra herkes ateş başında toplandı. Bir iki saat sonra güzel ve sıcacık bir güneş yine içimizi ve ruhumuzu ısıtmıştı. Güneşin çıkmasıyla beraber, nöbetçi arkadaşlar dışında ki tüm arkadaşlar, dinlenmek için yerlerine geçtiler. Akşama doğru yemek için yine hepimiz ateş başında toplandık. Yemek, çay, sigara derken yola çıkma zamanı gelmişti.

Bu arada günler geçiyordu ve biz epey geç kalmıştık. Çoktan beridir yerimiz de olmalıydık. Bu yolculuk her ne kadar bana ve diğer arkadaşlara iyi gelmişse de şu duygu hep vardı, geç kaldık. Acaba orada durumlar nasıldı. Zaman zaman kedisimizi bu duygudan koparmak istesek te orası hep aklımızdaydı.

Günler geçiyor, yeni yerleri ardımızda bırakıyorduk. Sırayla geçtiğimiz Qebra Zahir, Ava Hecibeg, Tepe Bunalım, Dola Xıyara ve daha birçok yer. Dola Xıyara ismini ilk duyduğum da şaşırmıştım. Ne biçim isimdi diye. Hata kadın arkadaşlarla bunun şakasını bile yaptık. Burada xıyar çok mu? Arkadaşlar burada xıyar ekmiş, ya da çalmış ve daha birçok şey düşündük. Resmen beyin fırtınası yaşadık bu konuda.

Biz yolda bunları düşünürken aslında yolun ne kadar uzun olduğu aklıma geldi. Saatlerdir yoldaydık. Ama halende akşam kalacağımız yere gelmemiştik. Oraya giderken yol çok güzeldi. İlk defa düz bir yolda, bu kadar uzun yürümüştük. Ama git git bitmiyordu işte. En son bir küçük tepenin altına geldik. Kurye arkadaş bize dönerek, “bakın arkadaşlar gideceğimiz yer bu tepenin başı” diye açıklamada bulundu. Başımı kaldırdım, oraya baktım. Çok kısa görünüyordu. Kuryelerimiz olan, Cesur ve Sipan arkadaşlar önümüze düşerek, tırmanmaya başladılar. Bizde arkalarından tırmanmaya başladık. Başladık başlamasına ama o kadar yorulmuştuk ki, bir adım ileri, iki adım geri geliyorduk. Öyle bir durum oldu ki kendi halimize gülüyorduk. O kısacık yolu ancak 40 dakikada çıkmıştık. O gün yürüdüğüm tüm yolu toplarsam bu kadar yorulmuş olmazdım.

Yerimize varınca ilk iş olarak sorumlu arkadaşlar gereken güvenlik keşfini yaptılar. Biraz dinlendikten sonra bir şeyler yedik. Bu arada ben günde sadece bir öğün yemek yiyebiliyordum. Ancak bu şekilde yol alabiliyordum. Ondan kaynaklı o kadar açtım ki, ilk yemeğe oturan ben oldum. Bu noktada her yerden daha fazla dikkatli olmamız gerekiyordu. İran karakolları tam karşımızdaydı. Onun için kimse fazla hareket etmeyecek, herkes yerinde kalacaktı. Bu durumdan kaynaklı biz kadın arkadaşlar, kendimizi büyük kayaların altına vererek derin bir sohbete daldık.

Arkadaşlar öz yönetim direnişlerini merak ediyordu. Genelde ben sessiz kalırdım. Ama bu gün derin bir sohbete daldık. Güneş iyice yükselmişti, artık uyuma zamanı gelmişti. Bu gün erkek arkadaşlar bizden uzak olduğu için, bizde nöbetçi çıkarmıştık, sırayla nöbet tutulacaktı. İlk nöbeti Berwar yoldaş tuttu, bizde dinlenmek için yerimize geçtik.

Bu arada Şehit Beritan alanında beklerken yeni savaşçıların eski noktalarını kullanmıştık. Ben ve Mezra dışındaki kadın arkadaşlar çetelerle mücadele halindeydi. Daha yerimizdeyken bu durumu fark ettik ama daha tam bitmeden yola çıktık. Bundan

kaynaklı arkadaşlar saçlarını tursille yıkamaktan perişan olmuşlardı. Şimdi kaldığımız yerde su yoktu. Onun için bir daha ki dinlenme yerini beklemek gerekiyordu. Bu durum birçok zaman sohbet konusu olurdu. Hele benle Mezra arkadaşına neden musallat olmadıklarını bile tartışırdık. Toprak yoldaşın bir tezi vardı. En son onda karar kıldık. Diyordu ki Gulan yoldaşın saçları çok düz içinde duramıyorlar, Mezra yoldaşınki de çok kıvrıkcık içinde boğuluyorlar. Biz bu tezi artık kabul etmiştik. Bu durum Şehidan Alanına kadar devam etmişti. Neyse ki oranın soğuk sularına dayanamayan çeteler, yok olup gitmek zorunda kalmışlardı. Bizim de buradaki günümüz bitmiş, tekrar yola çıkmıştık.

Şimdi ismini hatırlayamadığım zorlu bir dağ yamacına dayanmış, yürüyorduk. İki İran karakolu arasından geçmemiz gerekiyordu. Uzun saatler yürüdükten sonra, geçeceğimiz noktaya vardık. Bizler sessiz bir şekilde dinlenirken, kurye ve sorumlu arkadaşlar gidip yolu kontrol ettiler. Yaklaşık yirmi dakikadan sonra arkadaşlar geri geldi. Grubu ikiye bölerek geçeceğiz, ona göre herkes dikkatli olacak. Hem çok hızlı, hem de çok sessiz olacaksınız. Birkaç arkadaş savunma için geride kalacak, herhangi bir durum olursa hiç durmadan koşarak kendinizi aşağı yamaca vereceksiniz. Bizlerde tamam diyerek harekete geçtik.

Ben ilk gurutaydım. Yolum kenarına geldik, bir iki dakika bekledikten sonra kurye arkadaşın işaretiyle birlikte hızlı ve sessiz bir şekilde koşmaya başladık. Yolu geçince dik bir şekilde kendimizi yamaca bıraktık. Yamaç o kadar taşlı bir araziydi ki, ses çıkarmamak mümkün değildi. Mecburen hızımızı düşürmek zorunda kaldık. Biz yerimize varınca savunma pozisyonu aldık. Ve öbür grup geçti. Onlarda aynı şekilde geçince, geride kalan arkadaşlar da geçti.

Bu şekilde uzun bir zaman yürüdük. Tabi taşlı alan bitmişti, bir patikaya girmiştik. Artık oradan sessiz bir şekilde yola devam ediyorduk. Ortalık o kadar sessizdi ki birbirimizin nefes alışverişini çok rahat duyabiliyorduk. Tam o sırada birden bire zırlık diye bir ses geldi. Sesi alan arkadaşlar yerimizde durduk. Herkes

İran karakoluna o kadar odaklanmış ki, Metin yoldaşı unutmuş-tuk. Gelen ses düşen Metin yoldaştan gelmişti. Düşerken silahı taşa değmiş ve öyle ses çıkarmıştı. Durumunu iyi olduğunu öğre-nince yola devam ettik. Tabi bazı arkadaşların gülme sesleri bize kadar ulaşıyordu.

Bir süre daha yürüdükten sonra kurye arkadaşlar durdular. “Yol bu kadar, gece burada bekleyeceğiz, sabah erkenden kalaca-ğımız yere gideceğiz” dediler. Arkadaşlar “neden esas yerimize geçmiyoruz” diye sordular. “Yoldaş karlar erimiş, dereyi onlarca defa geçmemiz gerekecek, zor bir arazidir. Suyu geçerken arka-daşlar kayar düşer. Birde ıslanırsanız gece sabaha kadar çok üşürsünüz, iyi olmaz” dedi. Saat daha çok erkendi, gecenin iki-sinde oraya varmıştık.

Kaldığımız yer bir doldu. Çok fazla esiyordu. Biz yine kendi-mize bir yer bularak oraya geçtik. Ama kimsenin bu gece soğuk-tan uykusu gelmezdi, bunu iyi biliyorduk. Yine de kendimize yer yaptık, yerimize uzandık. Uzandık uzanmasına ama saat ilerle-dikçe terimiz soğudu ve inanılmaz bir durum oldu. Isınmaya çalı-şırken baktım fısıltı sesleri geliyor, kalktım baktım. Bizim Sorxin, Evindar ve Peyman yoldaşlar oturmuş sohbet ediyorlardı. Usulca yanlarına gittim. “Hayırdır niye uyumadınız” diye sordum. “Gel yoldaş, bu güzel ve de sıcak havada insan nasıl yatsın” diyen Evindar yoldaşa baktım. “Vallahi sende haklısın” diyerek yanına oturdum.

Yaklaşık bir saat bu sohbet devam etikten sonra Berwar yol-daş başını kaldırarak “de hadi uyuyun artık, sesinizden uyuyamı-yorum” dedi. Bunun üzerine hepimiz sessizce güldük. “Yani şimdi Berwar Heval soğuktan değil de, bizim sesimizden mi uyuyamı-yor? Vallahi helal olsun” diyen Sorxin’e baktık. Kısa bir süre onun esperisine güldükten sonra kalktık, yerimize geçtik. Sabahı nasıl etik inanın hatırlayamıyorum.

Saat beş gibi herkes ayaktaydı. Gitmeye hazır bir şekilde bek-liyorduk. Belki bu yol süresince hiç bu kadar hızlı bir şekilde ha-

zır ve nazır olmamıştık. Tabi bizi bekleyen şeyden de habersizdik. Tek sıra halinde yola çıktık, bir süre gittikten sonra yol tam anlamıyla dereye indi. Artık dere yatağını kaplayan karlar üzerinden yürümeye başladık. Tabi Nisan ayını geride bırakmıştık, ondan kaynaklı karlar erimiş ve üzerinde yürünmeyen yerler vardı. Bundan kaynaklı sürekli suyun o tarafından bu tarafına, bu tarafından o tarafına geçip duruyorduk.

Tabi yavaş yavaş suya düşmelerde başlamıştı. Suya düşen artık rahat bir şekilde suya vurup geçiyordu. Islanma derdi yoktu ama biz direnenler hala ıslanmamak için ne gerekiyorsa yapıyorduk. Tabi her geçen dakika sayı azalıyordu. Bu şekilde yaklaşık yarım saat, kırk dakika yürümüştük.

Bu arada dere yatağı geniş olan bir yerden atlarken, benim ayağım hafif bir şekilde ıslandı. Bu durumu gören Şiyar yoldaş, “ya artık yeter” diyerek kendin suya vurdu. Bu arada Evindar, Metin ve birkaç arkadaş daha inanılmaz bir kararlılıkla devam ediyorlardı. Şiyar yoldaş sudan çıktı ve yürümeye devam ettik. Birkaç dakika daha yürüdükten sonra bir baktık arkadaşlar, kalacağımız yer burası dediler. O arada Şiyar yoldaşın yüz ifadesi bile değişti “ya ben bu kadar kısa bir mesafe olduğunu bilsem suya vurmazdım” dedi. Bu duruma hep birlikte güldük.

Tabi bir kısım arkadaş halende kuruydular. İçlerinde Metin yoldaşa vardı. Gelmiş suyun öbür tarafında bize hava atıyordu. Şiyar yoldaş birden bire “ben her kesin hava atmasını kabul ederim ama Metin’in olmaz. Daha gece yürümeyi bile bilmiyor, ben onu bu suya koyarım” dedi. Onun bir iki denemesinden sonra biz yerimize geçtik. Daha sonra ne yaptı hiç bilmiyoruz.

Toparlanıp yerimize geçene kadar saat 7 olmuştu. Bir saat kadar da güneşin bize ulaşmasını bekledik. Tabi bu arada Evindar ve Peyman’ın boks maçını da izlemiş olduk. Tabi sonucu Sorxin için kötü olsa da. Çünkü maçın sonunda ikisi birleşip ona saldırdı. Bu arada güneş tüm görkemiyle bizlere ulaştı ve inanıl-

maz bir sıcaklıkla yaydı. Kısa bir sürede tüm arkadaşlar yerini yapıp, dinlemeye çekildik.

Birkaç saat uyuduktan sonra, uyandığım an aklıma ilk olarak çay gelmişti. Kalkıp çaydanlığa yöneldim. Tabi bir baktım ki Berwar yoldaş ve Mezra yoldaş bizden hızlı çıkmışlar. Çay demlenmiş, hatta onlar ikici bardağı bile içmişti. Bardağımı alıp onların yanına oturdum. Berwar yoldaş benim yüzüme baka kaldı. “Ne olmuş senin yüzüne, neden bu kadar şişmiş?” diye sordu. “Ya yorgunluktandır” diye geçiştirdim. “Ne alakası var, bizde yoruluyoruz ama sesin yüzün farklı bir hal almış, normal değil bu” diye ısrar etti. “Neyse geçer” diye konuyu kapattım. Tabi ben nedenini biliyordum. Gever’de kış boyunca dışarıda kaldığımız için, midem artık çok kötü olmuştu. Mide ülserim vardı, soğuk alınca çok fazla beni rahatsız ediyordu. Genel zorlanmadan kaynaklı yüzüme bile vuruyordu. Sürekli yüzüm şişiyordu. Onlar bunun telaşına düşmesin diye konuyu kapattım.

Yemek yedikten sonra resim çektik. Akşama doğru yola çıkacaktık. Bu gün biraz daha erken çıkacaktık. Çıkış saati yakınlaşınca hepimiz bir yere toplandık. Bu arada tüm arkadaşların resimlerini çektim. Bir iki arkadaş dışında, onlar da resim çekmiyordu. Grup yola çıkarken ben bu gün bazı farklı resim kareleri almak için biraz geride kaldım. Arkadaşlar yürürken onları çekiyordum. Bizim kaldığımız yer biraz taşlı bir alan olduğu için, oranın güzel coğrafyasını görmemiştik. Yaklaşık yarım saat yürüdükten sonra Rohilat’ın asıl güzel yüzünü gördüm. Uçsuz bucaksız, yem yeşil ovalar, çiçek bahçesi olmuş yüce dağlar, bembeyaz akan coşkun sular ve şelaleler. İçerisinden geçtikçe yüzüme vuran bu koku inanılmazdı. Bu arazi beni o kadar etkilemişti ki, tüm arkadaşların arkasında kalmıştım, o an sadece yürüyordum. Başka hiçbir şeyin farkında değildim.

Bir ara bir sesin beni derinden çağırdığını duydum, başımı kaldırıp baktım. Heval Taylan durmuş beni bekliyordu. Yanına varınca “ya yoldaş ne oldu sana, sanki buğulanmışsın” dedi. “Evet, yoldaş tamda öyle oldum, inan bana” dedim. “Gel bak şu şelaleye

ne kadar güzel, burada bir resmimi çek. Birde arşivim sende kalsın, bana bir şey olursa anneme ver olur mu” diye devam etti. “Sana ne olacak ki, kendin verirsin bir gün. Hem böyle şeyler söyleme bana, inan ben bir annenin daha çılgınlığını kaldıramam. Onu için sana bunun sözünü vermiyorum. Bir gün yanına çağır, kendin ver olur mu?” Benim bu sözlerime gülüp “tamam ver bende senin resmini çekeyim, sana bir şey olursa ben senin annene veririm” diyerek güldü. Sonra koşar adım gelip arkadaşlara yetiştik.

Ben kendi yürüme sırama geçince Berwar yoldaş yanıma geldi “resimler güzel çıktı mı? Sonra onları bana da vereceksin unutma” dedi. “Tamam unutmam. Bu arada biliyor musun bu coğrafyayı çok sevdim, inanılmaz güzel bir yer” dedim. “Tabi ki seveceksin, nede olsa burası benim memleketim” diyerek gururla gülümsedi. “Ya neresi senin memleketin, sen de Vanlı değil misin?” diye sordum. “Aslen Vanlıyım ama Rojhilat’ ta büyümüşüm.” Bunun üzerine ben başladım tahlillerde bulunmaya ‘inanılmaz bir kişiliğin var, inan bende diyordum bu nasıl böyle çok yönlü bir kişilik edinmiş. Bak şimdi Van’da dünyaya geldin, Rojhilat’ ta büyüdün, küçük yaşta gerillaya katıldın, güneye de kaldın ve en güzel zamanlarını da Dersim’de geçirdin, zorlu yaşamı orada öğrendin. Vallahi çok güzel ve renkli bir yaşam seninkisi.”

Biz bu güzel sohbete dalmış gidiyorken, öndeki arkadaşlar mola diye bize seslendiler. Bu gün nasıl yürümüştük hiç anlamadım. Birinci mola yerine gelmiştik ama ben hiç yorulmamıştım. Arkadaşlar dinlenirken ben resim çekmeye devam ettim. Ama artık iyi çıkmıyordu, çünkü hava kararmaya başlamıştı. Kısa bir aradan sonra yolumuza devam etmiştik.

Bu şekilde birçok gün ve gece geçirdik. Artık Şehidan’a doğru gidiyorduk. Yani Gever’e yaklaşıyorduk. Bu duruma bir anlamda sevinsem de, içimde bu duruma sevinmeyen çok yön vardı. İçimdeki ses bu grupla devam et ve bir daha da bu dağlardan, o kirli ve kasvetli şehirler inme diyordu. Şimdi varacağımız noktaya gelmeden bir gece başka yerde kalmak zorunda kaldık. Bir çobanın bizi görmesi üzerine, yol güzergâhını güvenlikten kaynaklı

değiştirmek zorunda kaldık. Zorlu geçen iki geceden sonra, sabaha karşı arkadaşların olduğu yere vardık.

Biz kadın arkadaşlara kendi yerlerini veren arkadaşlar, erkek arkadaşlarla beraber dışarıda kaldılar. Vardıktan sonra önce biraz dinlendik, çay sigara derken kahvaltıda hazır oldu. Güzel bir kahvaltıdan sonra biraz ısınmıştık. O arada bir arkadaşın bana baktığını hissettim. Bir iki soru sorduktan sonra beni tanıdığını anladım ama içerisi karanlık olduğu için ıkarmıyordum. Bir iki soru daha sorunca artık tanı mıştım “Heval Welat sen misin? Vay be yoldaş kaç yıl oldu, birde sen biraz değişmişsin sanki” diye ekledim. “ Yok, vallahi hiç değişmemişim, hep böyleydim” deyince tüm arkadaşlar gülümsedi. Welat yoldaşla önceden tanışıyorduk. Uzun zamandır ondan hiç haber alamamıştım.

O gece öbür geceler kıyasla çok daha sıcak ve iyi geçmişti. Erken uyuduğumuz için erkende kalktık. Biz o gün gideceğimizi biliyorduk ama yolla ilgili bir durum olduğunu, onu için birkaç gün burada kalmamız gerektiğini söyledi arkadaşlar. Bizim için de iyi olur dinleniriz diye düşündüm. şıyar yoldaş “Tamam yoldaşlar birkaç gün buradayız, ona göre kendiniz planlayın. Her arkadaş dikkatli olmalı. Sayımız çok fazla, onun için fazla hareket olmazsa iyi olur. Birde yaşamsal olarak ta kendinizi planlayın. Nöbet ve benzeri şeyler içinde her şeyi burada ki arkadaşlara bırakmak olmaz, sayıları az zaten” diyerek sözlerini bitirdi. Bu şekilde dört gün burada kaldık.

Her arkadaş iyice dinlenmişti. Sabah kahvaltı yaparken, arkadaşlar akşam yolcuyuz diye bir bilgilendirme yaptılar. Bizim içinse “bir daha ki noktaya kadar beraber gideceğiz ama sonra sizin yolumuz ayrı” dediler. Yani son defa beraber yryecektik. Bir gece daha, ondan sonra yine ayrılık. Her arkadaş gibi bende bu ayrılıkları hiç sevmiyordum. Biz daha yola ıkmamıştık ama içime bir ayrılık ateşi düştü sanki. Berwar yoldaş bunu hissetmiş olmalı ki, “gel senle bir iki resim çekelim, sadece sen ve ben” dedi. Hemen yan tarafımızda koca bir kaya vardı. Biz ikimiz oranın üzerine çıktık, bir arkadaşta resmimizi çekti. Biz onunla resim

çekmek için sarılmıştık ama ben on bırakmak istemiyordum, öylece biraz kaldık. Sonra arkadaşlar bir bir geldi ve onlarla da çektik.

Noktada kalan arkadaşlarla vedalaştıktan sonra yola çıkmıştık. Welat yoldaşa bize eşlik ediyordu. Dik bir yamaçtan kendimizi aşağıya bıraktık. Uzun bir zaman böyle yürüdükten sonra, dere yatağına indik ve uzun bir süre bu şekilde yola devam ettik. Karanlığın tam bastığı saatte, dik bir yamaca vurduk. Tam o sırada keşif uçağı sesi aldık. İran yada Türklerin olabilirdi. Ama kurye arkadaşlar bu durumu pek umursamadı. Berwar yoldaş onları durdurdu ve kısa bir görüşme yaptılar. Her ne kadar kurye arkadaşlar bir şey olmaz deseler de arkadaşlar kabul etmedi ve kısa bir süre bekledik, sesin gelmediğinden emin olunca yolumuza devam ettik.

Bu gece çok fazla karanlıktı. Yürüdüğümüz yol taşlı ve engeliydi. Benle Metin yoldaş yine Allaha emanet yürüyorduk. Ama ben bu gece çok daha iyiydim, Metin yoldaş yalnız kalmıştı. Yaklaşık dört saat yürüdükten sonra bir yerde durduk. Durduğumuz yerde bir zom vardı. Yeni gelmişlerdi onlarda. Bu noktadan sonra bizi başka iki kurye arkadaş alacaktı. Onların gelmesin bekliyorduk. Herkes sesiz bir şekilde bekliyordu. Bu bekleyiş uzun sürmüştü. Bundan kaynaklı herkes bir şeylere yaslanarak dinleniyordu.

Gelen kuryeler yolunu şaşırmış ve farklı yere gitmişlerdi. Orada beklerken bende sırtımı çantama dayadım ve yolda sıcak olduğu için çıkardığım yeleğimi de üzerime atım. Bu arada derin bir uykuya dalmış olmalıyım ki, arkadaşlar kalkıp gitmiş ben onların sesine uyanmamıştım. Benim önümdeki ve arkamdaki arkadaşlar da benim yokluğumu hiç fark etmemişler. Birden bire sanki biri bana uyan dedi. Gözümü bir açtım kimse yok, sağa sola baktım kimse yok, ne yöne gitmiş ola bilirler diye baktım bir sürü patika var. En iyisi yerimde beklemek dedim. Nasılsa farkına varıp, geri dönerler diye düşündüm.

Yaklaşık on dakika orada oturdum. Eğer gelmezlerse ya da geç kalırlarsa neler yapabilirim diye düşündüm. Zomda ki insanlar nasıl insanlardı acaba, gitsem ya İran ajanı çıkarlarsa diye düşündüm. Yanımda silah bile yoktu. Daha birçok şeyi düşünüyorken bir ses duydum. Başımı hafif kaldırdım ve sesin geldiği yöne baktım. Onlarda beni fark etmiş, anlamaya çalışıyorlardı. Bir iki dakika sonra "heval kimsin" diye bir ses geldi. Bu ses yaşamım boyunca duyup ta en çok sevindiğim ses oldu. Yoldaşlarından kopmak ve onları kaybetmek, bu çok başka bir duyguydu.

Onların sesini aldıktan sonra "ez ji hevalim" dedim. Sesimi alınca hemen yanıma geldiler. "Arkadaşlar nerde" diye sordular, "vallahı ben uyuya kalmışım onlar gitmiş" dedim. "Bizde yolu karıştırdık, başka yere gittik" dedi esmer, kısa boylu olanı. "Sizde yolunu şaşırın kuryelerimsiniz?" diye sordum. Gülererek "evet" dediler. Bu kadar olurdu ancak. Neyse ki yanımdaki arkadaşlar grupla bağlantı kurdu ve nerde olduklarını sordu, yaklaşık bir saat yol gitmişlerdi. Halende benim yokluğumu kimse fark etmemişti. Yanımdaki esmer kısa boylu kurye arkadaş "sizden biri eksik biliyor musunuz" dedi. Onlarda kendisinden emin bir şekilde "yok" dediler. "İyice bakın, var öyle bir şey" dedi kurye arkadaş. "Tamam" diyerek cihazı kapadılar. Bizde yola çıktık.

Yaklaşık on dakika sonra bağlantı yapıp "doğrudur bir arkadaş eksik" dediler. Benim kayıp olduğumun bu kadar geç anlaşılmış olması tuhafıma gitti. Biraz da kızmıştım tabi, beni nasıl bırakıp gittiler diye. Kendi suçumu da görüyorum ama yine de insan arkasına, önüne bakar. Kim var, kim yok diye. İçimden bunları geçiriyordum. Yaklaşık kırk dakika yürüdükten sonra bize doğru gelen birini gördük. Biraz daha yakınlaşıncı Şiyar yoldaş olduğunu anladık. Biz yukarı doğru çıkarken, oda aşağıya doğru iniyordu. Bize iyice yanaşıncı "yoldaş neredesin, nasıl orada kaldın, ne oldu uyudun mu" diye sorular sorarak durumu anlamaya çalışıyordu. Bende soğuk bir şekilde "hadi ben kaldım, siz niye beni bıraktınız" diye ona çıktım. Tabi görünen kısmı bu, içten içe onu, onları gördüğüm için o kadar mutlu oldum ki, anlatılmaz yaşanılır ancak bu duygu.

Ondan hemen sonra Berwar yoldaş geldi. O da aynı şekilde ama daha bir merakla sordu ona da aynı cevabı verdim ve yerime geçtim. Yürümeye başlamıştık yine, yaklaşık bir saat sonra gece kalınacak yere varmıştık. Yerimize varınca önce biraz dinlendik, sonra yemek yedik. Yerimiz sıcak ve güzeldi. Küçük bir manga olduğu için hepimiz yan yana uzanarak uyuduk. Sabah sekiz gibi uyandım. Kapını önüne çıktım. Evindar yoldaş benden önce uyanmış, kapının önünde oturmuştu. Beni görünce akşam ki olay aklına gelmiş olmalı ki, gülmeye başladı. Bende onunla beraber güldüm.

Sonra “Gule az kalmıştı ki seni İran’a verecektik ha” dedi ve devam etti; “yoldaş şaka maka bir yana, çok kötü oldum inan. Hadi sen uyudun kaldın, biz nasıl anlamadık. İyi olmadı. Birde siz cihazla bağlantı kurunca Berwar yoldaş o kadar kadın arkadaşlardan emindi ki, sürekli erkek arkadaşları sayıp durdu. Tabi bir süre sonra senin olduğun anlaşılınca çok şaşırdı. Bir o kadarda senin arkada ve önünde olan arkadaşlara kızdı. Duyarsızlıklarından kaynaklı.” Onun bu anlattıkları onların cephesinden yaşananların özetiydi. “Doğrudur yoldaş, insan her koşulda dikkat etmeli ama benim suçum da çok. Birde akşam biraz kötü oldum ama inan sizi tekrar görünce o kadar sevindim ki anlatamam sana” dedim mahcup bir şekilde. “Gule işte ona yoldaşlık deniliyor. Her arkadaş için o öyledir. İnsan arkadaşlardan kopunca ve tekrardan onların sesini duyunca, dünyanın en güzel şeyidir bu” dedi.

O böyle konuşunca aklıma Gever’de, ablukada bırakmak zorunda kalığım arkadaşlar geldi. Özellikle Zilan yoldaş. Acaba o da benim, bizim sesimizi çok bekledi mi, bu duygu onda da gelişti mi diye düşündüm. Bu düşünce beni çok üzmüştü. Evet onlarda mutlaka benden bir haber beklemişlerdi. Onlara bir şekilde ulaşmamı çok beklemişlerdi, mutlaka böyle olmuştur diye içimi çektim. “Ne oldu, neden daldın, bir şey mi var” diye lafa giren Evindar beni düşüncelerimden alıkoymuştu. “Yok yoldaş iyiyim, merak etme” dedim.

Bu arada yukarı tepeden bir arkadaş iniyordu. Kısa boylu, esmer biriydi. Bu bizim bir köylüye ne kadar çok benziyor diye içimden geçirdim. Yaklaştıkça daha da benziyordu. “Evindar kim bu arkadaş” diye sordum. “Akşam seni bizim yanımıza getiren arkadaşdır, ismi Xurşit Nemır’dır. Vanlı bir arkadaşdır ben tanıyorum” dedi. “Öylemi bir çağırsana buraya gelsin, sanki bizim köylüdür” dedim. “Tamam” diyerek çağırdı.

Gelen Xurşit yoldaşla selamlaştık. Yanımıza oturdu. Biraz utangaç biri oluğu her halinden belliydi. Başını önüne eğmiş, hiç kaldırmıyordu. “Yoldaş sen nerelisin” diye sordum. “Vanlıyım” “Gevaş mı” dedim. “Evet.” Bizim köyün ismin söyledim “sizin köy Borsı mı” dedim. “Evet, ama lütfen babamın ismin söyleme” dedi. “Gülerek tamam söylemem” dedim. Ben kendimi tanıttıktan sonra çok moral aldı. Biraz sohbet ettikten sonra, işim var diyerek yanımızdan ayrıldı.

Tabi bu arada Evindar yoldaş hemen “akşam Heval Gulan’ı bulan arkadaş, onun köylüsü çıktı” diye genel bir duyuru yaptı. “Şu tesadüfe bakın” diye her kese söyledi. Tabi iş sadece bununla bitse iyi. Taylan ve Şiyar yoldaş bir sürü şey hazırlamıştı bu meseleyle ilgili, benim durumuma göre davranacaklardı. Eğer ben kızmışsam çok fazla üzerime gelmeme kararı almışlardı ama eğer durumum iyi olmuşsa yaptıkları planlamayı hayata koyacaklardı. Birincisi eğer beni bulmazlarsa neler yapacaklarmış, onun planlamasıydı. İkincisi de kaldığım yani uyuduğum o noktaya bir isim bulmuşlardı. İsmi de nokta xewe koymuşlardı. Ben ordayken arkadaşlar kendi aralarında oraya öyle demeye başlamıştı bile. Belki de bundan sonra hep öyle kalacak kim bilir.

Yine Ayrılık

Bu noktada iki gece beraber kaldık. Yol süreci boyunca her arkadaşla sohbetimiz ve güzel anılarımız oldu. Belki burada bu yazıda her arkadaşla yaptığımız sohbeti ve de anılarını tamamen yansıtamadım ama şu bir gerçektir ki, her arkadaş benim yüreğimde büyük bir yer edindi. O kadar zorlu bir süreçten sonra bu arkadaşlarla yolculuk yapmak, onlarla bu güzel anıları paylaşmak hem bana, hem de öbür arkadaşlara çok iyi gelmişti. Özellikle Zerdest yoldaşa o kadar iyi gelmişti ki uzun süre hep onlardan bahsetti. Bir diğeryse, bu yürüyüşü anlamlı kılan şeyin yoldaşlık olduğunu ve yoldaşlık olmadan bu yürüyüşün hiçbir anlamının olmadığını yol sürecinde daha iyi anlamıştım. Asıl mesele yoldaşlarıyla beraber verdiğin mücadeledir. Bu topraklar için verdiğin onur savaşımıdır. Aksi halde bu engebeli ve de zor dağların bir anlamı olmazdı.

Gün boyu sohbet edip, arkadaşlarla resimler çektik. Mümkün mertebe her arkadaşla azda olsa bir sohbetimiz oldu. Yemek ve çaydan sonra arkadaşlar, yola çıkmak için hazırlandılar. Artık yolcu yolunda gerekirdi ama biz olmadan. Biz kalan arkadaşlar patika üzerinde sıraya girdik. Onlarda tam karşımızda sıralandılar. Berwar ve Şiyar yoldaş grup adına bir şeyler söylediler. Bizlerde aynı şekilde duygularımızı dile getirerek, iyi dileklerimizi, beklentilerimizi onlara söyledik. Yürüdükleri bu mücadele yolunda sekeftin diledik. Yol boyu taşıdığım bir bastonum vardı, Evindar ve Şiyar yoldaş, ikisi de talip olmuştu. Şiyar yoldaşın yaşından kaynaklı ona verme kararı almıştık. Son anda onu da vererek, sırayla vedalaşmaya başladık. Bizler durmuştuk, onlar vedalaşarak karşı tavra geçiyorlardı. Vedalaşma bitince arkadaşlar yola çıktı. Onlar tepeyi aşana kadar onları izledik. Tepeyi aşıp gözden yitip gidene kadarda onlara baktım.

Bu arada benim hemşerim de gittiği görevden dönmüştü. Xurşit yoldaşla o gün, uzun bir sohbetimiz olmuştu. Bana başından geçenleri anlatıyordu. Ona “senin soyadın neden Nemır” diye sordum. “Heval Gulan uçak bana kaç defa vurdu ama şehit düş-

medim, ondan bana öyle diyorlar” dedi. Meseleyi anlatınca bile o kadar sakın dile getirdi ki, dikkatimi çekmişti. Bir de bu olaylardan sonra benden rapor istenmiş dedi. Bu rapor zoruna gitmiş gibiydi. Onunla beraber arkadaşların yanına geldik. Ben bu meseleyi onun komutanı olan arkadaşına sordum. “Nasıl olmuş bu olay, kedisi çok sakın anlatıyor, birde sanki ondan rapor alındığı için kızgın gibi” dedim. Oda “yoldaş bakma sen ona, tam bir kuralsızlık yapmış. Uçak onları vuruyor, bu kaçıyor bir taşın yanına oturuyor. Bir daha vuruyor, bu yine kaçıyor. Uçak yine vuruyor. En sonunda bayağı bir uzağa kaçıyor, yorulduğu için bir yerde duruyor ama izin de kaybettiriyor. Bir süre orada bekliyor, sonra canı sıkılıyor ve bir sigara yakıyor. Keşif yine görüyor, bu sefer kendisi vuruyor ama bizim Xurşit yine kurtuluyor. Yani toplam iki kazan, üç roket yiyor ama bir şey olmuyor. E birde bunu üzerine sigara içince, bence raporu hak ediyor” diye sözünü bitirdi. “Evet, bence de hak ediyor. Hata az bile, bak sen şu kuralsızla” diyebildim şaşkınlıktan.

Grubun gidişinden sonra bu noktada iki gün kaldık. Haber gelir gelmez de, geçiş yapacağımız yere gittik. İlk gece pusu olduğu için geçemedik. Geri dönüp arazide kaldık. İkinci gece tekrar gittik. Welat yoldaşta bizimle geldi. Kaçakçıların atlarına bindik, bir solukta tepeyi aşmıştık. Asıl geçiş yerine gelmeden atlardan indik ve ayrı bir yerden kendimizi vurduk. Tehlikeli yeri geçince iki arkadaşla vedalaşarak, yola başka iki arkadaşla devam ettik. Yaklaşık bir saat yürüdükten sonra tekrar atlara bindik. Bu ata ya da katıra binme meselesi ben çok huzursuz ediyordu. Kısa mesafeli yerler için iyiydi ama uzun yollar için insanı mahvediyordu. Ama bu gün gayet iyi gidiyordu.

Yaklaşık iki saat inişten sonra bir yerde durduk. Karanlık olmak üzereydi. Biraz bekledikten sonra bizi Heval Ağrı karşıladı. Çok uzun zaman olmuştu. Onu en son 1999, 2000’lerde görmüştüm. Saçlar kısmen gitmiş, yaş ilerlemişti ama çok iyi ve de morali görünüyordu. Orası çok kalabalık olduğu için pek sohbet etme şansımız olmamıştı. Kadın arkadaşlardan daha önce tanıdığım arkadaşlar vardı. Ruken ve Jiyan. Birde giyaben Arzelen yoldaşı

tanıyordum. Bizleri çok iyi karşıladılar. Onlarla kimi konularda ortaklaşmamız gerekiyordu. Onun için kimi kısa aktarımlar yaptık. Ve onlardan da bilgi aldık. İki gün orada kaldıktan sonra üçüncü gün yola çıktık.

Agri yoldaş da bizimle geldi. Bir yere gittik, orada biraz bekleedik “sana bir sürprizim var” dedi. “Neymiş hele söyle bakalım” dedim. “Yok, kendisi şimdi gelir” dedi gülerek. “Bu sürpriz yürüyebiliyor mu” dedim. “Evet, artı gözleri de yeşil.” dedi. “Tamam, ne olduğunu biliyorum artık. Ya onun neresi sürpriz, ben onu kabul etmiyorum, başka şey isterim” dedim. “Vallahi onunla idare et yoldaş, kadim dostundur ben bilmem. Bana dedi onu mutlaka görmem lazım, onu çok özlemişim.” Bende “ne özlemesi kesin yine bir şey isteyecek, geçen yıllarda kendi şervan kotasını benim üzerimden tamamlamak peşindeydi. Onu iyi tanıyorum” diye takıldım.

Derken oda geldi. Beni görünce o mavi gözleri dolu dolu oldu. Bu süreç bizden çok fazla ortak arkadaş almıştı. Bana ve arkadaşlara sarıldı ve sonra bizi bir eve götürdü. “Burada kalın, akşam geleceğiz” dedi ve gittiler. Akşam gelip bizi başka bir yer götürdüler. Çok iyi bir aileydi. Yemek hazırlamışlardı bizim için. Yemek yedikten sonra Agri ve Hamza yoldaşlarla biraz sohbet ettik. İki kişiyle de uzun yıllardır tanışıyordum ve birlikte güzel anılarımız olmuştu.

Bir konuda Agri beni uyardı. “Gule yanındakine dikkat et, ben çok tanımıyorum ama insanı zorlayan birine benziyor” dedi. “Birde bize aktarım yaparken ben, ‘Gulan Heval yok, sabah oda gelsin, öyle yapalım’ dedim. O da bana dedi ‘ben genel sorumluyum, ona gerek yok.’ Tabi biz ve kadın arkadaşlar onu eleştirdik ama sen yine de çok dikkatli ol” diye tembihledi. “Tamam” diyerek gülümsedim. “Neden gülüyorsun?” diye sordu Agri yoldaş. “sizin geçen sefer ki haliniz geldi aklıma. O zamanda hep böyle korumacı yaklaşırdınız. Hamza yoldaş bazen bizden habersiz, bizi takip bile ediyordu. İş yaparken bize güvenmiyordu.” Bunun üzerine Hamza arkadaş girdi araya “yok, inan öyle değil. Bak koru-

macı yönümüz vardı. Ama inan güvenle alakası yok. Şimdi ki mesele içinde istersen korumacı de, istersen başka şey de ama dikkatli ol diyorum, yoldaşlık görevimi yapıyorum. Kadın arkadaşlarda bu yönlü düşünüyorlardı. Sana söylemediler mi?” kaygılarını gidermek için “söylediler merak etmeyin, zaten ikimiz ayrı yerdeyiz. Beni merak etmeyin, kendinize iyi bakın olur mu?” dedim.

Bu konuşmadan sonra onlarla da vedalaştık. Gece yola çıktık. Atların olduğu yere kadar bize eşlik ettiler. Ev sahibi beni çağırdı, bana “senin atın özeldir, gel bak burada” dedi. Gittim bak tım gerçekten öyleydi. Çok güzel bir attı. “Hamza’nın atı” dedi. “Tamam” diyerek teşekkür etim. Ve atlarımıza binerek yola çıktık.

*Not: 2017, 2018 yılları içerisinde bu gruplardan Şiyar, Ağrı, Çayan, Eylem Rojhilat, Pirdoğan Van Serhet Eyaletinde; Taylan Özgür, Harun Rojhilat, Peyman Mardin Dersim Eyaletinde şehit düştüler. Bizleri Şemdinli de karşılayan Hamza ve Ağrı yoldaşlarda Xakurke’de şehit düştüler.

GEVER'E DÖNÜŞ

Bundan sonraki süreç bizim için daha zor olacaktı. Evet, arkadaşlar gelmiş, birçok soruna kimi çözümlerde bulmuştu. Hem toplumsal saha, hem de askeri anlamda arkadaşlar gelmişti. Bu bir yerde bizler açısından çok iyi olmuştu. Ama bizlerin genel durumundan kaynaklı ve hareket alanımızın bu kadar sınırlı olması, birde o zorlu süreçlerden sadece bizlerin kalması, hem çalışma açısından, hem de duyguda bizi zorlayacaktı. Halkı yeniden toplamak, onlara gelişen bu süreci yeniden anlatmak, kendi eksik ve yetmezliklerimizi ve onların yaşadığı eksik ve yetmezliği onlara kavratmak, hem zaman isteyen bir şeydi, hem de zor olacaktı.

Alana yetişir yetişmez yaptığımız ilk iş, arkadaşlara haber vermek oldu. Yanımıza gelmeleri birkaç günü almış olsa da, onlarla uzun bir toplantı alarak, uzun ve kısa vadeli iki planlama yaptık. Bu arada daha önce arkadaşlarla beraber yapılan planlamayı ve kendimize dönük olan aktarımı da yaptık. Bu aktarımdan sonra, planlama için Gever'i üç bölgeye ayırdık. Birinci bölge Gever Merkez; İkinci bölge Esendere. Üçüncü bölge de havaalanı. Bu üç bölge için bir çalışma sistemi oluşturduk. Ben ve Zerdeşt yoldaş yine yerimize yani Esendere'ye, Yücel ve Berfin'de havaalanına bölgesine geçtiler.

Toplumsal alanda çalışan ama yasal sorunu olmayan bir erkek, iki kadın arkadaşta Gever merkeze geçti. Koordineli bir çalışma yürütmek için birçok konu konuşuldu ve ele alındı. Çıkan planlama birkaç başlık altında toparlandı. Bir; Halka gitmek ve geniş toplantılar almak. İki; Zarar gören halka yardım etmek ve gelen yardımları doğru bir şekilde ihtiyaç sahiplerine dağıtmak. Üç; En önemli şeyde Gever'de şehit düşen arkadaşlarla ilgili geniş bir çalışma başlatmak, durumlarını netleştirmek. Halen kayıp olan arkadaşlar vardı, bir an önce durumlarını netleştirmek gerekiyordu. Şehit ve kayıp arkadaşlarla ilgili olan çalışmayı biz dördümüz, daha iyi ve hızlı yapabiliydik. Onun için bizler bunu üstlendik. Geri kalan çalışmaları beraber yapacaktık. Bu esaslar üzerinden toplantımızı bitirdik ve alanlarımıza geçtik.

Esendere'ye geçer geçmez ilk işimiz, orada bulunan çalışanları toplamak ve onlara planlamayı aktarmak oldu. Birde ben ve Zerdeşt yoldaş yokken olup bitenleri anlamaya çalıştık. Birkaç gün sonra da alanda yer alan Bedran ve Cesur arkadaşları görmeye gittik. Onlara da yaptığımız planlamayı aktardık ve onlarda bize genel bir bilgilendirme yaptı. Şimdiye kadar ellerine geçen bilgileri aktardılar. Bu çerçevede birlikte çalışmaya başladık. Bölgeye dönük birkaç planlama yapıp çalışanların önüne koyduktan sonra, ben ve Zerdeşt yoldaş hemen şehit ve kayıp arkadaşlarla ilgili çalışmaya başladık.

İlk işim Heval Zilan'ı sormak oldu. Birçok iddia vardı onula ilgili. Kimisi diyordu düşmanın elinde, kimisi diyordu çıkmış, kimisi de diyordu halen Gever'deler. Onlarca kişiyle konuştuk, birçok görüşme yaptık. Elimize geçen bütün bilgi ve belgeleri peyder pey harekete gönderdik. Askeri alanı ilgilendirenleri de orda bulunan arkadaşlar verdik. Aylarca bu konuyla ilgili çalıştık ve bilgi topladık. Birçok arkadaşın durumu netleştirdi ama Zilan ve bahsi geçen 9 arkadaşla ilişkin hiçbir bilgiye ulaşamadık. Bize gelen bilgilerde o kadar farklı ve karmaşıktı ki, tek net olan şey Zilan ve yanındaki arkadaşların 20. gününe kadarda Orman Mahallesi'nde olduğuydu. Benim kendi tahminimde bu yöndeydi. Yani Orman Mahallesi'nde kaldıklarıydı.

Düşman bir şekilde onları orada şehit etti ve orada bir yere gömdü diye düşünüyorum. Çünkü daha önce orayla ilgili düşmanın kimi yazıları elimize geçmişti. Direniş tarihine kısa bir zaman kala bizim elimize bir düşman kepçesi geçti. Arkadaşlar el koyarak mahalleye getirdi. Bu elimize geçen çok iyi bir fırsattı. Aylardır iklim şartlarından kaynaklı kazamadığımız tünellerin yerine, devasa hendekler kazdık. Ancak bu şekilde düşmanın gelişini durdurabilirdik. Kazılan hendek ve kanallar daha çok Orman ve Kışla mahallesinde oldu. Bu hazırlıktan kaynaklı arkadaşlar Orman Mahallesi'ne gitmiş olabileler diye düşündüm. Çünkü her yer düşse bile, uzun bir süre orada direnebilirlerdi diye düşünüyorum. Bir diğer şeyde, düşman kendi sayfalarından birinde "bizler

onları, o hendeklere gömeriz” diyorlardı. Birkaç isim vardı. Bunlardan biride Heval Zilan’dı. Bundan kaynaklı tüm o belirsizlikler içinde bir bilgiye ulaşmak, her anlamda zordu.

Yaşadığım Vicdan Azabı

Bu süreç başlarken, her birimiz bu sürecin ağır bir bedeli olacağını iyi biliyorduk. Yan yana geldiğimiz her an, bu devrimin zorluklarını ve güzelliklerini konuşuyorduk. PKK mücadelesi ve ondan önce de, Kürtler her anlamda savaşmış ve birçok zaman en ağır bedeller de vermiştir. Özellikle PKK hareketinin bu kadar büyümesi ve halk hareketine dönüşmesi, öyle kolay bir durum olmadı. Defalarca bu hareket bitirilmek istendi ve büyük tasfiyelerle yüz yüze bırakıldı. Aslın da bitirilmek istenen, baştan beridir PKK şahsında Kürt Halkıydı. Önder APO sahsında PKK hareketi, onun şahsında da Kürtler bir şekilde bitirilmek istendi. Ama bu faşist düşmanın unuttuğu bir şey vardı. Bu mücadele sıradan bir isyan ya da tek başına bir başkaldırı değildi. Tamamıyla var olma ve sonuna kadar direniş mücadelesiydi.

Hepsinden önemlisi de bu mücadele bir irade ve inanç mücadelesiydi. Amed Zindanında başlayan ve günümüze varan bir irade ve inanç savaşıydı. Bunun en büyük örneklerinden biride bu süreçte yaşanıyordu. Varto, Sur, Cizre, Silopi, Nusaybin, Şırnak, Hezex, Bağlar ve son olarak ta Gever’de yaşanan buydu. İnsanlar kendi toprağını, varlığını ve özgüllüğünü korumak için, özelde bu kentlerde, genelde tüm Kürdistan’da büyük bir irade savaşı veriyordu. Onlarca Kürt kadın ve erkeği kendi canını, var olma mücadelesine feda ediyordu.

Neden irade savaşı diyorum? Bir taraftan dünyanın ikinci gücü olan NATO ülkesi Türk Devleti ve çeteleri, diğer tarafta ise kendi ana yurdunu korumaya çalışan bir halk vardı. En gelişkin silahı keleş olan bu halkın çocukları günlerce, aylarca bu faşist işgalci güçlere karşı savaştı. Neyle ve nasıl savaştı. Asıl mesele buradadır. Uçaklara karşı canlarını kalkan yaparak, tank ve toplara karşı hendek ve bariyer kazarak, en güçlü silahlara karşı keleşleriyle.

Eğer sıradan bir karşılaştırmaya gidersek, böyle bir savaş asla kazanılmaz ama bizler hiçbir zaman kendi gücümüzü düşman gücüyle ölçmedik. Çünkü bizim asıl gücümüz, fiziki ve askeri gücümüz

değildir. Evet, bunlarda belirli bir yere kadar etkilidir. Ama asıl mesele bizim savaşımımız irade ve inanç savaşıdır. Bundan kaynaklı Gever gibi bir yerde, yirmi bin asker ve yüzlerce zırhlı araç, o kadar tank top a karşı sadece yüz kişi vardı. Bizim hareket olarak her zaman inandığımız şey şudur. Yüz kişinin güçlü irade ve inancı, binlerce asker ve polise bedeldir. Ve bunu defalarca kanıtlamıştır bu hareketin militanları.

Tam bu noktada benim vicdanım bana inanılmaz bir baskı uyguluyordu. Bu kadar büyük bir güce karşı günlerce savaşmış, her şeyini ortaya koyarak bile bile kendisini feda etmiş onlarca yoldaşın cansız bedenler “kimsesizler” mezarlığında.

Yılarını bu halka ve bu harekete vermiş Zilan yoldaş ve onun dokuz yoldaşının cenazelerine halende ulaşmış değiliz. İşte zor olan bu yoldaşlarımın verdiği mücadeleye cevap olamama durumudur. Beni kahreden asıl mesele budur. Ben Gever’den çıkarken Zilan yoldaşı görmedim, şimdide onun durumunu netleştiremiyordum. Sadece o değil, onlarca arkadaş vardı. Düşman kimsesizler mezarlığına koymuştu. Her biri bu direnişte gecesini gündüzüne katarak çalışmışlardı. İnanılmaz bir irade ve inanç gösterdiler. Kimi zaman eksi yirmi derecede, günlerce karın altında mahallelerini korudular. Ama şimdi onların bir ismi bile yok, beni zorlayan şey budur işte.

Şehit düşen bu isimsiz kahramanlardan bir kaçına kısa da olsa değinmek istiyorum. Çünkü kimi arkadaşlara değinilmezse bu çalışma eksik kalır. Zaten biraz da bildiğim kadarıyla şehit yoldaşlarımı anlatmak için böyle bir çalışmayı düşünmüştüm. Çavreş arkadaş, Viyan Amed arkadaş, Mezra Gever arkadaş, Axin Adar arkadaş, Serhıldan arkadaş, Bawer Gever arkadaş, Doktor Rızgar arkadaş, Doktor Azad arkadaş ve Kamuran arkadaş bu süreçte anılmayı hak eden isimsiz kahramanlardı. Hepsini olmasa da kimi arkadaşlara ilişkin yaşadığım kimi anıları paylaşmak istiyorum.

Viyan Amed

Ben Gever'e geldiğim zaman en fazla bu arkadaştan bahsedilirdi. İlk abluka sürecinde bu arkadaşta buradaymış. HPG kendi gücünü bir süreliğine geri çekince Viyan arkadaşta gitmişti. Onu adedik bir arkadaştı. O bir şeyi kafasına koydu mu mutlaka yapardı. Gençlerimizi ondan saklardık, onlarla çok güzel anlaşırdı. Her daim korkardık, ikna eder götürür diye." Kimileri böyle anlatırken, bazıları da daha komik bir mizahla anlatırdı. Hiç unutmam bir amca ondan bahsederken "wi kıçami, ew agir bu agir, PKK çawa ber wi idare dike" diyordu. Aslında amca bilmeden bir gerçeği dile getiriyordu. PKK hareketinde gerçek anlamıyla ateş olmak gerekiyordu. Özellikle kadın arkadaşlar için bu çok daha geçerliydi. Bu gerici sisteme karşı direnirken bir kadın olarak, her anlamda ateş gibi olmazsan nasıl başa çıkılır. Tabi amca bunu bilmiyordu.

Evet bende bu amcaya katılıyorum. Viyan yoldaşı ikinci kez Gever'e geldiğimde gördüm. Gerçek anlamıyla ateş gibiydi. Zeki, girişken, pratik, coşkulu ve de çok duyarlı bir arkadaştı. Yaptığı çalışmaya tüm benliğiyle kendisini katardı. Tabi bunu yaparken bazen yöntem hataları da olurdu. İşte bu noktada kimi zaman halk onu eleştirirdi. Ama o bu durumu kendisine bir güç olarak ele alırdı ve ona göre yaklaşırdı.

Ben her Cumhuriyet Mahallesine gittiğimde mümkün mertebe onlara uğrar ve onlarla azda olsa zaman geçirirdim. Bir iki defa bu konuda beni eleştirdiği de olmuştu. Onların yanına çok fazla gitmediğimi, oradaki halkla ilgilenmediğimi ve bu konuda daha dikkatli olmam gerektiğine dönük. Tabi ben her ne kadar kendi açımdan haklı olsam da, onunda haklı olduğu yönler vardı. Çalışma bölgesi olarak orada Yücel vardı ama bir kadın arkadaş olarak benim onları daha sık ziyaret etmem gerekirdi. Birkaç defa bunun özeleşirsini bizzat kendisine vermiştim. Hatta bir gün Beritan yoldaş bu duruma şahit olmuş ve bana destek vermişti.

Cumhuriyet Mahallesinde onların bir yeri vardı. Kadın arkadaşların yeriydi. Bir gün onlara uğramak için gittim. Eve girdi-

ğimde Mezra, Axin, Rozerin, Viyan ve Beritan yoldaş, birde ismini hatırlamadığım birkaç genç kadın arkadaş vardı. Ben içeri girer girmez hep birlikte başladılar “yoldaş sen buralara nasıl geldin, seni gören cennete gidiyor, sen o mahalleden çıkmaz oldun, bak halkın çok eleştiresi var” ve daha birçok şey. Neye uğradığımı şaşırmıştım. Ben birkaç savunma hamlesi yapsam da bir işe yaramadı. Tam teslim olmak üzereyken araya Beritan yoldaş girdi. “İnsaf yoldaşlar bir insanın üzerine bu kadar da gidilmez ki. Tamam anladık fazla gelmiyor, bende size katılıyorum. Ama onun açısından da bakmak lazım değil mi? O tek başınadır. Yerelden birkaç arkadaş yanında var ama yinede koca kent, nasıl yetişsin ki. Birde bu halk sadece ona ait değil ha, size de ait” dedi. Onun bu sözlerinden sonra Rozerin yoldaşın getirdiği çayımızı içtik. Benim keyfime diyecek yoktu tabi. Onlarla en uzun sohbetimiz olmuştu beklide. Beritan yoldaş bana destek vermişti ama kesinlikle haklıydılar. Belki onlar şaka yaptı ama gerçeklik payı da çoktu. Birkaç saat onların yanında kaldıktan sonra, benle Beritan yoldaş Halk Evine doğru yola çıktık.

Mezra Gever-Axin Adar

Mezra ve Axin yoldaşlar birçok zaman beraber gezerlerdi. Onlarla da çok fazla çalışma şansım olmadı. Gelişen bu direniş sürecinde zamanla yarış halinde olduğumuz için, bu yoldaşlarla çok fazla zaman geçiremedim. Birçok defa onların olduğu bölgeye gitmeme rağmen ya onların işi vardı, ya da benim acelem vardı. Onları tanıdığım kadarıyla, ikisinin de yaşları çok büyük olmamasına rağmen çok olgun arkadaşlardı. Hem Mezra'nın gençlerle olan ilişkilerindeki, hem de Axin'in halkla olan ilişkilerindeki olgunluk ve de hoş görüyü görmek çok ta zor değildi. Bunun yanında kendi biriminde ki arkadaşlara olan yaklaşımları insanı gerçek anlamda etkiliyordu. Hem yaşamsal ilişkilerde, hem de eğitme düzeyleri örnek niteliğindeydi. Kendi kişiliğindeki bu erdemi, birimlerindeki arkadaşlara da vermişlerdi.

Bir diğer şeyse onların emekçi yönüydü. Ablukanın başlamasına çok az bir zaman kala, benle Zerdest yoldaş bir grup güvenilir arkadaş alıp onlara yardıma gittik. Bizi ilk olarak Viyan yoldaş karşıladı. Daha sonra Mezra yoldaş yanımıza gelerek “siz bize yardım edin, Rozerin onların yaptığı tünel bitmek üzere, onu için burası daha önemli” dedi. Bizde tamam diyerek onların yanına gittik. Tünelin kazıldığı yere geldiğimizde kazılan mesafeye baktım, çok uzun bir mesafeydi. Şimdiye dek o kadar zorlanmalarına rağmen, hiçbir şekilde bize yansıyan bir sıkıntı ya da talepleri olmamıştı. Mezra, Viyan, Rozerin. Şimdi dönüp bakınca keşke onları daha fazla tanıma şansım olsaydı diyorum.

Kamuran Gever

Kamuran arkadaş aslen Diyarbakırlı bir arkadaştı. Ona Kamuran Gever dememin nedeni de onun Gever'e olan bağlılığı ve sevgisiydi. Aslen Diyarbakırlı olan Kamuran arkadaş, sistem okulunu bitirip öğretmen oluyor. Gever'e ataması olduğu zaman da Okul Müdürlüğü görevini yapıyor. Bu şekilde Gever'e ataması çıkıyor. Buraya geliş sürecini kendisi anlatmıştı bana.

Uzun uğraşlar sunucu Cumhuriyet Mahallesinde kadın çalışmaları için bir yer bulmuştuk. Yıllardır Gever'de gelişen toplumsal so-

runlar, direniş sürecinde inanılmaz bir şekilde kendisini dışa vurmuştu. Her gün onlarca sorun bize geliyordu. Bir grup arkadaş sadece bu tür işlerle ilgilense de baş edemiyordu. Bundan kaynaklı ben ve Nuran, bu tür toplumsal sorunlarla da ilgilenmek zorunda kalıyorduk. Tabi Nuran gidince ben tek kalmıştım. Bulduğumuz ev, Zengin yoldaşın amcasının eviydi. Zengin yoldaş yerel çalışanlardan biriydi, süreç sonuna kadar her zaman bizimle olan bir arkadaştı.

Kadın çalışması için tuttuğumuz ev iki katlı bir yerdi. Bizimle ekonomik olarak çalışan kadınları oraya getirmek pekte kolay olmamıştı. Onlar çarşıda bir yer tutmak istiyordu. Ama kadınlar sorunlarını çarşı merkezine taşımadığı için, mahalle arasında olması daha doğru olur üzerinden bir görüş birliğine varmıştık. Bir gece orada işim vardı. Kimsenin olmadığı bir saatte oraya geldim. Aşağı katın ışıkları yanıyordu. Bir an hırsız girmiş diye düşündüm ama kısa bir zaman sonra, orada bir şeyimiz yok ki diyerek bu fikrimden vazgeçtim. Bir süre orada durup baktım. Kısa bir süre sonra Zengin ve Kamuran yoldaşlar, ellerinde poşetler oradan çıktılar. Kendimi onlara göstermeden, yakında bulunan Zengin yoldaşın evine gittim.

Çok sıcak ve cana yakın bir ailesi vardı. Küçük bir kızı vardı, yeni dünyaya gelmişti, ismi de Arin'di. Arin daha bir iki aylıktı. Ben Zengin yoldaşın eş ve çocuklarıyla biraz zaman geçirene kadar oda eve geldi. "Merhaba Gulan yoldaş, hoş geldin" diyerek sevincini yansıttı. "Teşekkürler yoldaş, durumun nasıl? Birkaç gündür görüşemiyoruz, var mı bir sıkıntı?" diye ağzını aradım. Ben onun huyunu artık öğrenmiştim. O kadar iyi niyetliydi ki, kimseye hayır demeyi bilmezdi. Her kese evet derdi ama kimi şeylerde onun elinde olmadığı için, verdiği sözlerin altında kalırdı. Onun bu durumundan kaynaklı defalarca ona kızmışımdır. Belki kimi zaman kalbini bile kırdım. Ama yine de yapardı. Onu çok severdim ama bu durumu, beni bile çileden çıkartırdı.

Biraz konuştuktan sonra daha fazla saklamadan "yoldaş sizin evin alt katına Kamuran Heval bazı şeyler koydu, haberiniz olsun" dedi. "Hı tamam, peki ona anahtarı kim verdi" diye sordum. O bu soruyu hiç beklemiyordu. Biraz düşündü, sonra cevap verdi. "Yoldaş özür dilerim, benden bir yer istedi. Bende kıramadım, ne yapayım" diye cevapladı mahcup bir edayla. "Peki, sence kadın kurumu için

uygun olur mu" dedim. "Hayır olmaz" dedi. "Tamam o zaman yarın orayı boşaltsınlar" dedim.

Öbür gün gidip Kamuran yoldaşla konuşuyor. Kamuran yoldaş olmaz diyor. Öğlen saatlerinde ben çadırda oturmuş, Mahmut yoldaşla derin bir sohbete dalmıştık. Bir baktım Zengin yoldaş geldi. "Gulan yoldaş o iş olmadı, ben söyledim ama Kamuran yoldaş kabul etmedi" diye durumu izah etti. Mahmut "hangi iş olmaboş ver, Gulan yoldaş biliyor" diye geçitirdi. Onun haline baktım, sonra "tamam gel otur, ben halederim, ama sen bu konularda hep böyle yapıyorsun" dedim. "Haklısın ne yapalım, bir kere oldu artık" diyince hepimizi bir gülme aldı.

Orada bir süre daha kaldıktan sonra benle Mahmut, Kamuran yoldaşa doğru yola çıktık. Ona yolda giderken durumu anlatım. İkimizde bu duruma bayağı gülmüştük. Mahalleye gidince Mahmud'un bir işi vardı, oraya gitti. Bende Halk Evine, Kamuran arkadaşı görmeye gittim. Oraya varınca arkadaşlardan Kamuran arkadaşı sordum. Bir iş olduğunu, bu akşam gelmeyeceğini söylediler.

Az sonra Alişer yoldaş gelmişti. Beni görür görmez gülmeye başladı. Selamlaştık. "Sen Kamuran yoldaşı arıyorsun değil mi?" diye sordu muzipçe. "Evet nerden bildin" dedim. O'da "sabah burada kimi görse sıkı sıkıya tembihliyordu. Gulan arkadaş gelirse yok deyin, bu gün gelmeyecek deyin." Gülme beni de tutmuştu. "Tamamda ben Kamuran arkadaşı çok fazla tanımıyorum, o niye böyle bir şey yapmış ki" dedim. "İşte sorunda orada. Rubar, Serdar, Doktor Azad ve İslam yoldaşlar buradaydılar. Zengin gelince, sen orayı boşaltsın demiştin, Kamuran yoldaş daha kimse bir şey demeden "boşaltmam" dedi. Tabi Zengin yoldaş gidince hepsi bir olup seninle ilgili bir sürü şey Kamuran yoldaşa anlattılar. Gulan yoldaş çok sert birsidir, sen çok yanlış yapmışsın, o bu konularda çok kötüdür, seni çok fena eleştirir, bizce sen ona hiç görünme, onun sağı solu bel olmaz ve daha bir sürü şey." Şimdi durum anlaşılmıştı. "Daha sonra uğrar, onunla konuşurum. Sen ona geldiğimi söyle olur mu" diyerek güldüm.

Daha ben lafımı bitirmeden içeri Kamuran yoldaş girdi. Çok rahat bir şekilde selam verip oturdu. "Yoldaş benim adım Gulan, ben seni arıyordum" deyince öylece bana baka kaldı. Meğerse beni tanı-

mamış, ondan kaynaklı öyle rahatça oturmuş. Bir süre güldükten sonra ona durumu izah etim. Çok fazla beni anlamak istemese de "tamam" dedi.

Şehit Kamuran

Halkla Yapılan Toplantılar

Çalışan arkadaşlar her gün bir ya da iki köyde toplantı hazırlığı yapıyordu. Ben ve Zerdeşt yoldaşta gidip bu toplantılara katılıyorduk. Kimi zaman beraber, kimi zaman da ayrı köylere gidiyorduk. Onu dışında yaşamın normalleşmesi içinde toplumsal kimi sorunlarla ilgileniyorduk. Bu arada Mahmut yoldaşta Gever direnişi sona erince oradan çıkmış ve bir şekilde yanımıza gelmişti. Günlerce bu arkadaşlarla köyleri dolaştık, ziyaretlerde bulunduk ve geniş halk toplantıları aldık. Hem genel, hem de kadın.

Yapabildiğimiz yerlerde gençlik içinde kimi toplantılar yaptık. Ya da birebir görüşmeler aldık. Toplantıların iki temel konusu vardı. Eleştiri ve özeleştiri. Halka karşı ciddi anlamda bir özeleştiri yapıyordu. Bununla beraber halkın kendi hatasını da görmesi, ona göre yaklaşması gerektiği kavrattılıyordu. Özellikle kadın toplantılarında, bundan sonraki süreçte Gever Halkına her anlamda yardım etmeleri gerektiği, o halkı bir kere daha yalnız bırakmamak gerektiği konusunda ciddi anlamda tartışmalar yürütüldü. Halka bu şekilde gitmek birçok anlamda iyi ve verimli de oldu.

Bu toplantılardan birine giderken yaşlı bir amca bana bir şey söyledi. Bu toplantı geneldi. Yaklaşık yetmiş kişi katılmıştı. Birçok kışı sırayla konuştu, kimi eleştirdi, kimi her şey bizim suçumuz dedi. Ama o amca söz hakkı alarak, ağzına gelen her şeyi bize söyledi. O kadar kızgın ve öfkeliydi ki, ben karşısında hiçbir şey diyemedim. Söyledikleri çok ağırdı. HDP için ağzına geleni söyledikten sonra, PKK için şöyle dedi. “PKK Gever’i koruyamadı. Bizim güvenimizi boşa çıkardı. Ben ona kırıgını, hatta kızgını” dedi. Sıra harekete gelince biraz yumuşatsa da hala çok fazla kızgındı. Onun konuşmasından sonra bir ara verdik.

Ben o amcayla konuşmadan bir değerlendirme yapsaydım, o bu kızgınlıkla bu toplantıyı boşa çıkarabilirdi. Arada amcaya bir çay alarak yanına gittim. Söylediği sözlerden kaynaklı bazı köylüler onu köşeye sıkıştırmış, yanlış olduğunu, geri alması gerektiğini söylüyorlardı. Beni görünce hemen oradan uzaklaştılar. Amcanın yanına oturmak için ondan izin istedim. Başını olur anlamın-

da salladıktan sonra, yanına oturup çayını verdim. Aldı ve bir yudum içti. “Amca sana bir soru sorabilir miyim?” dedim. “Evet, sorabilirsin” dedi. “Neden bu kadar kızgınsın, senin evini biz değil düşman yıktı. O kadar arkadaşı düşman şehit etti, Gever’i düşman yıktı. Yani Erdoğan yaptı bunu, neden ona kızgın değilsin” diye sordum. “Bak kızım ben seksen yaşında, aksi bir ihtiyarım. Seksen yılımı bu düşmanla yaşadım. Nice Erdoğanlar gördüm. Ama sizin bilmediğiniz, anlamadığınız şey şu; insan sevdiğine, değer verdiğine ve güvendiğine kızar. Bana diyorsun ‘Erdoğan düşmandır, evini yıktı, niye ona kızmıyorsun.’ Ben düşmanıma kızmam, zaten yıllardır yakıp, yıkıyor. Düşmandır zaten yapıyor. İnsanın kimden beklentisi varsa ona kızar. Benim yaşama sebebim olan düşman değil, PKK’dır. Elbette ki ona kızacağım. Sende gidip bu söylediklerimin hepsini arkadaşlara aktaracaksın söz mü” dedi. “Tamam amca söz” dedim ve ellerinden öptüm. Toplantı başlarken amcanın aslında neden bu kadar kızgın olduğunu da halka açıkladık. Bu ve buna benzer kimi şeyler de yaşadık. Ama ağırlıkta ki düşünce, ‘biz hareketi, arkadaşlar yalnız bıraktık. Bizim suçumuzdur’ deniliyordu. Ve bu temelde özeleştiri veriliyordu.

Bu şekilde yaklaşık beş ay orada çalışma yürüttük. İstenilen düzeyde olmasa da kimi yargıları kırmayı başardık. Halkın tekdardan kimi şeyleri konuşmasını ve kendi gerçekliğini görmesini sağladık. Tabi bunlarla beraber bizlerde birçok eksik ve yetersiz yanımızı gördük. Bir PKK militanının nasıl olması gerektiği ve kendi kişiliğinde bu hareketi ve Önderliği nasıl temsil etmesi gerektiğini iyi gördük. Bizim yaptığımız yanlışların bir harekete ve halka nasıl mal olduğunu çok net bir şekilde gördük.

YPS'NİN İLANI

YPS'nin ilanı için Şubat'ın başında bir hazırlık yapıldı. Bu hazırlık resmi ilanın yapılması için değildi. Görüntüleri çekilip hazırlandı. Uzun süreli bir ablukanın ne zaman başlayacağını bilmediğimiz için, bir ön hazırlıktı. Bunun hazırlığı YPS tarafından yapılmıştı. Son bir gün kala benimde haberim oldu. Hazırlık çekimleri yapıldığı gün bizlerde orada yer aldık. Çekimler özellikle gece yapıldı. Gizli olması açısından, kapalı bir evin bahçesinde yapıldı.

Çekimler esnasında bir yurtsever kendi evinin camından görüntüleri çekmişti. Daha sonra Avrupa da bulunan bir akrabasına yollamıştı. Bunu kötü bir niyetle yapmasa da sosyal medyada paylaşmıştı. Bu şekilde düşmanın eline geçmişti. Bizim bundan haberimiz yoktu. Yaklaşık on gün sonra basın çalışmasında yer alan N. arkadaş acil beni çağırdı. Yanına gittim. Panik olmuş bir şekilde bana MİT'in sayfasını gösterdi. Bizim çekimlerimiz MİT'in eline geçmişti. Şöyle bir haber yaymışlardı. PKK, Yüksekova'da kamp kurmuş, askeri kamp kuran PKK, orada bulunan askeri üslere saldırı hazırlığı yapıyor. Haber bu şekildeydi.

İlk bu görüntüler çekilirken bizim toplantıda gündem olmuştu. Biz birkaç kişi yayınlansın demiştik. Ama arkadaşların çoğunluğu 'hayır şimdi değil, daha sonra yayınlansın' dedi. Onun için abluka zamanında bu görüntüler basına verilecekti. Durum böyle olunca bir daha ele alındı. Düşmanın direk PKK olarak işlemesi kimi sıkıntılar yaratır üzerinden, YPS olarak basına vermek zorunda kaldık.

O zamanda özellikle Şehit İslam ve Şehit Zilan 'vermeyelim, düşman buna göre bir hazırlık yapar' demişlerdi. Ama artık geç olmuştu. Ve örgüt açısından ilan etmemiz gerekiyordu. İlandan sonra düşmanın bu sayıya ve güce göre bir hazırlık yapacağını, hepimiz iyi biliyorduk. Ve öylede yaptı. Yaklaşık yirmi bin asker, yüzden fazla zırhlı araç ve onlarca keşif araçları getirildi. Askeri anlamda ciddi bir hazırlık yapan düşman, bu kadar çabuk Gever'e

gireceğini planlamamıştı. Fiziki olarak düşman çok güçlü olabilir. Ama irade anlamında çok zayıftı. Gever gibi bir yerde bizim hazırlık düzeyimiz iyi olsaydı, yönetim arasında ki yaşanan sorunlar olmasaydı ve en önemlisi de halkı orada tutabilseydik, bu devrim sürecini zafere götürmek kaçınılmaz olacaktı.

Kürdistan'ın genelinde olduğu gibi Gever'de de birçok eksiklik vardı. Gelişebilecek bu devrim sürecini geri çeken anlayışlar çok fazlaydı. Bu sadece Gever'de yaşanan bir durum değildi. Genel Bakur sahasında kendisini legal siyasal mücadeleye ve barışa endeksleme durumu vardı. Bu sürece inanmama kadroda en üst düzeyde yaşanıyordu. Bakur sahasının yaşadığı yanılgılı barış anlayışı, onu savaş gerçekliğinden uzaklaştırdı. 2013 yılından sonra kimse tekrardan yeni bir savaşı hiç düşünmedi. Önderliğin bir görüşme notunda şöyle bir değerlendirmesi vardı. "Kürtler savaşla yaşamayı öğrenmeli." Bizim bundan anladığımız ne oldu. Düşman dize gelmiş, artık barış olacak, onun için savaşla yaşamak fikri bizden uzak kalsın. Bir gün lazım olursa döner bakarız. Bizim anladığımız buydu. Ya da belki de istediğimiz buydu.

Ben 2011 de kısa bir zaman zindanda kaldım. Orada bir anlayış vardı. Eski arkadaşlara "yönetime neden girmiyorsun" diye sorulunca, "ben yorgunum" diyordu." Şimdi yaşadığımız şeyde bu. Biz yorgunuz. Savaşa yaklaşımımız bu. Artık barış olsun savaştan yorulduk. Bizim Bakur'da yaşadığımız durum yorgun devrimcilik durumuydu. Bunun sonucunda düşmana inanmak varsa da. Düşman gerçeğin bilinmiyoruz, tanımıyoruz, onca tecrübemiz varken halende düşmandan beklentilerimiz var. Bir insanın beklentisi kimden olur, inandığı birinden. Biz halen bu düşmanın bizler için bir şeyler yapacağına inanıyoruz. Dilde bunu ifade etme sekte, pratiğimizin dili bu oluyor.

ÇALIŞANLARA DÖNÜK

Ben Gever'e gelince, yaklaşık yirmi arkadaş çalışmalarda aktif bir şekilde yer alıyordu. Bu arkadaşlardan bir kaç dışında büyük çoğunluğu, başından sonuna kadar her anlamda bu sürecin içinde oldular. Eksik ve yetersizliklerine rağmen, her anlamda kendilerini geliştirecek bu devrim sürecine kattılar. Kiminin evinde ekmegi yoktu ama gece gündüz durmadan çalıştılar. Bu süreci anlama konusunda kimi zaman zorlansalar da, dışında durmadan, içinde kalarak anlamaya çalıştılar. Onlarla beraber bu sürece dönük güçlü bir özeleştirme verdik. Vermeye devamda edeceğiz ama ben her şeye rağmen bu arkadaşlara selamlarımı yollamak ve onlara teşekkür etmek istiyorum.

Çünkü onların ortaya koyduğu gerçek bir yurtseverlikti. Yurtseverlik görevlerini layıkıyla yerine getirdiler. Bu arkadaşların çoğu şu an kaçak bir yaşam sürüyor. Bazıları da cezaevlerinde düşmana karşı direniyor. Belki sürecin onlardan istediği şeyleri tamamıyla yerine getirmedi ama içinde yer aldılar ve bu süreçten kaçmadılar. İsimlerini güvenlikten kaynaklı yazamıyorum. Ama hem onlar, hem Gever Halkı onların kim olduğunu iyi biliyor.

SONUÇ

Sonuç olarak Gever’de bir yıl bir ay kaldım. Gever’e giderken yaşadığım mutluluk ve heyecan kimi zaman azalsa da, daima içimde diri kaldı. Gever’de öğrendiğim ve bana güç katan çok şey oldu. Aynı zamanda çok üzüldüğüm ve çok acı çektiğim bir yerde oldu. Bir diğer şeyse yaşamım boyunca kendimi gelişen bir devrime sürecine bu kadar yakın hissetmemiştim. Şehit Mizgin’in deyimiyle “peşinden koşmuyordum. İçinde akıyordum.”

Evet, bizler bu devrim zamanının içinde akmalıydık. Peşinden sürüklenmek değil. Bizlerin temel olarak yaşadığı sorun bu devrimin olacağına hiçbir zaman inanmamamız oldu. Gördük, duyduk, hissettik, hata dokunduk, bizim dokunuşlarımızı hissetti bu devrim ama tüm bunlara rağmen inanmadık. Bizler inanmadığımız için devrimde olmadı. Evet, bizler bu devrimi kaçırdık. Her şekilde hazır olan bu devrim, bizim eksik ve yetmez yanlarımızdan kaynaklı başarıya ulaşamadı. Bunun temel nedeni de inançtı. Devrime inanmayan bir kadro gerçekliği vardı. Devrime inanmayan bir militan, devrimin öncüsü de olamaz. Bununla beraber inancı güçlü olan arkadaşlarda vardı. Devrinin olacağına inanan ve bu uğurda canını veren arkadaşlarda oldu. Bu çok değerliydi. Çokta anlamlıydı.

Ama bir devrimde koşullar çok önemlidir. Bir savaşçı, bir gerilla, bir kadro, bir çalışan, ya da bir yurtsever hiçbir şekilde fark etmez. Her açıdan devrim koşullarını iyi bilmeliyiz. Önderliğin ve partimizin Bakur’da geliştirmek istediği devrim, halkla olabilecek bir devrimdir. Peki, bir militan halkını tanımıyorsa, onun koşullarını bilmiyorsa nasıl onula beraber devrim yapacak. Halkın geçim kaynağından tutalım, güvenliğine, sağlığından tutalım, barınma sorunlarına kadar, zihniyetinden tutalım, örgütlemesine kadar her açıdan bu halkın ihtiyaçlarını karşılamak gerekir ve en önemlisi halkını tanımak gerekir. Onu ne yaşadığını, nasıl yaşadığını bilmek ve ona göre yaklaşmak gerekir. Kısacası onunla bir olmak gerekir. Ama bizim yaptığımız bu değildi. İşimize gelince “neden gelmiyorsunuz, sizde bizim gibisiniz” dedik. Ama işimize gelme-

yince “siz bilmesiniz, biz daha iyi biliriz” dedik. Bunu Gever sürecinde onlarca defa gördüm ve kendimde yaptım.

Halka karşı yetersiz kaldığım yer, sorunlarına cevap olamadığım yerdi. “Öyle değil yoldaş, siz yanlış biliyorsunuz” dedik. Belki konumuzla alakası yok ama bir örnek vermek istiyorum. Bir gün direniş çadırında oturmuş arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Birden bire bir adam içeri girdi. Başından aşağıya kanlar akıyordu. Elleri kan içindeydi. Bağıra çağıra yanıma geldi. “Ben bıktım artık, şiddet yapmak istemiyorum” dedi. Çevresinden birine şiddet mi uygulamış, bunu anlamak için yanına gittim. Onun benim üzerime geldiğini gören arkadaşlar ayaklandı. Şehit Serdar yanıma geldi. Durumu anlamaya çalışıyorduk. “Ne oldu, neden bağırıyorsun” diye sordum. “Yoldaş benim karım her gün beni dövüyor. Bak başımı kırdı. Elimi kanattı. Beni kurtarın” dedi. Onu bu anlattıklarına hazır değildim. Toplum çalışmasında yıllarca çalıştım. Buna benzer sadece bir olay görmüştüm. Onun için ne cevap vereceğimi bilemedim, şaşırdım kaldım.

Genelde kadınlar şiddete uğrar ve yoğunlaşma onun üzerinedir. Adama “tamam yoldaş evine git, biz geleceğiz” dedim. “Yok, eve gidemem, beni yine döver” demesi üzerine. “Ya hep siz mi dayak atacaksınız, birazda siz dayak yiyin” dedim. Benim bu sözümünden sonra adam gitti. Bu konu arkadaşlar arasında dalga konusu olsa da, ciddi bir sorundu. Benim bu yaklaşımım, kendisini toplumda yaşanan sorunlar karşısında her anlamda sorumlu görme ve toplum sorunlarına cevap olma açısından yetersiz ve duygusal bir yaklaşımdı. Toplum çalışması yürütmek, her anlamda güçlü, iradeli ve toplum sorunlarına çözüm gücü olmaktır. Yetersiz bir kadro toplumu nasıl örgütlerdi. Bende ortaya çıkan şey buydu.

Evet bu durum halkta yaygın yaşanan bir durum değildi. Bir erkeğin bu şekilde eşinden dayak yemesi, alışıldık bir durum değil. Ama benim verecek bir cevabım olmadığı için, geleneksel bir bakış açısıyla yaklaştım. Bu neyi ortaya çıkardı. Toplumu tanı-

mamayı. Toplumu tanıyan biri, toplumdaki bireyin neler yaşadığını da bilir ve ona göre çözüm gücünde olur.

Bu örnek sadece bir sorunu ortaya koyabilir ama bizim yaşadığımız sorun çok daha ciddidir. Toplum içerisinde yaşanan onlarca şey var ama biz bunları çok bilmiyoruz. Toplumu tanımıyoruz. Esas ve tali gündemleri nedir bilmiyoruz. Ama ona gel devrim yapalım diyoruz. Bu ne kadar gerçekçi olur. Şu an bulunduğum yer açısından da söylüyorum. Toplumun temel yaşadığı sorunları analiz etmede bir sıkıntı yaşamıyoruz, aksine çok iyide ele alınıyor. Genel parti kadroları için söylüyorum bunu. Teorik olarak toplumun yaşadığı sorunları ortaya koyma, analiz etme, perspektifini sunma noktasında sorun yok. Ama iş pratik örgütlenmeye gelince bu durum farklılaşıyor. Birçoğumuz bir saat halkın içinde kalamıyoruz. En iyi örneğimiz, kırk yıldır bulunduğu bu dağlarda, yanı başımızda yaşayan bu halkı örgütleyemiyoruz. Bırakalım örgütlemeyi, bir saat onlara tahammül edemeyen arkadaşlarımız var.

Maxmur'da tanık olduğum bir olayı örnek olarak vermek istiyorum. Orada yaklaşık dört ay kaldım. Halk çalışması yürüten bir arkadaşla bir yere gittim. Bu arkadaş bir parçanın yönetimi idi. Arabada bir annenin yanında geçerken "çabuk şu camı kapat beni görmesin, iki saat konuşacak. Ben o kadar dayanamam" dedi. Yıllarca halk çalışması yürüten biri olarak söylüyorum. Halktan uzak düşme, halkı küçük görme, halkın sorunlarını hafife alma, kendisini halkın tanrısı görme durumu bizde ciddi bir şekilde yaşanıyor. Bu bir parçayla ya da birkaç kişiyle ifade edilecek bir durum değil, genel yaşanan bir durumdur. Bir parti kadrosu olarak, bu durum beni çok fazla zorluyor.

Evet, kişi olarak kendimi yaşanan bu sorunlarda bağımsız ele almıyorum. Dile getirdiğim her şey benim içinde geçerlidir. Bunun en büyük örneği Gever'de yaşanan durumdur. Büyük bir devrim olması gerekirken, yaşanan sorun ve sıkıntılardan kaynaklı bu devrim gerçekleşemedi. Birey olarak benim bunda payım büyüktür. Orada sadece bir savaşçı ya da sadece bir çalışan

değildim. Oranın bir sorumlusu olarak kendimi ele almalı ve ona göre bir hesap vermeliyim, bunu farkındayım. Ama ne olursa olsun, örgüte geldiğim günden beridir hiçbir gün halktan sıkılan, onu dinlemeyen, küçük gören biri olmadım. Ve bundan sonrada ne kendim için, nede başkası için bu durumu asla kabul etmem.

ZAFERE BİR ADIM KALDI. Ş. İSLAM

İslam Yoldaş, “Zafere bir adım kaldı.” Ama bizler o bir adımı atamadık. Siz yüce ve kahraman şehitlerimizin taşıdığı bayrağı, zaferle buluşturamadık. Başta Şehit Zilan olmak üzere Beritan, İslam, Serdar, Ayten, Rojvan, Baran, Mizgin, Rojevin, Mezra, Axin, Viyan, Dijwar, Felat ve en gencimiz olan Arin yoldaşın şahsında Gever’de şehit düşen tüm arkadaşlarıma, ismini yazmadığım tüm yoldaşlarıma vereceğim özeleştirici şudur. En başta sizlerle beraber olamadığım için hepinizden özür diliyorum. Belki bana kızarsınız da ama şunu unutmayın ki ben yaşamım boyunca kendimi asla affetmeyeceğim. Bununla beraber tek yaşam gayem olacak, oda sizin yürüdüğünüz bu yolun takipçisi ve pratikçisi olmak olacak.

Gever de yaşanan direnişi anlatmak öyle kolay bir şey değildir. Bunun farkında olarak kısmen de olsa ele almak istedim. Yetersiz olduğun biliyorum. Yazacağım hiçbir şeyin, orada mücadele edip şehadete ulaşan arkadaşları anlatmaya yetmeyeceğinin farkındayım. Denizde bir damla misali bu yazıyı kaleme almak istedim. Yazdığım olaylara benzer daha birçok olay yaşandı. Onların tanığı olmadığım için, birebir içinde yer almadığım için, eksik ve yetersiz kalır kaygısıyla ele almadım. Birebir yaşadığım şeyleri ele aldım. Onun için bazı arkadaşlar daha fazla öne çıktı. Onlarla geçirdiğim zamandan kaynaklıdır. O arkadaşlarla daha fazla kalmamdan kaynaklıdır.

Gever’de süreç boyunca toplam 96 arkadaş şehit düştü. Bunun içinde halkta vardı. YPS içinde yer alan arkadaşlarda vardı. Toplam şehit sayısı bu kadardır. Tüm arkadaşları bu yazıda ele almak isterdim. Ama hem birebir onları tanımadığım için, hem de Gever’de beraber kalmadığım için hepsini ele alamadım. Gever’de şehit düşen her arkadaş birer kahramanlık öyküsüdür. Ve hiçbir zaman unutulmamalıdır. Bunun en büyük örneği Şehit Memyan ve Şehit Rozerin şahsında yaşanmıştır. Şehit Memyan’la başlayan ve Şehit Arin’le devam eden bir kahramanlık öyküsü. Şehit İs-

lam'la la yükselen, Şehit Cudi Amed'le zafere ulaşan bir direniş öyküsü.

Bir diğer kahramanlık örneği de "kimsesizler mezarlığına" defin edilen isimsiz kahramanlarımızdır. Sayıları epeyce yüksek olan bu arkadaşlar, çoğunlukla destansı direnişlerin yaşandığı yerlerden gelmişlerdi. Sur, Silopi, Nusaybin, Cizre, Van gibi. Direniş kentlerinden buraya, Gever'e gelmişlerdi. Düşmanın faşist saldırılarına burada direndiler. Hepsi çok yeni olmasına rağmen, sonuna kadar savaşarak, canlarını bu uğurda feda etiler. Gever'de her şey unutulsa da, bu kahramanlık asla unutulmaz. Bu direniş öyküsü asla unutulmayacak. Bu öykü hiçbir zaman bitmeyecek, her zaman devam edecek.

GULAN AVAREŞ

14-03-2019